

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്-ഇന്നം

സമാഹരണം: പി. കെ. അശോക് കുമാർ

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്-ഇന്നം

സമാഹരണം:

പി. കെ. അശോക് കുമാർ

സായാഹ്ന ഫൗണ്ടേഷൻ

തിരുവനന്തപുരം

2020

Subrahmaniadas–innum

Compilation, politics

By P. K. Ashok Kumar

First published: 2013

Copyright ©, 2013-2020, P. K. Ashok Kumar.

First published: 2013 May.

Second edition: 2020 April.

These electronic versions are released under the provisions of **Creative Commons Attribution Non-commercial No-derives Share Alike** license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in **L^AT_EX** in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using **X_YL^AT_EX** from **T_EXLive** 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by **Rachana Institute of Typography**. The font used for Latin script was **Linux Libertine** developed by Philipp H. Poll.

Cover: **Drawn One**, a painting by **Paul Klee (1879–1940)**.

The image has been taken from **Wikimedia Commons** and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

കെ. ജി. സുബ്രഹ്മണ്യദാസ് (1958-1982)

1958-ൽ തൃശൂർ ജില്ലയിൽ പെരിഞ്ഞനത്ത് ജനിച്ചു. കൂടാതെ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ-പാർവതി എന്നിവരുടെ ഏകമകൻ. അച്ഛൻ, സ്വയം വിശേഷിപ്പിക്കാറുള്ളതു പോലെ ജവാനായിരുന്നു. അമ്മ എ. എം. എൽ. പി. സ്കൂളിൽ അധ്യാപികയായിരുന്നു. ദാസ് ആദ്യം അവിടേയും പിന്നീട് ആർ. എം. ഹൈസ്കൂൾ, ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജ് (ബി. എസ്സി. കെമിസ്റ്റി). 1978-ൽ സി. പി. ഐ. (എം. എൽ) പാർട്ടിയിൽ ചേർന്നു. 1981-ൽ വയനാടു ജില്ലാ സെക്രട്ടറിയായിരിക്കെ പാർട്ടിയിൽ നിന്നും പോന്നു. 1982 വരെ സജീവമായ വായനയും എഴുത്തും.

ഉള്ളടക്കം

ഉള്ളടക്കം	v
ദാസ് ഇനം	vii
വായനാനുഭവം	viii
അധികാരം, പ്രതിരോധം, ഓർമ്മ	ix
ദാസിനെക്കുറിച്ച്	xi
ആത്മവേദനയുടെ പിടിച്ചിൽ	xii
1 കേരളത്തിന്റെ ദേശീയ പ്രശ്നം	2
1.1 സാമ്പത്തികാടിത്തറയിലെ മാറ്റങ്ങൾ	2
1.2 ഉപരിഘടനയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ	2
1.3 സാമൂഹ്യ അപചയത്തിന്റെ ഘട്ടം	2
1.4 വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത രീതിയുടെ പ്രാധാന്യം	2
2 നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആത്മീയ പ്രതിസന്ധി	3
2.1 ആത്മീയതയിൽ നിന്ന് ആശയങ്ങളിലേക്ക്	3
3 തലശ്ശേരിയിലെ ആർ. എസ്. എസ്.-സി. പി. എം. സംഘടനം	4
4 പുത്തൻ കോളനിയിലെ മനുഷ്യാവസ്ഥയ്ക്ക് ഒരാമുഖം	6
4.1 സ്ത്രീയും പുരുഷനും	6
5 കാഞ്ചനസീത	7
6 ഈ കുറ്റബോധത്തെ നിങ്ങൾ എന്തുചെയ്യും?	8
7 ഭാരതിപുരം	9
8 ഒരു രീതിക്കായുള്ള അന്വേഷണം	11
9 സാംസ്കാരികവിപ്ലവം: പരസ്പരവിരുദ്ധമായ രണ്ടു വിക്ഷേപങ്ങൾ	12
10 രീതിയുടെ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ച്	14
11 രീതിയെക്കുറിച്ച് തന്നെ	15
12 പോളെമിക്സ് അല്ല	16
13 ആദ്യം രീതിയുടെ പ്രശ്നം തന്നെ തിരുമാനിക്കുക	17
14 കത്തുകൾ	18
14.1 രീതിയെക്കുറിച്ച് വീണ്ടും	18
15 ദാസിന്റെ കത്തുകൾ	20
അനുബന്ധങ്ങൾ	72
കെ. ജി. സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്	73
ഒഴിഞ്ഞമുറി	74
വിദ്യാഭ്യാസചർച്ച	78
1 വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന ഗുഡ്‌ലോചന	78
2 വിദ്യ സ്വകാര്യമൂലധനമായി മാറുന്നു	78
3 വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന ഗുഡ്‌ലോചന	79
4 സാമൂഹ്യശാസ്ത്രങ്ങൾ	79
5 ക്യാൻസർ	80
6 ചരിത്രപഠനം	80
7 ചരിത്രം	81
8 രാഷ്ട്രതന്ത്രം	82
9 സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം	82
10 കോമേഴ്സ്	82
11 ഭാഷാപഠനം	83
12 വിദ്യാർത്ഥി സമൂഹം	83
13 വിയർപ്പും സാഹിത്യവും: ലൂഷ്യൺ പരീക്ഷകൾ	85
14 പരീക്ഷകൾ	85
15 ബിരുദം ചുമക്കുന്ന സാറന്മാർ	86
16 അദ്ധ്യാപകസമൂഹം	87
17 തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളും വിദ്യാർത്ഥി സമൂഹവും	87
18 ശാസ്ത്രപഠനം	87
19 കോളേജ് മാസികകൾ	87
20 സംഭാഷണ ശക്തി വീണ്ടെടുക്കാം: സി ആർ. പരമേശ്വരൻ	89
21 വൈദ്യവിദ്യാഭ്യാസം	90
22 കലാലയ വിദ്യാഭ്യാസത്തെപ്പറ്റി	90
23 ധൈഷണിക സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനൊരു മുഖവുര	90
24 Communist International	91
25 പിൻകുറിപ്പ്	92

ദാസ് ഇന്നും

ദാസ് ബാക്കിവെച്ച കൃതികളും മുമ്പു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലേഖനങ്ങളും, ബ്രഹ്മപുത്രനും സച്ചിദാനന്ദനും വെങ്കിടേശ്വരനും എഴുതിയ കത്തുകളും ചേർത്ത് ഒരു ആൽബം മുപ്പതുവർഷംമുമ്പ് ഹരിഃശ്രീ പ്രസ്സിൽ അച്ചടിച്ചിരുന്നു. അതിനുശേഷം പലപ്പോഴും പലരും അതിന്റെ പുനഃപ്രകാശനത്തിനുവേണ്ടി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവൻ മരണം ഒരു സൗകര്യമായി കണ്ട് അവൻ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് ശരിയല്ല എന്ന ചിന്ത എല്ലാശ്രമങ്ങളേയും തടഞ്ഞു. മൂന്നുവർഷം മുമ്പ് പ്രസക്തി പബ്ലിഷേഴ്സിലെ സജു കുറെ പ്രിന്റ് ഔട്ടുകൾക്കുമായി വന്നു. പതിവുപോലെ പിരിച്ചുവിടാനുള്ള ശ്രമത്തിനിടെ ഒരു പേജ് വായിച്ചുനോക്കാനിടയായി. തീരുമാനം മാറി യത് പെട്ടെന്നായിരുന്നു. ആവർത്തിച്ചുള്ള വായനകൾക്കുശേഷം ഈ പുസ്തകം പുതിയ തലമുറയ്ക്കായി വിപുലീകരിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിക്കണം എന്നുതോന്നി. കാർട്ടൂണിസ്റ്റ് ഉണ്ണിയും വെങ്കിടേഷ് രാമകൃഷ്ണനും സഹായത്തിനെത്തി-അങ്ങനെ ഈ പുസ്തകം.

ഈ പുസ്തകം യാഥാർത്ഥ്യമാകാൻ സഹായിച്ചവർ: കെ. എച്ച്. ഹുസൈൻ: തനതു മലയാളം ലിപിയിലേയ്ക്ക് എത്തിച്ചു; കവിയൂർ ബാലൻ: പ്രേരണയുടെ ആവശ്യമുള്ള ഏതാണ്ട് എല്ലാ ലക്കങ്ങളും സംഘടിപ്പിച്ചുതന്നു; പ്രസാദ്: ഒരിയ്ക്കലും കിട്ടില്ലെന്നുറപ്പിച്ച ആർ. എസ്. എസ്. - മാർക്സിസ്റ്റ് സംഘടനത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ലേഖനത്തിന്റെ പിഡിഎഫ് അയച്ചു തന്നു.

പൂർണ്ണരൂപത്തിലുള്ള ലേഖനങ്ങൾ പുനഃപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളാണ്. 'കാഞ്ചനസീത' ആദ്യമായി വരുന്നത് ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജിന്റെ 1978-79 മാഗസിനിൽ കെ. പി. ജോസ് എന്ന പേരിലാണ്. കത്തുകളിൽ ചിലത് 1977-79 കാലത്തും ബാക്കിയുള്ളവയെല്ലാം പാർട്ടിവിട്ടതിനുശേഷം എഴുതിയവയുമാണ് (1981 മുതൽ 82 ജൂലൈ 14). 1982 ജൂലൈ 14-ാംനു വടക്കാഞ്ചേരിക്കടുത്ത് ഓട്ടുപാറ എന്ന സ്ഥലത്ത് വൈകുന്നേരം ഏഴുമണിക്ക് കൊച്ചിൻ മദ്രാസ് എക്സ്പ്രസ്സ് അവന്റെ ചിന്തകൾക്ക് വിരാമമിട്ടു.

അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്ന ശീർഷകമില്ലാത്ത കുറിപ്പ് മരണത്തിനു ശേഷം പോലീസുകാർ തന്നതാണ്. ചെറുകുറിപ്പുകൾ തന്റെ രാജിക്കത്തിനു വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന നോട്ടുകളാണ്. ആ കത്ത് ഒരിയ്ക്കലും അയയ്ക്കുകയുണ്ടായില്ല.

മൂന്നാം വർഷ ബിരുദപഠനത്തിനു ശേഷം പരീക്ഷ എഴുതാതെ ദാസ് സി.പി.ഐ. (എം.എൽ.) പാർട്ടിയിൽ ചേർന്നു. വയനാടുജില്ലയായിരുന്നു പാർട്ടി നിശ്ചയിച്ച പ്രവർത്തനമണ്ഡലം. ഒരു വർഷത്തോളം ക്വാറിയിൽ കല്ലടച്ചും എസ്റ്റേറ്റുകളിൽ കൂലിവേലചെയ്തും പാർട്ടി കെട്ടിപ്പടുക്കാനുള്ള പ്രാഥമിക നടപടികൾ കൈക്കൊണ്ടു. അക്കാലത്തെ രാഷ്ട്രീയ ഉണർവിന്റെ ഫലമായി വയനാടുജില്ലയിൽ ശക്തമായ അടിത്തറകെട്ടിപ്പടുക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ ദാസ് സജീവ പങ്കുവഹിച്ചു. കേണിച്ചിറയിലെ രണ്ടു ഉന്മൂലനസമരങ്ങളിലും നേതൃത്വത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. പാർട്ടിവിടുമ്പോൾ വയനാടു ജില്ലാ സെക്രട്ടറിയായിരുന്നു. സമൂഹത്തിലുയരുന്ന ഓരോ ചോദ്യത്തിനും ഉത്തരം കണ്ടെത്താനുള്ള ബാധ്യത തനിക്കുണ്ടെന്നു ദാസ് ഉറച്ചു വിശ്വസിച്ചിരുന്നതായി തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ ഒരു നേതാവിന്റെ മാനസികഘടനയായിരുന്നതിനാലായിരിക്കണം, അണിയായി അഴുകിത്തീരാൻ അവൻ വിസമ്മതിച്ചു. തനിക്ക് ഉത്തമബോധ്യമില്ലാത്ത ഉത്തരങ്ങൾ സമൂഹത്തിനുമേൽ അടിച്ചേല്പിക്കാനും ഒരുക്കമല്ലായിരുന്നു. തന്റെ ജീവിതകാലത്ത് അങ്ങനെയൊരുത്തരത്തിലേയ്ക്കെത്തിച്ചേരാനുള്ള വിദൂരസാധ്യതപോലുമില്ലെന്ന് അവന്റെ തിക്ഷ്ണവായനയാലും മനനങ്ങളാലും ബോധ്യപ്പെട്ടപ്പോഴായിരിക്കണം തന്റെ മരണം ഒരു പൊള്ളലായെങ്കിലും അനുഭവപ്പെട്ട ഈ സമൂഹം ഒന്നു ചിന്തിച്ചുതുടങ്ങുകയെങ്കിലും ചെയ്യട്ടെ എന്നവൻ കരുതിയത്.

ആത്മഹത്യയെക്കുറിച്ച് ഒരാഴ്ചമുമ്പ് എന്നോടു പറഞ്ഞപ്പോഴും, അതേസ്ഥലത്തുപോയി മടങ്ങിവന്ന് 'too beautiful a place for suicide' എന്നു റിപ്പോർട്ടുചെയ്തപ്പോഴും അവനെപ്പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടത്ര ജ്ഞാനം എനിക്കില്ലെന്ന് ബോധ്യമുണ്ടായിരുന്നു. (ശേഷമുള്ള മുപ്പതു വർഷക്കാലത്തെ കേരളത്തിലെ സാമൂഹ്യരംഗം എനിക്കു മറിച്ചുതന്നാണിടതന്നിട്ടുമില്ല) കേരളത്തിലെ ദേശീയപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചും പാർട്ടിയിലെ സൈദ്ധാന്തികപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചും ദാസ് തയ്യാറാക്കിയ ലേഖനങ്ങൾ, ഒരു എക്സർസൈസ് എന്ന നിലയിൽ, കെ.വേണുവിനു സമർപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ മറുപടിയ്ക്കുവേണ്ടി, ചിയാരത്ത് ഒരു യോഗത്തിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്ന വേണുവിനെ കാത്തുനില്ക്കുമ്പോൾ ദാസിന്റെ കൂടെ ഞാനുമുണ്ടായിരുന്നു. എത്ര ധാർഷ്ട്യത്തോടെയാണ്, ആ ലേഖനങ്ങളുടെ മടക്കിയ കടലാസുകൾ പുറകെ കൊണ്ടു തിരിച്ചുകൊടുത്ത് "നൂലെപ്പുകാർ പറയുന്നതിലപ്പുറമൊന്നും ഇതിലില്ല" എന്ന നാലു വാക്കുകൾ ഉച്ചരിച്ചത് എന്ന് ഞാൻ ഇപ്പോഴും ഓർക്കുന്നു. രണ്ടോ മൂന്നോ വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ഇരിഞ്ഞാലക്കുടയിൽവെച്ച്, മത്തായി മാഞ്ഞുരാൻ ജന്മശതാബ്ദി ആഘോഷച്ചടങ്ങിൽ ബാഡ്ജ് ധരിച്ചുനിന്ന് കെ. വേണു തന്നെ കേരളത്തിന്റെ ദേശീയപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് പ്രസംഗിയ്ക്കുന്നതു കേൾക്കാനും കഴിഞ്ഞു.

തത്ത്വചിന്ത, രാഷ്ട്രീയം, ചിത്രകല, സിനിമ, സാഹിത്യം... ഇങ്ങനെ ദാസിന്റെ വായനയുടെ മേഖല വിപുലവും വൈവിധ്യമാർന്നതുമായിരുന്നു. ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന എല്ലാ ചിത്രങ്ങളും, ദാസ് സംഭാഷണങ്ങൾക്കിടയിൽ എന്റെ കോളേജ് നോട്ടുപുസ്തകങ്ങളുടെ മാർജിനിലും മറ്റും കോറിയിട്ടിരുന്നവയാണ്.

വായനാനുഭവം

— ഉണ്ണി, ഇ. പി.¹

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ് എഴുതിയകാര്യങ്ങളിൽ താല്പര്യമുണ്ട്. എഴുതിയതൊന്നും വായിച്ചിട്ടില്ല. സ്വയം പീഡനത്വര ഒട്ടുമില്ല. ഇവ മൂന്നുതരത്തിൽ വായനക്കാരെ തേടിയിറങ്ങിയ അശോക്കുമാറാണ് ഈ ലേഖനങ്ങളും കത്തുകളും എന്നെ ഏല്പിച്ചത്. ഇവ മിക്കവാറും 1980-കളുടെ തുടക്കത്തിൽ എഴുതിയതാണ്. അതിനു മുമ്പേ അന്നത്തെ വിദൂരകേരളത്തിനു പുറത്തു ജോലിചെയ്യുന്ന എനിക്ക് ദാസിനെപ്പറ്റി കേട്ടറിവെള്ളൂ. പുനർവായനയുടെ സങ്കീർണ്ണതകളില്ലാത്ത ആദ്യവായനയ്ക്കൊടുവിൽ തോന്നിയ ചിലതു കുറിക്കുന്നു.

ദാസിന്റെ എഴുത്തിൽ അസ്വസ്ഥമായ ഒരു കാലം ഉണ്ട്. അടിയന്തിരാവസ്ഥയ്ക്കുശേഷം ഇരുട്ടിവെളുത്ത ഇടതുപ്രത്യാശകൾ ദിക്കറ്റുപോയ അനുഭവം. ഈ ദുരവസ്ഥയ്ക്ക് ആനുപാതികമായ അപ്രസന്നത ദാസിന്റെ ഗദ്യത്തിൽ ഇല്ല. സംഘർഷം ഉണ്ട്. അതു പക്ഷേ, ദാസിനെ കൂടുതൽ വായിക്കാനും കൂട്ടുകൂടാനും പ്രേരിപ്പിച്ചതായി കാണാം. സാംസ്കാരിക അറിവാളി എന്ന സ്വയംബോധത്തേക്കാൾ ഒരു സാമൂഹികജീവിയുടെ വിനിമയവാണുര്യം.

ദാസ് പോയിട്ടു കൊല്ലം മുപ്പതായി. ഇതിനിടെ ജനിച്ച ഒറ്റ പെൺ-ആൺതരിയെ നാട്ടിലെ ഇന്നത്തെ ഇടതു സദസ്സുകളിൽ കാണുന്നില്ല. കാലാകാലമായി കനംവെച്ചുവരുന്ന ഭാഷയിലാണ് ഇടതുസംവാദം നടക്കുന്നത്. എഴുത്തുപോയിട്ട് ടി.വി. ചാനലിലെ ഇടപെടലുകളിൽ പോലും ഈ ഗരുഡൻരൂക്കം കാണാം.

ചെറുപ്പക്കാരെ അരാഷ്ട്രീയത്തിൽനിന്നു വീണ്ടെടുക്കണം എന്ന സദുദ്ദേശം പരക്കെയുണ്ട്. ഇതിനുതക്ക ഭാഷാസാധ്യതകൾ ദാസിലുണ്ട്.

ചൂടേറിയ ഒരു കാലത്തു നടന്ന, ആത്മീയമുതൽ അതിവിപ്ലവംവരെ സർവ്വരാഷ്ട്രീയചുരുക്കെഴുത്തുകളെയും ചെറുത്തുനിന്ന, ഇരുപത്തിനാലാം വയസ്സിൽ അവസാനിച്ച, ഈ എഴുത്തിൽ ഹിംസ അശേഷമില്ല.

ന്യൂഡെൽഹി

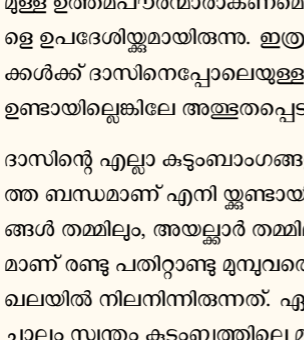
03.06.2012.

എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് തന്റെ ജീവിതത്തിലെ അവസാനത്തെ പ്രവർത്തനവും രാഷ്ട്രീയ ക്രിയാത്മകതയിൽ എത്തിയ്ക്കാൻ ശ്രമിച്ച ദാസ് കടന്നുപോയതിനു ശേഷമുള്ള കാലത്തും ആ അവസാനത്തെ വാക്കുകൾ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടേയിരിയ്ക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. ടി.പി. ചന്ദ്രശേഖരന്റെ കൊലപാതകം മുതൽ ശെൽവരാജുമാരുടെ കളംചാടൽ കളികൾവരെ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ-സാംസ്കാരിക പരിസരത്തിൽ നിറഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന സമകാലികകേരളത്തിൽ “നാമൊരു തോറ്റ ജനതയാണ്” എന്നു വീണ്ടും ഓർമ്മിപ്പിയ്ക്കുന്നതിനു വലിയ പ്രസക്തിയുണ്ട്. ‘സുബ്രഹ്മണ്യദാസ് ഇന്നും’ എന്ന സമാഹാരം ഈ ഓർമ്മപ്പെടുത്തലിന്റെ ഭാഗമായുള്ള പലച്ചുവടുവെപ്പുകളിൽ ഒന്നാവേണ്ടതുണ്ട്; പ്രത്യേകിച്ചും ലോകമെമ്പാടുമുള്ള യുവതീയുവാക്കളിൽ ഒരു നല്ലപങ്ക് പ്രപഞ്ചത്തെ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ഉപകരണമായി മാർക്സിസത്തെ ഇന്നു കണ്ടുതുടങ്ങിയിരിയ്ക്കുന്നതിനാൽ.

ദാസിനെക്കുറിച്ച്

— ടി. എം. മനോഹരൻ³

ദാസ് എന്നാണ് ഞങ്ങൾ അയലൂരെയ്ക്കും ശ്രീ. സുബ്രഹ്മണ്യദാസിനെ വിളിച്ചിരുന്നത്. വളരെ സൗമ്യൻ, വിനയാന്വിതൻ, അനുസരണശീലൻ, കാണാൻ നല്ല ഭംഗിയുള്ള കുട്ടി, ബുദ്ധിശാലി, വായനാശീലമുള്ളവൻ, സൂളിൽ ഏറ്റവും മികച്ച മാർക്കു വാങ്ങിയിരുന്ന മിടുക്കൻ. ഇത്രയേറെ വിശേഷണങ്ങൾക്കു തികച്ചും അർഹനായിരുന്നു ദാസ്. വികൃതികളും മടിയന്മാരായ കുട്ടികളോട് അയൽപക്കത്തുള്ള അച്ഛനമ്മമാർ പറയുമായിരുന്നു 'നമ്മുടെ പാർവ്വതിപ്പിള്ളയുടെ മോൻ ദാസിനെനോക്കിപ്പറിയ്ക്കാം' എന്ന്.

തുടർ ജില്ലയിലെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ താലൂക്കിൽ പെട്ട പെരിഞ്ഞനം എന്ന ഗ്രാമമാണ് എന്റെയും ദാസിന്റെയും ജന്മസ്ഥലം. ഞങ്ങൾ അയലൂരായിരുന്നു.

ഞങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തുള്ള നൂറുകണക്കിനു കുട്ടികളെ ആദ്യാക്ഷരങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച, മാതൃതുല്യമായ അദ്ധ്യാപിക പാർവ്വതിപ്പിള്ളയാണ് ദാസിന്റെ അമ്മ. തികഞ്ഞ കർത്തവ്യബോധവും രാജ്യസ്നേഹവും നിറഞ്ഞ ഒരു സൈനിക ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു ദാസിന്റെ അച്ഛൻ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ. ലീവിനു വരുമ്പോൾ, രാജ്യസ്നേഹത്തിന്റെയും ദേശരക്ഷയ്ക്കായി സൈനികർ ചെയ്യുന്ന അമൂല്യങ്ങളായ സേവനങ്ങളുടെയും കഥകൾ ഞങ്ങൾക്കു പറഞ്ഞുതന്നിരുന്ന സ്നേഹസമ്പന്നനായ അദ്ദേഹത്തെ ഞങ്ങൾ വിളിച്ചിരുന്നത് ബാലേട്ടൻ എന്നാണ്.

കർത്തവ്യബോധവും അദ്ധ്യാനശീലവും രാജ്യസ്നേഹവുമുള്ള ഉത്തമപൗരന്മാരാകണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ ഉപദേശിയ്ക്കുമായിരുന്നു. ഇത്രയും നല്ല മാതാപിതാക്കൾക്ക് ദാസിനെപ്പോലെയുള്ള ഒരു ഉത്തമപുത്രൻ ഉണ്ടായില്ലെങ്കിലേ അതുതപ്പെടാനുള്ളൂ.

ദാസിന്റെ എല്ലാ കുടുംബാംഗങ്ങളുമായും ഏറ്റവും അടുത്ത ബന്ധമാണ് എനിക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നത്. കുടുംബാംഗങ്ങൾ തമ്മിലും, അയലൂർ തമ്മിലും സുദൃഢമായ ബന്ധമാണ് രണ്ടു പതിറ്റാണ്ടു മുൻപുവരെ നമ്മുടെ ഗ്രാമീണമേഖലയിൽ നിലനിന്നിരുന്നത്. ഏതുകൂടി വികൃതി കാണിച്ചാലും സ്വന്തം കുടുംബത്തിലെ മുതിർന്നവർ ശാസിയ്ക്കുന്നതുപോലെ അയലൂരുകളിലെ മുതിർന്നവരും ശാസിയ്ക്കുമായിരുന്നു. അയലൂർ തമ്മിൽ സുഖങ്ങളും ദുഃഖങ്ങളും ഇന്നത്തേതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ പങ്കുവെച്ചിരുന്നു. അദ്ധ്യാപകന്മാരും അദ്ധ്യാപികമാരും വിദ്യാർത്ഥി വിദ്യാർത്ഥിനികളെ സ്വന്തം മക്കളെപ്പോലെ തന്നെ സ്നേഹിയ്ക്കുകയും പഠിപ്പിയ്ക്കുകയും പരിശീലിപ്പിയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. വിദ്യാർത്ഥി വിദ്യാർത്ഥിനികളെ 'എന്റെ കുട്ടികൾ' എന്നാണ് അദ്ധ്യാപകർ പറഞ്ഞിരുന്നത്. ദാസിന്റെ അമ്മയുടെ ഒരു കുട്ടിയായിരുന്നു ഞാനും.

എന്റെ വീടിനടുത്തുള്ള അയ്യപ്പൻ മെമ്മോറിയൽ ലോവർ പ്രൈമറി സ്കൂളിലാണ് പാർവ്വതിപ്പിള്ള പഠിപ്പിച്ചിരുന്നത്. ഓലമേഞ്ഞ ഒരു താലൂക്കിലെ ഷെഡും, ചെങ്കല്ലും കുമ്മായവും ഉപയോഗിച്ചുപണിത മറ്റൊരു ഷെഡുമായിരുന്നു സ്കൂളിനടുത്തായിരുന്നത്. താലൂക്കിലെ ഷെഡിന് ചുമരുകൾ ഇല്ലായിരുന്നു. മുളയുടെ പനമ്പുകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള തട്ടികൾ ആയിരുന്നു ക്ലാസ്സുകൾ തമ്മിൽ വേർതിരിച്ചിരുന്നത്. സിമന്റിടാത്ത തറയിൽനിറച്ച മണലിലിട്ട വീതികറഞ്ഞ ബഞ്ചുകളിലായിരുന്നു കുട്ടികൾ ഇരുന്നിരുന്നത്. മൂത്രപ്പുരയോ കിണറോ സ്കൂൾപറമ്പിൽ ഇല്ല. അങ്ങനെയുള്ള സ്കൂളിലാണ് ഞാനും ദാസുമെല്ലാം പ്രൈമറി വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയത്. എന്തെങ്കിലും ക്ലാസ്സിലാണ് പാർവ്വതിപ്പിള്ള പഠിപ്പിച്ചത്.

ആ കാലത്ത് ഇന്നുള്ളപ്പോലെ അധികം പുസ്തകങ്ങളൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു പുസ്തകവും ഒരു സ്റ്റേറ്റും മാത്രം. മിക്കവാറും പുസ്തകങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു പഴകിയവയും സ്റ്റേറ്റുകൾ പൊട്ടിയവയും ആയിരുന്നു. പുതിയ പുസ്തകങ്ങളും സ്റ്റേറ്റും കടയും ബാഗും അദ്ധ്യയനവർ ഷാരംഭത്തിൽ വാങ്ങിയെന്നു പതിവില്ല. മഴയത്ത് തലയും പുസ്തകവും നനയാതിരിയ്ക്കാൻ തലയ്ക്കുമീതെ പുസ്തകവും അതിനു മീതെ സ്റ്റേറ്റുംവെച്ച് ഓടുകയാണ് പതിവ്. എന്റെ വീടിനടുത്തുകൂടിയുണ്ടായിരുന്ന ഒരു നടപ്പാതയിലൂടെയായിരുന്നു പാർവ്വതിപ്പിള്ള സ്കൂളിൽ പോയിരുന്നത്. മഴയുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ സ്വന്തം കടയിൽ കൂടെ നിർത്തിപ്പിച്ച് എന്തെയും കൊണ്ടുപോകുമായിരുന്നു. അപ്പോഴെല്ലാം പഠിച്ച് വലിയ ആളാവുന്നതിനെപ്പറ്റിയും പഠിച്ച് വലിയ നിലയിൽ എത്തിയ വ്യക്തികളെപ്പറ്റിയും പറഞ്ഞുതരും. ചിത്രംവര, പാട്ട്, കൈവേല (ക്രാഫ്റ്റ്) എന്നീ വിഷയങ്ങളെല്ലാം പ്രൈമറി ടീച്ചർമാർ തന്നെയായിരുന്നു കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്നത്. ആദ്യാക്ഷരങ്ങൾ പഠിപ്പിയ്ക്കുകമാത്രമല്ല എന്റെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിലും ടീച്ചറുടെ സ്വാധീനമുണ്ടായിരുന്നു.

പാർവ്വതിപ്പിള്ള എന്തെ പഠിപ്പിച്ചിട്ട് 55 വർഷം കഴിഞ്ഞു. അതിനുശേഷം ഞാൻ ഹൈസ്കൂൾ, കോളേജ്, ഐ.ഐ.ടി., നാഷണൽ ഫോറസ്റ്റ് അക്കാദമി, നാഷണൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ അക്കാദമി എന്നിവിടങ്ങളിലെല്ലാം പഠിച്ചു. ഉന്നത പദവികളിലുള്ള ജോലികൾനോക്കി. അരനൂറ്റാണ്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടും ടീച്ചറോടുള്ള സ്നേഹദരങ്ങളും ഗുരുശിഷ്യബന്ധവും അതുപോലെ നിലനില്ക്കുന്നു എന്നതാണ് വാസ്തവം. ഇപ്പോഴും എന്റെ കുടുംബവീട്ടിൽ പോകുമ്പോൾ ടീച്ചറെ പോയിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന പതിവ് ഞാൻ തുടരുന്നു. ടീച്ചറുടെ മുനിലെത്തിയാൽ ഇപ്പോഴും പഴയ ഭയഭക്തിബഹുമാനങ്ങളുള്ള കുട്ടിയാണു ഞാൻ. ഒരു ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനെപ്പോലെ ദാസ് എന്നെ കണക്കാക്കി. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ദാസിന്റെ രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനങ്ങളെയും അവന്റെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായ വ്യതിയാനങ്ങളെയും ഞാൻ കണ്ടിരുന്നത്.

1972-ൽ മദ്രാസ് ഐ.ഐ.ടി.യിൽ ചേർന്നശേഷം അധികകാലം തുടർച്ചയായി ഞാൻ നാട്ടിലുണ്ടായിട്ടില്ല. അക്കാലത്ത് നാട്ടിലെത്തിയ സമയത്ത് ടീച്ചറെക്കണ്ടു മടങ്ങുമ്പോൾ അയലൂരെയെ ഒരു ചേട്ടൻ കശലാമ്പ്ലേഷണത്തിനിടെ പറഞ്ഞു "ടീച്ചറെക്കൊന്നാൻ പോയതാണല്ലോ? ടീച്ചറുടെ മോൻ ദാസ് നല്ലതായി ആയിനോക്കേൾക്കുന്നത്. എത്രനല്ല കുട്ടിയായിരുന്നു. പഠിപ്പും കളഞ്ഞു. വീട്ടിലും വരില്ല. ടീച്ചറുടെയും ബാലേട്ടന്റെയും കാര്യം കഷ്ടം തന്നെ."

ഇങ്ങനെയാണ് ദാസ് ഒരു തീവ്രവാദരാഷ്ട്രീയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു പ്രവർത്തിയെന്നു എന്ന് ഞാൻ അറിയുന്നത്. എനിക്ക് ആദ്യം വിശ്വസിയ്ക്കാനേ കഴിഞ്ഞില്ല. ഇത്ര സൗമ്യനും ശാന്തശീലനും ബുദ്ധിശാലിയുമായ ദാസിന് തീവ്രവാദരാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ എങ്ങിനെ പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയും എന്ന് ഞാൻ അതുതപ്പെട്ടു. ക്രൂരന്മാരായ മുതലാളികളെയും ജന്മികളെയും കഴുത്തുറുത്തു കൊല്ലുന്ന പ്രസ്ഥാനമായിട്ടാണ് നക്സലിസത്തെ ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നത്. ക്രൂരന്മാരായ ജന്മികളെ വധിച്ചു എന്നു വാർത്ത വന്നാൽ 'അയാൾക്കെതു വേണ്ടതുതന്നെ, എന്നാലും ഇങ്ങനെ കണ്ണിൽചോരയില്ലാത്ത വിധം കൊല്ലണോ' എന്ന പ്രതികരണമാണ് പൊതുവിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത്. എനിയ്ക്കറിയാവുന്ന ദാസ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന് അനുയോജ്യനായിരുന്നില്ല എന്നു തോന്നാൻ എനിയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു.

എന്റെ സഹപാഠികളോട് അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അവരും വാർത്ത ശരിവെച്ചു. അവർ ഒന്നുകൂടി കൂട്ടിച്ചേർത്തു "നമ്മുടെ ക്രൈസ്തംകോളേജിലെ... മാഷിലേ അങ്ങേരാണ് നമ്മുടെ കുട്ടികളെയൊക്കെ ചിത്തയാക്കുന്നത്". ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു പൊതുവികാരമാണ് ഞാനും പങ്കുവെച്ചത്.

ടീച്ചറോടും ഞാൻ വിവരം തിരക്കി. ദാസ് ഒരു തീവ്രവാദ രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു പ്രവർത്തിയെന്നുണ്ടെന്നും വീട്ടിൽ വളരെ കുറവേ വരാറുള്ളവെന്നു ല്ലാം ടീച്ചറും പറഞ്ഞു. എന്നാൽ ഒരിയ്ക്കൽപോലും ടീച്ചറോ ബാലേട്ടനോ ദാസിനെക്കുറിച്ച് മോശമായി സംസാരിച്ചിട്ടില്ല. വീട്ടിൽനിന്ന് കാര്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായമൊന്നും ദാസ് സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല എന്നും അവരുടെ സംസാരത്തിൽനിന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. എങ്കിലും ഒരു വിഷാദവും നിരാശയും അവരുടെ സംസാരങ്ങളിൽ നിഴലിയ്ക്കുന്നതായി എനിയ്ക്കുതോന്നിയിരുന്നു. "അവൻ പറയുന്നതൊന്നും ഞങ്ങൾക്കു മുഴുവൻ മനസ്സിലാവുന്ന കാര്യങ്ങളല്ല. മോൻ തന്നെ അവനോട് ഒന്നു പറഞ്ഞുനോക്കൂ" എന്ന് ടീച്ചർ എന്നോടു പറയുമായിരുന്നു. മകൻ പഠിച്ചുവലിയ ആളാകണമെന്ന് ടീച്ചർക്കും മോഹമുണ്ടാവില്ലേ.

അതിനുശേഷം വളരെക്കുറച്ചുവസരങ്ങളിലേ ദാസിനെ കണ്ടിട്ടുള്ളു. രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തകനായി ദാസും ജോലിയായി ഞാനും നാട്ടിൽനിന്നു പുറത്തായിരുന്നു. അതു കൊണ്ട് തമ്മിൽ കാണുന്നതു ചുരുക്കം. കാണുമ്പോഴൊക്കെ ഞങ്ങൾ സാധാരണപോലെ ഊഷ്മളമായി സംസാരിയ്ക്കും. പൊതുവായ രാഷ്ട്രീയ സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചൊക്കെ വലിയ ചർച്ചകളൊന്നും ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഞങ്ങളുടെ എല്ലാ സംഭാഷണങ്ങളും ചെന്നെത്തുന്നത് എന്റെ കുറെ ചോദ്യങ്ങളിലായിരുന്നു.

"നിനക്കെതുപറ്റി ദാസേ, നിനക്കു പഠിപ്പൊന്നു പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്? എന്തെങ്കിലും ജോലിയൊക്കെയായാൽ അച്ഛനമ്മമ്മയ്ക്കും ഒരു താങ്ങാവില്ലേ? ഇതൊക്കെ കഴിഞ്ഞുപോരെ രാഷ്ട്രീയം? ജോലി വരുമാനവും ഒക്കെയായാലും നാട്ടുകാരെ സഹായിക്കാമല്ലോ? വയസ്സുകാലത്ത് അച്ഛനേം അമ്മേനേം നോക്കാതെ രാഷ്ട്രീയം പറഞ്ഞുനടന്നാൽ മതിയോ? അച്ഛനമ്മമ്മയ്ക്കും എന്തുവിഷമമുണ്ടെന്ന് നിനക്കറിയില്ലേ?"

ഞാൻ എന്തൊക്കെ പറഞ്ഞാലും ചോദിച്ചാലും ദാസ് സ്വതഃസിദ്ധമായ ശാന്തതയോടും സൗമ്യതയോടും വിനയത്തോടും കൂടിമാത്രമേ എന്നോടു സംസാരിച്ചിട്ടുള്ളു. തന്റെ ചിന്താഗതികളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ശരിയാണെന്നു സമർത്ഥിയ്ക്കാനോ, ഞാൻ പറയുന്നതു തെറ്റാണെന്നു സൂചിപ്പിയ്ക്കാനോ ദാസ് ശ്രമിയ്ക്കാറില്ല. എന്നാലും വിനയത്തോടെ സൂചിപ്പിയ്ക്കും:

"എന്റെ അച്ഛനമ്മമ്മയ്ക്കും മാത്രമല്ലല്ലോ സമൂഹത്തിൽ ഉള്ളത്. നരകയാതന അനുഭവിയ്ക്കുന്ന ഒട്ടേറെ അച്ഛനമ്മമാരും സഹോദരിസഹോദരന്മാരും സമൂഹത്തിലില്ലേ? അവരുടെ കാര്യത്തിലും സാമൂഹ്യബോധമുള്ള പൗരന്മാർക്കു ശ്രദ്ധവേണമല്ലോ? എന്റെ രാഷ്ട്രീയചിന്തയൊന്നും പറഞ്ഞാൽ ചേട്ടനു മനസ്സിലാവില്ല."

തന്റെ പ്രവൃത്തികളിലുള്ള അചഞ്ചലമായ അർപ്പണബോധവും ചിന്തകളിലെ ദാർശനികതയും പ്രതിഫലിയ്ക്കുന്നതായിരുന്നു ദാസിന്റെ സംഭാഷണരീതി.

സത്യത്തിൽ ദാസിന്റെ ഉത്തരങ്ങളുടെ പൊരുൾ പൂർണ്ണമായി മനസ്സിലാക്കാൻ എനിയ്ക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല എന്ന് തോന്നുന്നു. ദാസിന്റെ രാഷ്ട്രീയ ചിന്താഗതികൾ മനസ്സിലാക്കാനോ, അവയുടെ ന്യായാന്യായങ്ങളും നന്മതിന്മകളും വിലയിരുത്താനോ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നില്ല. ടീച്ചറുടെ ഒരു അരുമശിഷ്യൻ എന്നനിലയ്ക്കും സഹോദരതുല്യനായ ഒരു അയലൂരൻ എന്നനിലയ്ക്കും മാത്രമേ ദാസിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ കാണാൻ എനിയ്ക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നുള്ളൂ.

ദാസിന്റെ ദൗർഭാഗ്യകരമായ അന്ത്യത്തെക്കുറിച്ച് രണ്ടു ദിവസങ്ങൾക്കു ശേഷമാണ് അറിഞ്ഞത്. ഒരുതരം മരവിപ്പായിരുന്നു എനിക്ക്. ഇത്രയും ലക്ഷ്യബോധവും ധീര്യമുള്ള വ്യക്തി ഇതുചെയ്യുമോ, എനിക്കു വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഉടനേ നാട്ടിൽപോയി. ടീച്ചറുടെയും ബാലേട്ടന്റെയും അടുത്തുപോകാൻ വല്ലാത്ത ആശങ്കയായിരുന്നു. എന്തെ കണ്ടു ഉടനെ കെട്ടിപ്പിടിച്ച് കുറെനേരം ടീച്ചർ കരഞ്ഞു. എത്രനേരം ഞാനങ്ങിനെ ടീച്ചറുടെ കട്ടിലിൽ ശൂന്യമായ നോട്ടത്തോടെ മരവിച്ചിരുന്നു എന്നറിയില്ല. ആശ്വാസവാക്കുകളൊന്നും പറയാതെ തിരിച്ചു പോരാനേ എനിയ്ക്കു കഴിഞ്ഞുള്ളൂ.

ഇപ്പോഴും നാട്ടിൽ പോവുമ്പോൾ ടീച്ചറെക്കൊന്നാൻ പോകും. ടീച്ചർക്ക് ഓർമ്മയും കാഴ്ചയും മങ്ങി. എന്തെ അടുത്തിരുത്തി എല്ലുംതൊലിയും മാത്രമുള്ള കൈകൊണ്ട് പുറത്തും തലയിലും തഴുകും. "എന്നാലും എന്തെ കൊണ്ടാൻ എന്റെ മോൻ വന്നില്ലേ അതുതന്നെ വലിയ സന്തോഷം." അതുകേൾക്കുമ്പോൾ എനിയ്ക്കു നാവീറങ്ങിപ്പോയപ്പോലെ ഒരു തോന്നലാണ്. കുറച്ചുനേരം ഒന്നും മിണ്ടാൻ പറ്റാറില്ല. ദാസിന്റെ വിധോഗത്തിനു ശേഷം അവന്റെ പഴയസഹപ്രവർത്തകരും സുഹൃത്തുക്കളുമെല്ലാം ഇടയ്ക്കിടെ ടീച്ചറെ സന്ദർശിക്കാറുണ്ട്. അവരുടെ വിശേഷങ്ങളെല്ലാം ടീച്ചർ എന്നോടു പറയും. അവരെയെല്ലാം സ്വന്തം മക്കളെപ്പോലെ സ്നേഹിയ്ക്കാനും സമാധാനിയ്ക്കാനും ടീച്ചർക്കു കഴിയും. എന്നാലും 'ഉപ്പോളം വരുമോ ഉപ്പിലിട്ടത്' എന്ന ചിന്തയാണ് എന്റെ മനസ്സിൽ.

ആത്മവേദനയുടെ പിടിച്ചിൽ

— കെ. അരവിന്ദാക്ഷൻ

‘ദാസിനെക്കുറിച്ച്’ എന്നൊരു ലേഖനം സുബ്രഹ്മണ്യ ദാസിന്റെ (1958-1982) അയൽക്കാരനും ജ്യേഷ്ഠ സഹോദര ഇന്ദ്രനാഥ ടി.എം. മനോഹരന്റെതായി ഈ പുസ്തകത്തിലുണ്ട്. ദാസിന്റെ ഉള്ളിലേയ്ക്ക് കടന്നു ചെല്ലാൻ കഴിയുന്ന വരികൾ ഈ ലേഖനത്തിലുണ്ട്. എ.എഫ്.എസ്. നേടി കേരള ഫോറസ്റ്റ് ഫോഴ്സിന്റെ ചീഫ് ഓഫീസറായി ചുമതലയേറ്റ മനോഹരൻ വൈദ്യുതി ബോർഡിന്റെ ചെയർമാനായും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വ്യവസ്ഥാപിതമായ സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിൽ മനോഹരൻ എന്തായിത്തീർന്നവോ അതിന്റെ എതിർ കോണിലായിരുന്നുവോ ദാസിന്റെ ജീവിതം. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അങ്ങനെ വായിക്കുമ്പോഴും, കാരണം, മനോഹരൻ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന ജീവിതത്തോട് അസൂയപ്പെടാനോ അതിശയപ്പെടാനോ ദാസിന് ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല. ‘നിനക്കെന്തുപറ്റി ദാസേ, നിനക്ക് പഠിപ്പാനോ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്? എന്തെങ്കിലും ജോലിയെക്കൊണ്ടാൽ അച്ഛനമ്മയും ഒരു താങ്ങാവുമല്ലേ? ഇതൊക്കെ കഴിഞ്ഞു പോലെ രാഷ്ട്രിയം? ജോലി വരുമാനവും ഒക്കെയായാലും നാട്ടുകാരെ സഹായിക്കുമല്ലോ? വയസ്സുകാലത്ത് അച്ഛനോ അമ്മയോ അപ്പോഴത്തെ രാഷ്ട്രീയം പറഞ്ഞു നോക്കൂ. അത് മനോഹരൻ കേൾക്കില്ല. എന്താണ് പഠിച്ചത് എന്താണ് നന്നായി ചെയ്തത്? എന്തു കലയെത്തെയും, എന്തു ഭേദമെന്തെയും വ്യവസ്ഥിതയുടെ വാക്കുകളാണ് മനോഹരന്റേത്.

‘സാമൂഹ്യകർത്തവ്യബോധമുള്ള’ മനോഹരന്റെ ചോദ്യരൂപേണയുള്ള ഉപദേശങ്ങൾക്ക്, ആരുകൾക്ക് സഹജമായ ശാന്തതയോടും സൗമ്യതയോടും വിനയത്തോടും കൂടി ദാസി മറുപടി പറയുന്നു: ‘എന്റെ അച്ഛനമ്മയും മാതൃമൂലമല്ല സമൂഹത്തിൽ ഉള്ളത്. നരകയാതന അനുഭവിക്കുന്ന ഒട്ടേറെ അച്ഛനമ്മമാരും സഹോദരിസഹോദരന്മാരും സമൂഹത്തിലില്ലേ? അവരുടെ കാര്യത്തിലും സാമൂഹ്യബോധമുള്ള പൗരന്മാർക്ക് ശ്രദ്ധ വേണമല്ലോ? എന്റെ രാഷ്ട്രീയ ചിന്തയൊന്നും പറഞ്ഞാൽ ചേട്ടനെ മനസ്സിലാവില്ല.’

തന്റെ കാലത്തോടും പുതിയ കാലത്തോടും വരാതിരിക്കുന്ന കാലത്തോടും ദാസി നടത്തുന്ന ഒരു സ്റ്റേറ്റ് മെന്റാണ്. ഇത് ഉപരിതലത്തിൽ മനോഹരനോടുള്ള മറുപടിയാണ്. എന്നാൽ ആന്തരികമായി ദാസി തന്നോട് തന്നെ ചോദിക്കുന്നതാണ്. തന്നെത്തന്നെ വിമർശിക്കുന്നതാണ്. എനിക്ക് ഗോപാലകൃഷ്ണനും പാർവ്വതിയും എന്ന ഒരൊറ്റ അച്ഛനും അമ്മയും മാത്രമല്ല ഉള്ളത്. ഒട്ടേറെ അച്ഛന്മാരും അമ്മമാരും ഉണ്ട്. മാതാപിതാക്കളുടെ ഏകമകനായ എനിക്ക് അനവധി സഹോദരിസഹോദരന്മാരും ഉണ്ട്. അവരെല്ലാം നരകയാതന അനുഭവിക്കുമ്പോൾ ഞാനും അതനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്. അപരന്റെ വേദനയെ തന്റെ വേദനയായി തിരിച്ചറിയുന്ന ആത്മീയ സംവാദമാണിത്. ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ശീർഷകം സംവാദമാണ്.

എന്താണ് ‘സാമൂഹ്യബോധം’ അതിനെ നിലവിലുള്ള സങ്കല്പത്തിന്റെ തടവറയിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ് അടുത്ത വരികളിൽ. തന്നിരുന്ന സഹായമില്ലാത്ത അച്ഛനമ്മമാരുടെയും സഹോദരിസഹോദരന്മാരുടെയും കാര്യത്തിൽ ഒരു പരസ്പര ശ്രദ്ധ വേണ്ടെന്നു എന്ന് ചോദിച്ചുകൊണ്ട് ദാസി സാമൂഹ്യബോധത്തെ അപരിമർമ്മിക്കുന്നു. ‘എന്റെ രാഷ്ട്രീയ ചിന്തയൊന്നും ചേട്ടനെ പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിലാവില്ല’ എന്ന് അതിന്റെ ഭാഗമാണ്. അല്ലാതെ ഞാൻ ബുദ്ധിജീവിയല്ലെന്നോ ചേട്ടനേക്കാൾ കേമനല്ലെന്നോ ഉള്ള ധ്വനിയല്ല. തന്റെ രാഷ്ട്രീയചിന്ത തന്നിടപോലും ഇനിയും പൂർണ്ണമായി രൂപാന്തരം പ്രാപിക്കാത്തതാണ്. നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥാപിത ചിന്തകളല്ല എന്നു പറയാനാവും. ദാസി ഇതൊരിക്കലും പൂർത്തിയാക്കുന്നില്ല. അന്വേഷിയായ ഒരു ഗോതമസിദ്ധാർത്ഥനും.

ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനായ മനോഹരനിൽനിന്ന് ദാസിന്റെ അച്ഛനിലേയ്ക്ക് വരിക. ‘തിക്കത്ത കർത്തവ്യബോധവും രാജ്യസ്നേഹവും നിറഞ്ഞ ഒരു സൈനിക ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു ദാസിന്റെ അച്ഛൻ ശ്രീ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ...’ ലീലിന വരുമ്പോൾ രാജ്യസ്നേഹത്തിന്റെ കഥകളും, ദേശരക്ഷയ്ക്കായി സൈനികർ ചെയ്യുന്ന അമൂല്യങ്ങളായ സേവനങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുനന്നായിരുന്നു സനോഹസനം... കർത്തവ്യബോധവും അന്യമില്ലാത്ത രാജ്യസ്നേഹമുള്ള ഉത്തമ പൗരന്മാരാകണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുമായിരുന്നു. മനോഹരന്റെ വാക്കുകളാണിത്. ഒരു തിരവ്വാദ രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ദാസി പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നറിഞ്ഞിട്ടും രാജ്യസ്നേഹിയായ അച്ഛൻ മകനെക്കുറിച്ച് മോശമായി സംസാരിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് മനോഹരൻ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

എങ്കിലും, ഏകമകന്റെ വഴിയിലുള്ള പോക്ക് അച്ഛനിൽ അസ്വസ്ഥതയുണ്ടാക്കിയിരിക്കാം. അച്ഛൻ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ കർത്തവ്യബോധവും അധ്വാനശീലവും കെ. വേണുവിലുണ്ട്. തിർത്തും മറ്റൊരു തലത്തിലാണെന്നമാത്രം. മനോഹരൻ-അച്ഛൻ ഇടങ്ങിയ വ്യവസ്ഥാപിത പുരുഷപ്രകൃതികളെ ചോദ്യം ചെയ്യുകയോ അവരുമായി കലഹിക്കുകയോ ചെയ്യാത്ത ദാസി വേണുവെന്ന പുരുഷപ്രകൃതിയെ നിരന്തരം അലോസരപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്; ചോദ്യം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. മനോഹരനും അച്ഛൻ ഗോപാലകൃഷ്ണനും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥാപിത സമൂഹത്തെ ബോധപൂർവ്വമായ ഹിംസാത്മക വിപ്ലവ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ അട്ടിമറിച്ച് പുത്തൻ സമത്വസന്ദേശസമൂഹം സൃഷ്ടിക്കാനിറങ്ങിത്തീർച്ച വ്യക്തമാണ് വേണം. മാർക്സിന്റെ ദർശനങ്ങളെക്കുറിച്ചു നിരവധി വിജ്ഞാപനശാഖകളുടെ സഹായം വേണുവിലുണ്ട്. വ്യവസ്ഥാപിതമായ കലഹിത സമൂഹത്തെ പുരുഷപ്രകൃതികളോട് കലഹിക്കുന്നതിൽ അർത്ഥമില്ലെന്നും, അതിനപകരം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ ഘടന, ധാർമ്മികത, ആത്മീയത എന്നിവയോടാണ് കലഹിക്കേണ്ടതെന്നും ദാസിനറിയാമായിരുന്നു. അത് താൻ സ്വപ്നം കാണുന്നതാണോയെന്ന് ദാസി ജാഗ്രതപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ സംവാദം അതാണ്.

വേണുവിലുള്ള ഒരു മറുപടിക്കെതിരെ ദാസി എടുത്തു പറയുന്നുണ്ട്: ‘പുതിയ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ നിലവിലുള്ള സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്ക് ഉൾക്കൊള്ളാൻ അസാധ്യമായി തിരുമ്പോഴാണ് പുതിയ അന്വേഷണങ്ങൾ പ്രസക്തമാവുന്നത്. അതിലേർപ്പെടുന്ന ഏതൊരാൾക്കും രീതിയുടെ പ്രശ്നം അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരും’ (പുറം: 16). രീതി ഇവിടെ വെറും രാഷ്ട്രീയ മാർഗ്ഗമല്ല. വിശകലനരീതിയല്ല. അതൊക്കെയുൾക്കൊള്ളുന്ന ജീവിതരീതിയാണ്. ഒരു മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനാകാൻ അനുവർത്തിക്കേണ്ടത്. തന്റെ ചോരയിൽ അലിഞ്ഞുതിരേണ്ടത്. തുടർന്ന് രാഷ്ട്രീയ ദർശനത്തിന്റെയും പ്രായോഗിക രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെയും അഞ്ച് ചോദ്യങ്ങൾക്കൊണ്ട് വേണുവിലെ നേരിട്ട് ദാസി കത്ത് അവസാനിപ്പിക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്: ‘സാമൂഹ്യതയുടെ അടിസ്ഥാനം സമൂഹങ്ങളെപ്പോലും ആശയം നഷ്ടപ്പെട്ട ജാർജ്ജ് റോളിംഗ് അകം പൊള്ളയായ ശകാരങ്ങളെക്കൊണ്ടും സഹവേദനകളെക്കൊണ്ടും വാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ പരിശീലിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു’ (പുറം: 16). ജാർജ്ജ് റോളിംഗ് അകം പൊള്ളയായ ശകാരങ്ങളെക്കൊണ്ടും വിയരവും സംവേദനകളെക്കൊണ്ടും അത് വേണുവിലെ മാത്രമല്ല, തന്നെയുമുദേശിച്ചാണ് ദാസി പറയുന്നത്.

Condition ചെയ്യപ്പെട്ട ഒരു രീതിശാസ്ത്രമോ രാഷ്ട്രീയമോ അല്ല താനദ്ദേശിക്കുന്നതെന്നും പുതിയൊരു മനുഷ്യനും പുതിയൊരു ലോകത്തിനും, ഇതുവരെ നമുക്കില്ലാതെ പോയ തലച്ചോറും ഹൃദയവുമാണ് രൂപപ്പെടുണ്ടേണ്ടതെന്നുമാണ് ദാസി സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

മറ്റു പുരുഷപ്രകൃതികളോടില്ലാത്ത വിമർശനവും അസഹിഷ്ണുതയും ‘പരിഹാസവും’ വേണുവെന്ന കേന്ദ്രീകൃത പുരുഷപ്രകൃതിയോട് ദാസി കാണിക്കുന്നുണ്ട്, തന്റെ സംവാദങ്ങളിൽ.

ഒരു കട്ടിയുടെ നിഷ്കളങ്കതയോടെ വേണുവിലോട് ചോദിക്കുന്നു: ‘വരട്ടു തത്തുവാദമെന്നാൽ എന്താണ്?’ (പുറം: 16) മറ്റൊരടത്തു ‘വിപ്ലവത്തിന്റെ ദാർശനിക പ്രശ്നങ്ങളിൽ വർഗ്ഗസമരത്തിനെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ വേണു ‘പള്ളി പ്രസംഗത്തിലേയ്ക്ക് നിങ്ങളും വന്നു’ പരിഹാസിക്കുന്നുണ്ട്. ക്രിസ്ത്യൻ സഭയും വേണു പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന മാർക്സിസ്റ്റ് തിരുസഭയും ഒന്നാണെന്നോ വേണു അതിന്റെ പുരോഹിതനായിത്തീരുന്നവെന്നോ ഉള്ള കർത്തവ്യം അതിലുണ്ട്.

താൻ കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ള വരും (ഉദാ: അച്ഛൻ, മനോഹരൻ) കലഹിച്ചിരുന്നവരും പരിഹാസിച്ചിരുന്നവരും (ഉദാ: കെ. വേണു) ആയ പുരുഷപ്രകൃതികളിൽ നിന്ന് ദാസിന്റെ അമ്മയിലേയ്ക്ക് വരും. ‘നൂറുകണക്കിന് കട്ടികളെ ആദ്യാക്ഷരങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച മാതൃമൂലമായ അധ്വാനിക പാർവ്വതി ടിച്ചാണ് ദാസിന്റെ അമ്മ’. മനോഹരൻ എഴുതുന്നു. ‘ദാസിന്റെ അമ്മയുടെ ഒരു കട്ടിയായിരുന്നു ഞാനും’, എന്ന് മനോഹരന്റെ സത്യവാങ്മൂലം. ‘ആദ്യാക്ഷരങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ല എന്റെ സ്വഭാവ രൂപീകരണത്തിലും ടിച്ചുടെ (ദാസിന്റെ അമ്മ) സ്വാധീനമുണ്ടായിരുന്നു. ചിത്രം വര, പാട്ട്, കൈവേല (ക്രാഫ്റ്റ്) എന്നിവയുടെ പ്രതിനിധി സ്മി അമ്മയായ ദാസിന്റെ അമ്മ കട്ടികളെ പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. അമ്മയുടെ ചിത്രരചനാപാഠവും ദാസിയിലുണ്ട്. പുസ്തകത്തിന്റെ അതികകളിൽ ദാസി കോറിവെച്ച അമൂർത്ത ചിത്ര പ്രകൃതികളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപൂർണ്ണമായ ഹൃദയരേഖകളുണ്ട്.

എന്തുകൊണ്ട് തന്റെ ഏക സന്താനമായ ദാസിന്റെ ‘സ്വഭാവ രൂപീകരണത്തിൽ’ ടിച്ചൻ ശ്രദ്ധിച്ചില്ല? തന്റെ പാറ്റ? അവർക്കും എ.എ.ടി. ചുവർ അതിന്റെ അവധിക്കാലത്ത് നാട്ടിലെത്തുന്ന മനോഹരന്റെ വ്യവസ്ഥാപിത സമൂഹം ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. മരിച്ചുപോയ ഒരുവന്റെ വിധേയത്തിൽ കഷ്ടപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ. ‘ടിച്ചൻ കാണാൻ പോയതാണല്ലോ? ടിച്ചുടെ മോൻ നിക്കൽ ആയിനോ കേൾക്കുന്നത്. എത്ര നല്ല കട്ടിയായിരുന്നു. പഠിപ്പും കളഞ്ഞു. വീട്ടിലും വരില്ല. ടിച്ചുടെയും (അമ്മ) ബാല്യത്തിന്റെയും (അച്ഛൻ) കാര്യം കഷ്ടം തന്നെ!’ മരിച്ചുപോയ ഒരു മകനെ പിണ്ഡം വെച്ചു തിരസ്കരിക്കുകയാണ് നാട്ടുകാർ.

ഒരു നല്ല കട്ടിയുടെ സവിശേഷതകൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് മനോഹരനും നാട്ടുകാർക്കും കൃത്യമായ കണക്കുകളുണ്ട്. ഒരു കാർട്ടിസിയൻ കട്ടിലിന് പാകമാകുന്നവർ. ഇത്രപ്പുറം മനോഹരൻ ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജിലെ സഹപാഠികളോട് ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം പാർവ്വതി ടിച്ചറോടും ദാസിന്റെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരനെന്ന നിലയിൽ തിരക്കുന്നുണ്ട് ദാസിനെപ്പറ്റി. ‘ഒരു തിരവ്വാദ രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തിക്കുന്നവരെന്നും വീട്ടിൽ വളരെ കുറവായ വരുമാനമുണ്ട്. മനോഹരൻ പറയുന്നതൊന്നും ഞങ്ങൾക്ക് മുഴുവൻ മനസ്സിലാവാൻ കാര്യങ്ങളല്ല’ എന്നും ടിച്ചർ പറഞ്ഞു. ‘മോൻ തന്നെ അറിയുകയാണ് ഒന്ന് പറഞ്ഞതൊക്കെ’ മനോഹരനെ ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഭരിച്ച ഒരുത്തരവാദിത്തം ആ അമ്മ സമൂഹത്തിന് തിരിച്ചേല്പിക്കുകയാണ്, മനോഹരനിലൂടെ. വിപ്ലവകാരിയായോ അരാജകവാദിയോ അവസ്യതനോ സന്യാസിയോ ആയിപ്പോകുന്ന മകനോട് ഏതൊരമ്മയ്ക്കും തോന്നുന്ന മത-മതയില്ലായ്മ.

ദാസിന്റെ അമ്മ പാർവ്വതി ടിച്ചർക്ക് ഒരപാട് മക്കളുണ്ടായിരുന്നു, അതിലൊരാളാണ് താനെന്ന് മനോഹരൻ പറയുന്നതിനെ പിൻപറ്റുകമാത്രമാണ് വാസ്തവത്തിൽ ദാസി ചെയ്തത്. അമ്മയുടെ സമ്മതം വാങ്ങാതെയാവാം, അമ്മയുടെ ഹൃദയം പിന്തുടർന്നത്. പാർവ്വതി ടിച്ചർ എന്ന കേവലമായ അമ്മയുടെതല്ല. മനോഹരൻ പറയുന്ന നിരവധി പേരുടെ അമ്മയായ പാർവ്വതിയുടെ. അതിനെ ദാസി അനുഭവപ്പെടുത്തുന്നത് നാനേരത്തെ കണ്ടുതന്നല്ലോ. ‘(എന്റെ അച്ഛനും അമ്മയും മാത്രമല്ലല്ലോ സമൂഹത്തിലുള്ളത്. നരകയാതന അനുഭവിക്കുന്ന ഒട്ടേറെ അച്ഛനമ്മമാരും സഹോദരിസഹോദരന്മാരും സമൂഹത്തിലില്ലേ?)’

ഇത് പുരുഷപ്രകൃതിയോടുള്ള ചോദ്യവും ഉത്തരവും അല്ല. സ്വന്തം അമ്മയോടും അമ്മമാരോടും ദാസിമാർ പല കാലങ്ങളിൽ അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഹൃദയം ചേർത്തുവെച്ച് മന്ത്രിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ചരിത്രത്തിൽ അതൊന്നും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടണമെന്നില്ല. ഒരമ്മ വെറും അമ്മയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ഭൂമിയിലെ എല്ലാ മക്കളെയും അറിയുന്ന മാതൃത്വം കൂടിയാണ്. അല്ലെങ്കിൽ അത് മാതൃത്വമല്ല. ആണത്തമാണ്.

തിർച്ചയായും, പാർവ്വതി ടിച്ചർ എന്ന അമ്മ ദാസിന് ശൈശവത്തിലും ബാല്യത്തിലും നാരായണഗുരുവിനെയും എഴുത്തച്ഛനെയും പുനാനന്തെയും പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തിട്ടുണ്ടാകണം. മാതൃത്വത്തിന്റെ ആ ആത്മീയ പരിസരമായിരിക്കണം. മാതൃത്വത്തിന്റെ ആ നന്മയും എഴുത്തച്ഛനും അങ്കുരിക്കാൻ കാരണമായത്.

‘ദൈവമേ, കാത്തുകൊൾകങ്ങളു കൈവിടാതിങ്ങു ഞങ്ങളെ, നാവികൻ നീ ഭവാബ്ജിക്കൊരാവിൻ തോണി നിൻപദം’

എന്നു ഇടങ്ങി

‘ആഴമേറ്റം നിൻ മഹസ്സു-മാഴിയിൽ ഞങ്ങളാകവേ

ആഴണം വാഴണം നിത്യം

വാഴണം വാഴണം നിത്യം’

എന്നവസാനിക്കുന്ന ഗുരുവിന്റെ ‘ദൈവദശക’ത്തിലെ നാല്പത് വരികൾ അക്കാലത്തെ ഏതൊരിടവ കടുംബത്തിലും സന്ധ്യാപ്രാർത്ഥനയായി ഏതൊരമ്മയും മക്കൾക്ക് ചൊല്ലിക്കൊടുക്കാതിരിക്കില്ല. ഗുരുവിന്റെ ‘ദൈവദശകവും ചിങ്ങപ്പാട്ടിനെയും ബ്രഹ്മവിദ്യാ പഞ്ചകവ്യം’ (വ്യാഖ്യാനമടക്കം) ഉപകാരമായി എന്ന് അത് എത്തിച്ചുകൊടുത്ത തന്റെ ആത്മീയമാതൃത്വം വ്യക്തമാണ് ദാസിക്ക് കണ്ടുതന്നുണ്ട്. കൃതികളും, വ്യാഖ്യാനവും രസകരമാണെന്നാണ് കത്തിലുള്ളത്. ഈ രസം അമ്മയിൽ നിന്ന് ദാസി അമ്മിത്തപ്പാൽപോലെ ഒന്നാടിനന്നെത്തിട്ടുണ്ടാകണം.

അതുപോലെത്തന്നെ പില്ലാലത്ത് എഴുത്തച്ഛനെപ്പറ്റിയുള്ള പരാമർശവും ബാല്യത്തിലും കാമാരത്തിൽ നിന്നും സ്വാംശീകരിച്ചതാകണം. അച്ഛനിലും മനോഹരനിലുമെല്ലാം അതിവ ദുർബലമായിട്ടുള്ളതല്ലേ മേൽപ്പറഞ്ഞ ആത്മീയ തുടികൾ വേണുവിലെത്തുമ്പോൾ ഉറപ്പായതായി വരുമ്പോഴാകുന്നുണ്ട്. ആ വരൾച്ചയാണ് വരട്ടുവാദത്തിന്റെ തീവ്രതയിൽ പരിസരം. ദാസിന്റെ കലഹം ആ ഉറപ്പായതായിരുന്നു. വേണുവിലോടായിത്തന്നില്ല. അതിൽ സഹജമായി ഉറപ്പിച്ചിട്ടിരുന്ന ആത്മീയ സാമൂഹ്യയാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടാനായപ്പോൾ, സുബ്രഹ്മണ്യദാസി ആത്മീയ വേദനയിൽ പിടഞ്ഞു. അയാൾ ഭാഗ്യമായ സമൂഹത്തിന്റെയും, അയാളുടെയും പ്രതിസന്ധി അതായിരുന്നു. ദാസിയിലെ ധൈര്യപൂർവ്വം സത്യസന്ധമായി ‘ആത്മീയ പ്രതിസന്ധി’യെന്നതൊന്നുമില്ല. ഒരു തരം കാപട്യവും അയാളിലില്ലായിരുന്നു.

2 ‘ആത്മീയം എന്ന വാക്ക് ഞാനുപയോഗിക്കുന്നത് ബോധപൂർവ്വം തന്നെയാണ്. ആശയം, ആദർശം, പ്രത്യയശാസ്ത്രം എന്നീ പദങ്ങളാണ് സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിൽ ഇതിന് പകരം നില്ക്കേണ്ടത്. പക്ഷേ, ഒരു പ്രതിസന്ധിയിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന കേരളത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യ വ്യവസ്ഥ ഈ പദങ്ങളുടെ സമൂർത്ത പ്രകാശത്തെ അനുഭവിക്കാത്തവിധം സംഘർഷപൂർണ്ണമാണ്. സുബ്രഹ്മണ്യദാസി (1958-1982) ഇടതനും ‘നാമാവശേഷമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പഴയ സാമൂഹ്യ ഘടനയും പുതുതായി രൂപം കൊള്ളുന്ന മുതലാളിത്ത സ്വഭാവമുള്ള സാമൂഹ്യഘടനയും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷമാണ് ഇന്നത്തെ ആത്മീയ പ്രതിസന്ധിയ്ക്ക് ആധാരമായിട്ടുള്ളത്’.

പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടോടെയാണ് ആധുനിക കേരളത്തിന്റെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നത്. വിദേശവ്യാപാര കത്തക കൈവശപ്പെടുത്താനായി പോർച്ചുഗീസുകാർ നടത്തിയ യുദ്ധങ്ങളാണ്, അതിന്റെ സാമൂഹ്യമായ നിറപ്പും പിടിച്ചിലുമാണ്, എഴുത്തച്ഛനെയും പുനാനന്തെയും രൂപപ്പെടുത്തുന്നത്. ഹൃദയത്തിന്റെ മുറിവുകളിൽ നിന്നൊഴുകിയ ഭക്തിയെക്കൂടെ എഴുത്തച്ഛനും പുനാനന്ദനും ജനങ്ങൾക്കുമുള്ള വൈദേശികവിപര്യയത്തെ പ്രതിരോധിച്ചു. പുതിയൊരു ലോകമുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ, സാധാരണക്കാർക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന രാമായണത്തിലൂടെ, ജ്ഞാനപ്പാനയിലൂടെ. ‘നെന്തിനെയും രാഷ്ട്രീയവും ഒന്നായ ആ കാലഘട്ടത്തിൽ കേരളത്തിന്റെ തനതായ സംസ്കാരം അന്നത്തെ കാവ്യങ്ങളിലൂടെ ആത്മപ്രതിരോധത്തിന്റെതായ ഉദാത്ത മേഖലകളിലേയ്ക്ക് കൂമ്പിയുണ്ടെന്നു. പ്രകൃതി-പുരുഷ ബന്ധത്തിന്റെ സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആത്മീയതയോടാണ് അവയുടെ അന്തസ്സത്.’

വൈദേശികാധിപത്യത്തിന്റെ ഫലമായി സാമൂഹ്യപ്രകൃതിക്കും മനുഷ്യപ്രകൃതിക്കും നേരിട്ട വിദേശങ്ങൾ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തിൽ രണ്ട് പ്രതിഭാശാലികളിലൂടെ പ്രകടമാകുന്നതായി ദാസി എഴുതുന്നു. ‘ശ്രീനാരായണ ഗുരു ധ്യാനത്തിന്റെയും അന്തർജ്ഞാനത്തിന്റെയും ആത്മീയതയെ അന്തർജ്ജ്ഞാനത്തിൽ വെച്ചാണ് പ്രകൃതി-പുരുഷ ബന്ധത്തിന്റെ സങ്കീർണ്ണതകൾ പരിഹരിക്കാനൊരുങ്ങിയത്’. ഗുരുവിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ നിരാശയിലുവസാനിച്ച ആത്മീയ കലാപമനുവർ പ.കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഗുരു പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിച്ച കലാപത്തിന്റെ ആത്മീയ പീഡാനുഭവങ്ങൾ ആവിഷ്കരണമാകുന്നത് കമാരനാശന്റെ പ്രേമദുരന്ത കാവ്യങ്ങളിലെ സ്ത്രീ കഥാപാത്രങ്ങളിലൂടെയാണ്... ‘പീഡിതമായ മനുഷ്യപ്രകൃതി അതിന്റെ മുഴുവൻ സംഘർഷങ്ങളും അനുഭവിച്ചുതീർക്കുന്നു. പ്രകൃതി-പുരുഷ ബന്ധത്തിന്റെ വികാസോത്സാഹമായ താളലയങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ട പുരുഷനാകട്ടെ ജീവിതത്തിൽ സ്വയം ഭ്രഷ്ടനാക്കപ്പെട്ടവനായി. ഒരിക്കൽ മാത്രം സ്വത്വം നിഷേധിക്കപ്പെട്ട ചാത്തന്റെ അധമബോധത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ പുരുഷൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു’.

സമൂഹത്തിന്റെ ഗുണപരമായ മാറ്റത്തിന് ആത്മീയത വിധേയമാക്കാൻ കഴിയാതെ ഗുരു എപ്രകാരം ‘നിരാശയിലുവസാനിച്ചവോ’ അതിന്റെ മറ്റൊരു മുഖമാണ് തന്നിലെ ആത്മീയതയും സാമൂഹ്യപരിവർത്തനവും കഠിനമായി വിധോഷിക്കുന്നിടത്ത് സുബ്രഹ്മണ്യദാസി ആത്മഹത്യയിലെത്തുന്നത്. ജ്ഞാനഗുരു തന്റെ നിരാശയെ ‘ഭാരതീയ ചിന്തയുടെ’ അനാസക്തയാരയിലൂടെ മറികടന്നു. സുബ്രഹ്മണ്യദാസിന് അതിനായില്ല. കാരണം, അയാൾ വായിച്ചിറങ്ങി മാർക്സിസ്റ്റ് സിദ്ധാന്തങ്ങളോ പങ്കാളിയായ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥകളോ കേരളീയ സമൂഹമോ മറ്റേതും വായനകളോ അയാൾക്ക് ആത്മീയ വെളിച്ചമായില്ല. ഇരുപത്തിനാലാമത്തെ വയസ്സിൽ 1982 ജൂലൈ പതിനാലിന് വടക്കാഞ്ചേരി കടുത്ത് ഓട്ടുപാറയിൽ വൈകുന്നേരം ഏഴുമണിക്ക് താൻ ഒറ്റമു മൂവ് കണ്ടുവെച്ച സ്ഥലത്ത് (too beautiful a place for suicide) അയാൾ തന്റെ സംഘർഷങ്ങളെല്ലാം തല്ലാലം അവസാനിപ്പിച്ച് അപ്രത്യക്ഷനാവുന്നു.

അയാളുടെ ആത്മാംശങ്ങൾ പങ്കിട്ടിരുന്ന അശോകനും (പ.കെ. അശോക്ക് കമാർ) ബ്രഹ്മപുത്രനും ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. ദാസി പ്രതിനിധാനം ചെയ്ത ആത്മീയ വേദനയെ ഇവർ രണ്ടുപേരും എങ്ങിനെയാണ് അതി ജീവിക്കുന്നതെന്ന് ശ്രദ്ധിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട് ഞാൻ.

ദാസിന്റെ മരണത്തിന് പതിമൂന്ന് വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം അശോകൻ കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ സന്നദ്ധസേവകനായി ഡോ. എം. ആർ. രാജഗോപാലിനോടും ഡോ. സുരേഷിനോടൊപ്പം കാതബ്ബത്തിലുണ്ടായ മനുഷ്യാവകാശപ്രവർത്തനത്തെ കേരളീയ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലെത്തിക്കുന്നതിൽ വ്യാപൃതനായി. വേദനയാൽ നരകയാതനയനുഭവിക്കുന്നവർക്ക് ആശ്വാസമായി. ബ്രഹ്മപുത്രനാകട്ടെ, ഒരു നിശ്ശബ്ദസാക്ഷിയായി കേരളത്തിന്റെ സമസ്ത സ്മരണങ്ങളെയും നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ഇവർ രണ്ടുപേരിലും ദാസി അനുഭവിച്ചിരുന്ന ആത്മീയവേദനയുടെ നിറപ്പ് എനിക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതേ വേദന പങ്കിടുന്നവർ സമൂഹത്തിൽ ഇവർ രണ്ടുപേർ മാത്രമല്ല. അവരും ദാസിന്റെ കാലത്തെക്കാളും കൂടുതലും കഠിനമായ സാമൂഹ്യതയിലെത്തുകയോ മുഖമുഖം അറിയാൻ പറ്റിയിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ ചിലരെങ്കിലും ബ്രഹ്മപുത്രനായി നിന്ന് തെന്നിപ്പോയവന് ഏതെങ്കിലും ശുഭ പ്രതീക്ഷകളാണല്ലോ. പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപെടാത്ത ചെറിയ ചെറിയ പ്രവൃത്തികളിലൂടെ തങ്ങളുടെ ആത്മീയവേദനയിൽ നിന്നുള്ള ഊർജ്ജത്തോൽ അന്യന്റെ മുറിവുണക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിലൂടെയാണ്. ഈ ആത്മീയവേദന കെ. വേണുവിലെപ്പോലുള്ളവർ അനുഭവിക്കുന്നതോടൊന്നായില്ല. സാമൂഹ്യമാറ്റത്തിനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ യാത്രകമായ പോസ്റ്റ്മാർട്ടം-സ്മരണകൃത്യങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ സംശയപ്പെടാനാകുന്നതാണ്. പ്രകൃതി ‘ജനാധിപത്യം സാതന്ത്ര്യം’ എന്ന സമസ്തയിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹം എപ്പോഴെങ്കിലും ആത്മീയതയുടെ ശുദ്ധവായു കടത്തി വിട്ടുവെന്ന് പ്രത്യക്ഷമാകുകയാണ്.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസി അനുഭവിച്ച ആത്മീയ പ്രതിസന്ധിയുടെ സൂക്ഷ്മമായ സാമൂഹ്യപരിസരങ്ങൾ നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ അതിനേക്കാൾ രൂക്ഷമായി ഇന്ന് നിലവിലുണ്ടാവുന്നതാണ് ദാസിനെ ഒരു ക്രാന്തദർശിയാക്കുന്നത്. നിർഭാഗ്യവശാൽ, ദാസി അവസാനം വരെയും സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്ന മാർക്സിസ്റ്റ് ദർശനത്തിലേയ്ക്ക് പൂർണ്ണമായ സാമൂഹ്യപരിവർത്തനം വരുത്താൻ പറ്റിയിട്ടില്ലാത്തതിന്റെ ആർത്തിനിറഞ്ഞ ഹിംസയെ പ്രതിരോധിക്കാനാവുന്നില്ല.

ദാസിന്റെ കത്തുകളിലും ലേഖനങ്ങളിലും രാഷ്ട്രീയ സ്വയം സേവക സംഘടന ഹാസിസ്റ്റി ശക്തികളുടെ വളങ്ങളുള്ള മണ്ണായി കേരളം മാറ്റുന്നത് ദീർഘദർശനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഏതാണ്ട് നാല്പതു കൊല്ലം മുമ്പ് ദാസി ഡോക്യുമെന്റ് ചെയ്ത ഹാസിസ്റ്റിന്റെ വളർച്ച കേരളത്തെ മാറ്റിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിന്റെ ആർത്തിനിറഞ്ഞ വയസ്സിൽ 1982 ജൂലൈ പതിനാലിന് വടക്കാഞ്ചേരി കടുത്ത് ഓട്ടുപാറയിൽ വൈകുന്നേരം ഏഴുമണിക്ക് താൻ ഒറ്റമു മൂവ് കണ്ടുവെച്ച സ്ഥലത്ത് (too beautiful a place for suicide) അയാൾ തന്റെ സംഘർഷങ്ങളെല്ലാം തല്ലാലം അവസാനിപ്പിച്ച് അപ്രത്യക്ഷനാവുന്നു.

അയാളുടെ ആത്മാംശങ്ങൾ പങ്കിട്ടിരുന്ന അശോകനും (പ.കെ. അശോക്ക് കമാർ) ബ്രഹ്മപുത്രനും ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. ദാസി പ്രതിനിധാനം ചെയ്ത ആത്മീയ വേദനയെ ഇവർ രണ്ടുപേരും എങ്ങിനെയാണ് അതി ജീവിക്കുന്നതെന്ന് ശ്രദ്ധിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട് ഞാൻ.

ദാസിന്റെ മരണത്തിന് പതിമൂന്ന് വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം അശോകൻ കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ സന്നദ്ധസേവകനായി ഡോ. എം. ആർ. രാജഗോപാലിനോടും ഡോ. സുരേഷിനോടൊപ്പം കാതബ്ബത്തിലുണ്ടായ മനുഷ്യാവകാശപ്രവർത്തനത്തെ കേരളീയ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലെത്തിക്കുന്നതിൽ വ്യാപൃതനായി. വേദനയാൽ നരകയാതനയനുഭവിക്കുന്നവർക്ക് ആശ്വാസമായി. ബ്രഹ്മപുത്രനാകട്ടെ, ഒരു നിശ്ശബ്ദസാക്ഷിയായി കേരളത്തിന്റെ സമസ്ത സ്മരണങ്ങളെയും നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ഇവർ രണ്ടുപേരിലും ദാസി അനുഭവിച്ചിരുന്ന ആത്മീയവേദനയുടെ നിറപ്പ് എനിക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതേ വേദന പങ്കിടുന്നവർ സമൂഹത്തിൽ ഇവർ രണ്ടുപേർ മാത്രമല്ല. അവരും ദാസിന്റെ കാലത്തെക്കാളും കൂടുതലും കഠിനമായ സാമൂഹ്യതയിലെത്തുകയോ മുഖമുഖം അറിയാൻ പറ്റിയിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ ചിലരെങ്കിലും ബ്രഹ്മപുത്രനായി നിന്ന് തെന്നിപ്പോയവന് ഏതെങ്കിലും ശുഭ പ്രതീക്ഷകളാണല്ലോ. പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപെടാത്ത ചെറിയ ചെറിയ പ്രവൃത്തികളിലൂടെ തങ്ങളുടെ ആത്മീയവേദനയിൽ നിന്നുള്ള ഊർജ്ജത്തോൽ അന്യന്റെ മുറിവുണക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിലൂടെയാണ്. ഈ ആത്മീയവേദന കെ. വേണുവിലെപ്പോലുള്ളവർ അനുഭവിക്കുന്നതോടൊന്നായില്ല. സാമൂഹ്യമാറ്റത്തിനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ യാത്രകമായ പോസ്റ്റ്മാർട്ടം-സ്മരണകൃത്യങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ സംശയപ്പെടാനാകുന്നതാണ്. പ്രകൃതി ‘ജനാധിപത്യം സാതന്ത്ര്യം’ എന്ന സമസ്തയിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹം എപ്പോഴെങ്കിലും ആത്മീയതയുടെ ശുദ്ധവായു കടത്തി വിട്ടുവെന്ന് പ്രത്യക്ഷമാകുകയാണ്.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസി അനുഭവിച്ച ആത്മീയ പ്രതിസന്ധിയുടെ സൂക്ഷ്മമായ സാമൂഹ്യപരിസരങ്ങൾ നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ അതിനേക്കാൾ രൂക്ഷമായി ഇന്ന് നിലവിലുണ്ടാവുന്നതാണ് ദാസിനെ ഒരു ക്രാന്തദർശിയാക്കുന്നത്. നിർഭാഗ്യവശാൽ, ദാസി അവസാനം വരെയും സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്ന മാർക്സിസ്റ്റ് ദർശനത്തിലേയ്ക്ക് പൂർണ്ണമായ സാമൂഹ്യപരിവർത്തനം വരുത്താൻ പറ്റിയിട്ടില്ലാത്തതിന്റെ ആർത്തിനിറഞ്ഞ ഹിംസയെ പ്രതിരോധിക്കാനാവുന്നില്ല.

ദാസിന്റെ കത്തുകളിലും ലേഖനങ്ങളിലും രാഷ്ട്രീയ സ്വയം സേവക സംഘടന ഹാസിസ്റ്റി ശക്തികളുടെ വളങ്ങളുള്ള മണ്ണായി കേരളം മാറ്റുന്നത് ദീർഘദർശനം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഏതാണ്ട് നാല്പതു കൊല്ലം മുമ്പ് ദാസി ഡോക്യുമെന്റ് ചെയ്ത ഹാസിസ്റ്റിന്റെ വളർച്ച കേരളത്തെ മാറ്റിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിന്റെ ആർത്തിനിറഞ്ഞ വയസ്സിൽ 1982 ജൂലൈ പതിനാലിന് വടക്കാഞ്ചേരി കടുത്ത് ഓട്ടുപാറയിൽ വൈകുന്നേരം ഏഴുമണിക്ക് താൻ ഒറ്റമു മൂവ് കണ്ടുവെച്ച സ്ഥലത്ത് (too beautiful a place for suicide) അയാൾ തന്റെ സംഘർഷങ്ങളെല്ലാം തല്ലാലം അവസാനിപ്പിച്ച് അപ്രത്യക്ഷനാവുന്നു.

അയാളുടെ ആത്മാംശങ്ങൾ പങ്കിട്ടിരുന്ന അശോകനും (പ.കെ. അശോക്ക് കമാർ) ബ്രഹ്മപുത്രനും ഇപ്പോഴും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. ദാസി പ്രതിനിധാനം ചെയ്ത ആത്മീയ വേദനയെ ഇവർ രണ്ടുപേരും എങ്ങിനെയാണ് അതി ജീവിക്കുന്നതെന്ന് ശ്രദ്ധിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട് ഞാൻ.

ദാസിന്റെ മരണത്തിന് പതിമൂന്ന് വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം അശോകൻ കേരളത്തിലെ ആദ്യത്തെ പാലിയേറ്റീവ് കെയർ സന്നദ്ധസേവകനായി ഡോ. എം. ആർ. രാജഗോപാലിനോടും ഡോ. സുരേഷിനോടൊപ്പം കാതബ്ബത്തിലുണ്ടായ മനുഷ്യാവകാശപ്രവർത്തനത്തെ കേരളീയ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലെത്തിക്കുന്നതിൽ വ്യാപൃതനായി. വേദനയാൽ നരകയാതനയനുഭവിക്കുന്നവർക്ക് ആശ്വാസമായി. ബ്രഹ്മപുത്രനാകട്ടെ, ഒരു നിശ്ശബ്ദസാക്ഷിയായി കേരളത്തിന്റെ സമസ്ത സ്മരണങ്ങളെയും നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ഇവർ രണ്ടുപേരിലും ദാസി അനുഭവിച്ചിരുന്ന ആത്മീയവേദനയുടെ നിറപ്പ് എനിക്ക് കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതേ വേദന പങ്കിടുന്നവർ സമൂഹത്തിൽ ഇവർ രണ്ടുപേർ മാത്രമല്ല. അവരും ദാസിന്റെ കാലത്തെക്കാളും കൂടുതലും കഠിനമായ സാമൂഹ്യതയിലെത്തുകയോ മുഖമുഖം അറിയാൻ പറ്റിയിട്ടുണ്ട്. അവരിൽ ചിലരെങ്കിലും ബ്രഹ്മപുത്രനായി നിന്ന് തെന്നിപ്പോയവന് ഏതെങ്കിലും ശുഭ പ്രതീക്ഷകളാണല്ലോ. പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപെടാത്ത ചെറിയ ചെറിയ പ്രവൃത്തികളിലൂടെ തങ്ങളുടെ ആത്മീയവേദനയിൽ നിന്നുള്ള ഊർജ്ജത്തോൽ അന്യന്റെ മുറിവുണക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിലൂടെയാണ്. ഈ ആത്മീയവേദന കെ. വേണുവിലെപ്പോലുള്ളവർ അനുഭവിക്കുന്നതോടൊന്നായില്ല. സാമൂഹ്യമാറ്റത്തിനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ യാത്രകമായ പോസ്റ്റ്മാർട്ടം-സ്മരണകൃത്യങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ സംശയപ്പെടാനാകുന്നതാണ്. പ്രകൃതി ‘ജനാധിപത്യം സാതന്ത്ര്യം’ എന്ന സമസ്തയിലേയ്ക്ക് അദ്ദേഹം എപ്പോഴെങ്കിലും ആത്മീയതയുടെ ശുദ്ധവായു കടത്തി വിട്ടുവെന്ന് പ്രത്യക്ഷമാകുകയാണ്.

പ്രകാശനം കണ്ടെത്താനാകാത്ത നഗ്നമായ ആത്മീയ തയുടെ വിഭ്രാന്തി നാമെല്ലാം അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെയും ദാസ് മാർക്സിസത്തിന്റെ പ്രയോഗത്തിലെ പരാജയങ്ങളെ ശരിയെടുത്തോടും ആ ദർശനത്തിന്റെ സാധ്യതയെ പൂർണ്ണമായി കൈയൊഴിയുന്നില്ല.

അക്കാലത്ത് ആരും ജാഗ്രതപ്പെടാത്ത ഗാന്ധിയൻ അന്വേഷണങ്ങളിലൂടെ ദാസ് കടന്നുപോകുന്നത് എന്തെ അളക്കപ്പെടുത്തുന്നു. സി. എസ്. വെങ്കിടേശ്വരനുമായുള്ള സംഭാഷണങ്ങളടക്കം ഇത് വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. പുസ്തകത്തിന്റെ ഒന്നിടങ്ങളിൽ ഗാന്ധി കടന്നു വരുന്നുണ്ട്. രൂക്ഷമായ വിമർശനമായും, അന്വേഷണമായും, കണ്ടെത്തലായും. ഗാന്ധിയുടെ ആത്മകഥയടക്കമുള്ള പുസ്തകങ്ങളിലൂടെ ദാസ് അന്വേഷണം തുടരുന്നുണ്ട്. “ഗാന്ധിയൻ പ്രസ്ഥാനം ചലനാത്മകമായിരുന്നു. ഒരർത്ഥത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റു ഭീകര പ്രസ്ഥാനങ്ങളെക്കാളെങ്കിലും വിപ്ലവകരവുമായിരുന്നു. വൈഷ്ണവതയിൽ കടുങ്ങിപ്പോയി എന്നതായിരുന്നില്ല ഗാന്ധിസത്താനുപദായം. ഗാന്ധിസം സ്വീകരിച്ച വൈഷ്ണവതയുടെ സമൂഹപരത ആവശ്യമായിരുന്നു—അത് നേടിയടത്തോളം ധർമ്മികതയും. വാസ്തവത്തിൽ ഇന്ത്യയിൽ ഇന്ന് ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ധർമ്മിക ബോധം നിലനില്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിന് നാം ഗാന്ധിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തോടു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു...” ഇത്രയും സത്യസന്ധമായും ശക്തമായും ഗാന്ധിയൻ ധർമ്മികതയെ കണ്ടെത്തിയവർ ദാസിനശേഷം അത്യപൂർവ്വമാണ്. ഇന്ത്യൻ ജനാധിപത്യത്തിന്റെയും ഭൂമിയുടെയും അതിജീവനത്തിന് ഇന്ന് ഉപജീവിക്കാൻ കഴിയുന്ന ധർമ്മിക സ്രോതസ്സിനെക്കുറിച്ചാണ് ദാസ് 1981-ൽ, മരണത്തിന് മാസങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് എഴുതുന്നത്, വെങ്കിടേശ്വരനുമായി. എന്നാൽ മേലേഴയതിന്റെ തുടർച്ചയായി ദാസ് ആകൃത്ത് അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ‘ഗാന്ധിസം വിസ്മരിക്കപ്പെടാൻ കാരണം അത് യുക്തിപരവും ശാസ്ത്രീയവും ആയ രീതികൾപകരം ധർമ്മികതയെ മാത്രം അവലംബിച്ചതായിരിക്കാം’ (പുറം: 61).

ഗാന്ധിയെ ദാസ് അവസാനമായി സ്മരിക്കുന്നത് വെങ്കിടേശ്വരനുമായി തന്നെയാണ്. അതിൽ ‘ലോകകമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിനകത്ത് ഇന്ന് നടക്കുന്ന തരംതാണ ആശയ സമരങ്ങളെ അതിജീവിച്ചുകൊണ്ട് മാർക്സിസത്തിനതന്നെ പുതിയൊരു മാനം നൽകാൻ കഴിയുമെന്ന് ദാസ് പ്രത്യാശിക്കുന്നുണ്ട്. ലൂക്കാച്ചിന്റെ വാക്കുകൾ ദാസ് വെങ്കിടേശ്വരനുമായി പകർത്തിയെഴുതുന്നു:

“... the essential point of the new method: the manner and direction of the abstraction and though experiment are not determined by epistemological or methodological (and least of all logical) standpoint but by the thing itself, ie., the ontological nature of the material in question...”

ഗാന്ധിയെ മനസ്സിലാക്കാൻ (മാർക്സിസ്റ്റുകൾക്ക്) ലൂക്കാച്ചിന്റെ ഉദ്ധരണിയല്ലേ സഹായകമെന്ന ചോദ്യം ദാസ് അതേ കത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്.

‘യുക്തിപരവും ശാസ്ത്രീയവും’ ആയ പടിഞ്ഞാറൻ ആധുനിക മുതലാളിത്ത നാഗരികതയുടെ രീതിശാസ്ത്രത്തെയും യുക്തിപരതയെയും നിരാകരിച്ച് അതിൽനിന്ന് തിർത്തും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു ലോകം സൃഷ്ടിക്കാനാവുമെന്ന് പരീക്ഷണാത്മകമായിട്ടെങ്കിലും തെളിയിച്ചതാണ് നവലിബറൽ മുതലാളിത്ത കാലത്തെ ഗാന്ധിയുടെ പ്രസക്തിയെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ദാസിനെ അതിൽനിന്നു തടഞ്ഞത് പടിഞ്ഞാറൻ നാഗരികതയിൽ നിന്ന് രൂപപ്പെട്ട മാർക്സിസ്റ്റ് ദർശനങ്ങളുടെ യുക്തിയോടും രീതിയോടുമുള്ള വിചേദം സാധ്യമാവാത്തതാണെന്ന് സംശയിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുവെക്കുമ്പോഴും ഒരു വസ്തു നിസ്സംശയമായി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. എങ്ങനെ സമത്വവും സ്വാതന്ത്ര്യവും സാഹോദര്യവും നീതിയും ധർമ്മികതയും പുലരുന്ന ഒരു സമൂഹം രൂപപ്പെടും? എങ്ങനെ നിരുപാധികമായ കാര്യവും ആത്മീയതയും ഉള്ള ഒരു പുതിയ മനുഷ്യൻ, എല്ലാഭേദങ്ങൾക്കും അതീതമായി പരിണമിച്ചുണ്ടാകും? ഇതായിരുന്നു ദാസിന്റെ ആന്തരിക പ്രതിസന്ധി. സാമൂഹ്യ പ്രതിസന്ധിയും ആന്തരിക പ്രതിസന്ധിയും ഒരേ ആത്മീയ പ്രതിസന്ധിയുടെ അംശങ്ങളാണെന്ന് ഇരുപത്തിനാലുവയസ്സിലുള്ളിൽ തന്നെ അയാൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നു. മനുഷ്യൻ എന്ന വാക്കിന്റെ പൊരുളന്വേഷിക്കുന്ന എല്ലാവരിലും ദാസിന്റെ ഈ പ്രതിസന്ധിയുണ്ട്. ബഹുഭൂരിപക്ഷം പേരും എഴുത്ത്, വായന, ലഹരി, തൊഴിൽ, അലസത, നിസ്സംഗത എന്നിവയിലൂടെ അതിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഇത്തരം ഒളിച്ചോട്ടങ്ങളിലൊന്നും ദാസ് തന്നെ ഉൾപ്പെടുത്തിയില്ല.

ശ്രീനാരായണ ഗുരുവിന്റെ ‘ആത്മീയ കലാപങ്ങൾ’ നിരാശയിലാണവസാനിച്ചതെന്നയാൾക്കറിയാം. ആജ്ഞാനഗുരുവിന്റെ അവസാനനാളുകളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മീയപത്രമാരിൽ പ്രമുഖനായ കമാരനാശാൻ പോലും ഗുരുവിനെ കൈയൊഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്ന സത്യം ദാസ് അന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഗുരുവിന്റെ ആത്മീയത കമാരനാശാൻ കാവ്യഭാഷയിലൂടെ സാക്ഷാത്കരിച്ചു എന്ന് ദാസ് എഴുതുന്നത് ശരിയാണ്. എന്നാൽ സകലവിധ ഭേദങ്ങൾക്കും അതീതമായ ഗുരുവിന്റെ സാമൂഹ്യപരതയെ കമാരനാശാൻ ഈഴവസമുദായത്തിന്റെതിലേക്ക് സങ്കീർണ്ണമായിട്ടല്ലേ എന്ന ചോദ്യം ഇന്ന് ഗവേഷണരേഖകളിലൂടെ തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ‘The counter Narratives of Power and Identity in Colonial Keralam—A reading of C.V. Raman Pillai’s Historical Novels’ (2004 : ജവഹർലാൽ നെഹ്റു യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഗവേഷണ പ്രബന്ധം) ഈ ചോദ്യം ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്.

ഡോ. വിനോദ് ചന്ദ്രന്റെ ഗവേഷണ പ്രബന്ധത്തിലെ വരികൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു: ‘ഗുരുവിന്റെ അംഗീകാരത്തിനവേണ്ടി കായികര കമാരൻ അഥവാ ചിന്ന സ്വാമി (പിന്നീട് കമാരനാശാൻ എന്നറിയപ്പെട്ടു) എസ്.എൻ.ഡി.പി യോഗത്തിന്റെ ബൈലോയുടെ (നിയമാവലിയുടെ) ഡ്രാഫ്റ്റ് വായിക്കുകയാണ്. താഴെ ജാതിയിലുള്ള ‘ഈഴവ’രുടെ ക്ഷേമത്തിനവേണ്ടി മാത്രമാണോ എസ്.എൻ.ഡി.പി. യോഗം സംഘടിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് എന്ന് വായനയിൽ ഇടപെടുകൊണ്ട് ഗുരു ചോദിച്ചു. കമ്പനിയുടെ (SNDP) രജിസ്ട്രേഷനവേണ്ടി സംഘടനയുടെ പ്രവൃത്തികൾ കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടത് കമ്പനി ആക്രമണിച്ച് ആവശ്യമായതുകൊണ്ടാണ് തങ്ങളിൽനിന്ന് നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ടതെന്ന് കമാരൻ വിശദീകരിച്ചു. കമാരൻവിന്റെ വിശദീകരണം ശ്രദ്ധിച്ചശേഷം കുറച്ചുനേരം നിശ്ശബ്ദനായിരുന്ന ഗുരു സാവകാശം അതുതടയ്ക്കി: ‘ഇന്നു മുതൽ കമാരൻവായിരിക്കട്ടെ നമ്മുടെ ആശാൻ (ടീച്ചർ)’. ഈ സംഭവത്തിനുശേഷമാണ്, കമാരൻ കമാരനാശാനായി അറിയപ്പെടാൻ തുടങ്ങിയതെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു’.

ഇത്തരം അവസ്ഥയിൽ ഗുരുജ്ഞാനത്തിന്റെ സാപേക്ഷതയിലൂടെ അതിനെ മറികടന്നിട്ടുണ്ടാകാം എന്ന് നടരാജഗുരുവിന്റെ ആത്മകഥ വായിച്ചാൽ അറിയാനാകും. ഗാന്ധിയും ഇത്തരമൊരവസ്ഥയിലൂടെ കടന്നുപോയിട്ടുണ്ട്. 1947-ൽ ഇന്ത്യാവിഭജനവും സ്വാതന്ത്ര്യവും യാഥാർത്ഥ്യമായതോടെ ഗാന്ധി തന്റെ ഏറ്റവും അടുത്ത അനുയായികളാൽ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ട അനാഥനും തിരസ്കൃതനുമായി മാറി. ഗാന്ധിയെ ഒരർത്ഥത്തിൽ രക്ഷിച്ചത് വിനായക് നാഥനും ഗോഡ് റെസയറാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ഗാന്ധി മരണംവരെ നിരാഹാരമനുഷ്ഠിച്ച് ആത്മാഹുതി ചെയ്യുമായിരുന്നു.

വാക്കും പ്രവൃത്തിയും, സാമൂഹ്യജീവിതവും വ്യക്തിജീവിതവും രണ്ടല്ലെന്നും എല്ലാം ഒരേ ആത്മീയപ്രതിസന്ധിയുടെ ഭാഗമാണെന്നുമറിയുന്ന എല്ലാ മനുഷ്യരുടെയും അവസ്ഥയാണത്. അതിനെ ഇങ്ങിനെ സംഗ്രഹിക്കാം: എല്ലാ പ്രവാചകരും പരാജയപ്പെട്ടവരാണ്, സമൂഹമായ അർത്ഥത്തിൽ. സൂക്ഷ്മാർത്ഥത്തിൽ അവരുടെ ജീവിതങ്ങളുടെ ഊർജ്ജമാണ് ധർമ്മികതയുടെ അതിജീവനത്തിനാധാരം. ദാസ് ഗാന്ധിയുടെ ധർമ്മികതയെപ്പറ്റി സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ.

വാക്കും പ്രവൃത്തിയും ഒന്നായിത്തീരണമെന്നാഗ്രഹിച്ച ദാസിന്റെ ആത്മീയ പ്രതിസന്ധിയും മേല്പറഞ്ഞതായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ അരനൂറ്റാണ്ടുകളിൽ മൺമറഞ്ഞ ക്രാന്തദർശികളായ എം. ഗോവിന്ദന്റെയും സി. ജെ. തോമസിന്റെയും കൂട്ടത്തിൽ എഴുതുകൊണ്ട് ദാസ്യം കണ്ണിചേർക്കപ്പെടുന്നില്ല!

തന്നിലെ പ്രതിസന്ധിയെ മറികടക്കാൻ ദാസ് ഇരുപത്തിനാലുവയസ്സിലുള്ളിൽ ഒരു നിങ്ങള മനുഷ്യയുസ്സിന്റെ പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചുതിർത്തു. ദർശനങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോയി. ചലച്ചിത്രവിഷ്കാരങ്ങൾ, ചിത്രകല, നോവലുകൾ, കവിതകൾ,... സംവാദങ്ങളുടെ ഊഷ്മളത നിലനിർത്തി.

ഇതിലൂടെയെല്ലാം അയാൾ വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിഞ്ഞത് എന്തൊക്കെയാണെന്ന് ഓടിപ്പറഞ്ഞു. കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യതയിൽ നിന്ന് നവോത്ഥാനത്തിന്റെ പിൻമുടക്കും, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ അതിദയനീയമായ ജീർണ്ണത, മൂല്യശേഷണം സംഭവിച്ച സാമൂഹ്യപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ—രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ, അതിന്റെ ഇടങ്ങളിൽ തഴച്ചുവളരുന്ന ഫാസിസ്റ്റ് സംഘടനയായ ആർ.എസ്.എസ്, അതേ ഫാസിസ്റ്റ് മൂശയിലേക്ക് വളർന്ന മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി, സി. പി. ഐ. എം. എൽ പോലുള്ള പ്രസ്ഥാനത്തിലെ ഉന്മൂലന സിദ്ധാന്തങ്ങൾ, താൻ കൂടി ഭാഗഭാക്കായിപ്പോയ അതിന്റെ ഫലശൂന്യത, അതിൽ നിന്നുണ്ടായ കുറബോധം, ശ്രേണിബദ്ധമായ ജാതി വ്യവസ്ഥ, ഭീകരരൂപിയായിത്തീരുന്ന ദേശീയത, ആഗോളീകരണം... ഇവയെപ്പറ്റിയുള്ള വിശകലനങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും സൂചനകളും വിഹ്വലതകളും ദാസിന്റെ എഴുത്തുകളിലുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ, ഞാനവയെല്ലാം ദാസിന്റെ ആത്മീയ പ്രതിസന്ധിയുടെ ഉപരിപ്ലവ ഭാവങ്ങളായേ കാണുന്നുള്ളൂ.

ഈയൊരു വേദനിപ്പിക്കുന്ന പ്രതിസന്ധിയുടെ പിടിച്ചിലാണ് ദാസ് ഒരു കണ്ണിനെപ്പോലെ, നെഞ്ചു തട്ടിപ്പോകാൻ നിലവിളിക്കുന്നത്: “Keralites are a lost people”. നമ്മളതിനെ വായിച്ചത് കേരളീയർ ഒരു തോറ്റ ജനതയാണെന്നോ, പരാജയപ്പെട്ട ജനതയാണെന്നോ ആണ്. നാം അത് അനുഭവിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ദാസ് എഴുതുന്നുണ്ട്: ‘സ്വാതന്ത്ര്യബോധമില്ലായ്മയെക്കൊള്ളേറ ഭിതിയാണ് ഇന്നാട്ടുകാരെ എന്നും ഭരിച്ചിരുന്നത്. യാഥാർത്ഥ ശത്രുവിനെ കാണാൻ എല്ലാവരും മടിക്കുന്നു’. ഈ രണ്ട് എഴുത്തിലൂടെയും എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്, കേരളീയർ ഒരു lost ജനതയെന്നല്ല.

തോൽക്കുന്നതിലും പരാജയപ്പെടുന്നതിലും ഒരു സംഘർഷത്തിന്റെ, യുദ്ധത്തിന്റെ, പ്രതിരോധത്തിന്റെ വാസ്തവീകരണമുണ്ട്. എന്നാൽ, ആധുനികകാലത്ത് ഒരു സമൂഹമെന്ന നിലയിൽ കേരളീയർ എന്നാണ്, എവിടെയാണ് അർത്ഥവത്തായ പ്രതിരോധത്തിന് ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്? “Keralites are a lost people” എന്നത് കേരളീയർ സ്വയം കീഴടങ്ങിയ ജനതയെന്ന് വായിക്കാനാണ് ഞാനിഷ്ടപ്പെടുന്നത്. ഒരു പ്രതിരോധവുമില്ലാതെ, സംഘർഷവുമില്ലാതെ ഒരു ജനത യാഥാസ്ഥിതികത്വത്തിന്റെ ജീർണ്ണതകൾക്ക്, ആർത്തികൾക്ക്, വിപ്ലവ വായാടിത്തരങ്ങൾക്ക്, അതിന്റെ വ്യാജനിർമ്മിതികൾക്ക്, ഹിംസകൾക്ക് കീഴടങ്ങുകയാണ്. ആത്മാവിന്റെ ഇത്തരം കീഴടങ്ങലുകളാണ് ഗാന്ധിയെപ്പോലുള്ളവർ സാമ്പത്തിക, രാഷ്ട്രീയ, കീഴടങ്ങലുകളെക്കാൾ ഭയാനകമായി കണ്ടത്. ‘നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള cultural alienationന്റെ ഇരകളാണ് നാമെല്ലാം. ലോജിക്കലായി നോക്കുമ്പോൾ ഭാവിയിൽ വലിയ പ്രതീക്ഷയൊന്നും എനിക്കില്ല... ഒരു പക്ഷേ, എല്ലാ നന്മകളെയും ചവിട്ടി മെതിച്ചുകൊണ്ട് ഫാസിസത്തിന്റെ/dehumanisation ന്റെ കനത്ത ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ മുന്നോട്ടുപോയേക്കാം...’ എന്ന് വെങ്കിടേശ്വരനുമായി (18/7/81) ദാസ്. പക്ഷേ, ആ കൃത്ത് അവസാനിക്കുന്നത്... ‘എങ്കിലും, നിന്റെ സ്നേഹം മാത്രം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാണ്. സ്നേഹം, കരുണ, ഫാസിസത്തിന്റെ dehumanisationനെ അതിജീവിക്കുമെന്ന ദുർബ്ബലമെങ്കിലും, ശക്തമായ വാക്കുകളിൽ. ഏതാണ്ട് നാലുത കൊല്ലങ്ങൾക്ക് ശേഷവും ദാസ് എഴുതിയ സചേതനമായ ‘സ്നേഹ’ത്തിലാണ് എന്നെപ്പോലുള്ള വിപ്ലവകർമ്മികൾ ഭൂമിയുടെ, മനുഷ്യന്റെ, അതിജീവനത്തിന്റെ സുലിംഗം കാണുന്നത്.

സ്വയം കീഴടങ്ങിയ ഒരു ജനതയുടെ ഉണ്മയെ, സ്വന്ത ബോധത്തെ, അതിനുമേൽ വീണിട്ടുള്ള എല്ലാമാലിന്യങ്ങളും അടർത്തിമാറ്റാൻ, ആത്മവിദ്യതയെയാണ് ദാസ് കണ്ടെത്തിയ ഏകവഴി. ദാസിന്റെ എഴുത്തുകളിൽ വ്യവസ്ഥാപിതമായ വിദ്യാഭ്യാസ സംസ്കാരത്തിന്റെ മലം അടിഞ്ഞ ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസത്തെപ്പറ്റി നിരവധി പരാമർശങ്ങളുണ്ട്. ‘ജനതയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യബോധം അങ്കുരിക്കാതിരിക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ വളരെ കാപട്യം നിറഞ്ഞ ഒരു പദ്ധതിയാണ് ഈ വ്യവസ്ഥയുടെത്... ‘സംസ്കാരത്തിന്റെ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും അവർ മനുഷ്യനെ brain wash ചെയ്യുകയാണ് (ഇതേതു ഫലവത്താണെന്നതിന് കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികൾ തന്നെ തെളിവുണ്ടല്ലോ. അവരാരും ഈ വ്യവസ്ഥയിൽ താല്പര്യ കാണുന്നില്ല’ (പുറം: 22) ... വ്യവസ്ഥയുടെ നിലനില്പിന് ഏറ്റവും സഹായകമായ വിധത്തിലാണ് ഇവിടത്തെ വിദ്യാഭ്യാസ വ്യവസ്ഥയ്ക്കും രൂപം കൊടുത്തിരുന്നത്. നമ്മുടെ സിലബസ്സും പരീക്ഷാസമ്പ്രദായവും ക്ലാസ്സുമുറികളും ഉദ്യോഗസാധ്യതകളും ഒക്കെ ഇക്കാര്യം വെളിവാക്കുന്നു. ഒരു തരം വന്ധ്യംകരണം. ക്ലാസ്സുമുറിയുടെ മനം പുരട്ടുന്ന അന്തരീക്ഷം തന്നെ പൊതുവെ എല്ലായിടത്തും’ (പുറം: 26). ‘എഴുതുകൊണ്ട് ഇവിടുത്തെ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ കലാപം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്നില്ല? താല്പാലിക ആവശ്യങ്ങൾക്കപ്പുറം ഒരു സമരവും എത്തിനോക്കുന്നില്ല?’ (പുറം: 26). ‘ഈ പതിനാലുകൊല്ലം ക്ലാസ്സുമുറിയുള്ളിൽ കഴിച്ച നേരം മറ്റേതെങ്കിലും ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ ഇതിനേക്കാൾ അറിവു നേടാമായിരുന്ന’ (പുറം: 20). ഈ നിശിതമായ വിമർശനവും ഈ വ്യവസ്ഥ പൊതുസമൂഹത്തിലുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ആത്മീയ മലിനീകരണവും പൊലോ ഹൈന്ദവം ഇവൻ ഇല്ലിച്ച് ഗാന്ധിയുമൊക്കെ മുന്നോട്ടുവെച്ച സ്തുതി തിരസ്കാരത്തിന്റെ തുടർച്ച തന്നെയാണ്.

ഇത്രയും കടുത്ത വിമർശനം നടത്തി, നമ്മളൊക്കെ ചെയ്യുന്നതുപോലെ അതേ വിദ്യാഭ്യാസ വ്യവസ്ഥയുടെ ഭാഗമായി പറ്റിക്കൂട്ടുകയല്ല ദാസ് ചെയ്തത്. ‘കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസം ഞാൻ മുഴുവനായി ഉപേക്ഷിച്ചു. പരീക്ഷയെഴുതി ഡിഗ്രിനേടാനോ അതുവഴി എന്തെങ്കിലും ജോലിസമ്പാദിക്കാനോ ഉള്ള പരിപാടി പൂർണ്ണമായും ഉപേക്ഷിച്ചു. ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റായി പ്രവർത്തിക്കാനാണ് അടുത്ത പരിപാടി. ഏറ്റവും ബുദ്ധിമുട്ടുപിടിച്ച പ്രശ്നമാണിത്. ബ്രഹ്മപുത്രനുള്ള കത്തിൽ (പുറം: 38). അദ്ധ്വാനിക്കുന്നവരുടെ ഇടയിൽ ജീവിച്ച് അവരുടെ മാനസികഘടനയിലെത്താനുള്ള തന്റെ സത്യാന്വേഷണ പരീക്ഷണങ്ങളെപ്പറ്റി ദാസ് തുറന്ന് പറയുന്നു. അതല്ലം കാലാനുസൃതമായി തോന്നാം.

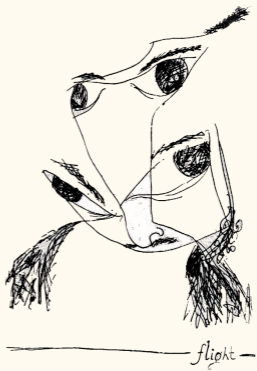
ഒരു തൊഴിലാളിയായി തോട്ടം മേഖലയിലും ക്വാറികളിലും പണിയെടുക്കുന്നു ദാസ്. വാക്കും പ്രവർത്തിയും സിദ്ധാന്തവും പ്രയോഗവും തമ്മിലുള്ള ഭയാനകവും അസത്യജടിലവുമായ അന്തരം ഇല്ലാതാക്കാൻ അയാൾ ഒരു തൊഴിലാളിയായി സ്വയം പുനഃസൃഷ്ടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചെങ്കിലും തന്റെ ആത്മീയ പ്രതിസന്ധി മറികടക്കാൻ അയാൾക്ക് കഴിഞ്ഞില്ല. ഗാന്ധി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ വ്യവസ്ഥിതിയെതിരെ (ആധുനിക മുതലാളിത്ത നാഗരികതയെതിരെ) സത്യാഗ്രഹത്തിലേർപ്പെട്ടു. ഗാന്ധിയിലിത് പ്രതിരോധവും പുനഃസൃഷ്ടിയുമായി (ഗാന്ധിയുടെ രചനാത്മക പദ്ധതികൾ) ഒരേ സ്വയം മാറുന്നുണ്ട്. ഗാന്ധി ദക്ഷിണാഫ്രിക്കയിലും ഇന്ത്യയിലും നടത്തിയ സത്യാഗ്രഹ സമരങ്ങളിലെല്ലാം രചനാത്മകപ്രവർത്തനങ്ങളും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. ഫിനിക്സ് സെറ്റിൽമെന്റ് ടോൾസ്റ്റോയി ഫാ, സബർമതി ആശ്രമം, വാർഡ, എന്നീ ലാബറട്ടറികളിൽ സൂടാ ചെയ്യേണ്ടത ബദൽ ജീവിത മാതൃകകളാണ് ഗാന്ധിയൻ സത്യാഗ്രഹ സമരങ്ങളെ അന്യനമാക്കുന്നത്. അവയിലെങ്കിൽ ഗാന്ധിയുടെ സമരങ്ങൾ പക്ഷാഘാതം സംഭവിച്ച ശരീരം പോലെയാണ്. ഗാന്ധിയുടെ അഹിംസ സചേതനമാകുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്. 1946-നുശേഷം ഗാന്ധിപോലും അനാഥനായി: “Indians are a lost people” എന്നുള്ള തന്റെ പഴയ ബോധ്യം നിരന്തരം മന്ത്രിച്ചിട്ടുണ്ടാകുന്നു.

ദാസ് സമ്മതിക്കുന്നു: ‘അവനവനോടുതന്നെ നീതിപുലർത്തണമെങ്കിൽ, ഇവിടെ ജീവിയുന്ന ഓരോ നിമിഷവും അത്രയേറെ വേദനിപ്പിക്കുന്നതും സ്വന്തം നിഷ്ഠിയത്വത്തെ കത്തിനോവിപ്പിക്കുന്നതുമാണ്. സ്വന്തം പ്രവൃത്തിയെന്തെന്ന് എനിക്ക് കണ്ടെത്താനായിട്ടില്ല...’ (9/4/1977) ‘എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാനാവും എന്ന പ്രതീക്ഷയാണ് ജീവിപ്പിക്കുന്നത്’ എന്ന് അതേ കത്തിലുണ്ട്.

‘പൊള്ളത്തരം മുഴുവൻ അറിഞ്ഞിട്ടും ഇവിടെ ജീവിക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ താങ്കൾ എന്താണ് ചെയ്യുക?’ ബ്രഹ്മപുത്രനോട് ദാസ് ചോദിക്കുന്നത് അയാളോടു തന്നെയാണ്... നഗ്നമായ ആത്മീയതയുടെ വിഭ്രാന്തിയിൽ ദാസ് ഭൂമിയിൽ നിന്നും സ്വയം അപ്രത്യക്ഷനാവുന്നു. തന്റെ ആത്മീയവേദനയുടെ പിടിച്ചിലിന് തല്ലാല വിരാമമിട്ടുകൊണ്ട്...

പക്ഷേ, അയാളരിയുന്നില്ല. അതേ ആത്മീയവേദനയുടെ പിടിച്ചിലിൽ ഇന്നും, എന്നും തീർന്നിരുന്ന മനുഷ്യരുണ്ടാവും. തനിക്കു ചുറ്റും നരകയാതന അനുഭവിക്കുന്ന അമ്മമാരെയും സഹോദരങ്ങളെയും ഓർത്ത്. വേദനിക്കുന്ന മനുഷ്യവംശത്തെ ഓർത്ത്...

അതിജീവനത്തിന്റെ ഭീഷണി നേരിടുന്ന ജീവനെയും ഭൂമിയെയും ഓർത്ത്...

ലേഖനങ്ങൾ

രാഷ്ട്രീയം

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആത്മീയ പ്രതിസന്ധി

ആത്മീയം എന്ന വാക്ക് ഞാൻ ഉപയോഗിക്കുന്നത് ബോധപൂർവ്വമാണ്. ആശയം, ആദർശം, പ്രത്യയശാസ്ത്രം എന്നീ പദങ്ങളാണ് സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിൽ ഇതിനു പകരംനില്ക്കുന്നത്. പക്ഷേ, ഒരു പ്രതിസന്ധിയിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന കേരളത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ ഈ പദങ്ങളുടെ സമുദായ പ്രകാശനത്തെ അനുവദിക്കാത്തവിധം സംഘർഷപൂർണ്ണമാണ്. നമ്മുടെ എല്ലാ പ്രകാശനവിധങ്ങളും ചേർന്നുകൂടിയെങ്കിലും വർത്തമാന അവസ്ഥ പലപ്പോഴും ഏതെങ്കിലും രൂപത്തിലുള്ള ഭീകരതയിലൂടെയാണ് അതിന്റെ വിപരീതത്തെ¹ അതിജീവിക്കുന്നത്. എങ്കിലും പോർച്ചുഗീസ് അധിനിവേശത്തിന്റെ ഘട്ടം മുതൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം വരെയുള്ള കാലയളവിലായിട്ട് കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതം സ്വന്തം ആവശ്യകതകൾക്ക് അനുയോജ്യമാവിയും ആശയങ്ങളും-ആദർശങ്ങളും ആദർശസംഹിതകളും രൂപപ്പെടുത്തുകയും, സ്വയം മുന്നേറുകയും ചെയ്യേണ്ടിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ നിലവിലിരുന്ന ജന്മി-നാട്ടുവാഴിത്ത സാമൂഹ്യഘടനയെ നാശോന്മുഖമാക്കുന്നതിൽ അതിമഹായ പങ്കുവഹിച്ചത് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനമാണ്. നാമാവശേഷമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പഴയ സാമൂഹ്യഘടനയും പുതുതായി രൂപംകൊള്ളുന്ന മുതലാളിത്തസ്വഭാവമുള്ള സാമൂഹ്യഘടനയും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷമാണ് ഇന്നത്തെ ആത്മീയപ്രതിസന്ധിക്ക് ആധാരമായിട്ടുള്ളത്. സാമ്രാജ്യത്വ അധിനിവേശത്തിന്റെ ഫലമായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ സംഘർഷത്തെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് നമ്മുടെ നാടിന്റെ ഭൂതകാല ചരിത്രം സഹായകമായിരിക്കും.

1: കേരളത്തിന്റെ ബൗദ്ധികജീവിതം ഈ വിപരീതത്തെ സ്വയം തിരിച്ചറിഞ്ഞത് ഒരുപക്ഷേ, ശ്രീനാരായണനിലൂടെയോ, പിന്നീട് കമാരനാശാനിലൂടെയോ ആണെന്ന് തോന്നുന്നു. 'ബ്രിട്ടീഷുകാരാണ് നമ്മുടെ സന്യാസം തന്നത്' എന്ന് ശ്രീനാരായണമന്ദിരം പറയുകയുണ്ടായി.

സാമൂഹ്യപശ്ചാത്തലം, ആദർശം, പ്രത്യയശാസ്ത്രം: അധിനിവേശിതസമൂഹത്തിൽ

പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടോടെയാണ് ആധുനികകേരളത്തിന്റെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നത്. അറബികളിൽനിന്നും കേരളത്തിന്റെ വിദേശവ്യാപാരകരതകൾ കൈവശപ്പെടുത്താനായി പോർച്ചുഗീസുകാർ നടത്തിയ സുദീർഘമായ യുദ്ധങ്ങളും തുടർന്ന് അവർ അതിൽനേടിയ വിജയവും, അപചയവിധേയമായിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഇന്നാടിന്റെ ഹൃദയം സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെ പുതിയൊരു രൂപത്തിൽ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിലും ദേശീയമായ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പിനു തുടക്കമിടുന്നതിലും വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പങ്കാണു നിർവ്വഹിച്ചത്. അന്നത്തെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിൽ നേതൃപരമായ പങ്കുനിർവ്വഹിച്ച ഭക്തിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ² കവികളിലൂടെയും മറ്റുമാണ് ആധുനികമലയാളഭാഷതന്നെ രൂപംകൊള്ളുന്നത്. തുടർന്നുള്ള നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ കേരളത്തിന്റെ ജനജീവിതത്തിന് ആധാരമായിരുന്ന നൈതികമൂല്യങ്ങളുടെ പ്രാഥമികരൂപങ്ങൾ എഴുതപ്പെട്ടു, പുനാനം എന്നീ കവികളുടെ രചനകളിൽ നമുക്കു കാണാം. ഭക്തിപ്രസ്ഥാനത്തിലൂടെ രൂപീകൃതമായ ഈ മൂല്യങ്ങളാണ് വിദേശശക്തികൾക്കെതിരായ സുദീർഘസമരത്തിൽ കേരളീയ ജനജീവിതത്തിന്റെ അടിത്തറയായി നിലനിന്നത്.

2: വൈദേശിക ആക്രമണം മാത്രമാണ് ഭക്തിപ്രസ്ഥാനത്തിന് വഴിവെച്ചതെന്ന് ഇളംകോണ്ട് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവർ വ്യവസ്ഥയിലും ഹിന്ദുമതത്തിലും ഉണ്ടായ അപചയത്തെത്തുടർന്ന് വർദ്ധിച്ചുവന്ന മതപരിവർത്തനങ്ങൾ ഹിന്ദുമതത്തിൽത്തന്നെ ഒരു നവോത്ഥാനത്തിനു പ്രേരകമായി ചൂണ്ടിക്കാട്ടപ്പെടുന്നുണ്ട്.

3: വിവിധ നാട്ടുരാജ്യങ്ങളായി വേർതിരിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, വളരെ സാമാന്യമായ ഒരർത്ഥത്തിൽമാത്രമാണ് ഇവിടെ അധികാരഘടനയെക്കുറിച്ച് പറയുന്നത്. ഒരോ നാട്ടുരാജ്യത്തിലും ഈ അധികാരഘടനകളെല്ലാം രൂപത്തിലാണ് സ്ഥാപിതമായ പ്രതിപ്രവർത്തനത്തിലേക്ക് പെട്ടുകയറിയെന്ന് എന്ന് സവിശേഷമായ പഠനങ്ങൾക്കു വിഷയമാക്കേണ്ടതാണ്. എങ്കിലും പില്ക്കാലത്ത് കേരളസംസ്ഥാനത്തിന്റെ രൂപീകരണത്തിന് വഴിയൊരുക്കിയ നാട്ടുരാജ്യങ്ങൾക്കും അവിടങ്ങളിൽസ്ഥാപിതമായ അധികാരഘടനയ്ക്കും ഉണ്ടായിരുന്ന എന്നതിനാൽ ഇവിടെ അത് പ്രത്യേകം പരിശോധിക്കേണ്ടതില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

പോർച്ചുഗീസുകാരെയും ഡച്ചുകാരെയും തുടർന്ന് കേരളത്തിനു മേൽ സൈനികമായ ആധിപത്യം നേടിയ ബ്രിട്ടീഷുകാർ, ഇന്നാടിന്റെ ഭരണവ്യവസ്ഥയെ സ്വന്തം താല്പര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി പരിവർത്തനപ്പെടുത്തുന്നതിലും, അങ്ങനെ തങ്ങളുടെ ചൂഷണത്തിന് അനുയോജ്യമായ ഒരു അധികാരഘടന രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിലും ശ്രദ്ധചെലുത്തുകയുണ്ടായി. മുതലാളിത്ത സ്വഭാവമുള്ള ഈ അധികാരഘടനയും³ ജാതിവ്യവസ്ഥയിലധിഷ്ഠിതമായ കേരളത്തിന്റെ പ്രാബല്യമുള്ള സാമൂഹ്യക്രമവും തമ്മിലുള്ള അതിവേഗമുള്ള വൈരുദ്ധ്യത്തിന്റെ ചരിത്രമാണ് പില്ക്കാലത്തെ കേരളചരിത്രം.

ഹൃദയം ആചാരങ്ങളും വിശ്വാസങ്ങളും ദ്രുതഗതിയിലുള്ള മാറ്റങ്ങൾക്കു വിധേയമാകുന്നു. നൂറ്റാണ്ടുകൾമുമ്പ് രൂപീകൃതമായതും സാമ്രാജ്യത്വവിരുദ്ധസമരങ്ങളിലൂടെ പരിവർത്തനവിധേയമായി നിലനിന്നുപോന്നതുമായ ജീവിതമൂല്യങ്ങൾ ആധുനികയാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾക്കു മുന്നിൽ അപര്യവ്യാപ്തമായിത്തീർന്നു. സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിനാവശ്യമായ നൈതികമൂല്യങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ, വിനിയമ മൂല്യത്തിന്റെ മുർത്തപ്രകാശനമായ പണം കാലഹരണപ്പെട്ട മൂല്യസങ്കല്പങ്ങൾക്കുമേൽ ആധിപത്യംനേടുന്നു. അധിനിവേശവ്യവസ്ഥ അതു വിധേയമാക്കുന്ന പ്രദേശത്തോടൊപ്പം അവിടത്തെ ജനതയുടെ ബോധമണ്ഡലത്തേയും കോളനികളാക്കി മാറ്റുന്നുണ്ട്. പാളത്താറിനു മുകളിൽ കോട്ടയിൽനിന്നു കോളനിമനസ്സുകൾക്കെതിരായ ശക്തമായ കലാപമായിരുന്നു ഗാന്ധിയുടെ സ്വന്തം വസ്തുധാരണവും വിദേശവസ്തുബഹിഷ്കരണവും. ഗാന്ധിയുടെ കാലത്തിനേക്കാൾ പതിനേഴ് അഞ്ച് ശതമാണ് ഇന്നത്തെ മുതലാളിത്ത പ്രചരണമാധ്യമങ്ങൾ. ഉല്പാദനരംഗത്തെ നവോല്പാദന ജീവിതത്തിന്റെ മറ്റൊരു മണ്ഡലങ്ങളിലും മനുഷ്യന്റെ സർഗ്ഗാത്മകമായ ജീവിതചര്യയ്ക്കു ധാരാളമായ ഇടയാക്കിയെ അവനിൽനിന്നു അടർത്തി മാറ്റുകയും, അങ്ങനെ ജന്തുസഹജമായ ഉണയിലേക്ക് മനുഷ്യനെ നയിക്കുകയാണ് ഈ പ്രചാരണോപാധികളിലൂടെ മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നത്. മനുഷ്യനിൽനിന്ന് അടർത്തിമാറ്റപ്പെടുന്ന ഇടയാക്കി, നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥയുടെ നിലനില്പിനായാദായമായ വഴികളിലേക്ക് അവനറിയാതെത്തന്നെ തിരിച്ചുവിടപ്പെടുന്നു.

പുതിയ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളും പുതിയ പ്രശ്നങ്ങളും

സാമ്രാജ്യത്വ അധികാരഘടനയെ നിലനിർത്തുന്നവിധത്തിൽ സാമൂഹ്യജീവിതത്തെയാകെ ഒരു നിശ്ചിതകോണിൽ ഒതുക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ് ബുർഷ്വാപ്രചാരണമാധ്യമങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ, സാമൂഹ്യവികാസപ്രക്രിയ സാമൂഹ്യഘടനയെ ദ്രുതഗതിയിലുള്ള മാറ്റങ്ങൾക്കു വിധേയമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അധികാരഘടനയുടെ ഭാഗമായിത്തീർന്നതോടെ സ്വയം നിർമാനഷികവൽകരിക്കപ്പെടുകയുംമാണുണ്ടായത്. നേതൃത്വശക്തികൾക്കുണ്ടായ ഈ പരിണാമം ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ സജീവശക്തിയായിരുന്ന ജനതയെ ആദർശശൂന്യരാക്കുന്നു. സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ സൈനികസമാനമായ അച്ചടക്കത്തിനും മൂല്യരഹിതമായ അരാജകത്വത്തിനും ഇടയിൽ ഉഴറിനടക്കുന്ന ഒരു ജനതയാണ് ഇതിന്റെ പരിണതഫലം.⁴

4: കോളനികളുടെ സവിശേഷമായ സാമൂഹ്യഘടനയിൽ, പഴയ ജീവിതമൂല്യങ്ങളുടെ അപര്യവ്യാപ്തം പുതിയ മൂല്യങ്ങളുടെ അഭാവവുമാണ് ഇന്ന് സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ ഉടനീളം ബാധിച്ചിരിക്കുന്ന കൈക്കൂലിക്കും അഴിമതികൾക്കും ആധാരമായി നില്ക്കുന്നത്. അതോടൊപ്പംതന്നെ ഭാവിയിൽ രൂപംകൊള്ളാനിരിക്കുന്ന പുതിയ മൂല്യസംഹിതയുടെ പ്രസവവേദനയും ഇതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

പുതിയ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹ്യ രൂപീകരണം

പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അസംബന്ധമെന്നു തോന്നുന്ന ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ, യഥാർത്ഥത്തിൽ സാമൂഹ്യഘടനയിലാകമാനം സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദ്രുതഗതിയിലുള്ള മാറ്റങ്ങളെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. ഹൃദയം വ്യവസ്ഥയ്ക്കും ആചാരങ്ങൾക്കുമെതിരായ സമരങ്ങൾ ഏറെക്കുറെ പൂർത്തിയാക്കിക്കൊടുത്തോടെ കേരളത്തിന്റെ തനതായ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയും അതിന്റെ അന്ത്യത്തിലെത്തിച്ചേരുകയാണുണ്ടായത്. ഗ്രാമങ്ങളിലധിഷ്ഠിതമായ സാമൂഹ്യജീവിതം ഇതോടെ ദ്രുതഗതിയിലുള്ള പരിവർത്തനങ്ങൾക്കു വിധേയമാക്കപ്പെട്ടു. ഇതിനുപകരമായി സാമ്രാജ്യത്വചൂഷണത്തിനു വിധേയമായ സങ്കീർണ്ണവും പ്രാദേശികമായ വ്യത്യസ്തസ്വഭാവമാർന്നതുമായ ഒരു സാമൂഹ്യഘടനയാണ് കേരളത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. സാമ്രാജ്യത്വവിപണിയാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന വികേന്ദ്രീകൃതമായ ഒരു സമ്പദ്ഘടനയാണ് ഇതിനായാദായം.

ഉല്പാദനസമ്പ്രദായം ഒറ്റതിരിഞ്ഞ യൂണിറ്റുകളായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു എന്നതാണിതിന്റെ സവിശേഷത. കർഷകർക്ക് പ്രാമുഖ്യമുള്ള ഈ നാട്ടിൽ ഓരോ കർഷകകുടുംബവും നേരിട്ട് സാമ്രാജ്യത്വവിപണിയുമായി ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പരമ്പരാഗതവ്യവസായങ്ങളിലേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഓരോ യൂണിറ്റും നേരിട്ട് സാമ്രാജ്യത്വവിപണിയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പഴയ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ തകർക്കപ്പെട്ടതിന്റെ ഫലമായി രൂപംകൊള്ളുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മയെ, സാമ്രാജ്യത്വസമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ ഭാഗമായി, ലോകത്തിന്റെ മറ്റേതു ഭാഗത്തും ആഗിരണം ചെയ്യപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതയും ഈ പുതിയ വ്യവസ്ഥയുടെ ഫലമായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നു. ഉല്പാദനത്തിലെ നവോല്പാദന ഉപഭോഗത്തിന്റെ മണ്ഡലത്തിലും കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ സാമ്രാജ്യത്വവിപണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

സാമ്പത്തികാടിത്തറയിലുണ്ടാകുന്ന ഈ മാറ്റങ്ങൾ ജീവിതത്തിന്റെ മറ്റൊരു മണ്ഡലങ്ങളെയും പരിവർത്തനവിധേയമാക്കുന്നുണ്ട്. സ്വയം സമ്പൂർണ്ണമായ കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെ സ്വയം അഭിമുഖീകരിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിൽ മുതലാളിത്ത മൂല്യസങ്കല്പങ്ങളെ ഈ നാട്ടിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണ് ഈ അധികാരഘടനയിലൂടെ വിദേശശക്തികൾ ചെയ്തത്. പ്രകൃതിയുമായി നേരിട്ടു ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നതും ലളിതമായ ഉല്പാദന-ഉപഭോഗ ബന്ധങ്ങൾ നിലവിലിരുന്നതുമായ കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിനു മേൽ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ അനന്തമായ വിനിയമസാധ്യതകൾ തുറന്നിടുന്നതിലൂടെ, അന്നേവരെ സുശക്തമായിരുന്ന ജാതിവ്യവസ്ഥയിലധിഷ്ഠിതമായ കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യഘടനയുടെ അടിത്തറ ദുർബലമാക്കുകയാണ് സാമ്രാജ്യത്വം ചെയ്തത്. മതപരിവർത്തനങ്ങളുടേയും കുടിയേറ്റങ്ങളുടേയും മറ്റും രൂപത്തിലാണ് ഇതിന്റെ ആദ്യഫലങ്ങൾ പ്രകടമായതെങ്കിൽ, പുതിയ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തികരൂപീകരണത്തിൽ സ്വന്തം സ്ഥാനം നേടിയെടുക്കുന്നതിനായി വിവിധ സാമൂഹ്യവിഭാഗങ്ങൾ നടത്തിയ പ്രക്ഷോഭങ്ങളുടെയും സമരങ്ങളുടെയും രൂപത്തിലാണ് പിന്നീട് അവ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്.

5: തന്റെ കാലഘട്ടത്തിലെ മാർക്സിസ്റ്റ് ബുദ്ധിജീവികൾ സ്വമനിയമത്തിനെ യാന്ത്രിക ഭൗതികവാദികളായിത്തീർന്നതിൽ ബുർഷ്വാവിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിനുള്ള പങ്ക് സാർത്ത് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നുണ്ട്. ഹെഗലിയൻ പാരമ്പര്യത്തിന്റെയും മാർക്സിസ്റ്റ് അദ്ധ്യാപകരുടേയും അഭാവത്തിൽ അതിന്യോട്വിരുദ്ധമായി ലോജിക്കിനും ഗണിതശാസ്ത്രപരമായ ലോജിക്കിനും ഊന്നൽ നല്കിക്കൊണ്ടുള്ള പാഠ്യപദ്ധതി, എല്ലാം വ്യക്തമായി കാണുമ്പോൾത്തന്നെ ഒന്നും മനസ്സിലാക്കാതിരിക്കാനാണ് തന്നെ അക്കാലത്ത് സഹായിച്ചതെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു.

മലബാറിലെ മാപ്പിളപ്പട്ടണങ്ങൾ, ജന്മിത്തചൂഷണത്തിനെതിരായി കാണക്കുടിയന്മാരുടെയും, പാട്ടക്കുടിയന്മാരുടെയും സമരങ്ങൾ, ജാതിവ്യവസ്ഥക്കെതിരായി ശ്രീനാരായണന്റെയും മറ്റും നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ, പിന്നീട് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടന്ന കർഷകസമരങ്ങളും തൊഴിലാളിസമരങ്ങളും ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസിന്റെയും ഗാന്ധിയുടെയും നേതൃത്വത്തിലുള്ള ദേശീയപ്രസ്ഥാനം എന്നിങ്ങനെ പ്രക്ഷോഭങ്ങളുടെയും സമരങ്ങളുടെ തുമായ സമൃദ്ധമായ ഒരു ചരിത്രമാണ് ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപകുതിവരെ കേരളത്തിനുള്ളത്. സാമ്രാജ്യത്വ അധിനിവേശത്തിന്റെ ഫലമായി അന്ത്യവൽകൃതമായ കേരളജനത ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ആദർശങ്ങളിലൂടെയും ആദർശസംഹിതകളിലൂടെയുമാണ് സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ മൂല്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിച്ചത്.

എന്നാൽ ഈ സാക്ഷാത്കാരം ക്ഷണികമായിരുന്നു. വിവിധഘട്ടങ്ങളിലായി കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ വിപ്ലവകരമായ പങ്കുവഹിച്ച പ്രസ്ഥാനങ്ങളെല്ലാംതന്നെ, അവയുടെ താല്പാലികലക്ഷ്യത്തിന്റെ പൂർത്തീകരണത്തോടെ, സാമ്രാജ്യത്വം സൃഷ്ടിച്ച അധികാരഘടനയുടെ ഭാഗമായി മാറ്റുന്നതാണ് നാം കാണുന്നത്. ഈ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപകുതിയിൽ ഇന്ത്യൻ ജനതയുടെ ദേശീയബോധത്തെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ച ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സും ജന്മിത്തവിരുദ്ധസമരത്തിലും തൊഴിലാളിപ്രസ്ഥാനത്തിലും ഏറ്റവും സജീവമായ പങ്കുവഹിച്ച കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനവും കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകളെ അനിവാര്യമാക്കിത്തീർക്കുന്ന അധിനശക്തി എന്ന നിലയിൽ അധികാരഘടനയും അതിന്റെ സ്ഥാപനങ്ങളും നിലനില്ക്കുമ്പോൾതന്നെ സമൂഹത്തിന്റെ വികാസപ്രക്രിയ ഈ അധിനശക്തിയെ മാറ്റിത്തീർക്കുന്നതിനായാദായമായ സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ അധികാരഘടന നിലവിൽ വന്നതിനുശേഷം അത് എത്രയോ മാറ്റങ്ങൾക്കു വിധേയമായിട്ടുണ്ടെന്നതിന് ചരിത്രം തന്നെ തെളിവുകൾ നല്കുന്നു.

നിരവധി പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടേയും സമരങ്ങളുടെയും ഫലമായി കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യഘടനയിലുണ്ടായ മാറ്റങ്ങളാണ് അധികാരഘടനയുടെ മാറ്റങ്ങൾക്കു പിന്നിലെ പ്രേരകശക്തി.

സമരങ്ങളും പ്രസ്ഥാനങ്ങളും നേരിട്ട് അധികാരഘടനയെ മാറ്റിത്തീർക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. പഴയ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെ തകർക്കുന്നതു വഴി അവ പുതിയ സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങൾക്കും പുതിയ സാമൂഹ്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ജന്മമേകുന്നു. ഉല്പാദനമണ്ഡലം, വാണിജ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, സംസ്കാരം, നിയമം എന്നിങ്ങനെ ജീവിതത്തിന്റെ വിവിധ മണ്ഡലങ്ങളിലായി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് പുതിയ മൂല്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നത്. നിലവിലുള്ള അധികാരഘടനയുടെ അനിവാര്യതകളിൽ ആ അനിവാര്യതയെ മാറ്റിത്തീർക്കുന്നതിനുള്ള യാദൃച്ഛികതകൾക്കു ജന്മമേകുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാന ഉപാധികളിൽ ഒന്ന് ഈ സമൂഹ്യസ്ഥാപനങ്ങളുടെ വർദ്ധനവുതന്നെയാണ്.

കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ സാമ്രാജ്യത്വ അധികാരഘടനയും വികാസംകൊള്ളുന്ന മുതലാളിത്തസ്വഭാവമുള്ള സമൂഹവും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷം, ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും രൂക്ഷമായ സംഘട്ടനങ്ങൾക്കും എണ്ണമറ്റ യാദൃച്ഛികതകൾക്കും ജന്മമേകുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യാസ്തിത്വത്തിൽ ഊന്നിക്കൊണ്ടുള്ള താത്വികവും പ്രായോഗികവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഈ സംഘർഷങ്ങളേയും യാദൃച്ഛികതകളേയും വഴിതരിച്ചു വിടുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ, പുതിയൊരു മൂല്യരൂപീകരണത്തിനു സഹായകമായ പങ്കുനിർവ്വഹിക്കാൻ നമുക്കു സാധ്യമാവൂ. ഈ ഉത്തരാർദ്ധത്തോടെ കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക ജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം സ്വാധീനം ചെലുത്തിയ ആധുനികത യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു തുടക്കമിടുകയാണ് ചെയ്തത്.

2.1 ആത്മീയതയിൽ നിന്ന് ആശയങ്ങളിലേക്ക്

ഇന്നത്തെ പ്രതിസന്ധിയെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ നമ്മെ സഹായിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രവും നമുക്കിനില്ല. കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിൽ ഈ നാടിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ മുന്നോട്ടു നയിച്ചിരുന്ന ആശയങ്ങളും ആദർശങ്ങളും പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളും ഇന്നും പ്രസക്തമാണെന്ന് നാം തെറ്റിദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. രൂക്ഷമായ യാഥാർത്ഥ്യം ആധാരണകളുടെ അന്തസ്സാരശൂന്യത നമ്മെ എപ്പോഴും ബോധ്യപ്പെടുത്തിത്തന്നിട്ടുണ്ട്. ആശയങ്ങളിലൂടെയോ ആദർശങ്ങളിലൂടെയോ പ്രകാശനം കണ്ടെത്താനാകാത്ത നന്മയായ ആത്മീയതയുടെ വിഭ്രാന്തി നാമെല്ലാം അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അല്ലാത്തപ്പോൾ ഭീകരതയിലൂടെ അതിനെ മറികടക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ ആ വിഭ്രാന്തികളെ സംവേദനക്ഷമങ്ങളായ ആശയങ്ങളിലൂടെ അതിജീവിക്കാനാവശ്യമായ സാഹചര്യം ഭൂതകാലചരിത്രം നമുക്ക് ഒരുക്കിത്തന്നിട്ടുണ്ട് എന്നുനിക്കു തോന്നുന്നു. ഭാവിയിൽ കേരളത്തിന്റെ ജനജീവിതം മുന്നോട്ടുനയിക്കാൻ പര്യാപ്തമായ ആദർശങ്ങളും പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളും രൂപപ്പെടുമ്പോൾ ഇന്നത്തെ ആശയവിനിയമങ്ങളിൽനിന്നുമായിരിക്കാം.⁵

കുടുംബത്തിൽ കയറി ആർ. എസ്. എസ്സിന്റെ ആയുധങ്ങൾ ബലമായി പിടിച്ചെടുത്തുകൊണ്ട് തലശ്ശേരി നഗരത്തിൽ മൗനപ്രകടനം നടത്തിയതായും യോഗം ചേർന്നതായും അക്കാലത്തെ ഒരു പാർട്ടിപ്രവർത്തകൻ ഓർമ്മിക്കുന്നു.

സുദൃഢീകരണത്തിന്റെ ശക്തികൾ

ഹ്യൂഡൽവിരുദ്ധ സമരങ്ങളും തൊഴിലാളികൾക്കിടയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾത്തന്നെ ഇന്നാട്ടിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തെ ദേശീയ സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി എങ്ങനെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകണം എന്നതിനെക്കുറിച്ച് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി നേതൃത്വത്തിന് വ്യക്തമായ യാതൊരു കാഴ്ചപ്പാടുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മേൽപ്പറഞ്ഞ സമരങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടതോടെ അവ്യക്തതകൾ മുൻപന്തിയിലേക്ക് ഉയർന്നുവന്നു. തൽഫലമായി 1960 ആദ്യത്തിൽതന്നെ വളരെയധികം സജീവപാർട്ടി പ്രവർത്തകർ നിഷ്ഠിയരായിത്തീർന്നു. സാർവദേശീയ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിലെ പ്രതിസന്ധികൾ, ഒരു നിർണ്ണായകഘട്ടത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കേരളത്തിലെ പാർട്ടിയെ പിളർക്കുന്നതിന് ഒരു നിമിത്തമായിത്തീർന്നു. പിളർപ്പിനെത്തുടർന്ന് ഇടതുപക്ഷമായ സി. പി. എമ്മിൽ വിപ്ലവബോധമുള്ള അണികൾ അർപ്പിച്ച വിശ്വാസം അടിസ്ഥാനരഹിതമായിരുന്നുവെന്ന് പിള്ളാലാനുഭവങ്ങൾ തെളിയിച്ചു. 1960-കളുടെ ഉത്തരാർദ്ധത്തോടെ കൂടുതൽ സജീവപ്രവർത്തകർ നിഷ്ഠിയരായിത്തീർന്നു. 1967-ലെ നക്സൽബാരി സമരത്തോടനുബന്ധിച്ച് കേരളത്തിലും രൂപംകൊണ്ട മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം സി. പി. എം. പ്രവർത്തകരിൽ വലിയൊരുവിഭാഗത്തെ ആകർഷിച്ചു.

ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് എം.വി. രാഘവനെയും രാജഗോപാലൻമാസ്റ്ററേയും പോലുള്ള അവസരവാദികൾ പാർട്ടിനേതൃത്വത്തിലേക്ക് ഉയർന്നുവന്നത്. പാർട്ടിനേതൃത്വത്തിന്റെ തിരുത്തൽവാദനയങ്ങളെ കൃത്യതയോടെ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ അവർ മറ്റാരെക്കാളും മുന്നിൽ നിന്നു. ഹ്യൂഡൽവിരുദ്ധ സമരങ്ങളുടെയും ട്രേഡ് യൂണിയൻ തുടങ്ങിയ ബഹുജനസംഘടനകളുടെയും നേട്ടങ്ങളെ സുദൃഢീകരിക്കാനാണ് അവർ പിന്നീട് ശ്രമിച്ചത്. അവർ പാർട്ടിയെ ചൂഷണത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയുടെ ഭാഗമാക്കിമാറ്റി.

ജനവിരുദ്ധ രാഷ്ട്രീയാധികാരത്തിന്റെ പുതിയ മുഖങ്ങൾ

തിരുത്തൽവാദപ്രസ്ഥാനം സുദൃഢീകരിക്കപ്പെട്ടതോടെ തങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങൾ ഫാസിസ്റ്റ് രീതിയിൽ അവർ ജനങ്ങൾക്കുമേൽ അടിച്ചേല്പിക്കാനാരംഭിച്ചു. ജനങ്ങളുടെ എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളിലും സി. പി. എം. ഇടപെടുമെന്നതു നേരാണ്. പക്ഷേ, ശരിയായ വർഗ്ഗവിക്ഷണത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ, അവർ തങ്ങളോടു കൂടുതൽ കൂറുപലർത്തുന്നവരുടെ പക്ഷംപിടിച്ചുകൊണ്ട് മറ്റുള്ളവരുടെ മേൽ ഫാസിസ്റ്റ് രീതിയിൽ തങ്ങളുടെ തീരുമാനങ്ങൾ അടിച്ചേല്പിക്കുന്നു. ഇത് ജനങ്ങളെ ഒന്നിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം അവരെ ഭിന്നിപ്പിക്കാനാണ് സഹായിക്കുന്നത്. മറ്റുകക്ഷിരാഷ്ട്രീയക്കാരെ തിരുത്തൽവാദികൾ നേരിടുന്നത് ഫാസിസ്റ്റ് മുറയിലുള്ള അസഹിഷ്ണുതയോടെയാണ്. ആശയപരമായ വൈജാത്യങ്ങൾ പലപ്പോഴും പ്രകടമാക്കുന്നത് ബലപ്രയോഗത്തിന്റെ രൂപത്തിലാണ്; ഇതിനു വിധേയരാകുന്നതാകട്ടെ തൊഴിലാളികളും കർഷകരുമടങ്ങുന്ന സാധാരണ ജനവിഭാഗങ്ങളും.

ഇത്തരം ഫാസിസ്റ്റ് നടപടികൾ പാർട്ടി അനുഭാവിക്കളയും ജനങ്ങളിൽ വലിയൊരുവിഭാഗത്തെയും വിവിധകക്ഷിരാഷ്ട്രീയക്കാരെയും സി. പി. എം. വിരുദ്ധരാക്കിത്തീർത്തു. പക്ഷേ സുസംഘടിതമായ തിരുത്തൽവാദപ്രസ്ഥാനത്തെ എതിർക്കാനുള്ള കഴിവുകേട് അവരുടെയെല്ലാം ഉള്ളിൽ വിങ്ങിപ്പൊട്ടിനില്ക്കുന്നു. (കഴിഞ്ഞതവണ മാർക്സിസ്റ്റ് റെബലായി മത്സരിച്ച ഒരാൾ പിന്നീട് കൊല്ലപ്പെടുകയുണ്ടായി.)

ഈ സാഹചര്യത്തെ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് ആർ. എസ്. എസ്. തലശ്ശേരിയിൽ ഒരു ശക്തിയായി വളർന്നത്. പത്തുവർഷം മുമ്പുവരെ ഏതാനും ചില പോക്കറ്റുകളിലും ഒറ്റപ്പെട്ട ചില ഹ്യൂഡൽ കുടുംബങ്ങളിലുമായി ഒതുങ്ങി നിന്നിരുന്ന അവർക്ക് ഇന്ന് തൊഴിലാളികളും കർഷകരുമടക്കമുള്ള ബഹുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ വ്യാപകമായ ബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ട്. സോഷ്യൽഫാസിസത്തിന്റെ മർദ്ദനത്തിനു വിധേയരായിക്കഴിയുന്ന ബഹുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ പഴയ ഹ്യൂഡൽ മൂല്യങ്ങളെ പുനരുദ്ധരിക്കുന്നതിലൂടെ സുശക്തമായ ഒരു സംഘടന കെട്ടിപ്പടുക്കാൻ അവർക്ക് ഏറെ പ്രയാസമില്ല. കായികാഭ്യാസങ്ങളും മറ്റും വഴി അവർ യുവാക്കളെയും കുട്ടികളെയും എളുപ്പത്തിൽ ആകർഷിക്കുന്നു. വർഗ്ഗരാഷ്ട്രീയത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പ്രചരണങ്ങളും പഠനങ്ങളും പ്രവർത്തനങ്ങളും പണ്ടേ കൈവെടിഞ്ഞ സോഷ്യൽ ഫാസിസ്റ്റുകളെ ആശയപരമായി നേരിടുകയെന്നത് ആർ. എസ്. എസ്സിനോട് സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു പ്രശ്നമേയല്ല; ജനങ്ങൾ സി. പി. എം. നേയും മറ്റു കക്ഷിരാഷ്ട്രീയക്കാരേയും ഇന്ന് വേർതിരിച്ചു കാണുന്നതേയില്ല. ആർ. എസ്. എസ്സിന്റെ ഘടന ഒരേ സമയം ഒരു സൈനികസംഘടന കൂടിയായതിനാൽ എളുപ്പത്തിൽ ആക്രമണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കാൻ അവർക്കു കഴിയുന്നു.

സോഷ്യൽ ഫാസിസ്റ്റുകളുടെ മർദ്ദനത്തിനു വിധേയരായ മറ്റു കക്ഷിരാഷ്ട്രീയക്കാരും ഇന്ന് ആർ. എസ്. എസ്സിന് അനുകൂലമായ നിലപാടാണ് കൈക്കൊള്ളുന്നത്. തലശ്ശേരിയിൽ മാത്രമല്ല, കേരളത്തിലെ മിക്കവാറും എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളിലും ആർ. എസ്. എസ്. ഇന്നൊരു ശക്തിയായി വളർന്നുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

സംഘർഷം നടക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെല്ലാംതന്നെ, സമൂഹത്തെ മുന്നോട്ടു നയിക്കേണ്ട വിപ്ലവശക്തികൾക്കുള്ള സ്വാധീനം തീരെ പരിമിതമാണ്. ഇത് ഫാസിസ്റ്റ് ശക്തികളുടെ വളർച്ചക്കു സഹായകമായിത്തീരുന്നു.

മൂന്ന്

വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കടമ

പുത്തൻ അധിനിവേശത്വകാലഘട്ടത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയായ പുതിയ ദേശീയസാഹചര്യങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് വർഗ്ഗസമരം വികസിപ്പിക്കുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ സോഷ്യൽഫാസിസ്റ്റുകളും ഫാസിസ്റ്റുകളും ചേർന്ന് നമ്മുടെ നാടിനെ ഒരു കരുതിക്കളമാക്കി മാറ്റുന്നതിനെ തടഞ്ഞുനിറുത്താനാവൂ.

വർഷങ്ങളായി കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തെ മുരടിപ്പിച്ചുനിറുത്തിയിരിക്കുന്ന വരുട്ടുതത്ത്വവാദം ഇന്നും കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വിലങ്ങുതടിയാക്കിത്തന്നെ നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട്. യാഥാർത്ഥ്യത്തോടും മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റ് സിദ്ധാന്തങ്ങളോടുമുള്ള വികാസമറ്റ (വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിതമല്ലാത്ത) സമീപനരീതിയാണ് വരുട്ടുതത്ത്വവാദത്തിനു കളമൊരുക്കുന്നത്. ജനങ്ങൾ ഒറ്റക്കെട്ടായി അക്രമികളെ നേരിട്ടാൽമാത്രമേ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാനാവൂ എന്നതിനോട് എല്ലായിടത്തെയും ആളുകൾ യോജിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽത്തന്നെ, അത്തരമൊരു വിപ്ലവ പ്രവർത്തനത്തിന് ജനങ്ങൾ സന്നദ്ധരാകാത്തതിന്റെയും അതിന് നേതൃത്വം നൽകാൻ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിന് കഴിയാത്തതിന്റെയും അടിസ്ഥാനകാരണം പ്രസ്ഥാനത്തിനകത്ത് ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്ന വരുട്ടുതത്ത്വവാദത്തിന്റെ സ്വാധീനമാണ്.

തലശ്ശേരി പോലീസ് സ്റ്റേഷനാക്രമണം നടത്താൻ കുന്നിക്കൽ നാരായണനടക്കമുള്ള ആദ്യകാല മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റുകളെ പ്രേരിപ്പിച്ച ഒരു പ്രധാനവസ്തുത ഗണേശ് ബിഡിക്കമ്പനിയിലെ തൊഴിൽ സമരത്തിന്റെ പരാജയത്തെത്തുടർന്ന് ആയിരക്കണക്കിന് തൊഴിലാളികുടുംബങ്ങൾ അവിടെ നിരാശ്രയരായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതായിരുന്നു. പക്ഷേ, സ്റ്റേഷനാക്രമണത്തിലൂടെ വിപ്ലവകരമായ ഒരു മുന്നോട്ടുവരുമാക്കുമെന്ന അവരുടെ സ്വപ്നം കാല്പനികമായ ഒന്നുമാത്രമായിരുന്നുവെന്നു പിള്ളാലചരിത്രം തെളിയിച്ചു.

അതിൽനിന്നും ഇന്നത്തെ പ്രസ്ഥാനം വളരെയേറെ മുന്നേറിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ജനകീയവിചാരണപോലുള്ള പുതിയ സമരമുറകൾ ഇന്ന് ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. പ്രായോഗികരംഗത്തും സൈദ്ധാന്തികരംഗത്തും ഇത്തരം സമരങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ ഫാസിസത്തിന്റെയും, സോഷ്യൽ ഫാസിസത്തിന്റെയും ശക്തികളെ നേരിടാനുള്ള കെല്പ് കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിന് കൈവരിക്കാനാവൂ; അതിലൂടെ മാത്രമേ വിശാലജനവിഭാഗങ്ങളുമായി ഐക്യപ്പെടാനും ഫാസിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ ഐക്യമുന്നണികൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകാനും സാധ്യമാകൂ.

പുത്തൻ കോളനിയിലെ മനുഷ്യാവസ്ഥയ്ക്ക് ഒരാളുടെ

'അവസ്ഥ'¹ ഒരു ഉത്തമ നോവലാണെന്നൊന്നും ഞാൻ നിങ്ങളോട് പറയുന്നില്ല. എന്നാൽ നാമോരോരുത്തരും ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന വർത്തമാന അവസ്ഥയോട് സജീവമായി തന്നെ പ്രതികരിക്കാനുള്ള ശ്രമം 'അവസ്ഥ'യിലുണ്ട്. ആധുനിക ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു സമഗ്രദർശനമൊന്നും നോവലിസ്റ്റ് കാഴ്ചവെക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ അത്തരമൊരു സമഗ്രദർശനം രൂപപ്പെടുത്താൻ നമ്മൾ ഒരോരുത്തരെയും പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന സചേതനസ്വഭാവം 'അവസ്ഥ'യ്ക്കുണ്ട്. അറ്റപതുക്കിലേയും ഏഴുപതുക്കിലേയും 'പഴയ' രചനാരിതിയെ 'അവസ്ഥ' അതിജീവിക്കുന്നില്ല. തനിക്കു പറയാനുള്ള കാര്യങ്ങൾ പാകമാകും വരെ കാത്തിരിക്കാനുള്ള നോവലിസ്റ്റിന്റെ അക്ഷമ തന്നെയാണതിനു കാരണം. തനിക്കു ചുറ്റുമുള്ള തമസ്സിനെ അധികാൻ വെമ്പുന്ന നോവലിലെ മുഖ്യകഥാപാത്രമായ കൃഷ്ണപുനുമായി താരാമത്വം പ്രാപിക്കുന്നതിൽ നിന്നു വിഭിന്നമായി സൃഷ്ടിപരമായ നിസ്സംഗത പുലർത്താൻ ഈ അക്ഷമ നോവലിസ്റ്റിനെ ഒട്ടും തന്നെ സഹായിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും ആധുനിക ജീവിതത്തിൽ ഓരോ മനുഷ്യനേയും മുടിയിലിട്ടുന ഇരുട്ടിനെ തിരിച്ചറിയാൻ സഹായിക്കുന്ന ദീപ്തി 'അവസ്ഥ'യ്ക്കുണ്ട്.

സാമൂഹ്യപശ്ചാത്തലം: ആശയം, ആദർശം, പ്രത്യയശാസ്ത്രം — അധിനിവേശിത രാജ്യങ്ങളിൽ

ദ്രുതഗതിയിലുള്ള നിരന്തര പരിണാമങ്ങൾക്കു വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യഘടനയാണ് ഇന്ത്യയെപ്പോലുള്ള അധിനിവേശിത രാജ്യങ്ങൾക്കുള്ളത്. ചൂഷണത്തിനനുസൃതമായ വിധത്തിൽ സാമ്രാജ്യത്വം മുകളിൽ നിന്നും പട്ടുത്തുയർത്തിയ നിർമാനഷിക അധികാരഘടനയും തങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തെത്തന്നെ അന്യവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട മൂല്യമെന്ന നിലയിൽ സ്വയം അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരുന്ന (ഗ്രാമീണ)ജനതയും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷം ഇന്നാടുകളിൽ പല കാലയളവുകളിലായി നിരവധി സാമൂഹ്യപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു ജന്മമേകിയിട്ടുണ്ട്. ഭക്തിപ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നു തുടങ്ങി സാമൂഹ്യ സമ്പ്രദാനപ്രസ്ഥാനങ്ങളും ഗാന്ധി സവും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനങ്ങളുംവരെ തുടർന്നു കിടക്കുന്ന ഈ സാമൂഹ്യമുന്നേറ്റങ്ങളെല്ലാം പരിവർത്തനവിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇന്നാട്ടിലെ പ്രാദേശികതലങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യക്രമവും, സാമ്രാജ്യത്വം രൂപം നല്കിയ ആഗോളസമ്പദ്വ്യവസ്ഥയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ ആരോഗ്യകരമായി ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനും ദേശീയ ജീവിതത്തിന്റെ മൂല്യങ്ങളെ പുരോഗമനോന്മുഖമായി നിലനിർത്തുന്നതിനും വേണ്ട പങ്കാണു നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ളത്. ദേശീയജീവിതത്തിലുണ്ടാകുന്ന പരിവർത്തനങ്ങൾവഴി സാമൂഹ്യസത്തയിലുണ്ടാകുന്ന ദ്രുതഗതിയിലുള്ള മാറ്റങ്ങളുടെ മുന്നിൽ സ്വയമൊരു യന്ത്രമായി മാറുന്നതിനുപകരം, 'ഉണയായി ഇതൾ വിടർത്താൻ' ഇന്ത്യൻ ജനതയ്ക്കുവഴികാട്ടിയത് ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളാണ്.

എന്നാൽ, അധിനിവേശിത പ്രദേശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ ഉണയുടെ സാകല്യം ഒരു മിഥ്യയാണ്. ക്ഷണികമാണ് സാമൂഹ്യപരിവർത്തനത്തിൽ ഏറ്റവും വിപ്ലവകരമായ പങ്കുവഹിച്ച പ്രസ്ഥാനങ്ങൾതന്നെ അവ പൂർത്തീകരിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം സാമ്രാജ്യത്വചൂഷണത്തിന്റേതായ നിർമാനഷികമായ അധികാരഘടനയുടെ ഭാഗമായിത്തീരുന്നതാണ് നാമിവിടെ കാണുന്നത്. ഏറ്റവും വിപ്ലവകരമായ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾതന്നെ പില്ലാലത്ത് ചൂഷണത്തിന്റെയും മർദ്ദനത്തിന്റേയും ഏറ്റവും വിശ്വസ്യമായ ഉപകരണങ്ങളായി മാറുന്നു. നേതൃത്വശക്തികൾക്കു നേരിടുന്ന ഈ പരിണാമം ഓരോ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെയും സജീവശക്തിയായിരുന്ന വിശാലജനവിഭാഗങ്ങളെ ആദർശപരമായ അനിശ്ചിതത്വത്തിലാക്കുന്നു. സൈനികസേനയെ അച്ചടക്കത്തിനും അരാജകത്വത്തിനും ഇടയിൽ അടിക്കിക്കുന്ന വ്യക്തിത്വമുദ്ര ജനതയാണ് ഇതിന്റെ പരിണതഫലം.

സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ ആകമാനം ഗ്രസിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ ദുരന്തം വ്യക്തിജീവിതത്തിന്റെ ഓരോമണ്ഡലത്തെയും തമോവൃതമാക്കുന്നു. വ്യക്തിസത്തയെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ജീവിതമണ്ഡലങ്ങളെയാകെ വലയംചെയ്തിരിക്കുന്ന ഇരുട്ടിൽ സ്വന്തം ഉണയുടെ പ്രകാശം നിലനിർത്താൻ ശ്രമിക്കുന്ന കൃഷ്ണപുനും തയാണും, ഒരിക്കൽ അയാളുടെ ശരീരത്തെയാകെ തളർത്തിക്കൊടുക്കുന്നു. മരണത്തോട് മല്ലടുകൊണ്ട് ജീവിക്കുന്ന അയാളുടെ ഓർമ്മകളിലൂടെയും അനുഭവങ്ങളിലൂടെയുമാണ് 'അവസ്ഥ'യുടെ കഥാഘടന വികസിക്കുന്നത്.

ഇതൾ വിടർത്തുന്ന ഉണമ

തനിക്കു ചുറ്റുമുള്ള തമസ്സിനെവെല്ലുന്ന, ധാർഷ്ട്യം നിറഞ്ഞ, മനുഷ്യത്വമാണ് കൃഷ്ണപുനും ജീവിതത്തിന്റെ അന്തഃസത്ത. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ പ്രകടമായ വൈജാത്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുപോലും സാരാംശത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഉണയുടേതായ പൊരുത്തംതന്നെയാണ് മഹേശ്വരയ്യൻ, അണ്ണാജി, ഗൗരി എന്നിവരുമായി അയാളെ ഗാഢമായി അടുപ്പിക്കുന്നത്. അത്രേ സമാനത തന്നെയാണ് നിരീശ്വരവാദിയായിരിക്കേതെന്നെ, തങ്ങൾക്കുചുറ്റുമുള്ള ക്ഷുദ്രതയെ ആദ്ധ്യാത്മികതയിലൂടെ അതിജീവിച്ച കബീർ, നാനാക്, പരമഹംസൻ എന്നിവരെ അംഗീകരിക്കാൻ അയാളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്.

ചുറ്റുപാടുമുള്ള ക്ഷുദ്രത എന്നും കൃഷ്ണപുനെ അലട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഭൗതിക സമ്പത്തിന്റെ പേരിൽ സ്വന്തം അച്ഛൻ ബന്ധുക്കളാൽ നിഷ്ഠൂരമായി കൊലചെയ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ അയാൾ ഗർഭസ്ഥനായിരുന്നു. എന്നാൽ ജനനംതൊട്ട് തന്റെ ജീവിതത്തെ തമസ്സ് ആവരണം ചെയ്തു നശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുവെന്നും തന്റെ ഇച്ഛാശക്തികൊണ്ട് അതിനെ അതിജീവിക്കണമെന്നും കൃഷ്ണപുന് അസൂഷ്മായെങ്കിലും ബോധ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. ആത്മനിഷ്ഠമായ ജീവിതം നയിച്ചുകൊണ്ട് സന്യാസിയെപ്പോലെ ജീവിക്കുന്ന മഹേശ്വരയ്യനാണ് അയാളുടെ ഉള്ളിലെ വെളിച്ചത്തെ ജ്വലിപ്പിക്കുകയും അയാളെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്. പഠിക്കുന്നകാലത്ത് അയാൾ പരിചയപ്പെടാനിടയായ അണ്ണാജി എന്ന ഒളിമ്പിലുള്ള കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനാണ് അയാളുടെ ഉള്ളിലെ വെളിച്ചത്തെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ ഉണർച്ചയിൽ വിലയിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്.

അണ്ണാജി പറഞ്ഞിരുന്നു: "ക്ഷുദ്രതയെ അധികേണ്ടതു നിന്റെ മനസ്സിലല്ല ബഹുപ്രപഞ്ചത്തിലാണ്. അതിന്റെ അടിവേർ അവിടെയാണ്."

മഹേശ്വരയ്യർ പറയുമായിരുന്നു: "അവധാനിയാവണം. കടുങ്ങരുത്, വഴങ്ങാനുള്ള ശക്തി നഷ്ടപ്പെടുത്തരുത്. ശക്തി അകത്തുംവേണം പുറത്തുംവേണം. പഴം തിന്നണം അതിനെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയുംവേണം. ഭാരം കുറഞ്ഞ ശരീരം, ശക്തിയുള്ള ചിറകുകൾ, മുർച്ചയുള്ള നഖങ്ങൾ, മൂനയുള്ള, ആകാശത്തേക്കുയർത്തിയ കൊക്ക്, അപകടം എത്ര അകലെയൊണ്ടെങ്കിലും അറിയാൻ കഴിയും. കൂട്ടുകാരനുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുന്നില്ല സ്വയം പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കണം." സ്വന്തം പേരുപോലും ഉപേക്ഷിച്ച് പാർട്ടി പ്രവർത്തനം നടത്തുന്ന അണ്ണാജിയും സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ നിന്നു പുറംതിരിഞ്ഞ സന്യാസ സമാനമായ ജീവിതം നയിക്കുന്ന മഹേശ്വരനും അയാളെ എന്നും സ്വാധീനിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ള രണ്ടു ധ്രുവവൈപരീത്യങ്ങളാണ്. അണ്ണാജി നിയമപാലകരാൽ കൊലചെയ്യപ്പെട്ടതിനെത്തുടർന്ന് വാർക്കൽ തടങ്കൽപ്പാളയത്തിൽവെച്ചുണ്ടായ ഇരുട്ടടഞ്ഞ അനുഭവങ്ങളാണ് അയാളെ പില്ലാലത്ത് രാഷ്ട്രീയജീവിതവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നത്. വാർക്കൽ പോലീസ് ഗ്രാമത്തിലെ ജന്മിത്തച്ചുഷണവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്ത് കൃഷ്ണപുന് കാണുന്നു. അതിനെതിരായി നടത്തിയ സമരങ്ങൾ ക്രമേണ അയാളെ അധികാരസ്ഥാനത്തേക്കുയർത്തുന്നു. അപ്പോഴും ആദർശങ്ങളുയർത്തുന്ന സാമ്യതയും ഇരുട്ടടഞ്ഞ ജീവിത യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളും തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യം അയാളെ സന്ദിഗ്ദ്ധാവസ്ഥയിലെത്തിക്കുന്നു. ഈ വ്യവസ്ഥിതിയെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ മുഖ്യമന്ത്രിയാകണമെന്ന തന്റെ ആഗ്രഹം യഥാർത്ഥമാണോ? ഇതെല്ലാമുപേക്ഷിച്ച് അഴിമതിയുടെ ഈ വിളമ്പലത്തുനിന്നു അകന്നുമാറി ജനഹിതവും ആത്മഹിതവും മുതുമുഖത്തുവെച്ച് ഒരിക്കൽകൂടി നേടിയെടുക്കണമെന്ന ആ മഹാമോഹമാണോ യാഥാർത്ഥ്യം?

സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ പൂർണ്ണതയെക്കുറിച്ചുള്ള അയാളുടെ ആലോചനകൾക്കിടയിലേക്ക് അയാളുടെ ആദർശവും യാഥാർത്ഥ്യവും കൂടിക്കഴഞ്ഞ് സ്വപ്നമായി കടന്നുവരുന്നു. കൃഷ്ണപുന്റെ കൺമുന്നിൽ അയാൾക്ക് കുറി നവീന്ദ്രേഷുമുള്ള നരസിംഹഭട്ടനെന്ന മാത്തിലെ കാര്യസ്ഥൻ, ഉഗ്രൻ അടയ്ക്കാരാജാവായ ശിവനഞ്ചഗൗഡൻ, പി.ഡബ്ലിയു.ഡി.യിൽ ലക്ഷക്കണക്കിന് വെട്ടിപ്പുനടത്തി മുഖ്യമന്ത്രിയായ വിരഭദ്രപ്പൻ, തടിച്ച മുഖമുള്ള വാറക്കിലെ പോലീസ് ആഫീസർ-എല്ലാവരും നിരന്നു നില്ക്കുന്നു. എല്ലാതോലുമായ കട്ടിക്കുള്ള ചുമലിലേന്തിയ, പാറിപ്പുന്ന മുടിയുള്ള അമ്മമാരും, മുട്ടനയാത്ത കുറുത്തുണിയുടഞ്ഞ കർഷകരും അവർക്കു മുന്നിൽ ആവേശത്തോടെ കടന്നുവരുന്നു. ഇവർ, അവരെ ഹിംസിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അയാളുടെ രക്തംകൊണ്ടുവന്ന് തന്റെ പക്ഷവാതം പിടിച്ച കാലിലും പള്ളിയും തേയുന്നു. "ഈ ചോരയല്ലടാ പ്രാവീണ്യം ചോരയാണ് വേണ്ടത്" എന്ന് ആരോ പറയുന്നു. കൃഷ്ണപുൻ ചിരിക്കുന്നു.

അയാളുടെ അസ്വസ്ഥ

മായ പ്രജ്ഞ ആദർശത്തിനും യാഥാർത്ഥ്യത്തിനുമിടയിൽ ഉഴറിനടക്കുന്നു. ഇത്രയേറെ സൗകര്യങ്ങളും ജനപിന്തുണയും തനിക്ക് ലഭിക്കുമാറാക്കിയ അഴിമതിനിറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥിതി തന്റെ ഇന്നത്തെ നിലനില്പിനോട് ഗാഢമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണെന്ന സത്യം അയാളെ ഞെട്ടിക്കുന്നു. തന്നെ ഒരു യന്ത്രമാക്കി മാറ്റുന്ന സാമൂഹ്യജീവിതവും തന്നെമുട്ടുന്ന ഇരുട്ടിനെതിരെ പ്രകാശം ചൊരിയുന്ന പ്രജ്ഞയും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷം അയാളുടെ രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിലും സ്വകാര്യജീവിതത്തിലും വിള്ളലു കളണ്ടാക്കുന്നു. തനിക്ക് രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിലോ സ്വന്തം ഹൃദയത്തിലോ ഇന്റഗ്രിറ്റി നിലനിർത്താനാവില്ലെന്നു കൃഷ്ണപുൻ പറയുന്നു. 'നമ്മൾ മുഴുവനായി ബാക്കിയാവല്ലേ എന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്'. കൃഷ്ണപുൻ സ്വന്തം അവസ്ഥയെക്കുറിച്ചു പറയുന്നു.

1: "In the relationship with woman, as the prey and handmaid of communal lust, is expressed the infinite degradation in which man exists for himself—for the secret of this relationship has its unambiguous, decisive, open and revealed expression in the relationship of man to woman and in the direct, natural species-relationship is conceived. The immediate, natural, necessary relation of human being to human being is the relationship of man to woman. In this natural species-relationship, the relation of man to nature is immediately his relation to man, just as his relation to man is immediately his relation to nature, his own natural condition. Therefore, this relationship reveals in a sensuous form, reduced to an observable fact, the extent to which the human essence has become nature for man or nature has become the human essence for man. It is possible to judge from this relationship the entire level of development of mankind. — Economic and Philosophical Manuscripts

4.1 സ്ത്രീയും പുരുഷനും

സ്ത്രീപുരുഷബന്ധത്തെ വിലയിരുത്തുന്നതിലൂടെ മാത്രമല്ല സമൂഹത്തിന്റെ വികാസപരിധിയെ ആകമാനം വിലയിരുത്താൻസാദ്ധ്യമാണെന്ന് മാർക്സ് എഴുതുന്നു.¹ വാർക്കൽതടങ്കൽപ്പാളയത്തിൽ നിയമപാലകരാൽ അപമാനിക്കപ്പെടുന്ന സ്ത്രീത്വത്തിന്റെയും ഗൗരിവില്ലെന്നു ചർച്ചകൊണ്ടു സ്മൃതത്തിന്റെയും രൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന താമസമായ സ്ത്രീ-പുരുഷബന്ധം കൃഷ്ണപുനെ അസ്വസ്ഥനാക്കുന്നുണ്ട്. മറ്റൊരാളുടെ ഭാര്യയായിരിക്കേതെന്ന ഉമയ്ക്ക് അണ്ണാജിയുമായുള്ള ബന്ധവും അയാളെ സന്നിശ്ചാവസ്ഥയിലെത്തിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഉമ ഭർത്താവിന്റെ കൂടെ യാത്രികമായും അണ്ണാജിയുടെ കൂടെ മാത്രം ഉണയായും ഇതൾവിടർത്തുന്നുണ്ടായിരിക്കണം. ആധുനികസമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീപുരുഷബന്ധത്തിന്റെ സ്വാഭാവികതയ്ക്കുറ്റ ഈ വിഭാഗം കൃഷ്ണപുന്റെ ജീവിതത്തിലുടനീളം വിപലിതമായ ബന്ധങ്ങളുടെ രൂപത്തിൽ അയാളെ അസ്വസ്ഥനാക്കുന്നുണ്ട്.

ആദർശങ്ങളും യാഥാർത്ഥ്യവും തമ്മിൽ നിത്യജീവിതത്തിൽതന്നെ നിലവിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യമാണ് കൃഷ്ണപുനും ഗൗരിയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ പ്ലാറ്റോണിക് തലത്തിൽമാത്രം ഒളുക്കിനിർത്താൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്. ബാഹ്യലോകത്തിന്റെ അല്ലെത്തന്നെതിരെ സ്വന്തം മൂല്യബോധത്തെ അഹന്തയെന്ന തോന്നുംവിധത്തിൽ ചലിപ്പിച്ചു നിർത്തുന്ന കൃഷ്ണപുന് ഒരു മൃഗത്തെപ്പോലെ ഗൗരിയെ നാലുകാലിൽനിന്നു ഭോഗിക്കുകയെന്നത് സങ്കല്പത്തിനറിതമാണ്. അയാൾ നാശഗോപനോട് ചോദിക്കുന്നു. 'നാം തീവ്രമായി സ്നേഹിക്കുന്നതിനെ നേടിയെടുക്കാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നില്ല. എന്തു കൊണ്ടാ, നേടിക്കഴിഞ്ഞാൽ അത് അത്രതന്നെ അമൂല്യമായി അവശേഷിക്കില്ലേ എന്ന ഭയം കൊണ്ടാണോ?' പില്ലാലത്ത് രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിന്റെ ലൗകികതയിൽ അയാൾ അഭിമുഖമേൽക്കുന്നതോടെ സ്ത്രീ അയാളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വന്തം ശാരീരികാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാനുള്ള ഒരു വില്ലനച്ചരക്ക് മാത്രമായിരുന്നു. സംഭോഗമെന്നവെച്ചാൽ ധൃതിപിടിച്ചൊരു വിസർജ്ജനമാണെന്ന് ധരിച്ചുവെച്ചിരുന്ന കൃഷ്ണപുനെ അതിൽനിന്നു വിമോചിപ്പിക്കുകയും, സ്ത്രീപുരുഷബന്ധത്തിന്റെ ലൗകികമായ പൂർണ്ണതയിലേക്ക് അയാളെ ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുന്നത് ലുസിനയാണ്. എന്നാൽ ഗൗരിയുടെ ആദർശപൂർണ്ണമായ ഉണയുടെ ധാർഷ്ട്യം ലുസിനയില്ല എന്നത് അയാളെ നിരാശനാക്കുന്നു. ഈ ലൗകികതയേയും അതിജീവിക്കുന്ന എന്തോ ഒന്ന് തന്നിലുണ്ടെന്ന് അയാളെ അറിയിക്കാനാവാതെ അയാൾ കഴങ്ങുന്നു.

കൃഷ്ണപുൻ പിന്നീട് വിവാഹം കഴിച്ച സീത നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ സഹനത്തിലൂടെ ചിട്ടപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ഭാരതീയ സ്ത്രീകളിൽ ഒരാളാണ്. സീതയുടെ ആന്തരികമായ അരക്ഷിതത്വബോധം നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യഘടനയുമായി കൂടിക്കഴഞ്ഞ് ഭൗതികമായ സുരക്ഷിതത്വത്തിനായി ഉഴറുന്നു. കൃഷ്ണപുന്റെ ഭൗതികാവശ്യങ്ങൾ അയാളെ അവളുമായി അടുപ്പിക്കുമ്പോൾ, അയാളുടെ ആദർശലോകം തന്നെ വലയംചെയ്യുന്ന തമസ്സിന്റെയും അല്ലെത്തന്നിന്റെയും മറ്റൊരു രൂപമായി അയാളെ ദർശിച്ച് ആത്മനിന്ദയിലാഴുന്നു.

സാമൂഹ്യജീവിതത്തിൽ മഹേശ്വരയ്യൻ, അണ്ണാജി എന്നിരണ്ടു കേവലധ്രുവങ്ങൾക്കിടയിൽ ജ്വലിക്കുന്ന പ്രജ്ഞയോടെ ഉഴറിനടന്ന അയാൾ ലൗകികമായ അധികാരപരിവലിയിലെത്തിയതുപോലെ സ്വകാര്യജീവിതത്തിൽ ഗൗരിയിലൂടെയും ലുസിനയിലൂടെയുംകടന്ന് സമകാലികസാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ അധികാരഘടനയെ നിലനിർത്തുന്ന അടിസ്ഥാനയൂണിറ്റായ കടുബബന്ധത്തിൽ, സീതയുമായുള്ള വിവാഹത്തിൽ, എത്തിച്ചേരുന്നു.

ഇരുട്ടും വെളിച്ചവും—നെന്തിനെയുടെ പ്രശ്നം

ഒരു സാമൂഹ്യക്രമത്തിൽനിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനഘട്ടം ധാർമ്മികമായി നിന്ദയും നീചവുമായ ഉപാധികളിലൂടെയും നടപ്പാക്കുക എന്നതിൽ ചരിത്രം തന്നെ സാക്ഷ്യമാണ്. പ്രാകൃതസമൂഹത്തിൽനിന്ന് പരിഷ്കൃതമായ വർഗ്ഗസമൂഹത്തിലേക്കുള്ള പരിവർത്തനംപോലും അക്രമവും മോഷണവും വഞ്ചനയുടേതായും നിറഞ്ഞ നീചമായ വഴികളിലൂടെയാണ് നടപ്പാക്കുന്നത് എന്ന് ഏംഗൽസ് തന്നെ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നുണ്ട്.² സാമ്രാജ്യത്വവികാസത്തിന്റെ ഫലമായി പരിവർത്തനവിധേയമാക്കപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യൻ സാമൂഹ്യക്രമവും ഈ ധാർമ്മികത്തകർച്ചയിൽ നിന്ന് മുക്തമല്ലെന്ന് നിത്യംനഭവങ്ങൾതന്നെ നമ്മെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നു. ഈ പരിവർത്തനഘട്ടത്തിന്റെ പ്രാകൃതവും അന്ധകാരപൂർണ്ണവുമായ മൂല്യശോഷണം തന്നെയാണ് കൃഷ്ണപുന്റെ നിത്യജീവിതത്തെയും വലയംചെയ്യുന്നത്.

പഠിക്കുന്ന കാലത്ത് അയാൾ ഗൗരിക്കെഴുതി: "ആരെങ്കിലും ആക്രമിക്കാൻ വരുമ്പോൾ പാമ്പ് വിഷം ഉപയോഗിക്കുന്നില്ലേ, അതുപോലെ ഞാൻ എന്റെ അഹങ്കാരം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു... ബാഹ്യലോകത്തിലെ അല്ലെത്തന്നെ പുറത്തു മാത്രമുള്ളതല്ല നമ്മുടെ അകത്തുമുണ്ട്. നമ്മുടെ തീവ്രതയെ ഞെക്കിക്കൊല്ലുന്നതിന് ഇത്തരത്തിലുള്ള ശ്രദ്ധാലോചന നമ്മുടെ അകത്തും പുറത്തും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതുകാരണം എപ്പോഴും ജാഗ്രതയായിരിക്കുന്ന സ്വഭാവം അപകാരമാണെന്ന് സമ്പന്നർക്ക് തോന്നിയേക്കാം. വ്യാമോഹത്തിന് വശപ്പെട്ടാതെ നിഷ്ഠൂരതയും നമുക്കുചുറ്റും മരിക്കുകയുംപിറകുകയും ചെയ്യുന്ന സകലതിനും തുറന്നു കിടക്കുന്ന ജാഗ്രതയുടേതും—ഇതു തന്നെയാണ് യോഗം; ചൈതന്യവും ജഡത്വവും ചേർന്ന ദിന്ദിം. ഇതു മറക്കരുത്."

പിന്നീട് വർഗ്ഗസമരത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ച അണ്ണാജിയോട് ഈ ഏടാളുടെ അറിവാര്യമാണോ എന്നു ചോദിച്ചു കൃഷ്ണപുനോട് അണ്ണാജി പറയുന്നു: "മിണ്ടാതിരി അഹങ്കാരം പറയാതെ, ജീവിതത്തേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായി എന്തുണ്ട്? അതിലും വലുതാണ് നിയെന്ന കരുതാൻ നിയാരാ? ഈശ്വരനോ? ക്ഷുദ്രമായ നിത്യജീവിതം എന്നു നീ വിളിച്ചുകൂമ്പുന്നുണ്ടല്ലോ, അതല്ലാതെ മറ്റൊരാളെ ഉള്ളത്? ഈ നിത്യജീവിതത്തിന്റെ പ്രകാശം ഉള്ളിലുണ്ടാകുന്നതിലും വലിയകാര്യം എന്നാളുള്ളത്? ധ്യാനത്തിലോ ഭക്തിപാരവശ്യത്തിലോ സകലതടയും മോളിലെത്തുമെന്നു പറയുന്ന പുതലിച്ചു ബുദ്ധിയുള്ള ഇഡിയറ്റിനെപ്പോലെ സംസാരിക്കേണ്ട, കേട്ടോ. വിരട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നിത്യജീവിതത്തെ വിന്യാസത്തിൽ ജയിക്കുന്നതിനും ഉണയായി യഥാർത്ഥത്തിൽ ജയിക്കുന്നതിനും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ട്."

തളർന്ന ശരീരവുമായി ജീവിതത്തിന്റെ മദ്ധ്യഘനം പിന്നിടുന്ന കൃഷ്ണപുൻ തന്റെ ജീവചരിത്രമഴുതാൻ നടക്കുന്ന നാശഗോപനോട് പറയുന്നു: "ഞാൻ വാർക്കലിൽനിന്നു തിരിച്ചുവന്നതിനുശേഷം രാഷ്ട്രീയത്തിൽ എടുത്തുചാടുന്നതിന്വേണ്ടി നമ്മുടെ ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിയുന്ന മാറ്റത്തിലൂടെ മുഴുവൻ നമ്മെമാത്രം നടപ്പാക്കുമെന്ന് ദൃഢമായബോധ്യം എനിയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇപ്പോഴും ഇല്ല. എന്നാൽ എനിയ്ക്കുചുറ്റും കാണുന്ന അല്ലെത്തന്നിനും ദുഃഖത്തിനും എതിരെ സമരം ചെയ്തേ ഒള്ളൂ എന്ന് എനിക്ക് സ്വയം ബോധ്യപ്പെട്ടിരുന്നുതാണ്. നമ്മുടെ നിത്യജീവിതംകൊണ്ടിരിക്കണമെന്നു എന്റെ ആശയാത്രം ഇന്നുംബാക്കി. എന്റെ പ്രയത്നംകൊണ്ട് എന്താ? അന്ന് ചവിട്ടേറ്റുകൊണ്ടിരുന്ന ബിഭരോഗവൻ ഇന്ന് മാറ്റിയോ ചവിട്ടുന്നു, പക്ഷേ ഇതുപറയുമ്പോൾ ഒരുകാര്യം: സമുദായം പുരോഗമിക്കുന്നതിൽ ഒരർത്ഥവുമേ ഇല്ല എന്ന ധ്യാനിയുണ്ടല്ലോ? അതൊരു ഘനംകുറഞ്ഞ അടിപ്രായമായേക്കാം. ഒന്നും ചെയ്യാനാവാത്ത വിപ്ലവം ഒന്നുംചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നു പറഞ്ഞ് ഈ എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റിനെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്ന ക്രൂരനും ഇതേ അടിപ്രായം പ്രകടിപ്പിക്കും അല്ലേ? എന്നുവെച്ചാൽ ഞാൻ പറയുന്നത് എന്താണെന്നോ. ജനിച്ചുപോയി; അതുകൊണ്ട് കർമ്മത്തിൽ പങ്കാളിയാവണം; സമരം ചെയ്യണം. ഈ ജീവിതത്തെ ക്ഷുദ്രമാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന തമസ്സിനെ തള്ളിനീക്കിക്കൊണ്ടുയിരിക്കണം. എന്നുവെച്ചാൽ ആശങ്ക ഉപേക്ഷിക്കാതെ..."

അധികാരവ്യവസ്ഥയിൽ തന്നെ വെറുമൊരുപകരണം മാത്രമാക്കി മാറ്റുന്ന അഴിമതി നിറഞ്ഞ അന്ധകാരത്തിൽനിന്നും, സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ പ്രകൃതിയിലേയ്ക്കും, സ്വന്തം വിശ്വാസത്തിന്റേയും പ്രതിഷ്ഠയുടേയും തെളിമയിലേയ്ക്കും തിരിച്ചുപോകാൻ കൃഷ്ണപുൻ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതോടെ നോവൽ അവസാനിക്കുന്നു.

അവസ്ഥയിൽ കൃഷ്ണപുൻ നേരിടുന്ന അന്ധിത്വസംബന്ധിയായ പ്രതിസന്ധി നിർമാനഷികമായ സാമ്രാജ്യത്വ അധികാരഘടനയുടേയും മൂല്യശോഷണം സംഭവിച്ച സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റേയും അനിവാര്യതയെ സ്വന്തം ചേതനയുടെ ദിപ്തികൊണ്ട് അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടുള്ള ഓരോ ആധുനികഭാരതീയന്റേയും പ്രതിസന്ധിയാണ്. മുൻകാലങ്ങളിൽ ഈ നാടിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ സചേതനമാക്കി നിലനിർത്തിയിരുന്ന ആശയങ്ങളും ആദർശങ്ങളും പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളും ഈ അനിവാര്യതയെ അതിജീവിക്കാൻ ആധുനിക മനുഷ്യനെ സഹായിക്കുന്നില്ല. അവയുടെ സുഖകരമായ ഗൃഹം തുരന്തത്തിൽനിന്നു മുക്തമായി യഥാർത്ഥ്യത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ തയ്യാറാകുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ നമുക്കുചുറ്റുമുള്ള ഇരുട്ടിനെ അതിജീവിക്കാൻ പര്യാപ്തമായ വിധത്തിൽ, ആധുനിക ജീവിതം ജഡമാക്കി മാറ്റിയ മനുഷ്യതത്തെ ഉള്ളിലുറപ്പിക്കാൻ സാദ്ധ്യമാകൂ.

DATE	AUTHOR	TITLE
1844	Marx	Critique of Hegel's Doctrine of State
1843	Marx	On the Jewish Question
1844	Marx	A contribution to the Critique of Hegel's Philosophy of Right - Introduction
1844	Marx	Excerpts from James Mill's Elements of Political Economy
1844	Engels	Outlines of a Critique of Pol. Economy
1844	Marx	Economical and Political Manuscripts
1844	Marx	Critical Notes on the Articles, 'The King of Prussia Announces Social Reform - by a Prussian'
1844	Marx/Engels	The Holy Family
1844-5	Engels	Contribution of the Working Class in England
1845	Marx	Theses on Feuerbach
1845-6	Marx/Engels	The German Ideology
1846-7	Marx/Engels	The Poverty of Philosophy
1847	Marx/Engels	Speeches on Poland
1847	Marx/Engels	Wage-Labour and Capital
1848	Marx/Engels	Manifesto of the Communist Party
1848	Marx/Engels	Speeches on Poland
1848	Marx/Engels	Demands of the Communist Party in Germany
1848	Marx/Engels	On the Issue Rheinische Zeitung (Marx)
1848	Marx/Engels	Addresses of the Central Committee to the Communist League
1848	Marx/Engels	Addresses of the Central Committee to the Communist League
1848	Engels	The Revolutions in Germany, 1848 to 1850
1850	Engels	The Peasant War in Germany
1850-2	Marx	Revolutions and Counter Revs in Germany
1852	Marx	The Eighteenth Brumaire of Louis Bonaparte
1852	Marx	Revolutions in the Colonies of the Communist Party
1856	Marx	Speech at the Anniversary of the Peoples Party
1856-8	Marx	Germany
1856-61	Marx/Engels	Addresses to the Central Committee of Pol. Economy
1856-61	Marx/Engels	Addresses in the Monthly Journal Tribune
1861	Marx	Articles in the Presse on the Central War in the United States.
1863-5	Marx	Theses on Surplus Value Vol. I

കാഞ്ചനസീത

ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽവേണം 'കാഞ്ചനസീത' എന്ന ചിത്രത്തെ വിലയിരുത്താൻ.

1: 1978-ൽ ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജ് മാഗസിനിൽ കെ.പി.ജോസ് എന്നപേരിലെഴുതിയത്.

സഹസ്രാബ്ദങ്ങൾക്കുമുമ്പു നടന്ന ഒരുസംഭവത്തെയും, അതിലുൾപ്പെട്ട വ്യക്തികളുടെ മാനസികസംഘർഷങ്ങളേയും അതേപടി ചിത്രീകരിച്ചാണെന്ന് കരുതുന്നത് വ്യക്തമാണ്. അന്നു നടന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാതന്നെ ഇന്നത്തെ മനുഷ്യന്റെ സങ്കല്പങ്ങൾക്കും അതീതമാണ്. ഇന്നത്തെ മനുഷ്യന്റെ അനുഭവങ്ങളായേ നമുക്കുവെ ഉൾക്കൊള്ളാനാവൂ; ഇന്നത്തെ മനുഷ്യന്റെ അനുഭവങ്ങളായേ അവ അവതരിപ്പിക്കാനും കഴിയൂ. കാഞ്ചനസീതയെ അരവിന്ദൻ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതും ഈവധിയിൽ തന്നെയാണ്. അതിനാൽ ഇന്ന് കാഞ്ചനസീതയുടെ സാമൂഹികമായ പ്രസക്തിയെന്തെന്ന് പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഏതൊരു കലാസൃഷ്ടിയും ഏതെങ്കിലുമൊരു വർഗ്ഗത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങളുടെ പ്രത്യയശാസ്ത്രപരമായ പ്രതിഫലനം ആവാതിരിക്കാൻ നിർവ്യാഹരില്ല. ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയിൽ കാഞ്ചനസീതയുടെ വർഗ്ഗപരമായ നിലപാടെന്തെന്ന് പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

രാമനാണ് കാഞ്ചനസീതയിലെ മുഖ്യകഥാപാത്രം. മറ്റുള്ള കഥാപാത്രങ്ങളെല്ലാം—ലക്ഷ്മണൻ, ഭരതൻ, ഉൾമമ്മിള, വസിഷ്ഠൻ, വാല്മീകി, ലവകശന്താർ, ശംബുക്കനും പണിയും, പ്രകൃതി—രാമനെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിച്ച് നിറുത്തുന്നവരോ, അല്ലെങ്കിൽ രാമന്റെ തന്നെ വിഭിന്നമാനസികഭാവങ്ങളോ, മനോസംഘർഷങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നവരോ ആണ്. രാമനുമായുള്ള ബന്ധത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള പ്രസക്തിയേ ഇവർക്ക് ഈ ചിത്രത്തിലുള്ള. ചിത്രം കാണുന്നയാൾ പിന്തുടരുന്നത് രാമനെയാണ്. രാമനെ ഏതെങ്കിലുമൊരു കാലഘട്ടത്തോടോ, സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയോടോ ബന്ധപ്പെടുത്തിയല്ല കാഞ്ചനസീതയിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ശാശ്വതമായ ഒന്നായി രാമന്റെ മാനസികാവസ്ഥയേയും, മനോസംഘർഷങ്ങളേയും, രാമനെന്ന വ്യക്തിയുടെ നിലനില്പിനെതന്നെയും ചിത്രീകരിക്കാനാണ് ചിത്രത്തിന്റെ ശ്രമം.

രാമായണത്തിലെ സംഭവങ്ങൾ നടന്ന കാലവുമായി ചിത്രത്തിനുണ്ടെന്നു തോന്നിയ്ക്കുന്ന ബന്ധം കാഴ്ചപ്പറത്തിലൊതുങ്ങുന്നതാണ്. ഉത്തരരാമായണവുമായുള്ള ബന്ധവും ഇത്രതന്നെയേ ഉള്ളൂ. രാമായണമെഴുതപ്പെട്ട കാലത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയുടെ ഒരു ഭാഗമായല്ല രാമൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. അക്കാലത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് ചിത്രത്തിൽ യാതൊരു പ്രസക്തിയുമില്ല. ജനങ്ങൾ ഈ സിനിമയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നില്ല. (പൈശാചികമായ രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന പ്രജകളുടെനൃത്തം വസിഷ്ഠനുമായുള്ള സംഭാഷണത്തിന് ശേഷമുള്ള രാമന്റെ മാനസികാവസ്ഥയെ ചിത്രീകരിക്കാനുദ്ദേശിച്ചുള്ളതാണ്). രാമനെന്ന വ്യക്തിയെ ശ്രദ്ധമായി ചിത്രീകരിക്കാനുദ്ദേശിച്ച മാത്രമായിരിക്കണം സമകാലിക യാഥാർത്ഥ്യവുമായി വളരെയേറെ അകലം പുലർത്തുന്ന ഒരു സാഹചര്യം അരവിന്ദൻ തന്റെ ചിത്രത്തിന് പശ്ചാത്തലമായി തിരഞ്ഞെടുത്തത്. കാഞ്ചനസീതയ്ക്കുണ്ടെന്ന് തോന്നിക്കുന്ന പ്രാചീനരാമന്റെ ജീവിതത്തേയും മനോസംഘർഷങ്ങളേയും ഇന്ത്യൻ യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽനിന്ന് അകറ്റി ചിത്രീകരിക്കാനുദ്ദേശിച്ച് ഒരക്കിയതു മാത്രമാണ്.

അപ്പോൾ എന്താണ് രാമൻ? അയാൾ കാഞ്ചനസീതയുടെ സ്രഷ്ടാവിന്റെ. അയാൾപ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന വർഗ്ഗത്തിന്റെ മാനസികാവസ്ഥയുടെ, മനോസംഘർഷങ്ങളുടെ ആശയവത്കൃതമായ രൂപമാണ്. അതായത് രാമൻ എഴുപതുക്കളിലെ ഇന്ത്യൻ പെറ്റിബുർഷ്യാസിയുടെ മാനസികസംഘർഷങ്ങളുടെ ആശയവത്കൃതമായ പതിപ്പാണ്.

പെറ്റിബുർഷ്യായ്ക്ക് ഒരിക്കലും സ്വന്തം വർഗ്ഗപരിമിതികളിൽ ഒതുങ്ങിനില്ക്കാനാവില്ല. അയാൾക്ക് ഒരേസമയം ചൂഷിതന്റേയും ചൂഷകന്റേയും വശങ്ങളിലേക്കുള്ള മാനസികമായ പിടിച്ചുവലികൾ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നു. ഈ മനോസംഘർഷങ്ങളിൽനിന്ന് രക്ഷനേടി സ്വന്തം സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ ന്യായീകരിക്കാൻ അയാൾ തീവ്രവാദം മുതൽ വേദാന്തംവരെ പുലമ്പുന്നു. ഇവയിൽ ഒന്നിൽനിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള എടുത്തുചാട്ടങ്ങൾ അതിസാധാരണമാണ്. ഇവയെല്ലാം നേരിട്ട് സ്വന്തം ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളോട് ബന്ധപ്പെടുത്താത്തതായതിനാൽ ഇവയിലൂടെ തന്റെ മനോസംഘർഷങ്ങളെ ലഘൂകരിക്കാൻ അയാൾക്കാകുന്നു. സമൂഹവുമായി സൃഷ്ടിമൂല (ക്രിയോമൂല)മായ ബന്ധം പുലർത്തുകയല്ല അയാൾ ചെയ്യുന്നത്; മറിച്ച് സമൂഹത്തിൽനിന്ന് ഒളിച്ചോടി തികച്ചും ആത്മനിഷ്ഠമായ, എന്നാൽ സാർവ്വലോകപ്രസക്തിയുണ്ടെന്ന് സ്വയം ഒരു മിഥ്യാധാരണ പുലർത്തുന്ന, അവസ്ഥയിൽ അയാളെത്തപ്പെടുന്നു. അരവിന്ദൻ ആദ്ധ്യാത്മിക ചിന്താരീതിയോട് കാര്യമായ അടുപ്പം പുലർത്തുന്നു. ആദ്ധ്യാത്മികച്ചവ കലർന്ന ആത്മനിഷ്ഠ മനോഭാവമാണ് ഇയാളുടേത്. നിഷ്കാമകർമ്മം തുടങ്ങിയ ആദ്ധ്യാത്മികാശയങ്ങൾ ഇയാളെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ മനോഭാവം മാനുഷികപ്രശ്നങ്ങളെ അവയുടെ സാമൂഹികസാഹചര്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിലയിരുത്തുന്നതിൽനിന്ന് അകറ്റി, അവയെ അവ സാമൂഹികമായി എത്ര തെറ്റായിരുന്നാലും തികച്ചും ആത്മനിഷ്ഠമായിമാത്രം വിലയിരുത്തുന്നതിനും ന്യായീകരിക്കുന്നതിനും ഇയാൾക്കവസരം നല്കുന്നു.

'കാഞ്ചനസീത'യിൽ രാമൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് അയാളുടെ സാമൂഹികമായ അസ്തിത്വം നിഷേധിക്കപ്പെട്ട രീതിയിലാണ്. രാമന്റെ സാമൂഹികമായ ചുറ്റുപാടുകൾ 'രാമൻ രാജാവാണ്' എന്ന പരിചയപ്പെടുത്തലിൽ ഒതുങ്ങുന്നു. കൂടുതൽ പരിചയപ്പെടുത്തലുകൾ ചിത്രത്തിലില്ല. രാമന്റെ ആത്മനിഷ്ഠസത്തയെയാണ് സംവിധായകൻ പ്രാധാന്യം കൊടുത്ത് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്; ചിത്രം കാണുന്നയാൾ പിന്തുടരുന്നതും അതിനെത്തന്നെയാണ്. ഈ ആത്മനിഷ്ഠസത്ത രാമായണം നടന്ന കാലത്തെ രാമനേക്കാൾ ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യൻ പെറ്റിബുർഷ്യാസിക്കാണ് കൂടുതൽ ഇണങ്ങുക.

രാമനു നേരിടേണ്ടിവരുന്ന മാനസികവൈരുദ്ധ്യങ്ങളിലൂടെയാണ് 'കാഞ്ചനസീത' പുരോഗമിക്കുന്നത്. (രാമന്റെ മാനസിക വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ മാത്രമേ പ്രാധാന്യത്തോടെ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ എന്നത് ശ്രദ്ധിക്കുക) സ്വന്തം വർഗ്ഗപരിമിതിയിൽ ഒതുങ്ങിനിന്നുകൊണ്ടാണ് രാമൻ ഈ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെ നേരിടുന്നത്; എന്നാൽ, ഇതേ പരിമിതികൾ തന്നെയാണ് രാമന്റെ മാനസികസംഘർഷങ്ങൾക്കു വഴിയൊരുക്കുന്നതും. ശംബുക്കനെ വധിക്കാനാവതെ മടങ്ങുന്ന രാമൻ പറയുന്നു. 'ഒരു രാജാവ് സ്വപ്നം കാണാൻ പാടില്ല'. വർഗ്ഗപരിമിതിമൂലമുണ്ടാവുന്ന മാനസികസംഘർഷങ്ങൾ സംഘട്ടനങ്ങളോളമെത്തിക്കുന്ന രംഗങ്ങൾ കാഞ്ചനസീതയിലുണ്ട്. കഥാസൂചനയിൽ പറയുന്നു: 'രാജധർമ്മത്തെപ്പറ്റിയും, അശ്വമേധത്തെപ്പറ്റിയും രാമനും ഭരതനും തമ്മിൽ നടന്ന സംവാദം ഒരേറ്റുമട്ടലോളമെത്തി. ഇരുവരും അന്യോന്യം വില്ലിൽ ശരം മുറുകിക്കഴിഞ്ഞു. പൊടുന്നനെ പ്രകൃതി ഭാവംപകർന്നു. അവർക്കിടയിൽ ഇടപെടുംപോലെ'. അങ്ങനെ നഷ്ടപ്പെട്ട സൗഹൃദം പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്നു. സ്വന്തം വർഗ്ഗപരിമിതികളെ അതിജീവിക്കാനാകാതെ നിസ്സഹായരായിത്തീർന്ന മനുഷ്യരെ പ്രകൃതി ഇടപെട്ട് സമാശ്വസിപ്പിക്കുന്ന രംഗങ്ങൾ ഇനിയും ഈ ചിത്രത്തിലുണ്ട്.

സത്യത്തെ നേരിടാൻ മടിക്കുന്ന മനുഷ്യർക്ക് താൻ വിശ്വസിക്കുന്ന നന്മകൾക്ക് ന്യായീകരണം കണ്ടെത്താൻ വീണ്ടും വലിയ നന്മകൾ തിരക്കേണ്ടിവരും. മനുഷ്യർ തമ്മിലുള്ള കലഹങ്ങൾക്ക് പ്രകൃതിയിൽനിന്ന് പരിഹാരം കിട്ടില്ല. കലഹങ്ങളുടെ ഉറവിടം പ്രകൃതിയല്ല എന്നതുതന്നെ കാരണം. മനുഷ്യരുടെ സാമൂഹികമായ അസ്തിത്വം ഉണർത്തുന്ന പ്രശ്നങ്ങളാണ് മനുഷ്യർ തമ്മിലെ കലഹങ്ങൾക്ക് വഴിയൊരുക്കുന്നത്.

സാമൂഹികപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുത്തുന്ന പരിഹരിക്കേണ്ടതാണ്. അതിനുപകരം പ്രകൃതിയിലേക്ക് ഒളിച്ചോടുന്നത് ഭീരുത്വമാണ്, നണയാണ്. സാമൂഹിക പ്രശ്നങ്ങളുടെനേരെ അരവിന്ദൻ (രാമൻ) പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന പെറ്റിബുർഷ്യാസിയെക്കൊള്ളുന്ന അതേ പിന്തിരിപ്പുന്നതാണ് ഇവിടേയും പ്രകടമാകുന്നത്. പ്രകൃതിയെ ഒരു പ്രധാനകഥാപാത്രമായി അവതരിപ്പിച്ചത് സവിശേഷ ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുന്ന എന്ന് ഈ ചിത്രത്തിന് അവാർഡ് നല്കിയ കലാനിപുണർ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ പ്രകൃതി-മനുഷ്യബന്ധത്തെ വികൃതമാക്കിയാണ് ഈ ചിത്രത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. മനുഷ്യന്റെ ബോധം പ്രകൃതിയിൽ ലയിച്ചുകിടക്കേണ്ട ഒന്നല്ല; അന്യോന്യം നിരന്തര സംഘട്ടനങ്ങളിലേർപ്പെട്ടു പരസ്പരപരിണാമങ്ങൾക്കു വിധേയമാകുന്നവയാണ് പ്രകൃതിയും ബോധവും. 'കാഞ്ചനസീത'യിൽ പ്രകൃതി അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് മാനുഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ രംഗവേദിയായോ മനുഷ്യാദ്ധ്യാനത്തിലൂടെ മാറുന്ന ഒന്നായോ അല്ല; ഏതിനേയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതെന്ന് പിന്തിരിപ്പൻ ദാർശനികർ പറഞ്ഞുപറഞ്ഞു എന്ന ബ്രഹ്മസങ്കല്പത്തിന്റെ പ്രതീകമായാണ്. എന്നാൽ രാമന്റെ മനോസംഘർഷങ്ങൾ സ്വന്തം വർഗ്ഗപരിമിതികളെ നിഷേധിയ്ക്കാൻ അയാളെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നില്ല. സ്വന്തം വർഗ്ഗതാല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ അയാൾ ഒട്ടുംവിമുഖനല്ല. ആത്മനിഷ്ഠമായ ഉദാത്തവത്കരണത്തിലൂടെയാണ് രാമൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നത് എന്നതിനാൽ, ഇതൊക്കെ ന്യായീകരിക്കാൻ സംവിധായകൻ പ്രേക്ഷകനെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. സീതയെ ഉപേക്ഷിച്ച് അശ്വമേധംനടത്തി രാജ്യങ്ങൾ വെട്ടിപ്പിടിയ്ക്കുന്നത്, ശംബുക്കനെ വധിയ്ക്കുന്നത് ഇതൊക്കെ ഇങ്ങനെ ന്യായീകരിക്കപ്പെടുന്നു.

ചിത്രത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ രാമന്റെ മനോസംഘർഷങ്ങൾ ഗുണപരമായ ഒരു മാനസികമാറ്റത്തിലേക്ക് നയിയ്ക്കുമെന്ന് പ്രേക്ഷകൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. എന്നാൽ പരിത്യാഗമെന്ന പൊയ്മുഖംകൊട്ടി ചിത്രം അവസാനിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ നിലനില്ക്കുന്നിടത്തോളം സാമൂഹികവും മാനസികവുമായ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളും നിലനില്ക്കും; മനുഷ്യജീവിതം ഈ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിലൂടെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്ന ഒന്നാണ്. വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ ഒടുങ്ങിയ പരിത്യാഗജീവിതം എന്ന ആശയം അവസരസേവയോ പലായനവാദമോ ആണ്. സ്വന്തം മനോസംഘർഷങ്ങൾക്ക് വഴിയൊരുക്കിയ സാമൂഹികസാഹചര്യങ്ങൾ തിരക്കാനോ ശരിയായ പരിഹാരം കണ്ടെത്താനോ രാമൻ തയ്യാറാകുന്നില്ല; സ്വന്തം വർഗ്ഗപരിമിതിയിൽനിന്ന് അയാൾ സ്വയം വിമോചിപ്പിക്കുന്നില്ല. അനിതീയം അക്രമവും തുടർന്നുപോരുന്ന രാമനാട്ടെ പുത്രന്മാരെ വർഗ്ഗതാല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാനേല്പിച്ച് തന്റെ അനന്തയാത്ര ആരംഭിക്കുന്നു. യാഗാഗ്നിയിൽനിന്നു പകർന്ന പന്തവും കൈയ്യിലേന്തിയുള്ള മഹാപ്രസ്ഥാനം. ശ്രീരാമചന്ദ്രൻ നടന്നുനടന്ന സരയൂനദിയുടെ ഉള്ളിലേക്ക് പോയി മറയുന്നു. ചിത്രത്തിൽ അതേവരെ നടന്ന സംഭവങ്ങളെ യാകെ സംവിധായകൻ വേറൊരു നണകൊണ്ട് മൂടുന്നു. സ്ത്രീ പ്രകൃതിയാണ് പുരുഷൻ പ്രകൃതിയിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്നത്. സീത പ്രകൃതിതന്നെ. പെറ്റിബുർഷ്യാ മനസ്സിന്റെ ഷണ്ഡത്വം ഇതോടെ മുഴുവനായും തുറന്നു കാട്ടപ്പെടുന്നു.

ഈ ചിത്രത്തിൽ മാനുഷികമായ അംശങ്ങൾ അപൂർവ്വമാണ്; ഭരതന്റേയോ, ലക്ഷ്മണന്റേയോ മുദ്രസ്തേരം, ലക്ഷ്മണനും ലവനുമൊപ്പമുള്ള രംഗങ്ങൾ, വാല്മീകിയും ലക്ഷ്മണനും ലവനോട് വാത്സല്യത്തോടെ സംവദിക്കുന്നത്. ഉൾമമ്മിള പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന രംഗങ്ങളിൽ ചിലത്, വാല്മീകി—ഇതൊക്കെമാത്രം കാണികളുടെ മനസ്സിനെ അല്പനേരം തൊട്ടുണർത്തുന്നു. ശേഷിക്കുന്ന രംഗങ്ങളോരോന്നും നിർമ്മാനുഷികമായ മാന്ത്രികാനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ ഭാവമുണർത്തുന്നു. സംഭാഷണങ്ങളോരോന്നും കൃത്രിമച്ചവകലർന്നതാണ്. പ്രജകളുടെ (!) നൃത്തം ശ്രദ്ധമായി നിർമ്മാനുഷികവത്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഉൾമമ്മിളയുടെ കരച്ചിൽ യാതൊരു ഭാവഭേദവും കൂടാതെ കണ്ടിരിക്കാൻ കാണിയ്ക്കാവുന്നു. പ്രകൃതിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം യാത്രികവും വിരസവുമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഈ രംഗങ്ങളോരോന്നും ഉദാത്തമെന്ന് സംവിധായകൻ കരുതുന്ന സ്വന്തം മാനസികാവസ്ഥയെ, പെറ്റിബുർഷ്യാ മനോവിഭ്രമത്തെ, പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു.

ചലച്ചിത്രരംഗത്ത്

'ഉത്തരായണ'ത്തിലൂടെ ആരംഭിച്ച അരവിന്ദനെ പെറ്റിബുർഷ്യായുടെ മാനസിക വികാസത്തിന്റെ ചരിത്രപരമായ, അനിവാര്യമായ തുടർച്ചയാണ് 'കാഞ്ചനസീത'യിൽ ദൃശ്യമാകുന്നത്.

'ഉത്തരായണ'ത്തിന്റെ² അന്ത്യത്തിൽ രവി പൊയ്മുഖമെടുത്ത് തീയിലിടുന്നതിന് എന്തൊക്കെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളും വിശദീകരണങ്ങളും പറയാനാണുണ്ടായാലും, സാമൂഹികമായി നോക്കിയാൽ അതൊരു വിശ്രമനണയാണ്. സമൂഹത്തിലെ പുരോഗമനോന്മുഖമായ വർഗ്ഗത്തോടൊപ്പം നിന്ന് വിപ്ലവകരമായ സാമൂഹികപ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പെടുമ്പോൾ ഒന്നൊന്നായിട്ടുണ്ടാകുന്ന പൊയ്മുഖങ്ങളാണ് പെറ്റിബുർഷ്യായുടേത്. അങ്ങനെയല്ലാതെ, എടുത്തു തീയിലിടുന്ന മുഖമുടിക്കു പകരംവെയ്ക്കാൻ ഇനിയുമനേകം പൊയ്മുഖങ്ങൾ അയാളുടെ ഭാഗ്യത്തിൽകാണും. വേദാന്തത്തിന്റേയോ അസ്തിത്വവാദത്തിന്റേയോ ഗുഹേരയിസത്തിന്റേയോ, സിനിസിസത്തിന്റേയോ ചായത്തേപ്പുകളോടെ അവ പലപ്പോഴായി പുറത്തുവരും. ആ വർഗ്ഗത്തിന്റെ മരണംവരെ അവ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകൊണ്ടേയിരിയ്ക്കും.

2: 'കാഞ്ചനസീത'യെ 'സ്വപ്നാടന'ത്തോട് താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുക. രണ്ടിന്റേയും സാമൂഹികമായ ഉള്ളടക്കം ഒന്നാണെന്നാണ്— പ്രത്യക്ഷത്തിൽ വിഭിന്നമായിത്തോന്നാമെങ്കിലും. രണ്ടിന്റേയും അവതരണരീതികൾ തമ്മിൽ പോലും പ്രകടമായ സാമ്യങ്ങൾ കാണാം. 'സ്വപ്നാടന'ത്തിലെ തിയൂറിസംഭാഷണവും, 'കാഞ്ചനസീത'യിലെ വസിഷ്ഠനുമായുള്ള സംവാദവും, ഫ്ലാഷ്ബാക്കുകൾ, കാഞ്ചനസീതയിൽ പ്രജകളുടെ നൃത്തവും, സ്വപ്നാടനത്തിൽ ബന്ധുക്കളുടെ പ്രേതനൃത്തവും, അവസാനത്തെ യാത്രകൾ എന്നിവ ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ.

രണ്ടു ചിത്രങ്ങളിലും പെറ്റിബുർഷ്യാ മനോഭാവമാണ് ഉള്ളടക്കം. സ്വപ്നാടനത്തിൽ അത് അതിന്റെ യഥാർത്ഥ സാമൂഹികസാഹചര്യത്തിൽ അവതരിപ്പിയ്ക്കപ്പെടുന്നു എന്നതിനാൽ കാഞ്ചനസീതയേക്കാൾ സാമൂഹികമായി പുരോഗമനോന്മുഖമായ ചിത്രം 'സ്വപ്നാടന'മാണ്.

ഈ കുറ്റബോധത്തെ നിങ്ങൾ എന്തുചെയ്യും?

ഉത്തമസിനിമയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾവെച്ചുനോക്കുമ്പോൾ, മോഹൻ സംവിധാനം ചെയ്ത 'ഇടവേള' താഴ്ന്നിലവാരം പുലർത്തുന്ന ഒരു ചലച്ചിത്രമാണ്. പത്മരാജന്റെ രചനയിൽ അടങ്ങിയ കൂർമ്മത പോലും സിനിമയിലേക്ക് പകർത്തപ്പെട്ടപ്പോൾ നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആധുനിക കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹികജീവിതം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്രശ്നങ്ങളിൽ ഒന്ന് ഈ സിനിമയിലൂടെ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നതാണ് 'ഇടവേള'യെ ശ്രദ്ധേയമാക്കുന്നത്. ഇക്കാലത്തെ ജനജീവിതത്തിന്റെ ആയാസരഹിതമെന്ന തോന്നിപ്പിക്കുന്ന ലാഘവത്വത്തിനിടയിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ദുരന്തത്തെ, ആധുനികജീവിതത്തിന്റെ തെന്നിത്തെന്നിയുള്ള പോക്കിനിടയിൽ ഇന്നോ നാളെയോ ഓരോ മനുഷ്യനും അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരുന്ന അഗാധഗർത്തത്തെ, കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടുകളിലൂടെയത്രയും ജ്വലിച്ചുനിന്നിരുന്ന ധാർമ്മിക പാരമ്പര്യം അവകാശപ്പെടാവുന്ന കേരളത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ ജീവിതം നേരിടുന്ന ധാർമ്മികസമസ്യയെ, താത്ത്വികചർച്ചകളിലൂടെയോ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളുടെ രക്ഷാകവചങ്ങളിലൂടെയോ ഹാസ്യത്തിലൂടെയോ അവഗണിച്ചു രക്ഷപ്പെടാനാവാത്തവിധത്തിൽ രൂക്ഷമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നു എന്നതാണ് ഈ സിനിമയുടെ സവിശേഷത.

മനുഷ്യരുടെ ജീവിതവൃത്തികളോരോന്നും യഥാർത്ഥ ജീവിതത്തിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടാനുള്ള വിഹലശ്രമങ്ങളായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത്, ഈ സിനിമയുടെ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത സത്യസന്ധത പ്രേക്ഷകനെ ആരോഗ്യകരമായ ഒരു മൗനത്തിലേക്കു നയിക്കുമെന്ന് ഞാനാശിക്കുന്നു.

സാമൂഹ്യപശ്ചാത്തലം

1: അധിനിവേശിത സമൂഹത്തിലെ ജനതയുടെ മുർത്തമായ ഈ ജീവിതദുരന്തം ഇവിടങ്ങളിൽ രൂപംകൊള്ളാനിരിക്കുന്ന ഭാവിയെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അവഗണിക്കാനാവില്ല.

ഈ നൂറ്റാണ്ടിൽ കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ ജ്വലിപ്പിച്ചുയർത്തിക്കൊണ്ട് പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ ഓരോന്നും വളരെവേഗംതന്നെ നിലവിലുള്ള അധികാരഘടനയുടെ അവയവങ്ങളായി മാറുകയാണുണ്ടായത്. ഈ നാടിന്റെ തനതായ സാമൂഹ്യഘടനയെ ഘട്ടംഘട്ടമായി തകർത്തുകൊണ്ട് നിലവിൽവന്ന വൈദേശികചൂഷകരുടെ അധികാരവ്യവസ്ഥയെതിരായി സ്വന്തമായി ഒരുധികാരകേന്ദ്രം ഉയർത്താനുള്ള കേരളീയരുടെ വിഹലമെങ്കിലും ധീരമായ ശ്രമങ്ങൾ ആയിരുന്നു അവ. എന്നാൽ ഒരു ജനതയുടെ ക്രിയാത്മകതയെ ആകമാനം സാമ്രാജ്യത്വഅധികാരവ്യവസ്ഥയുടെ ചൂഷണത്തിന്നനുയോജ്യമാംവിധം പരിവർത്തനപ്പെടുത്തുക എന്ന, ഒരേസമയം വിപ്ലവകാരിയുടേതും ഒറ്റുകാരന്റേതുമായ പങ്കാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങളോരോന്നും യഥാർത്ഥത്തിൽ നിർവ്വഹിച്ചത്. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനങ്ങളോടെ അന്ത്യത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്ന ഈ സാമൂഹ്യപരിവർത്തനം, കേരളത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, വികേന്ദ്രീകൃതമായ, ഒറ്റതിരിക്കപ്പെട്ട സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെയും കേന്ദ്രീകൃതമായ ഒരു അധികാരഘടനയുടെയും വിരുദ്ധധ്രുവങ്ങൾക്കിടയിലായി മനുഷ്യന്റെ പ്രാകൃതവാസനകൾക്കു കൂടുതൽ പ്രകാശനസാധ്യതനല്ലുന്ന ഒരു ആശങ്കുളഞ്ഞതാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. ഈ വിരുദ്ധധ്രുവങ്ങളുടെ ആരോഗ്യകരമായ സമന്വയം സാധ്യമാക്കുന്ന, ജീവിതത്തിന്റെ സർഗ്ഗാത്മകതയെ ജ്വലിപ്പിച്ചുയർത്തുന്ന ഒരു ഉല്പാദനവ്യവസ്ഥ ഈ പരിവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലമായി ഇവിടെ രൂപംകൊള്ളുകയുണ്ടായില്ല എന്നതാണ് ഇതിനു കാരണം.¹

കൗമാരം: മൂല്യനിഷേധവും

മൂല്യരൂപീകരണവും

ആരോഗ്യകരമായ ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കൗമാരം, നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യമൂല്യങ്ങളുടെയും അവയ്ക്കുപുറമെയുള്ള സാമൂഹ്യഘടനയുടെയും നിഷേധത്തിലൂടെ

2: ഈ ദുരന്തത്തോടുള്ള അവഗണന, മുൻകാല സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെയും പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും നിലവിലുള്ള അധികാരഘടനയുടെ ഭാഗമായി രൂപപരമായി പുനഃസൃഷ്ടിക്കാനുള്ള അധികാരിവിഭാഗങ്ങളുടെ ശ്രമങ്ങളെയായിരിക്കാം ഫലത്തിൽ സഹായിയ്ക്കുന്നത്.

സാമൂഹ്യവികാസത്തിന്റെ ചാലകശക്തിയായി മാറുന്ന ഊർജ്ജഭാവമാണ്. എന്നാൽ, ജീവിതത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചു തുടങ്ങുന്ന കേരളത്തിലെ ടീൻ ഏജ്ജെന്റിന്, ഇവിടത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ വ്യക്തികളുടെ വികാസത്തിന് അടിസ്ഥാനമാക്കേണ്ട മൂല്യസംഹിതകളുടെമേൽ പടുത്തുയർത്തപ്പെട്ട ഒന്നായല്ല അനുഭവപ്പെടുന്നത്. പകരം, എല്ലാ മാനുഷിക മൂല്യങ്ങളെയും ചൂഷണത്തിനുള്ള നിയമങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്ന നഗ്നമായ അധികാരഘടനയായിത്തന്നെയാണ്. വീടും വിദ്യാലയവും ഹോസ്റ്റലും എൻ.സി.സി.യും മതസ്ഥാപനങ്ങളും വ്യക്തിയുടെ വികാസത്തെ യാത്രികവത്കരിച്ച് ചിട്ടപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. സമകാലിക ജീവിതത്തിന്റെ കർക്കശമായ യാത്രികതയെ പൊതിഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന അതിന്റെ കസവുപിടിപ്പിച്ച ആർഭാടങ്ങളിലൂടെ, ഈ യാത്രികതയുടെ ഒരു നിഷേധാത്മകവശവും ഈ വ്യവസ്ഥതന്നെ ഒരുക്കിത്തരുന്നു.² തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തെ മരവിപ്പിച്ചു നിർത്തിയിരിക്കുന്ന നിയമങ്ങളെ നിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ആർഭാടങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആദ്യത്തെ അറിവുകളിലൂടെ പത്തുദിവസം ഉല്ലസിച്ച് ജീവിക്കുന്നതിനിടയിലാണ് 'ഇടവേള'യിലെ നാലുവിദ്യാർത്ഥികളും അവയെല്ലാമിടയിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ദുരന്തത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നത്. ഹൈറേഞ്ചിലെ ഒരു ടൂറിസ്റ്റ് ഹോട്ടലിൽവെച്ച് അവർ പരിചയപ്പെടാനിടയായ സമപ്രായക്കാരിയായ പെൺകുട്ടി, ആ ദുരന്തത്തിന്റെ നിമിത്തവും പങ്കാളിയുമാകുന്നു.

അധികാരവ്യവസ്ഥയുടെ യാഥാർത്ഥ്യം, ദുരന്തവും

ഓരോ സാമൂഹ്യഘടനയും ജീവിതത്തിന്റെ പുനഃസൃഷ്ടിയ്ക്ക് ആധാരവും ആ പുനഃസൃഷ്ടിയിലൂടെ മാറിത്തീരേണ്ട ഭൗതികയാഥാർത്ഥ്യവുമാണ്. സമൂഹത്തെ നിലനിർത്തുന്ന മനുഷ്യന്റെ പുനഃസൃഷ്ടിയോടൊപ്പംതന്നെ, മനുഷ്യന്റെ നിലനില്പിന് ആധാരമായ സാമൂഹ്യഘടനയും പുനഃസൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ പ്രക്രിയകളുടെയെല്ലാം ആധാരശില സ്ത്രീ-പുരുഷബന്ധമാണ്. ഒരു നിശ്ചിതസമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീപുരുഷബന്ധത്തെ ആധാരമാക്കിയുള്ള കുടുംബഘടനയും സാമൂഹ്യഉല്പാദനപ്രക്രിയ രൂപംനല്കുന്ന സമൂഹഘടനയും എല്ലാമടങ്ങിയ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ, ജനങ്ങളുടെ അബോധമനസ്സിനെ ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെ ജീവിതത്തിന്റെ സർഗ്ഗാത്മകതയ്ക്കു വികസിക്കുവാൻ നല്കുന്ന സാധ്യതകളാണ് ഒരു ജനതയുടെ സംസ്കാരത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. കേരളം വിദേശശക്തികൾക്കു വിധേയമായതിനുശേഷം ഈ നാടിന്റെ തനതായ സംസ്കാരം സാമ്രാജ്യത്വവ്യവസ്ഥയെതിരായി ആളിക്കത്തുകയും ക്രമേണ ഒളിമങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ ധീരമെങ്കിലും ദുരന്തപൂർണ്ണമായ ചിത്രമാണ് എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലംമുതൽ ഇന്നേവരെയുള്ള കേരളചരിത്രം നമുക്കുനല്കുന്നത്. ജനങ്ങളുടെ എല്ലാ സർഗ്ഗാത്മകപ്രക്രിയകളെയും പരിമിതപ്പെടുത്തുന്ന ഈ ന്യൂനവികാസം, ഇക്കാലത്തു ഏറ്റവും രൂക്ഷമായി പ്രകടമായത് സ്ത്രീ-പുരുഷ ബന്ധത്തിൽത്തന്നെയാണ്. ജീവിതത്തിന്റേയും സംസ്കാരത്തിന്റേയും സ്വതന്ത്രമേഖലകൾ ചുരുങ്ങിപ്പോകയും യാത്രികതയുടേയും അധികാരത്തിന്റേയും ശൂന്യാകാശങ്ങൾക്ക് ഇടമേറുകയും ചെയ്യുന്ന നിഷേധാത്മക വികാസത്തിന്റേതായ ഈ കാലഘട്ടം സ്ത്രീ-പുരുഷബന്ധത്തേയും അതിന്റെ ഇരയാക്കുന്നു. ഒരുവശത്ത്, അത് സംസ്കാരസമ്പന്നമായ സ്ത്രീ-പുരുഷബന്ധത്തെ യാത്രികമാക്കി മാറ്റി അന്യവത്കരിക്കുമ്പോൾ മറുവശത്ത് അതേ ബന്ധത്തെത്തന്നെ ഒരു ചൂഷണരൂപമാക്കി മാറ്റുന്നു. ആധുനികസമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീയും പുരുഷനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ പരസ്പരവിരുദ്ധമായ ഈ സ്വഭാവമാണ് 'ഇടവേള'യിലെ ദുരന്തത്തിനു വഴിയൊരുക്കുന്നത്.

ടൂറിസ്റ്റ് ഹോട്ടലിൽവെച്ച് നാലുവിദ്യാർത്ഥികളും, അവർ കണ്ടുമുട്ടിയ 'മോള' എന്ന പെൺകുട്ടിയെ തങ്ങളുടെ ലൈംഗികാസക്തിയ്ക്ക് ഒരുപകരണമാക്കി മാറ്റാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ മോളുവിനെ അടുത്തുപരിചയപ്പെട്ട 'പൊടിയന്' അവളെ 'ഒന്നും ചെയ്യാൻ' കഴിയുന്നില്ല എന്നാൽ മോളുവിലെ സ്ത്രീസുഹൃത്തിനെ ആ രൂപത്തിൽ മറ്റുള്ളവർക്കുപരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കാൻ പൊടിയനോ, അവളെ അങ്ങനെ പരിചയപ്പെടാൻ മറ്റുള്ളവർക്കോ കഴിയുന്നില്ല. അക്കൂട്ടത്തിൽ അവരുടെ നേതാവ് അവളെ ബലാല്ക്കാരം ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. ഇതിൽനിന്ന് അവളെ രക്ഷിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിനിടയിൽ 'പൊടിയൻ' ചതുപ്പനിലത്തിൽ ആക്സ് മരണമടയുന്നു. തുടർന്ന്, വ്യവസ്ഥയുടെ manipulation-ൽ നിന്നും യാഥാർത്ഥ്യത്തിലേക്ക് ഉണർത്തപ്പെട്ട നേതാവ് അതേചതുപ്പിൽ ജീവനൊടുക്കുന്നു. ഇതിനു മുഴുവൻ ദുർസാക്ഷികളും പങ്കാളികളുമായ, ഒരേസമയം പാപികളും നിഷ്കളങ്കരുമായ, മറ്റു രണ്ടു വിദ്യാർത്ഥികളും മോളുവും ആ ആത്മഹത്യയുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതോടെ 'ഇടവേള' അവസാനിക്കുന്നു.

ഭാരതീപുരം

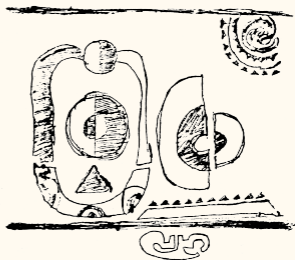
വേദാന്തം, ശുദ്ധമായ ഉണ്മയേയും ശുദ്ധമായ ബോധത്തെയും ശുദ്ധമായ ആനന്ദത്തെയുംകുറിച്ചു പറയുന്നു. ഏറെ കീർത്തിയ്ക്കപ്പെട്ട ഈ അപൂർണ്ണ ചിന്താപദ്ധതിയുടെ പറയപ്പെടാതെ ശേഷിക്കുന്ന പകുതി, ജാതിവ്യവസ്ഥയിലധിഷ്ഠിതമായ ഇന്ത്യയുടെ സാമൂഹ്യഘടനയിൽ തന്നെ നമുക്കു കണ്ടെത്താനാകും. ഇന്ത്യയിലെ അധഃസ്ഥിത വിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രാകൃതമായ ഉണ്മയും പ്രാകൃതമായ ബോധവും പ്രാകൃതമായ ആനന്ദവുമാണത്. കർക്കശമായി പകർന്നുപോയ വികാസമില്ലാതെ ഋതുക്കളെപ്പോലെ ആവർത്തിച്ചുവന്നുവന്ന ഈ സമാന്തര പ്രാകൃതിക വ്യവസ്ഥയും അതിന്റെ ചിന്താപദ്ധതികളും ചരിത്രബാഹ്യമാണ്. ഭാരതീപുരത്തിലെ മുഖ്യ കഥാപാത്രമായ ജഗന്നാഥൻ പറയുമ്പോലെ, ഇവിടെ മനുഷ്യൻ ഈശ്വരന്റെ ഗർഭത്തിൽ കിടക്കുന്നു.

ഭാരതീയജീവിതത്തിന്റെ ഈ ആവർത്തനസ്വഭാവത്തെ ചരിത്രപരമാക്കി മാറ്റിയത്. അധിനിവേശ ശക്തികളാണ് അവർ 'ശുദ്ധമായ ഉണ്മ'യെ ചരിത്രപരമായ ഉണ്മയാക്കി മാറ്റി. പാശ്ചാത്യവിദ്യാഭ്യാസവും അതുരൂപംനല്കിയ സാമ്രാജ്യത്വവിരുദ്ധപ്രക്ഷോഭങ്ങളും ഇന്ത്യൻ ജനതയുടെ ഒരു വിഭാഗത്തെയെങ്കിലും ഈ ദൈവഗർഭത്തിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രരാക്കി. ഇതിലൂടെ രൂപംകൊണ്ട പുതിയ അവബോധം തങ്ങളുടെതന്നെ സാമൂഹ്യമായ നിലനില്പിനെ അകന്നുനിന്നു നോക്കിക്കാണാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ ഈ പുതിയ അവബോധത്തെ ഉണ്മയായി സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ അടിസ്ഥാനമാകേണ്ട സാമൂഹ്യഘടന ഇന്നാട്ടിൽ രൂപപ്പെടുകയുണ്ടായില്ല. ഇന്ത്യക്കാരുടെ തന്റെ നിലനില്പിലൂടെ സാമ്രാജ്യത്വം സ്വന്തം ചൂഷണത്തിനായി രൂപംനല്കിയ സാമൂഹ്യഘടനയുടെ ഭാഗമായിത്തീർന്നു. പുതിയ ബോധപ്രപഞ്ചത്തിൽ ചൂഷണത്തിനു വിധേയമായ ജനതയിലൊരാളായിത്തീർന്നു. ഇതുണ്ടും ഒരു മിച്ച സംഭവിക്കുന്നു എന്നതാണ് അധിനിവേശിത സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരാളുടെ ദുരന്തം. സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ ഓരോ ഭാരതീയനും നേരിടേണ്ടിവരുന്ന നിലനില്പും ബോധവും തമ്മിലുള്ള ഈ വിഘടനത്തിന്റെ പരിഹാരത്തിലൂടെയായിരിക്കും ഇന്നാടിന്റെ വിപ്ലവകരമായ പരിവർത്തനത്തിനാധാരമായ പുതിയ മൂല്യബോധം ഉരുത്തിരിയുക. ആധുനികഭാരതത്തിലെ സാമൂഹികവും വൈയക്തികവുമായ ദുരന്തങ്ങൾക്കു കീഴടങ്ങാത്ത മനുഷ്യന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യയുടെ ചിത്രീകരണമാണ് ഭാരതീപുരം.

നോവലിൽ ഒരിടത്ത് ജഗന്നാഥൻ പറയുന്നു: 'നമ്മുടെ awareness-ന് ഒതു് നമ്മുടെ being ഇല്ല. വേണമെങ്കിൽ ഇതിനെ ഹിപ്പോക്രസി എന്നു വിളിക്കാം... ചരിത്രം എന്നെ സൃഷ്ടിച്ചു എന്നിൽനിന്നു ഭിന്നമായ ഒരു ഉണ്മ സൃഷ്ടിക്കാൻ ശുദ്ധലോചന നടത്തുകയാണ് - ഈ എന്നിലൂടെയും. എന്നാൽ എന്റെ ബോധമണ്ഡലംപോലെ ഈ ഭാരതീപുരവും അതിന്റെ പ്രവർത്തനരംഗമാണ്. ചരിത്രത്തിൽ വീണിരിക്കുന്ന വിത്തുകൾ മുളപൊട്ടാൻ പലതും ആവശ്യമുണ്ട്. നാം സാധാരണയായി വ്യവഹരിക്കുന്ന നമ്മുടെ will ഇല്ലേ. അതും വേണം ഒരു കൺസർവേറ്റീവിന് ഈ യാത്രയുടെ തീക്ഷ്ണ മനസ്സിലാവില്ല. മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിൽ ഇന്നുള്ള യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ മാത്രമേ അയാൾ കാണുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ Reality, Possibility എന്നീ രണ്ടു മണ്ഡലങ്ങളും ഒന്നിച്ചു കാണുന്ന എന്നെപ്പോലുള്ളവർക്ക് യാത്ര അനിവാര്യമാണ്.'

ജഗന്നാഥൻ ജീവിക്കുന്ന സമൂഹത്തിൽ പ്രത്യക്ഷതയിൽത്തന്നെ പ്രകടമായിക്കാണുന്ന വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുണ്ട്. കർശനമായ ജാതിവ്യവസ്ഥ നിലനില്ക്കുന്ന കർണ്ണാടക സമൂഹത്തിലെ ഹ്യൂഡൽ സാമൂഹ്യഘടനയുടെ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളാണവ. ആവർത്തനവിരസമായ ഈ പ്രാകൃതിക ജീവിതത്തെ ബോധപൂർവ്വം മാറ്റിത്തീർക്കാൻ തുടങ്ങുന്നതിലൂടെ ജഗന്നാഥൻ സ്വന്തം ഉണ്മയെ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ് ഭാരതീപുരത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം. അങ്ങനെ ഭാരതീപുരത്തെ ജനതയെ ദൈവഗർഭത്തിൽനിന്നും മോചിപ്പിച്ച്, സ്വന്തം ജീവിതത്തോട് ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളവരാക്കി മാറ്റാമെന്ന് അയാൾ പ്രത്യാശിക്കുന്നു. ഈ ശ്രമങ്ങളോടൊപ്പം ജഗന്നാഥന്റെ ബോധപ്രപഞ്ചത്തിലും സാമൂഹ്യബന്ധങ്ങളിലും ഉണ്ടാകുന്ന സംഘർഷങ്ങളുടെ ചിത്രീകരണത്തിലൂടെയാണ് ഭാരതീപുരത്തിന്റെ കഥാഘടന വികസിക്കുന്നത്.

ഭാരതീപുരത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്ന സാമൂഹ്യപരിവർത്തനത്തിന്റെ സമൂലമായ സംഘർഷങ്ങൾ, കേരളീയരായ നമ്മെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ചരിത്രപരമായി കാലഹരണപ്പെട്ടതാണ്. ഹ്യൂഡൽ സാമൂഹ്യഘടന നാമാവശേഷമായെങ്കിലും മൂർത്തവും ആരോഗ്യകരവുമായ ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ ഇനിയും കേരളത്തിൽ രൂപംപ്രാപിച്ചിട്ടില്ല. സാമ്രാജ്യത്വവ്യവസ്ഥയ്ക്കു വിധേയമായ ഇന്നാട്ടിലെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മഘടനകളിൽ നിലനില്ക്കുന്ന സംഘർഷങ്ങളും, അവ രൂപംനല്കുന്ന വികാസദിശയുമായിരിക്കും ഈ ദേശീയജനവിഭാഗത്തിന്റെ ഭാവി നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. നാമോരത്തരം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഈ സംഘർഷങ്ങളെ നമുക്കുതന്നെ വ്യക്തമാക്കിത്തരാൻ, ഒരു മനുഷ്യാവസ്ഥയെ സത്യസന്ധമായി ചിത്രീകരിക്കുന്ന ഈ നോവൽ സഹായകമായിരിക്കും.

സംവാദം

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

കെ. വേണു

കെ. ആർ. ശശിധരൻ

കെ. എം. വിശ്വനാഥൻ

പി. സി. ജോസി

കെ. വി. രവീന്ദ്രൻ

ഒരു രീതിക്കായുള്ള അന്വേഷണം

— സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

‘Marxist formalism is a project of elimination. The method is identical with Terror in its inflexible refusal to differentiate; its goal is total assimilation at the least possible effort.’

—Sartre

മറ്റേതൊരു വിജ്ഞാനശാഖയിലുമെന്നപോലെ രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും നിയമങ്ങളെയും സംജ്ഞകളെയും, ഗണങ്ങളേയും (categories) ചൈതന്യവത്താക്കുന്നത് അവസമൂർത്തയാഥാർത്ഥ്യം ജീവിക്കുന്ന മനുഷ്യന്റെ ബോധപ്രപഞ്ചത്തിൽ രൂപം നൽകുന്ന അമൂർത്തമായ വിചിന്തനാത്മകഘടനയുടെ നിർണ്ണായക ഘടകമായിത്തീരുന്നതാണ്, ഉദാഹരണത്തിന് ‘തൊഴിലാളിവർഗ്ഗസർവ്വാധിപത്യം’ എന്ന concept യാഥാർത്ഥ്യവും സാമൂഹ്യമനുഷ്യന്റെ ബോധപ്രപഞ്ചവും തമ്മിൽ ഒരു സജീവമായ ബന്ധം ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഈ concept വിപ്ലവകരമാക്കുന്നതിന്റെ മുന്നപാധി എന്ന നിലയിൽ അത് അനേകം conditions പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാമത്, ഈ വിപ്ലവസംജ്ഞ പ്രായോഗികമാക്കപ്പെടേണ്ട വ്യവസ്ഥ നിശ്ചിതമായിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതായത് സാമ്പത്തികമായും സാംസ്കാരികമായും രാഷ്ട്രീയമായും ഏകീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു സമൂഹഘടന (ഉദാ: ഒരു രാഷ്ട്രം) ഇതാവശ്യപ്പെടുന്നു. രണ്ടാമതായി നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയ്ക്കുമേൽ, ജീവിതത്തിന്റെ സമസ്തമണ്ഡലങ്ങളിലും (രാഷ്ട്രീയമായും സാമ്പത്തികമായും സാംസ്കാരികമായും) ആധിപത്യം ചെലുത്താൻ കെല്പുള്ള ഒരു വർഗ്ഗത്തിന്റെ നിലനില്പ് ഇതാവശ്യപ്പെടുന്നു. ധൈഷണിക ജീവിതത്തിന്റേതടക്കം സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും ഈ നിശ്ചിതവർഗ്ഗം മേധാവിത്വം നേടിക്കഴിയുമ്പോൾ മാത്രമേ ഈ സംജ്ഞയാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ.

അധിനിവേശിത സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ച് ചർച്ച ചെയ്യുമ്പോൾ ഈ നൂറ്റാണ്ടിൽ വികാസംകൊണ്ടു വിപ്ലവകരമായ സംജ്ഞയാണ് ജനങ്ങൾ എന്നത്. അധിനിവേശശക്തികൾക്കെതിരായി സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവും രാഷ്ട്രീയവുമടക്കം സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളിലും സമരംചെയ്യാനുള്ള ഒരു ദേശീയജനവിഭാഗത്തിന്റെ ഊർജ്ജത്തനിമയെയാണ് ഈ സംജ്ഞ പ്രതിധാനംചെയ്യുന്നത്.

ഈ നൂറ്റാണ്ടിൽ വിപ്ലവരാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ട ഈ രണ്ടുസംജ്ഞകളും ദേശീയതയുടെ സുനിശ്ചിതമായ പരിധികൾക്കുള്ളിൽമാത്രം പ്രയോഗികമാകുന്നവയാണ്. (ആഗോളാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു നിശ്ചിത സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക-രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥ രൂപംകൊള്ളുന്ന വിദൂരഭാവത്തിൽ, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ സർവ്വാധിപത്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മാർക്സിന്റെ സമ്പന്നമായ വീക്ഷണങ്ങൾ അതിന്റെ ചൈതന്യവത്തായ പൂർണ്ണതയിൽതന്നെ രൂപംകൊള്ളുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യങ്ങളും ഒരുക്കപ്പെടും). എന്നാൽ ഈ നിശ്ചിതപരിധികളുടെ അപചയത്തിലൂടെ കടന്നുപൊയ്ക്കാം എങ്കിൽ കേരളത്തിലേതുപോലുള്ള ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വിപ്ലവകാരികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ ഈ രാഷ്ട്രീയസംജ്ഞകളും അവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിവരണങ്ങളും ഏറെയൊന്നും സഹായകമല്ല. ഈ സംജ്ഞകളും വിവരണങ്ങളും ക്ലാസ്സിക്കൽ മാർക്സിസത്തിന്റെ സാമൂഹ്യവിശകലനങ്ങളിൽനിന്നും രൂപംകൊണ്ടിട്ടുള്ളതാണ്. ഒരു രാഷ്ട്രീയവ്യവസ്ഥ ചരിത്രപരമായി കാലഹരണപ്പെടുകയും പുതിയൊരു രാഷ്ട്രീയവ്യവസ്ഥ രൂപംകൊള്ളുന്ന ചരിത്രസന്ധികളിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടവയാണ് ഈ സിദ്ധാന്തങ്ങളിലധികവും. മാർക്സിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലെ യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളും ഈ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തിലെ റഷ്യയും പില്ലാലത്തെ ചൈനീസ് സമൂഹവും ഇത്തരമൊരു ചരിത്രസന്ധിയുടെ വിസ്ഫോടനാത്മക രൂപങ്ങളായിരുന്നു.

എന്നാൽ കേരളം ഈ വിസ്ഫോടനാത്മകതയെ അതിജീവിച്ച സമൂഹങ്ങളിലൊന്നാണ്. മുന്നോക്കം നിലന്ന അധിനിവേശശക്തികൾക്കു വിധേയമായി അവരുടെ ഖനികളിലും, തോട്ടങ്ങളിലും ജീവനൊടുക്കേണ്ടിവന്ന അമേരിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിലെയും (പ്രധാനമായും ലാറ്റിൻ അമേരിക്കയിലെ) മറ്റും ദേശീയ ജനവിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ദേശീയതയുടെ വിപ്ലവോന്മുഖമായ വികാസത്തിലൂടെ അധിനിവേശിത ശക്തികൾക്കുമേൽ വിജയം നേടിയ ചൈനീസ് ജനതയിൽനിന്നും വിഭിന്നമായി കേരളത്തിന്റെ തനതായ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയും അധിനിവേശിതവ്യവസ്ഥയും തമ്മിൽ നൂറ്റാണ്ടുകൾ നീണ്ടുനിന്ന പ്രതിപ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ തികച്ചും പുതിയൊരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയാണ് ഇവിടെ രൂപംകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇതാകട്ടെ ഇപ്പോഴും നിരന്തരമായ പരിണാമങ്ങൾക്കു വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ പരിണാമങ്ങളുടെ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ ഇന്ന് കേരളീയ സമൂഹത്തിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പരിവർത്തനപ്രക്രിയ, അല്പദശകങ്ങൾക്കുമുമ്പുവരെയുള്ള കേരളത്തിന്റെ വികാസപ്രക്രിയയിൽനിന്നും വിഭിന്നമായി ഒരു വ്യത്യസ്തഘട്ടത്തെയാണ് പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത് എന്നു കാണാം. രണ്ടു വിഭിന്ന സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥകൾ തമ്മിലുള്ള പ്രതിപ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഈ നാടിന്റെ തനതായ സാമൂഹ്യഘടനയെ ഏറെക്കുറെ പൂർണ്ണമായും പരിവർത്തനവിധേയമാക്കുകയും, അങ്ങനെ ഒരു പ്രതിപ്രവർത്തനത്തെത്തന്നെ പുതിയൊരു തലത്തിലേക്കുയർത്തുകയും ചെയ്തു എന്നതാണ് ഇതിന്റെ കാരണമായുള്ളത്.

കേരളത്തിന്റെ നാട്ടുരാജാക്കൻമാർക്കുമേൽ സൈനികമായ വിജയം നേടിയതോടെ, ഇന്നാടിന്റെ തനതായ രാഷ്ട്രീയഘടനയെ വൈദേശിക ശക്തികളുടെ രാഷ്ട്രീയാധികാരത്തിന്റെ അനുബന്ധമാക്കിത്തീർത്തതോടെയാണ് കേരളചരിത്രത്തിൽ ഈ പരിവർത്തനപ്രക്രിയ ആരംഭിക്കുന്നത്. പഴയ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ പുതിയൊരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയ്ക്കു വഴിമാറിക്കൊടുക്കുന്ന ഇക്കാലം—പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ട്—കേരളചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ഒന്നാണ്. കേരളത്തിന്റെ ദേശീയ ജീവിതത്തെ സുദൃഢീകരിക്കുംവിധത്തിൽ ആധുനിക മലയാളഭാഷയും, സാഹിത്യകൃതികളും ജനജീവിതത്തിന് അടിത്തറയായ പുതിയൊരു മൂല്യബോധവും രൂപംകൊള്ളുന്നത് ഇക്കാലത്താണ്. ഇക്കാലത്തുണ്ടായ സാമൂഹ്യനവോത്ഥാനം വിശദമായ പഠനമർഹിക്കുന്നു.

കേരളത്തിന്റെ തനതായരാഷ്ട്രീയസംഘടനയ്ക്കുമേൽ മുകളിൽനിന്ന് ആധിപത്യംനേടിയ സാമ്രാജ്യത്വശക്തികളും ആ അധികാരത്തെ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്നാടിന്റെ തനതായ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ മുതലാളിത്തരീതിയിലുള്ളതാക്കിമാറ്റിക്കൊണ്ട് തങ്ങളുടെ ചൂഷണത്തിന് ഏറ്റവുമനയോജ്യമായ ഒരുവ്യവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കാൻ നടത്തിയ ശ്രമങ്ങൾ ജാതിവ്യവസ്ഥയിലധിഷ്ഠിതമായ കേരളത്തിന്റെ തനതായ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയുടെ അടിത്തറ തകർക്കുകയാണുണ്ടായത്.

(അപൂർണ്ണം)

സാംസ്കാരികവിപ്ലവം: പരസ്പരവിരുദ്ധമായ രണ്ടു വിക്ഷണങ്ങൾ

— കെ. വേണു

1960-കളിൽ ചൈനയിൽ ആരംഭിച്ച മഹത്തായ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗസാംസ്കാരികവിപ്ലവം ലോകമെങ്ങുന്നിന്ന് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചയിൽ നിർണ്ണായകമായ ഒരു നാഴികക്കല്ലായിരുന്നു എന്ന് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർമാർ വർദ്ധിച്ചുവന്നു. ഇന്നു മനസ്സിലാക്കി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. മാവോയുടെ നിയോഗത്തിനുശേഷം ചൈനയിൽ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിനുനേരിട്ട തിരിച്ചടവ്, ഒരു തരത്തിലും അതിന്റെ ചരിത്രപരമായ പ്രാധാന്യത്തിന് മങ്ങലേല്പിച്ചില്ല. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മാതൃമൂല മനഷ്ടവൽക്കരണത്തിന് തന്നെ പരമാവധി ബാധിക്കുന്ന കാലഘട്ടം പ്രശ്നങ്ങൾക്കുതന്നെ കണ്ടെത്താനുള്ള ഒരു ശ്രമംകൂടി ആയിരുന്നു അതെന്ന് പലരും മനസ്സിലാക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തെ നന്നെ പഠിപ്പിക്കേണ്ടിയിട്ടുണ്ട്. ചൈനയിൽ ഇപ്പോൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള തിരിച്ചടവ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിനു മുന്നിൽ ഉയർത്തിയിട്ടുള്ള വെല്ലുവിളിയുടെ ഗൗരവം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ആർക്കുതന്നെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിൽനിന്നു പാഠങ്ങൾ പഠിക്കാതെ മുന്നോട്ടുപോകാനാവില്ല. സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലും കിഴക്കൻ യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലും ആരംഭിച്ച മുതലാളിത്തത്തിലേക്കുള്ള തിരിച്ചടവ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന് നേരിട്ട ആഘാതത്തിൽനിന്ന് അതിനെ മോചിപ്പിച്ചത് വാസ്തവത്തിൽ ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവമാണ്. മുതലാളിത്തപുനഃസ്ഥാപനം എന്ന് ഭീഷണിയരപ്പിക്കാൻ കഴിയാതെ എന്ന് പുതിയ പ്രത്യക്ഷ വളർത്താൻ അത് സഹായിച്ചു. എന്നാൽ മാവോയ്ക്കിടയിലും ചൈനയിലും മുതലാളിത്തപുനഃസ്ഥാപനം ആരംഭിച്ചതോടെ ആ പ്രതിക്ഷയും അസ്ഥാനത്താണെന്നുള്ള ചിന്താഗതി വളരാനു തുടങ്ങി. സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തെ ഉപരിപൂർവ്വമായി നോക്കിക്കണ്ടിവിൽ ഇത്തരം ചിന്താഗതി അതിവേഗം വേരടിച്ചു. സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന് താല്പര്യമുള്ള തിരിച്ചടവ് നേരിട്ടതുകൊണ്ടുമാത്രം അതു മുന്നോട്ടുവെച്ചുപോകാൻ കഴിയാതെ കറുത്തുനില്ക്കുന്ന മനസ്സിലാക്കിയവർ ഇങ്ങനെ നിരവധിയാകാതെ ആ പാഠങ്ങൾ, ഉൾക്കൊള്ളുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമത്തിലേർപ്പെട്ടു. ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗത്തുമുള്ള മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള ഇത്തരം ശ്രമങ്ങളാണ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാവിയെന്നു നിർണ്ണയിക്കാൻ പോകുന്നത്.

ചൈനയിൽ നടന്ന തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ സാംസ്കാരികവിപ്ലവം പ്രധാനമായും 'തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ സർവ്വധിപത്യത്തിന് കിഴക്ക് വർഗ്ഗസമരം തുടരുന്നതെങ്ങനെ' എന്ന പ്രശ്നത്തിനുള്ള ഉത്തരമെന്ന നിലയ്ക്കാണ് ഉയർന്നുവന്നത്. എങ്കിലും, അതിന്റെ പാഠങ്ങൾക്ക് പ്രസക്തിയുണ്ട്. കാരണം, വിപ്ലവപൂർവ്വഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ വേർതിന്നുവെക്കുന്ന മുതലാളിത്ത ചിന്താഗതികൾ തന്നെയാണ് വിപ്ലവത്തിനുശേഷം മുതലാളിത്തപാതയായി വളർന്നുവരുന്നത്. വിപ്ലവപൂർവ്വഘട്ടത്തിൽനിന്നു ഇത്തരം പ്രവണതകൾക്കെതിരായ സമരവും ആ സമരത്തിന്റെ രീതിയും വിപ്ലവത്തിനുശേഷമുള്ള സമരം തുടരുന്നതിന് സഹായകമായിത്തീർന്നു. ഈ രണ്ടുഘട്ടത്തിലുമുള്ള സമരം തമ്മിൽ അമൂല്യമായ ബന്ധമുണ്ട്. ഈ പരസ്പര ബന്ധം മനസ്സിലാക്കാതെ, സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ പാഠങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുക സാധ്യമല്ല.

ഇന്ന് കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ പാഠങ്ങൾ സജീവമായ ചർച്ചവിഷയമാണ്. വിപ്ലവത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ ഘട്ടത്തിൽനിന്നു സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ പാഠങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുകയും നടപ്പിലാക്കി തുടങ്ങുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട് എന്ന് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നതാണ് ഇവിടെ ഇതേക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾ ആരംഭിച്ചത്. പക്ഷേ, പലപ്പോഴും, അതിരാവേശംമൂലം ഈ ദിശയിലുള്ള അന്വേഷണങ്ങളുടെ ഗൗരവസ്വഭാവം നഷ്ടപ്പെടുകയും വഴിതെറ്റിപ്പോവുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയപ്രാധാന്യം ശരിയായി ഉൾക്കൊള്ളാത്തതുകൊണ്ടുവന്നുപോകുന്ന പാളിച്ചകൾ നിസ്സാരങ്ങളല്ല. ഇത്തരം പാളിച്ചകൾ, ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവം മുന്നോട്ടുവെച്ച പാഠങ്ങളെ പാടേ നിഷേധിക്കുന്നതരം തെറ്റായ വിക്ഷണങ്ങൾക്കുപോലും വഴിവെക്കുന്നുണ്ട്. മാതൃമൂല, സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ പാഠങ്ങൾ എന്ന പേരിൽ മാർക്സിസ്റ്റിന്ദുർവ്വേദനയായ പല വിക്ഷണങ്ങളും പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരം വിക്ഷണങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നതും അവയെ പരാജയപ്പെടുത്താനും കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശരിയായ പാഠങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാനും നടപ്പിലാക്കാനും കഴിയൂ.

ഒക്ടോബർവിപ്ലവത്തെ തുടർന്നുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിൽ, പ്രത്യേകിച്ചും, യൂറോപ്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികളിൽ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയങ്ങൾ ഉയർന്നുവന്നിരുന്നു. ഒക്ടോബർ വിപ്ലവത്തിലും മറ്റും നടന്നതുപോലെ രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവുമായ തലങ്ങളിലെ വിപ്ലവംകൊണ്ടുമാത്രം മനഷ്ടവൽക്കരണമോചനം പൂർത്തിയാക്കപ്പെടുന്നില്ലെന്നും സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തിൽ ഉടനീളം സമൂഹവിപ്ലവം ആവശ്യമാണെന്നുള്ള ഒരു വാദമുഖമാണ് ഇങ്ങനെ ഉയർന്നുവന്നത്. മാത്രമല്ല, മാർക്സിസ്റ്റ് വിക്ഷണത്തിൽ ഇത്തരമൊരു സാംസ്കാരികവിപ്ലവപരിപാടി ഉൾക്കൊള്ളില്ലെന്നും അതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയൊന്ന് ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും ഈ വാദമുഖത്തിന്റെ വക്താക്കൾ സമർത്ഥിച്ചു. 1920-കളിലും 30-കളിലുമായി വളർന്നുവന്ന സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികൾ എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ഈ ചിന്താഗതിക്കാർ ഒരു സമ്പൂർണ്ണ വിപ്ലവപരിപാടി മുന്നോട്ടുവെക്കുകയുണ്ടായി.

അടിസ്ഥാനപരമായി മാർക്സിസത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നവരാണ് തങ്ങളെന്ന് ഈ ചിന്താഗതിക്കാർക്കൊരുപാടായതെന്നു ഊന്നിപ്പറയാൻ മറന്നിരുന്നില്ല. മാർക്സിന്റെ കാലഘട്ടത്തിലെ സ്വതന്ത്രമത്സരമുതലാളിത്തത്തിൽ മനഷ്ടവൽക്കരണപ്രധാനമായും സാമ്പത്തികവ്യക്തിത്വത്തിനും രാഷ്ട്രീയമർദ്ദനത്തിനുമെതിരെ വിമുഖതയെക്കൊണ്ടിരുന്നതിൽ, പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ, കത്തകമുതലാളിത്തത്തിലേക്കും ഹാസിയത്തിലേക്കും വളർന്ന മുതലാളിത്തത്തിൽ മനഷ്ടവൽക്കരണപ്രധാനമായും അടിച്ചമർത്തപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. വ്യക്തിക്ക് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള സ്വതന്ത്രമായ നിലനില്പ് അസാധ്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിൽ രാഷ്ട്രീയമോചനത്തിനുപരിയായി വ്യക്തിയുടെ സമഗ്രവും വ്യക്തിപരവുമായ മോചനം സാധ്യമാകാതെക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പല വിപ്ലവപരിപാടികളും അസാധ്യമായിത്തീർന്നുവന്നു.

മാർക്സിന്റെ കാലത്ത് സ്ഥിതിഗതികൾ ഇത്ര രൂക്ഷമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽപ്പോലും, മാർക്സ്, ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും സർവ്വസൗമ്യമായ വികാസത്തിനു വളരെയധികം സഹായം നൽകിയെന്നുള്ളതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്ത് മാർക്സിന്റെ ഈ സമഗ്രവിക്ഷണ അവഗണിക്കപ്പെടുകയും വിപ്ലവത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ സാമ്പത്തിക മണ്ഡലത്തിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നതാണെന്നു ധാരണ പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെ മാർക്സിസിൽ വിക്ഷണത്തിന്റെ ജീവനായ ഘടകങ്ങൾ ചോർന്നുപോയി. രണ്ടാം ഇൻറർനാഷണലിന്റെ 'ഈ കേവലസാമ്പത്തികവാദ'ത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് ഒക്ടോബർ വിപ്ലവം നടന്നതെന്നും സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികൾ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. അത്രത്തോളം അതിന്റെ ഗുണവശത്തെയും അവർ അംഗീകരിക്കുന്നു. അതേസമയം, ലെനിനും, ലെനിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ഥാപിതമായ മുന്നോട്ടു പോകാൻ ഇൻറർനാഷണലും, കേവലവൽക്കരണപരമായ പരാജയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിൽ വിജയിച്ചുവെങ്കിലും, അവരുടെ സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തെ അവഗണിക്കുകയാണുണ്ടായതെന്നും ഇവർ കുറപ്പെടുത്തുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഒക്ടോബർ വിപ്ലവത്തിനുശേഷവും നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന മുതലാളിത്ത വ്യവസ്ഥയെ അപേക്ഷിച്ച് സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ ഉടലെടുത്ത പുതിയ ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളും മാനഷികബന്ധങ്ങളും വളരെയധികം മുന്നോട്ടുപോയെങ്കിലും, മനഷ്ടവൽക്കരണപ്രധാനമായും സാമ്പത്തികവ്യക്തിത്വത്തിനുള്ള ബോധപൂർവ്വമായ ശ്രമങ്ങളാണെന്നും നടന്നില്ല. സാമ്പത്തികവ്യക്തിത്വവും രാഷ്ട്രീയമർദ്ദനവും മാത്രമല്ല വർഗ്ഗസമൂഹത്തിലെ മനഷ്ടവൽക്കരണ നേരിട്ടതെന്നും മാനസികതലത്തിൽ നടന്നുവന്നുവെന്നും അടിച്ചമർത്തലും അത്രത്തോളം അപ്രസക്തമാണെന്നുള്ള കാര്യം അദ്ദേഹം കണ്ടുപിടിച്ചു. വിപ്ലവത്തിനുനേതൃത്വം നൽകിയവരും അതിനെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാൻ ശ്രമിച്ചവരും വിസ്തരിച്ചുവന്നുവെന്ന് സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികളുടെ വിമർശനം. ഈ സമഗ്രവിക്ഷണത്തിന്റെ അഭാവം നിമിത്തം സാമൂഹ്യമായ പരിവർത്തനത്തിൽ മാത്രം ഏകപക്ഷീയമായ ഊന്നിൽ നൽകപ്പെടുകയും വ്യക്തിയുടെ പരിവർത്തനം അവഗണിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തുവന്നു. പിന്നെയും കേവലസാമ്പത്തികവാദപരമായ പ്രവണതകൾ ശക്തിപ്പെട്ടു. അതോടൊപ്പം തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ ജനാധിപത്യം അധഃപതിക്കുകയും സ്റ്റാലിന്റെ കാലത്ത് ആധിപത്യം നേടിയ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വം ശക്തിപ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്ന് അവർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു.

ഇത്തരമൊരു വിക്ഷണത്തിന്റെ വക്താക്കളായി 1920-കളിലും 30-കളിലും രംഗത്തുവന്ന സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികൾ ഒരു ബദൽപരിപാടിയും മുന്നോട്ടുവെച്ചു. സാമൂഹ്യതലത്തിൽ വർഗ്ഗങ്ങളുടെ മോചനം യഥാർത്ഥ്യമാവണമെങ്കിൽ വ്യക്തികളുടെ തലത്തിൽ, പ്രത്യേകിച്ചും മാനസികതലത്തിൽ മോചനം സാധ്യമാകാതെ സമൂഹപരിപാടികൾ ആവശ്യമാണെന്ന് അവർ വാദിച്ചു. അതായത് രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവുമായ വിപ്ലവത്തോടൊപ്പം സാംസ്കാരികവും മാനസികവുമായ വിപ്ലവവും, കണ്ണിചേർക്കപ്പെടുന്ന ഒരു സമഗ്രപരിപാടിയാണ് തങ്ങളുടേതെന്ന് അവർ അവകാശപ്പെട്ടു. 1930-കളുടെ ആരംഭത്തിൽനിന്നു, ഇങ്ങിനെ സാംസ്കാരികവും, മനഃശാസ്ത്രപരവുമായ തലത്തിൽ നടക്കുന്ന പരിവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അജ്ഞതയും അവഗണനയും നിമിത്തമാണ്, ഹാസിയത്തിന്റെ വളർച്ചയെ തടഞ്ഞുനിറുത്താൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്ക് കഴിയാതെ പോകുന്നതെന്ന് അവർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരുന്നു. വെറും സാമ്പത്തികാടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം ഹാസിയത്തിന്റെ വളർച്ചയെ വിലയിരുത്താൻ കഴിയില്ലെന്നും സാമൂഹ്യമനഃശാസ്ത്ര സംബന്ധിയായ പ്രശ്നങ്ങളാണ് അവിടെ നിർണ്ണായക പങ്കുവഹിച്ചതെന്നും അവർ വാദിച്ചു. ജർമ്മനിയിൽ ഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങളും മുതലാളിത്തത്തിന് എതിരായിരിക്കുകയും നല്ലൊരു ഭാഗം സോഷ്യലിസത്തെ അനുകൂലിക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിലും ഒരു സമർത്ഥനയെക്കൊണ്ടിരിക്കാൻ അവർ ഹാസിയത്തിന്റെ പ്രചാരണത്തന്ത്രത്തിൽ കടുങ്ങിയതിന്റെ കാരണങ്ങൾ മനഃശാസ്ത്രതലത്തിലാണ് കണ്ടുപിടിച്ചതെന്ന് അന്വേഷിക്കേണ്ടതെന്ന് സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികൾ സമർത്ഥിച്ചു.

ഇങ്ങനെയൊരു പൊതുവായ, സമീപനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവിധ വിഭാഗം സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികൾ പല ദിശയിലുള്ള അന്വേഷണങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഒരു വിഭാഗം സാമൂഹ്യവിപ്ലവത്തിൽ കലയുടെയും സർഗ്ഗാത്മകതയുടെയും മോചനം നിർണ്ണായകമാണെന്നുള്ള വാദമുഖമായി രംഗത്തുവന്നു. സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ തലത്തിലുള്ള വിപ്ലവത്തിന് ഊന്നൽ കൊടുത്തുകൊണ്ടുള്ള സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ പരിപാടിയാണ് അവർ മുന്നോട്ടു വെച്ചത്. മറ്റൊരുവിഭാഗം വ്യക്തികളുടെ മാനസികവും പാരമ്പര്യവുമായ പ്രതിവിപ്ലവശക്തികൾക്കനുകൂലമായ ഘടകങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതെന്നു നിഗമനത്തിലാണെന്നായിരുന്നു. ഫ്രോയ്ഡിയൻ മാനസികവിശകലന സമ്പ്രദായമുപയോഗിച്ചുകൊണ്ട്, അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട ലൈംഗികവികാരമാണ് വ്യക്തികളുടെ മാനസികതയിൽ അടികളാക്കുന്നതെന്നും, ലൈംഗികമായ എല്ലാതരം വികലനങ്ങളും തകർക്കുന്ന ഒരു ലൈംഗികവിപ്ലവത്തിലേക്കു വ്യക്തികൾ മാനസികമായി സ്വതന്ത്രരാക്കപ്പെട്ടാൽ മാത്രമേ യഥാർത്ഥ സാമൂഹ്യവിപ്ലവം സാധ്യമാകൂ എന്നുള്ള ഒരു കാഴ്ചപ്പാടാണ് അവർ അവതരിപ്പിച്ചത്. ഈ കാഴ്ചപ്പാടായി ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ടും സ്ത്രീമോചനപ്രസ്ഥാനത്തിന് ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ടുമുള്ള ഒരു ലൈംഗികവിപ്ലവപരിപാടിയും അവരാവിഷ്കരിച്ചു.

ഇങ്ങനെ പല പരിപാടികളും കാഴ്ചപ്പാടുകളും മുന്നോട്ടുവെക്കപ്പെട്ടുവെങ്കിലും, ഒറ്റപ്പെട്ട ബുദ്ധിജീവികളുടെ ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നതിൽ കവിഞ്ഞ് ഈ സാംസ്കാരിക വിപ്ലവവാദികൾക്ക് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ളിലോ പുറത്തോ ഗണ്യമായ എന്തെങ്കിലും ചലനമുണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വെറും സൈദ്ധാന്തികതലത്തിൽ മാത്രം പഠനവും ചർച്ചയും മറ്റും നടത്തുന്ന ഗ്രൂപ്പുകളായി ഇവ പരിണമിച്ചു. പിന്നീട് 1960-കളിലാണ് ഏതെങ്കിലും ഇതേ കാഴ്ചപ്പാടുകൾതന്നെ പുതിയ രൂപത്തിൽ തലമുറക്കാരന്മാരുടെ ഇടയിൽ, സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ നടന്ന മുതലാളിത്തപുനഃസ്ഥാപനത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, ഈ ചിന്താഗതികൾക്കു പുതിയ പ്രസക്തി ലഭിച്ചുവെന്നു തീർന്നുവന്നു. സമഗ്രമായ ഒരു സാംസ്കാരികവിപ്ലവപരിപാടിയുടെ അഭാവത്തിൽ ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് സമൂഹം ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വപരമായ ഒരു സമൂഹമായി അധഃപതിക്കുമെന്നുള്ള അവരുടെ കാഴ്ചപ്പാട് ശരിയാണെന്നും സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലെ അനുഭവങ്ങൾ തെളിയിച്ചു. കൂടാതെ, 1968-ൽ ഫ്രാൻസിൽ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട യുവജന-വിദ്യാർത്ഥികലാപത്തിനു പിന്നിൽ ഈ ആശയങ്ങൾ സാധ്യമാകാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ആ കലാപം പരാജയപ്പെട്ടെങ്കിലും നവീന ഇടതുപക്ഷക്കാർക്ക് പുതിയൊരു ഉണർവുണ്ടാക്കാൻ അതു സഹായിച്ചു. എങ്കിലും പിന്നെയും ഇത്തരം കാഴ്ചപ്പാടുകൾ എങ്ങും വേരടിച്ചുവെക്കുന്ന പോവുകയാണുണ്ടായത്.

ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ നോക്കിയാൽ സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികൾ മുന്നോട്ടുവെച്ച കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ശരിയാണെന്നു തോന്നും. കാരണം, സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ വിപ്ലവത്തോടൊപ്പം സാംസ്കാരികവിപ്ലവംകൂടി ഉണ്ടായാലേ സാമൂഹ്യവിപ്ലവം പൂർണ്ണമാകൂ എന്ന നിലപാടുകൾകൂടി ശരിയാണു്. ഒക്ടോബർ വിപ്ലവത്തിനുശേഷവും സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തിലെ വിപ്ലവത്തിനു അർഹമായ പ്രാധാന്യം ശൂന്യം പരിഗണനയും നൽകപ്പെട്ടില്ല എന്ന വിമർശനവും ശരിയാണ്. പക്ഷേ, ഇത്തരമൊരു തെറ്റിതിരുത്തലും എന്നപേരിൽ നേരേ തിരിച്ചുള്ള ഏകപക്ഷീയവിക്ഷണമാണ് അവർ അവതരിപ്പിച്ചത്. സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ വിപ്ലവത്തിന് അനുപൂർകമായി സാംസ്കാരികരംഗത്തെ വിപ്ലവത്തിനും ഊന്നൽ നൽകുക എന്ന നിലപാടിനു പകരം, സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ വിപ്ലവത്തെ അവഗണിക്കുകയും സാംസ്കാരികതലത്തിലെ വിപ്ലവത്തിന് ഏകപക്ഷീയമായ ഊന്നൽ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതിലേക്കാണ് അവരെത്തിച്ചേർന്നത്. പിന്നീട് അത് സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തിലെ വിപ്ലവം എന്നതിൽ നിന്നും വ്യക്തികളുടെ മാനസികതലത്തിലെ വിപ്ലവം എന്നതിലേക്കു ചുരുങ്ങി. സോവിയറ്റ് യൂണിയനെപ്പോലുള്ള സോഷ്യലിസ്റ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽ ശക്തിപ്രാപിച്ചുവന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വപ്രവണതയുടെ ഉറവിടം അവർ കണ്ടെത്തിയത് സ്റ്റാലിനെപ്പോലെ ഇതിനെത്തലത്തിലുള്ള വ്യക്തികളുടെ മാനസികഘടനയിലാണ്. മാനസികവിശകലന സമ്പ്രദായമുപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് വ്യക്തികളിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വപ്രവണത കണ്ടെത്താനും അതു പരിഹരിക്കാനുമുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കാനുമാണു ശ്രമിച്ചത്. ഹിറ്റ്ലറുടെ മാനസികഘടനയിലെ വൈകല്യങ്ങളായിരുന്നു ഹാസിയത്തിന് കാരണമായിത്തീർന്നതെന്നുവരെ അവർ പറയാൻ തുടങ്ങി. മാർക്സിസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുന്ന എന്നും അവർ ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്നവെങ്കിലും, ഇത്തരം നിലപാടുകളിലൂടെ അവർ മാർക്സിസത്തെ പൂർണ്ണമായും നിഷേധിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ചരിത്രത്തിന്റെ ഗതി നിർണ്ണയിക്കുന്നത് മഹാത്മാരായ വ്യക്തികളാണ് എന്ന ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബുദ്ധിജീവികളുടെ നിലപാടിലേക്കാണ് അവർ എത്തിച്ചേർന്നത്. പലതിൽ അവർ മാർക്സിസ്റ്റു വിരുദ്ധരും പ്രതിവിപ്ലവപരവുമായ നിലപാടാണ് ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചതെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കണം.

സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ച് നിലനിന്നിരുന്ന ഇത്തരമൊരു കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ്, ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവം അടിക്കൊണ്ടുണ്ടായത്. സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ നടന്ന മുതലാളിത്തപുനഃസ്ഥാപനം പ്രചോദനമേകിയത്, സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ നടന്ന മുതലാളിത്ത പുനഃസ്ഥാപനത്തിന്റെ കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ച് മാവോ ആഴ്ത്തിലുള്ള പഠനങ്ങൾ നടത്തി. സ്റ്റാലിന്റെ വ്യക്തിപരമായ സ്വഭാവവിശേഷത്തിലേക്കു ആ അന്വേഷണങ്ങൾ ചെന്നെത്തിയത്, തിരിച്ചയായും സ്റ്റാലിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വപരമായ സമീപനം വിമർശന വിധേയമായിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, മാവോയുടെ അന്വേഷണം ചെന്നെത്തിയത് സ്റ്റാലിന്റെയും അതുവഴി സി.പി.എസ്.യു.വിന്റെയും വിക്ഷണത്തിലുള്ള തകരാറുകളിലേക്കാണ്. എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങളെ സമീപിക്കാൻ നിലവിലെ വൈരുദ്ധ്യം വ്യക്തികളുടെയും പുലർത്താൻ സ്റ്റാലിന് കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. തന്മൂലം സോഷ്യലിസ്റ്റ് സമൂഹത്തിൽ വർഗ്ഗസമരം കടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വസ്തു കണ്ടെത്താൻ സ്റ്റാലിനു കഴിഞ്ഞില്ല. സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ ശത്രുവർഗ്ഗങ്ങൾ ഇല്ലാതായിരിക്കണമെന്നും, വർഗ്ഗസമരത്തെ അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കണമെന്നും ഭരണഘടനയിൽ എഴുതിച്ചേർക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ യഥാർത്ഥത്തിൽ വർഗ്ഗസമരം തുടർന്നുകൊണ്ടേയിരുന്നു. സോഷ്യലിസ്റ്റ് കാലഘട്ടത്തിലെ വർഗ്ഗസമരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിക്ഷണത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ, ആ വർഗ്ഗസമരത്തെ ബോധപൂർവ്വം നശിപ്പിക്കാൻ സ്റ്റാലിനും കഴിഞ്ഞില്ല. വർഗ്ഗസമരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശരിയായ വിക്ഷണമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ജനങ്ങളുടെ സഹകരണം തേടിക്കൊണ്ട് ശത്രുവർഗ്ഗങ്ങളെ പരാജയപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. വർഗ്ഗസമരമെന്ന നിലക്ക് കാര്യങ്ങൾ നോക്കിക്കാണാതിരുന്നതു കൊണ്ടാണ് പാർട്ടികളിലുള്ള അച്ചടക്കനടപടികളിലൂടെയും രഹസ്യപോലീസിന്റെ സഹായത്തോടെയും തൃപ്തപ്പെട്ട നേരിട്ടുനേ ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വപരമായ രീതി സ്റ്റാലിൻ സ്വീകരിച്ചത്.

മുതലാളിത്ത പുനഃസ്ഥാപനത്തിന് സഹായകമായി വർത്തിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വ പ്രവണത ഒരു രോഗലക്ഷണം മാത്രമാണെന്നാണ് ഇത് കാണിക്കുന്നത്. സോഷ്യലിസ്റ്റ് കാലഘട്ടത്തിലെ വിപ്ലവത്തെ അവഗണിപ്പിച്ചതിനാലാണ് സ്റ്റാലിന്റെ കാലത്ത് ശക്തിപ്രാപിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥമേധാവിത്വം വളർന്നുവന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ്, ചൈനയിലും അത്തരം മുതലാളിത്ത പുനഃസ്ഥാപന പ്രക്രിയ ആവർത്തിക്കാതിരിക്കാനുള്ള മുൻകരുതലെന്ന നിലക്ക്, സോഷ്യലിസ്റ്റ് കാലഘട്ടത്തിലെ വർഗ്ഗസമരത്തിൽ ഊന്നൽ നൽകുന്ന നിലപാട് മാവോ സ്വീകരിച്ചത്. 1957-മുതൽക്കുതന്നെ മാവോ ഈ ദിശയിലുള്ള ശ്രമങ്ങളും അന്വേഷണവും ആരംഭിച്ചു. 1959-60 കാലത്തും മാവോ എഴുതിയ 'സോവിയറ്റ് സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രപാഠപുസ്തകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിമർശനം' പൂർത്തിയായപ്പോൾ, ഇത്തരമൊരു അന്വേഷണത്തിന്റെ യഥാർത്ഥരൂപം കാണാൻ കഴിയും. സോഷ്യലിസ്റ്റ് കാലഘട്ടത്തിൽ വളർന്നുവരുന്ന മുതലാളിത്ത പ്രവണതകൾക്കെതിരായ സമരം ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളുടെ മണ്ഡലത്തിലാണ് പ്രധാനമായും നടത്തേണ്ടതെന്നു നിഗമനത്തിലാണ് മാവോ എത്തിച്ചേർന്നത്. ഓരോ ഹാർട്ടിയിലും കൂടുതലുള്ളതല്ല മാവോയുടെ തൊഴിലാളികൾക്കു കമ്പോളങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിൽ നിരന്തര പരിവർത്തനമുണ്ടാകുകയും അവർ തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യം പരിഹരിച്ചുകൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് മുതലാളിത്ത പുനഃസ്ഥാപനം തടയുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമായിട്ടുള്ളതെന്നും മാവോ കണ്ടെത്തി. അതായത് ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളിലെ മാറ്റത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്. ഇല്ലാത്തവയെല്ലാം പൂർത്തിയാക്കിയതിനുശേഷം പരാജയപ്പെടുകയാണ് മാവോയുടെ കാഴ്ചപ്പാട്.

1960-കളുടെ ആരംഭത്തിൽനിന്നു ഇത്തരമൊരു സമരത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് വ്യക്തത ലഭിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, അതിന്റെ രൂപം എന്തായിരിക്കണമെന്ന കാര്യത്തിൽ വ്യക്തതയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ അന്വേഷണം തുടരുകയായിരുന്നു. ആ അന്വേഷണത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് തൊഴിലാളി വർഗ്ഗസർവ്വധിപത്യത്തിൽ കിഴക്കൻ വർഗ്ഗസമരം ബോധപൂർവ്വം മുന്നോട്ടുവെക്കാനുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള ഒരു രൂപമെന്നപോലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവം രൂപംകൊണ്ടത്. വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തു ആവശ്യമായ പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ പ്രശ്നമായി ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണ് സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിനും ആരംഭം കുറിച്ചതെന്നും പറയാം. പിന്നീടു തുടരുകയും തുടങ്ങിയ കലാപത്തെ ആശയസമരമായി മാറി. പൊതുവിൽ ഉപരിഘടനയിലെ സമരത്തിനും ഊന്നൽ നൽകുന്ന ഒരു രീതിയാണ് അവലംബിക്കപ്പെട്ടത്. കാരണം, ഉപരിഘടനയിൽ പ്രത്യേകിച്ചും, ആശയമണ്ഡലത്തിൽ പിന്നെയും, അവശേഷിക്കുന്ന പിന്തിരിപ്പൻ ആശയങ്ങളുടെ മറപിടിച്ചുകൊണ്ടാണ് ബുദ്ധിജീവികളുടെ മുതലാളിത്ത ഉല്പാദന ബന്ധങ്ങൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് കാലഘട്ടത്തിൽ ഉപരിഘടനയിലെ വിപ്ലവം നിർണ്ണായകമായി വന്നിരുന്നത്. പക്ഷേ, ഉപരിഘടനയിലെ വിപ്ലവം എന്നും എന്ന് പഠിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു മാത്രം പ്രശ്നം പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഉപരിഘടനയിൽ തന്നെ എത്ര ഘടകമാണ് നിർണ്ണായകമായിട്ടുള്ളതെന്നും കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. അതിനും മാവോയുടെ കൃത്യമായ ഉത്തരം കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായില്ല. രാഷ്ട്രീയത്തെ നേതൃസ്ഥാനത്ത് അവരോധിക്കുക എന്ന വിദ്വിഷ്ണിപ്പത്തെ മറ്റൊന്നുകൂടി മാവോ ഉയർത്തിയത് ഈ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. സാഹിത്യവും കലയും തത്ത്വചിന്തയും ശാസ്ത്രവും മറ്റും രാഷ്ട്രീയവുമെല്ലാം അങ്ങനെയുള്ള മനഷ്ടവൽക്കരണത്തിന്റെ ആകൃത്യമായ ഉപരിഘടനയിൽ നിർണ്ണായകമായി പങ്കുവഹിക്കുന്നതും രാഷ്ട്രീയമാണെന്നു നിഗമനമാണ് മാവോയ്ക്കു മുന്നോട്ടുവെച്ചത്. മാത്രമല്ല രാഷ്ട്രീയത്തെ നേതൃസ്ഥാനത്ത് അവരോധിക്കുകയുണ്ടായപ്പോൾ സമരം ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളുടെ മണ്ഡലത്തിലാണ് പ്രധാനമായും നടത്തേണ്ടതെന്നു നിഗമനത്തിലാണ് മാവോ എത്തിച്ചേർന്നത്. ഓരോ ഹാർട്ടിയിലും കൂടുതലുള്ളതല്ല മാവോയുടെ തൊഴിലാളികൾക്കു കമ്പോളങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിൽ നിരന്തര പരിവർത്തനമുണ്ടാകുകയും അവർ തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യം പരിഹരിച്ചുകൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് മുതലാളിത്ത പുനഃസ്ഥാപനം തടയുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമായിട്ടുള്ളതെന്നും മാവോ കണ്ടെത്തി. അതായത് ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളിലെ മാറ്റത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്. ഇല്ലാത്തവയെല്ലാം പൂർത്തിയാക്കിയതിനുശേഷം പരാജയപ്പെടുകയാണ് മാവോയുടെ കാഴ്ചപ്പാട്.

1960-കളുടെ ആരംഭത്തിൽനിന്നു ഇത്തരമൊരു സമരത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ച് വ്യക്തത ലഭിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, അതിന്റെ രൂപം എന്തായിരിക്കണമെന്ന കാര്യത്തിൽ വ്യക്തതയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ അന്വേഷണം തുടരുകയായിരുന്നു. ആ അന്വേഷണത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് തൊഴിലാളി വർഗ്ഗസർവ്വധിപത്യത്തിൽ കിഴക്കൻ വർഗ്ഗസമരം ബോധപൂർവ്വം മുന്നോട്ടുവെക്കാനുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള ഒരു രൂപമെന്നപോലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവം രൂപംകൊണ്ടത്. വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തു ആവശ്യമായ പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ പ്രശ്നമായി ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ടാണ് സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിനും ആരംഭം കുറിച്ചതെന്നും പറയാം. പിന്നീടു തുടരുകയും തുടങ്ങിയ കലാപത്തെ ആശയസമരമായി മാറി. പൊതുവിൽ ഉപരിഘടനയിലെ സമരത്തിനും ഊന്നൽ നൽകുന്ന ഒരു രീതിയാണ് അവലംബിക്കപ്പെട്ടത്. കാരണം, ഉപരിഘടനയിൽ പ്രത്യേകിച്ചും, ആശയമണ്ഡലത്തിൽ പിന്നെയും, അവശേഷിക്കുന്ന പിന്തിരിപ്പൻ ആശയങ്ങളുടെ മറപിടിച്ചുകൊണ്ടാണ് ബുദ്ധിജീവികളുടെ മുതലാളിത്ത ഉല്പാദന ബന്ധങ്ങൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് കാലഘട്ടത്തിൽ ഉപരിഘടനയിലെ വിപ്ലവം നിർണ്ണായകമായി വന്നിരുന്നത്. പക്ഷേ, ഉപരിഘടനയിലെ വിപ്ലവം എന്നും എന്ന് പഠിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു മാത്രം പ്രശ്നം പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ഉപരിഘടനയിൽ തന്നെ എത്ര ഘടകമാണ് നിർണ്ണായകമായിട്ടുള്ളതെന്നും കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. അതിനും മാവോയുടെ കൃത്യമായ ഉത്തരം കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായില്ല. രാഷ്ട്രീയത്തെ നേതൃസ്ഥാനത്ത് അവരോധിക്കുക എന്ന വിദ്വിഷ്ണിപ്പത്തെ മറ്റൊന്നുകൂടി മാവോ ഉയർത്തിയത് ഈ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. സാഹിത്യവും കലയും തത്ത്വചിന്തയും ശാസ്ത്രവും മറ്റും രാഷ്ട്രീയവുമെല്ലാം അങ്ങനെയുള്ള മനഷ്ടവൽക്കരണത്തിന്റെ ആകൃത്യമായ ഉപരിഘടനയിൽ നിർണ്ണായകമായി പങ്കുവഹിക്കുന്നതും രാഷ്ട്രീയമാണെന്നു നിഗമനമാണ് മാവോയ്ക്കു മുന്നോട്ടുവെച്ചത്. മാത്രമല്ല രാഷ്ട്രീയത്തെ നേതൃസ്ഥാനത്ത് അവരോധിക്കുകയുണ്ടായപ്പോൾ സമരം ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളുടെ മണ്ഡലത്തിലാണ് പ്രധാനമായും നടത്തേണ്ടതെന്നു നിഗമനത്തിലാണ് മാവോ എത്തിച്ചേർന്നത്. ഓരോ ഹാർട്ടിയിലും കൂടുതലുള്ളതല്ല മാവോയുടെ തൊഴിലാളികൾക്കു കമ്പോളങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിൽ നിരന്തര പരിവർത്തനമുണ്ടാകുകയും അവർ തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യം പരിഹരിച്ചുകൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് മുതലാളിത്ത പുനഃസ്ഥാപനം തടയുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമായിട്ടുള്ളതെന്നും മാവോ കണ്ടെത്തി. അതായത് ഉല്പാദനബന്ധങ്ങളിലെ മാറ്റത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നത്. ഇല്ലാത്തവയെല്ലാം പൂർത്തിയാക്കിയതിനുശേഷം പരാജയപ്പെടുകയാണ് മാവോയുടെ കാഴ്ചപ്പാട്.

തു്, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിന്റെ പേരിൽ മാർക്സിസ്റ്റ് വിരുദ്ധവും ബുർഷ്വാആശയവാദപരവുമായ നിലപാടിലേക്കുള്ള മുതലുള്ളപ്പാണ്. രണ്ടാമത്തേതാകട്ടെ, മാർക്സിസം ലേനിനിസത്തിന്റെതന്നെ അടിസ്ഥാനപ്രമാണങ്ങളെയും ലോകകമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വിലപ്പെട്ട അനുഭവപാഠങ്ങളെയും പിന്തുടർന്നുകൊണ്ട് പ്രസ്ഥാനം ഇന്നഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കത്തരം കണ്ടെത്താനുള്ള ഒരു ധീരയത്നമാണ്. ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ പാത പിന്തുടരാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർക്ക് പഴയ സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികളുമായോ നവീന ഇടതുപക്ഷക്കാരുമായോ ഒത്തുതീർപ്പുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയില്ല. കാരണം ഒരിക്കലും പൊരുത്തപ്പെടുത്താനാകാത്ത പരസ്പരവിരുദ്ധമായ രണ്ടു വീക്ഷണങ്ങളെയാണ് അവ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത്. സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികളുടെ മാർക്സിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ നിലപാടിനെ പരാജയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുമാത്രമേ ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിന്റെ പാഠങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാനും വികസിപ്പിക്കാനും കഴിയൂ.

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം ഇന്നഭിമുഖീകരിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങൾക്കുമുള്ള ഉത്തരം ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവം നൽകിയിട്ടുണ്ട് എന്നും ഇതിനർത്ഥമില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ സാംസ്കാരിക മണ്ഡലത്തിലെ വിപ്ലവത്തിന്റെ പ്രശ്നംതന്നെ ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിൽ ഗൗരവപൂർവ്വം കൈകാര്യം ചെയ്യപ്പെടുകയുണ്ടായില്ല. മാത്രമല്ല, മുതലാളിത്തപാതക്കാരുടെ കേവല സാമ്പത്തിക വാദത്തിനെതിരായ സമരത്തിൽ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ നേതൃസ്ഥാനം സ്ഥാപിച്ചെടുക്കാനുള്ള രൂക്ഷമായ സമരത്തിനിടക്ക് പലപ്പോഴും രാഷ്ട്രീയത്തിനു ഏകപക്ഷീയമായ ഊന്നൽ നൽകുകയും തന്മൂലം സാംസ്കാരിക മണ്ഡലത്തിന്റെ സവിശേഷ സ്വഭാവം തന്നെ അവഗണിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തിൽ നടന്നിട്ടുള്ള ഇത്തരം പാളിച്ചകൾ തിരുത്തപ്പെടേണ്ടതാണ്. പക്ഷേ, ഈ പാളിച്ചകൾ തിരുത്തുന്നതിന് പഴയ സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദികളുടെ നിലപാടിലേക്ക് തിരിച്ചുപോവുകയല്ല വേണ്ടതു്. മറിച്ച്, ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവം മുന്നോട്ടുവെച്ച തൊഴിലാളിവർഗ സർവ്വാധിപത്യത്തിൻ കീഴിലെ വർഗ്ഗസമരത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തവും പ്രയോഗവും സംബന്ധിച്ചുള്ള അടിസ്ഥാനപരമായ വീക്ഷണത്തെ വഴികാട്ടിയായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് മുന്നോട്ടു പോവുകയാണു വേണ്ടതു്.

സാർവ്വദേശീയ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം ഇനിയും പരിഹരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഒരു പ്രശ്നമെന്ന നിലയ്ക്ക് ഇതിനെ കാണുകയും വിപ്ലവപാർട്ടി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന രാഷ്ട്രീയമണ്ഡലത്തിൽനിന്നും ഗുണപരമായി വ്യത്യസ്തമാണ് സാംസ്കാരിക മണ്ഡലം എന്ന് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ഈ രണ്ടു മേഖലകളിലെയും പ്രവർത്തനങ്ങളെ ശരിയായ രീതിയിൽ ബന്ധിപ്പിക്കാനും ഏകോപിപ്പിക്കാനുമുള്ള ഒരു ശ്രമം കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. ആ ശ്രമം മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകുകയാണ് ഇന്നു നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ള വെല്ലുവിളി.

രീതിയുടെ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ച്

— സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

താൻ വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിതരീതിയാണ് പിൻതുടരുന്നതെന്നു കെ. വേണു പലതവണ അവകാശപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇ. എം. എസിന്റെ അജ്ഞതയെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാനും അദ്ദേഹം മറന്നിട്ടില്ല. എന്നാൽ സ്വയം മാർക്സിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ നിലപാടു പുലർത്തുമ്പോൾത്തന്നെ താൻ മാർക്സിസ്റ്റാണെന്നു ധരിപ്പിക്കാൻ, അദ്ദേഹം ശ്രമിക്കുന്നത് അജ്ഞത കൊണ്ടാണോ അധർമ്മികതകൊണ്ടാണോ എന്ന് നിശ്ചയമില്ല. കെ. വേണു കഴിഞ്ഞ ലക്കം 'പ്രേരണ'യിൽ എഴുതിയ സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ലേഖനത്തിന്റെ വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത രീതിയിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിയാനങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുക മാത്രമാണ് ഈ കുറിപ്പുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിനകത്ത്, ഇന്നു നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രണ്ടുലൈൻ സമരത്തിനു മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകുക എന്നതാണല്ലോ അദ്ദേഹം ആലേഖനംകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഏഴുപേജിലധികം വരുന്ന ആ ലേഖനത്തിൽ കേരളത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങൾ അടങ്ങുന്നത് ആകെ രണ്ടുവണ്ഡികകളിൽ മാത്രമാണ്. അവശേഷിക്കുന്ന ഭാഗം മുഴുവൻ തന്നെ മാർക്സിന്റെ കാലം മുതൽ ചൈനയിലെ സാംസ്കാരികവിപ്ലവംവരെയുള്ള ലോകകമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ 'സാംസ്കാരികവിപ്ലവവാദി'കളും 'ചിരസമ്മത' മാർക്സിസ്റ്റുകളും തമ്മിലുള്ള സമരത്തെക്കുറിച്ച് പറയാനാണ് അദ്ദേഹം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്.

ഈ രീതിയുടെ ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ കാണാവുന്ന ചില തകരാറുകൾ ആദ്യം ചൂണ്ടിക്കാട്ടട്ടെ. കേരളത്തിന്റെ സമൂർത്ത യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിനുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും വിഗണിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ, സാർവദേശീയാനുഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ലേഖകന്റെ പരാമർശങ്ങൾ അടിച്ചേല്പിക്കുന്ന രൂപത്തിലുള്ളതായാണ് ഫലത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുന്നത്. മാത്രമല്ല, സമൂർത്തവിശകലനങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ സാർവദേശീയമോ പ്രത്യയശാസ്ത്രപരമോ ആയ കാര്യങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നത് വസ്തുനിഷ്ഠസത്യത്തെക്കാളേറെ ലേഖകന്റെ വ്യക്തിപരമായ ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങളെ (ആത്മനിഷ്ഠസത്യത്തെ) ആയിരിക്കും പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നത്.

ഇനി മാർക്സിസത്തിൽനിന്നും കെ. വേണുവിന്റെ വിചിന്തനരീതി എത്രകണ്ട് അകന്നുനില്ക്കുന്നുവെന്ന് പരിശോധിക്കാം. മുതലാളിത്ത വികാസത്തോടൊപ്പമുണ്ടായ മനുഷ്യവികാസത്തെ സമഗ്രമായി ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള സാധ്യത

1: മൂലധനത്തിന്റെ രണ്ടാം ജർമ്മൻ പതിപ്പിനുള്ള after word-ൽ വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിചിന്തനരീതി എന്തെന്ന് മാർക്സ് തന്നെ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. വേണു തന്റെ ലേഖനത്തിൽ പരാമർശിക്കുന്ന 'സോവിയറ്റ് സമ്പദ്ശാസ്ത്ര വിമർശനം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ മാവോയും മാർക്സിസ്റ്റ് വിചിന്തനരീതിയുടെ സവിശേഷതകൾ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നുണ്ട്.

തന്റെ വിചിന്തനരീതിയിലൂടെ തുറന്നിടുകയും, അതിലൂടെ ലോകത്തെ മാറ്റിത്തീർക്കാനുള്ള മാനുഷിക സാധ്യതയെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കുകയാണ് മാർക്സ് ചെയ്തത്.¹ ഇതനുസരിച്ച് പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ യൂറോപ്യൻ സാമൂഹ്യാവസ്ഥയെ അദ്ദേഹം വിശകലനവിധേയമാക്കുകയും ചെയ്തു. 'മാർക്സിസം സമൂർത്ത സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമൂർത്തവിശകലനമാണ് എന്ന് ഊന്നിപ്പറഞ്ഞ ലെനിൻ റഷ്യൻ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെ വിശകലനവിധേയമാക്കുകയും അതിന്റെ സവിശേഷപ്രശ്നങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധചെലുത്തുകയുമുണ്ടായി. മാർക്സും ലെനിനും മാവോയും മറ്റ് മാർക്സിസ്റ്റ്ബുദ്ധിജീവികളും ലോകവിപ്ലവത്തിനു നല്കിയ സംഭാവനകളിൽനിന്നും നമുക്ക് ബാധകമായ പൊതുവായ കാര്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തേണ്ടതുണ്ട്. നാം ജീവിക്കുന്ന സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിശകലനങ്ങളിലൂടെ ഈ പൊതുവായ കാര്യങ്ങളെ സ്വാംശീകരിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ അത് വിപ്ലവകരമായിത്തീരുകയുള്ളൂ.

ലോജിക്കും അതാനസിദ്ധാന്തവും മാർക്സിസ്റ്റ് രീതിയിൽ ഉൾച്ചേർന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് നിരന്തരം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വസ്തുനിഷ്ഠയാഥാർത്ഥ്യത്തെ ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള വിപ്ലവപരമായ സാധ്യത അതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ സമൂർത്തപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിശകലനങ്ങളുടെ അഭാവത്തിൽ അതാനസിദ്ധാന്തത്തെ, പാടേ ഒഴിവാക്കുകയും, അങ്ങനെ മാർക്സിസത്തെ വരട്ടുതത്ത്വമാക്കി മാറ്റുകയുമാണ് തന്റെ രചനകളിലൂടെ കെ. വേണു ചെയ്യുന്നത്. അതാനസിദ്ധാന്തത്തോടുള്ള അവഗണനമൂലം വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിതരീതി റബ്ബർപോലെ വലിച്ചുനീട്ടാവുന്ന രൂപപരമായ ലോജിക്കായി (Formal logic) രൂപാന്തരം പ്രാപിക്കുന്നതാണ് വേണുവിന്റെ രചനകളിൽ നാം കാണുന്നത്. ഈ യുക്തിവാദത്തെയാണ് അദ്ദേഹം ചിരസമ്മതമാർക്സിസമെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതെന്ന വസ്തുത കേരളത്തിലെ വിപ്ലവകാരികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എന്നും ഒരു ദുഃസ്വപ്നമായിരിക്കും.

കേരളത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ അവസ്ഥ പൊതുവിൽ പരിശോധിച്ചാൽ ഈ തെറ്റായ പ്രവണതകളുടെ വിപ്ലവവിരുദ്ധസ്വഭാവം ബോധ്യമാകുന്നതാണ്. വേണു സൂചിപ്പിക്കുന്ന യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളുടെയോ റഷ്യയുടെയോ ചൈനയുടെയോ അവസ്ഥയിൽനിന്നു വിഭിന്നമാണ് ഇവിടെത്തെ സാമൂഹ്യസാഹചര്യം. പ്രാങ് മുതലാളിത്ത സാമൂഹ്യക്രമം നിലവിലിരുന്ന ഇവിടെത്തെ ദേശീയജനവിഭാഗത്തിനുമേൽ സാമ്രാജ്യത്വമായി വികാസംകൊണ്ട മുതലാളിത്തം അതിന്റെ ആധിപത്യം നടപ്പാക്കുമ്പോൾ സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ ഇനിയും നാം പഠനവിധേയമാക്കിയിട്ടില്ല. കേരളത്തിന്റെ തനതായ സാമൂഹ്യക്രമവും ആധിപത്യം ചെലുത്തുന്ന സാമൂഹ്യക്രമവും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷത്തിന്റെ ഫലമായി ഈ നാടിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ-സാംസ്കാരികഘടന നിരന്തരം രൂപംകൊള്ളുകയും പരിവർത്തനവിധേയമാകുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ ചിത്രമാണ് പോർത്തുഗീസ് ആധിപത്യത്തെ തുടർന്ന് ഇന്നുവരെയുള്ള അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടോളം കാലത്തെ കേരളചരിത്രം നമുക്ക് നല്കുന്നത്. നിശ്ചിതമായ ഒരു വർഗ്ഗസമൂഹം എന്നതേക്കാളുപരി വർഗ്ഗങ്ങൾ രൂപംകൊള്ളുന്ന ഒരു സമൂഹമായാണ് കേരളത്തെ നമുക്ക് കാണാനാവുക. വർഗ്ഗങ്ങൾ നിശ്ചിതമായി രൂപംപ്രാപിക്കാത്തതിനാൽ വർഗ്ഗങ്ങളുടെതായ മൂല്യങ്ങളുടെ നിലനില്പും ഇവിടെ അസാധ്യമാണ്. (ഇപ്പോഴും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ മാറ്റങ്ങളുടെ ഉപഫലമെന്ന നിലയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന സംഹാരാത്മകമായ മൂല്യത്തകർച്ചയുടെ ദുരന്തഫലങ്ങൾ ജീവിതത്തിന്റെ വിഭിന്നമണ്ഡലങ്ങളായി നാമെല്ലാം അറിഞ്ഞും അനുഭവിച്ചും ബോധ്യപ്പെടുമ്പോഴുണ്ടാകുന്നു).

പുതിയ വർഗ്ഗങ്ങളോടൊപ്പം പുതിയ മൂല്യങ്ങളും രൂപംകൊള്ളുന്ന ഈ സാഹചര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വസ്തുനിഷ്ഠമായ പഠനത്തിന്റെ ഭാഗമായി സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ വിവിധ മണ്ഡലങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ നിർവചിക്കുകയും അങ്ങനെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തെതന്നെ ശരിയായി വഴിതെരിച്ചുവിടുകയെന്നതുമാണ് ചിരസമ്മത മാർക്സിസത്തിന്റെ യഥാർത്ഥമൂല്യങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനു നേരിടേണ്ടിവരുന്ന വെല്ലുവിളി. ആ വെല്ലുവിളിയെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ സ്വയം തയ്യാറാവുന്നതിലൂടെ കേരളത്തിലെ വിപ്ലവകാരികളുടെ ഐക്യം ഉറപ്പുവരുത്തുകയായിരുന്നു കെ. വേണു ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നത്.

പോളെമിക് അല്ല

— സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

കെ. വേണുവിന്റെ സുദീർഘമായ മറുപടി വായിച്ചു. ഏറ്റവും നിസ്സാരമായ ഒരു വിമർശനം പോലും സമചിത്തതയോടെ വായിച്ചു ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിധത്തിൽ ഇത്രയ്ക്ക് ലോലഹൃദയനാണ് അദ്ദേഹമെന്ന് കരുതിയിരുന്നില്ല. ഞാൻ ഉന്നയിച്ച കാര്യങ്ങളെ നവീനഇടതുപക്ഷവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിൽ ഒരു കുറ്റാന്വേഷകന്റെ വൈദഗ്ദ്ധ്യം അദ്ദേഹം പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ രീതിയുടെ പ്രശ്നവും മറ്റും ദശകങ്ങൾക്കുമുമ്പുതന്നെ ഇന്ത്യയിലെ മാർക്സിസ്റ്റ് ബുദ്ധിജീവികളിൽ ചിലരെങ്കിലും ഉന്നയിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. പ്രശസ്തചരിത്രകാരനായ ഡി. ഡി. കോസംബി (Exasperating Essays: Exercises in the Dialectical Method) എന്ന പേരിലുള്ള തന്റെ പ്രബന്ധ സമാഹാരത്തിന് 1957-ൽ എഴുതിയ അവതാരികയിലെ ഒരു ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കട്ടെ:

‘സദുദ്ദേശത്തോടെ ഉന്നയിക്കുന്ന എതിരഭിപ്രായങ്ങളെ ഫലപ്രദമായി കൈകാര്യം ചെയ്യാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം ശ്രദ്ധാപൂർവ്വവും, സൂക്ഷ്മവും വാസ്തവീകവുമായ ഒരു ഉത്തരമാണ്. ഔദ്യോഗികമാർക്സിസ്റ്റുകളുടെ മാർക്സിസം പലപ്പോഴും നിലവിലുള്ള പാർട്ടിയിലെനിന്റെ അലംഘനീയ പരിപാവനതയുടെമേലുള്ള മതാചാരപരമായ ഊന്നലോ അല്ലെങ്കിൽ ക്ലാസ്സിക്കുകളിൽനിന്നുള്ള അപ്രസക്തമായ ഉദ്ധരണികളോ അടങ്ങുന്നതാണ്.

രാഷ്ട്രീയതാല്പര്യത്തിന്റെയോ പാർട്ടി ഐക്യത്തിന്റെയോ പേരിൽ പോലും മാർക്സിസത്തെ ഗണിതശാസ്ത്രം പോലുള്ള കർക്കശമായ ഔപചാരികത്വത്തിലേക്ക് ചുരുക്കാൻ കഴിയില്ല; ഒരു ഓട്ടോമാറ്റിക് ലെസ്സിലെ ജോലി പോലെയുള്ള ചിട്ടപ്പെടുത്തിയ വിദ്യയായും ഇതിനെ കരുതാൻ വയ്യ. മനുഷ്യസമൂഹത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഭൗതികവസ്തുവിന് അനന്തമായ പരിവർത്തനങ്ങളാണുള്ളത്. നിരീക്ഷകൻ തന്നെ നിരീക്ഷിതസമൂഹത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. നിരീക്ഷകനും നിരീക്ഷിതസമൂഹവും അന്യോന്യം പ്രതിപ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ വിജയകരമായ പ്രയോഗത്തിന് നിർദ്ദിഷ്ടസാഹചര്യത്തിൽനിന്നു കാതലായ ഘടകങ്ങൾ കണ്ടെടുക്കാനുള്ള കഴിവിന്റെയും വിശകലനശേഷിയുടെയും വികാസത്തിന്റെയും ആവശ്യകതയെയാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.

പുതിയ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ നിലവിലുള്ള സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്ക് ഉൾക്കൊള്ളാൻ അസാധ്യമായിത്തീരുമ്പോഴാണ് പുതിയ അന്വേഷണങ്ങൾ പ്രസക്തമാവുന്നത്. അതിലേർപ്പെടുന്ന ഏതൊരാൾക്കും രീതിയുടെ പ്രശ്നം അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരും.

നാം പ്രവർത്തിക്കുന്ന മണ്ഡലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സമൂർത്തവിശകലനങ്ങളിലൂടെ മാത്രമേ രീതിയുടെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ സാധ്യമാവൂ. കേരളത്തിലെ പ്രസ്ഥാനം ഇന്നേവരെ അത്തരം വിശകലനങ്ങളോന്നും നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ, അതത്യാവശ്യമാണെന്ന സൂചന നല്കുകയായിരുന്നു എന്റെ വിമർശനക്കുറിപ്പിലൂടെ ഞാൻ ചെയ്തത്. പ്രവർത്തനമണ്ഡലത്തെക്കുറിച്ച് വ്യക്തതനേടിയാൽ ഇന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പല അഭിപ്രായഭിന്നതകളും വിഭാഗീയ പ്രവണതകളും (എന്റെ കുറിപ്പിനുള്ള വേണുവിന്റെ മറുപടിയിലെ ബാലിശമായ നിരവധി വാദമുഖങ്ങളടക്കം) താനേ അപ്രസക്തമായിത്തീരുന്നതാണ് ഞാൻ കരുതുന്നത്. എന്നാൽ വേണുവിന്റെ അതിർകവിഞ്ഞ ആത്മവിശ്വാസം അത്തരം ഒരു orientation പോലും അനാവശ്യമാണെന്ന് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനാൽ ഏറ്റവും വിനയത്തോടെതന്നെ അദ്ദേഹത്തോട് ഏതാനും ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കട്ടെ.

വർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് മാർക്സ് നല്കുന്ന സാമാന്യനിർവ്വചനം ഇതാണ്; ലക്ഷക്കണക്കിനു കുടുംബങ്ങൾ അവരുടെ ജീവിതരീതിയും താല്പര്യങ്ങളും സംസ്കാരവും മറ്റുവർഗ്ഗങ്ങളുടേതിൽനിന്നു വേർതിരിക്കുകയും അവരുമായി ശത്രുതാപരമായ എതിർചേരിയിൽപ്പെടുത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തികസാഹചര്യങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്നിടത്തോളം അവർ ഒരു വർഗ്ഗത്തിനു രൂപംനല്കുന്നു.

1. കേരളത്തിൽ നിശ്ചിതമായി രൂപംപ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള വർഗ്ഗങ്ങളേതെല്ലാമാണ്?
2. കേരളത്തിൽ ഇത്രയധികം കക്ഷിരാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ നിലവിലുള്ളത് എന്തുകൊണ്ടാണ്? അവ ജനങ്ങളുടെ ഏതേതു താല്പര്യങ്ങളെയാണ് പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത്?
3. കേരളത്തിന്റെ ഭരണതലത്തിൽ വർഷങ്ങളായി തുടർന്നുവരുന്ന രാഷ്ട്രീയഅനിശ്ചിതത്വത്തിനു കാരണമെന്താണ്? ഒരു വിപ്ലവ പ്രസ്ഥാനത്തിന് അതുനല്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ സൂചനകൾ എന്തെല്ലാമാണ്?
4. എന്തുകൊണ്ടാണ് ആർ. എസ്. എസ്. പോലൊരു സംഘടനയ്ക്ക് കേരളത്തിൽ നിലനില്ക്കാൻ കഴിയുന്നത്? ആർ. എസ്. എസ്-മാർക്സിസ്റ്റ് സംഘടനകളുടെ അടിസ്ഥാന കാരണങ്ങളെന്തെല്ലാമാണ്?
5. എന്തുകൊണ്ടാണ് മറ്റേതു സംസ്ഥാനത്തേക്കാളുപരി കേരളത്തിലെ ജനത അടിയന്തരാവസ്ഥയെ സ്വാഗതം ചെയ്തത്?
6. വരട്ടുതത്വവാദമെന്നാൽ എന്താണ്? അതിനെതിരായ സമരത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന മാനദണ്ഡം രീതിയുടേതെല്ലാതെ മറ്റെന്താണ്?

പെട്ടെന്ന് മനസ്സിൽ തോന്നിയ ഏതാനും ചോദ്യങ്ങളാണിതൊ

The Eighteenth Brumaire of Louis Bonaparte.

കെ. കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ദൈനംദിനജീവിതത്തിൽ അത്യന്തമായൊരു കലണ്ടറും ഉന്നയിക്കുകയും പരിഹാരം തേടുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രശ്നങ്ങളിൽ ചിലതെങ്കിലും മാണിതൊക്കെ. ജനകീയ രാഷ്ട്രീയാധികാരം ലക്ഷ്യമാക്കുന്ന പ്രസ്ഥാനം പഠനങ്ങളും ഗവേഷണങ്ങളും വഴിതന്നെ ഈ പ്രശ്നത്തിൽ വ്യക്തത തേടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മുൻകൂട്ടി തീരുമാനിച്ച ഏതാനും അമൂർത്തതത്വങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള തുടക്കങ്ങളേക്കാൾ കേരളത്തിന്റെ ചരിത്രപരമായ വികാസപ്രക്രിയയെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള തുടക്കമായിരിക്കും ശരി. അല്ലെങ്കിൽ മതപ്രചാരകരുടെ അതേ നിലവാരം മാത്രമേ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്കും അവകാശപ്പെടാനാകൂ. വിനയത്തോടെ ഒരു കാര്യംകൂടി സൂചിപ്പിക്കട്ടെ: ആശയം നഷ്ടപ്പെട്ട ജാർഗണക്കളേക്കാളും അകം പൊള്ളയായ ശകാരങ്ങളേക്കാളും സംവേദനക്ഷമതയുള്ള വാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ പരിശീലിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ആദ്യം രീതിയുടെ പ്രശ്നം തന്നെ തീരുമാനിക്കുക

— കെ. വേണു

സുബഹ്മണ്യദാസ് വീണ്ടും തന്റെ കപടവേഷം അഴിച്ചു വെക്കാൻ തയ്യാറാകുന്നില്ല. ഈ ഒളിച്ചുകളി തുടർന്നു കൊണ്ട് പ്രയോജനപ്രദമായ എന്തെങ്കിലും ചർച്ച നടത്താൻ സാധ്യമല്ല. ആദ്യംതന്നെ ദാസ് ഉന്നയിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് കൃത്യമായും സ്പഷ്ടമായും വ്യക്തമാക്കുക. എനിട്ട് ആ പ്രശ്നങ്ങളോടുള്ള ദാസിന്റെ സമീപനവും എന്താണെന്നും വിശദീകരിക്കുക. അപ്പോൾ മാത്രമേ ഇത് വായനക്കാർക്ക് എന്തെങ്കിലും പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന ഒരു ചർച്ചയായി തീരുകയുള്ളൂ. അതല്ലെങ്കിൽ, ദാസിന്റെ ചില സ്വകാര്യ വികാരങ്ങൾ തന്റെ തനതായ രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കൽ മാത്രമായി ഇത് അവസാനിക്കും. അങ്ങിനെ ആകരുതെന്നു കരുതിയാണ് അല്പം വിശദമായി തന്നെ അതിന് മറുപടി പറയാൻ ഞാൻ തയ്യാറായതും കേന്ദ്രപ്രശ്നത്തിലേക്ക് വിരൽ ചൂണ്ടിയതും.

ദാസും കൂട്ടുകാരും ഉപയോഗിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള ബുദ്ധിപരമായ കസർത്തുകളിൽ എനിക്ക് യാതൊരു താല്പര്യവുമില്ല. ഏതു വിവാദവിഷയം വന്നാലും എന്റെ പരിമിതമായ അറിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എന്റെ നിലപാട് ഞാൻ വെട്ടിത്തുറന്നു പറയാറുണ്ട്. ദാസിപ്പോൾ ഈ ചർച്ച കൊണ്ടെത്തിച്ചിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിൽ നിന്ന് അതിനെ മോചിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ, ആദ്യം ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളെന്തെല്ലാമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അല്പം ആവർത്തനം ആവശ്യമായി വരുന്നണ്ടെങ്കിലും, ദാസ് ഉന്നയിച്ച പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയതെന്താണെന്നും വിശദമായ ഒരു മറുപടി ഞാൻ നല്കിയതെന്തെങ്കിലൊണ്ടാണെന്നും വ്യക്തമാക്കാം. സാംസ്കാരികവിപ്ലവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എന്റെ ലേഖനത്തിൽ കേരളത്തിലെ വസ്തുനിഷ്ഠ സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചൊന്നും പറയാതെ ചില സാമാന്യതത്ത്വങ്ങൾ വിശദീകരിക്കാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നതെന്നും അത് ഫോർമൽ ലോജിക്കിന്റെ രീതിയാണെന്നും സമർത്ഥിച്ചുകൊണ്ട്, കേരളത്തിലെ വസ്തുനിഷ്ഠ സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാത്ത ഇവിടത്തെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനം വിപ്ലവവിരുദ്ധ നിലപാടിലെത്തിയിരിക്കുന്നു എന്ന ഗുരുതരമായ വിമർശനം (അല്ല, ആക്രമണം) ആണ് ദാസ് ആദ്യം നടത്തിയത്. രണ്ടാമതായി, കേരളത്തിലെ വസ്തുനിഷ്ഠ സാഹചര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ദാസ് എത്തിച്ചേരുന്ന നിഗമനം അവതരിപ്പിച്ചത് ചിരസമ്മത നിർവ്വചനപ്രകാരമുള്ള വർഗ്ഗങ്ങൾ കേരളത്തിൽ രൂപംകൊണ്ടിട്ടില്ലെന്നാണ്. എന്റെ പരിമിതമായ സംവേദനക്ഷമതവെച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ ദാസിന്റെ ആദ്യത്തെ കുറിപ്പിലടങ്ങിയ ഈ രണ്ടുകാര്യങ്ങളും കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിനും ചിരസമ്മത മാർക്സിസത്തിനും എതിരായ ഗുരുതരമായ ആക്രമണങ്ങളായിട്ടാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയത്, ഇപ്പോഴും മനസ്സിലാക്കുന്നത്. ആദ്യത്തെ വിമർശനം എത്രമാത്രം വസ്തുതയ്ക്ക് നിരക്കാത്തതാണെന്ന് വിശദീകരിക്കുകയും രണ്ടാമത്തെ വിമർശനത്തിന്റെ ഉറവിടമെന്താണെന്നും വിശദീകരിക്കുകയുമാണ് എന്റെ മറുപടി കുറിപ്പിൽ ഞാൻ ചെയ്തത്. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ദാസ് പറയുന്നു, ഏറ്റവും നിസ്സാരമായ ഒരു വിമർശനമാണ്, താൻ ഉന്നയിച്ചതെന്നും ഞാൻ അതിനോട് വികാരപരമായി പ്രതികരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നും. ഒരു വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനം വിപ്ലവ വിരുദ്ധനിലപാടിലാണ് എത്തിയിരിക്കുന്നതെന്നു പറയുന്നതിൽ കവിഞ്ഞ ഒരു ആക്രമണം അതിനെതിരെ നടത്താൻ ആർക്കെങ്കിലും കഴിയുമോ? ആ വിമർശനം വസ്തുതയ്ക്ക് നിരക്കാത്തതായിരുന്നു എന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചപ്പോൾ അത് ഏറ്റവും നിസ്സാരമായ ഒരു വിമർശനമായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞ് തടിയെടുക്കുന്ന സംവേദനശീലം എനിക്കു പടികിട്ടാത്ത ഒന്നാണ്. കൺമുന്നിൽ നടക്കുന്ന കാര്യങ്ങളുടെ നേരെ കണ്ണടച്ചിട്ട് ഭാവനാപരമായ നിഗമനങ്ങളിലെത്തിയതിനു ശേഷം ഇത്തരം ഭ്രാന്തമായ ആക്രമണങ്ങൾ നടത്തുന്ന 'രീതി'യെക്കുറിച്ച് ദാസ് ഈ ബഹുളംവെള്ളുന്നതെങ്കിൽ സഹതപിക്കാനേ തരമുള്ളൂ.

സമൂർത്ത സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമൂർത്ത വിശകലനമാണ് വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത രീതിയുടെ അന്തസ്സുത്തയെന്ന ലേനിന്റെ നിർവചനം തലതിരിച്ചാണ് ദാസ് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്. നാം പ്രവർത്തിക്കുന്ന മണ്ഡലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സമൂർത്ത വിശകലനങ്ങളിലൂടെ മാത്രമേ രീതിയുടെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാനാകൂ എന്ന അങ്ങേയറ്റം ലളിതവൽകൃതമായ ദാസിന്റെ നിർവചനം ഏകപക്ഷീയമായ പ്രയോഗമാത്രവാദത്തിലാണ് അദ്ദേഹത്തെ കൊണ്ടെത്തിച്ചിട്ടുള്ളത്. സമൂർത്തസാഹചര്യങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിന് നിങ്ങൾ ഏതു രീതി അവലംബിക്കുന്നു എന്നതാണ് മർമ്മപ്രധാനമായ കാര്യം. സമൂർത്ത വിശകലനംതന്നെ സ്വയം പൂർണ്ണമായ ഒരു രീതിയല്ല. അനുഭവീക ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ മണ്ഡലങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരെല്ലാം തന്നെ സമൂർത്ത സാഹചര്യങ്ങൾ സമൂർത്തമായി വിശകലനം ചെയ്യുന്നവരാണ്. പക്ഷേ, ഇത്തരം ഗവേഷണം നടത്തുന്ന ഭൂരിപക്ഷം ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ഏകപക്ഷീയവും ഭാഗികവുമായ നിഗമനങ്ങളിലാണ് ചെന്നെത്തുന്നത്. സമഗ്രമായ ഒരു വീക്ഷണവും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സമഗ്രമായ ഒരു രീതിയും ഇല്ലാത്തതാണ് ഇതിനു കാരണം. സമഗ്രവീക്ഷണത്തിലധിഷ്ഠിതമായ രീതി കാണാനുള്ള അന്വേഷണമാണ് ഫോർമൽ ലോജിക്കിൽ നിന്നു വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത ലോജിക്കിലേക്കും അതിൽതന്നെ മാർക്സ് മുതൽ മാവോവരെയുള്ള വികാസവുമെല്ലാം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. അതേസമയം മറ്റു ചിലരുടെ അന്വേഷണങ്ങൾ വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത ലോജിക്കിനെ പാടേ നിഷേധിച്ചുകൊണ്ട് കേവലമായ സമൂർത്ത സാഹചര്യങ്ങളെ സമൂർത്തമായി വിശകലനം ചെയ്യുകയെന്ന അനുഭവീക (empirical) സമ്പ്രദായത്തിലും എത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആശയവാദപരവും യാന്ത്രികവുമായ ഒട്ടേറെ മറ്റു രീതികളും നമ്മുടെ മുന്നിലുണ്ട്. ആദ്യം തീരുമാനിക്കേണ്ട പ്രശ്നം നമ്മൾ ഇതിൽ ഏതുരീതി സ്വീകരിക്കുന്നു എന്നതാണ്. അത് തീരുമാനിക്കാതെ സമൂർത്ത വിശകലനവുമായി നീങ്ങിയാൽ എത്തിച്ചേരുന്നതും നാനാതരം ബുദ്ധിശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ ഏകപക്ഷീയ നിഗമനങ്ങളുടെ തലത്തിൽതന്നെയായിരിക്കും. വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിതസമ്പ്രദായം അംഗീകരിക്കുന്നവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ സമ്പ്രദായംതന്നെ എന്താണെന്നു നിർവ്വചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മാർക്സിനെ തുടർന്ന് ലേനിനും മാവോയും ശ്രമിച്ചത് അതാണ്. മാവോ എത്തിനിന്നിടത്തു നിന്നാണ് നമുക്ക് തുടങ്ങാനുള്ളത്. ഭൗതിക യഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ അവയുടെ സങ്കീർണ്ണസ്വഭാവം കണക്കിലെടുക്കുകയും എന്നാൽ ആ സങ്കീർണ്ണതകളിൽ നിന്നും മുഖ്യവൈരുദ്ധ്യത്തെയും മറ്റു വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെയും കണ്ടെത്തുകയും വേർതിരിച്ചറിയുകയും ഓരോ വൈരുദ്ധ്യത്തിന്റെയും പ്രധാനവശവും അപ്രധാനവശവും കണ്ടെത്തി അവ പരിഹരിക്കാനുള്ള പ്രായോഗിക പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന രീതിയാണ് മാവോ സിദ്ധാന്തതലത്തിലും പ്രായോഗികതലത്തിലും വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്. വിപരീതങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സമരത്തിന്റെയും അനന്യതയുടെയും പ്രശ്നം ശരിയായി നിർവ്വചിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഈ രീതിക്ക് സമൂർത്ത രൂപംനല്കാൻ മാവോയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞത്. തീർച്ചയായും ഈ രീതി ഇനിയും വികസിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതു പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ നമുക്ക് നേരിടേണ്ടിവരുന്ന ഒട്ടേറെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഇനിയും പരിഹരിക്കാനുണ്ട്. അത് ഒരു പൊതുവീക്ഷണം സ്വീകരിച്ചു നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും ഉണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങളാണ്. അവ ശരിയായി പരിഹരിക്കുന്നതിലൂടെയാണ് നമ്മുടെ വീക്ഷണം തന്നെയും വികസിക്കുക.

മാർക്സിൻ ലോകവീക്ഷണം എന്നു പറയുന്നത് ഇത്തരമൊരു രീതി മാത്രമല്ല, മാർക്സിൻ ലോകവീക്ഷണത്തിൽ സ്ഥായിയായി സ്വീകരിക്കാവുന്നത് ഈ രീതി മാത്രമാണെന്നു സ്ഥാപിക്കാൻ പലരും ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിനു ലൂക്കാച്ചിനെ പോലുള്ളവർ. ചരിത്രത്തിന്റെയും സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിന്റെയും മണ്ഡലത്തിൽ മാർക്സ് നടത്തിയ കണ്ടുപിടുത്തങ്ങൾ കാലഹരണപ്പെടുത്തുന്ന മുറവിളികൂട്ടുന്ന ബുർഷ്വാചിന്തകന്മാരുടെ തലത്തിലേയ്ക്കുതന്നെയാണ് ഇത്തരക്കാരുടെ എത്തിയിട്ടുള്ളത്. തീർച്ചയായും അവ യഥാർത്ഥത്തിൽ കാലഹരണപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ യാതൊരു മടിയും കൂടാതെ അവ തള്ളിക്കളയേണ്ടതുണ്ട്. മാർക്സിന്റെ തെറ്റായ പല നിഗമനങ്ങളും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ തള്ളിക്കളഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഏതെല്ലാമാണ് അങ്ങിനെ കാലഹരണപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്നും ഇനിയും അവശേഷിക്കുന്നതെന്തെല്ലാമെന്നും നിർണ്ണയിക്കുകയാണ് പ്രധാനം. അപ്പോൾ വീണ്ടും വീക്ഷണത്തിന്റെ പ്രശ്നം വരും. നിങ്ങളുടെ രീതിയെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതു നിങ്ങളുടെ വീക്ഷണം തന്നെയായിരിക്കും. ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തന്റെ വീക്ഷണം രൂപപ്പെടുത്തിയെടുക്കുന്നതിൽ താൻ നടത്തിയ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട കണ്ടുപിടുത്തങ്ങളെല്ലാമാണെന്നും മാർക്സ് തന്നെ അർത്ഥശങ്കയ്ക്കിടയിലല്ലാതെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്.

- 1. വർഗ്ഗങ്ങളുടെ നിലനില്പ് ഉല്പാദന വികാസത്തിലെ പ്രത്യേക ചരിത്രഘട്ടങ്ങളുമായി മാത്രം ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്.
- 2. വർഗ്ഗസമരം അനിവാര്യമായും, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗസർവ്വാധിപത്യത്തിലേക്കു നയിക്കുന്നു.
- 3. ഈ സർവ്വാധിപത്യംതന്നെ എല്ലാ വർഗ്ഗങ്ങളുടെയും നിർമ്മാർജ്ജനത്തിലേക്കും ഒരു വർഗരഹിത സമുദായത്തിലേക്കുമുള്ള പരിവർത്തന ഘട്ടം മാത്രമാണ്.

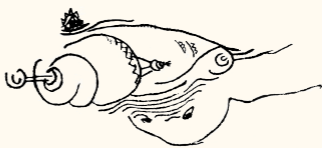
വർഗ്ഗങ്ങളുടെ നിലനില്പ് ഉല്പാദന സമ്പ്രദായവുമായി അഭേദ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന മാർക്സിന്റെ കണ്ടുപിടുത്തമാണ് നമ്മുടെ ഈ ചർച്ചയിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത്.

ദാസ് രീതിയുടെ പ്രശ്നം ഉന്നയിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ നവീന ഇടതുപക്ഷക്കാരുമായി ബന്ധിച്ചതെന്നു കരുതിക്കൊണ്ടാണ് വളരെ മുമ്പുതന്നെ ഇന്ത്യയിൽ ആ പ്രശ്നം ഉന്നയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു കാണിക്കാൻ ഡി.ഡി. കൊസാമ്പിയെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്. വർഗസമരത്തെ ഫലത്തിൽ നിഷേധിക്കുന്ന ദാസിന്റെ വീക്ഷണത്തെയാണ് നവീന ഇടതുപക്ഷക്കാരുടേതു മായി ഞാൻ താരതമ്യപ്പെടുത്തിയത്. ഈ വീക്ഷണം ദാസ് പുലർത്തുന്നിടത്തോളം കാലം, കൊസാമ്പിയെ ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് തനിക്ക് നവീന ഇടതുപക്ഷക്കാരുമായി ബന്ധമില്ലെന്ന് സ്ഥാപിക്കാൻ ദാസ് നടത്തുന്ന ശ്രമം സഹതാപാർഹം മാത്രമേ ആകൂ. കൊസാമ്പി പറയുന്ന സമീപനം പൊതുവിൽ സ്വീകാര്യമായി കണക്കാക്കുന്നയാളാണ് ഞാൻ. പ്രകൃതിശാസ്ത്രത്തിലെയും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിലെയും നിയമങ്ങൾ പൊതുവിൽ കർക്കശമായ അനിവാര്യതകളായി കണക്കുന്ന അടിസ്ഥാന സമീപനംതന്നെ പൊളിച്ചെഴുതേണ്ടതാണെന്നും നിയമങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അത്തരം യാന്ത്രികധാരണകളാണ് പലപ്പോഴും വിജ്ഞാന ശാഖകളെ മുറടിപ്പിക്കുന്നതെന്നും കരുതുന്നവനാണ് ഞാൻ. ഈ ദിശയിൽ അന്വേഷണം നടത്താൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, ദാസിനു കൊസാമ്പിയുടെ അന്തസ്സുത്ത പിടികിട്ടിയിട്ടില്ലെന്നു ദാസ് ഉന്നയിക്കുന്ന ഒന്നാമത്തെ ചോദ്യംതന്നെ കാണിക്കുന്നു. ഹ്രാൻസിൻ ഏകാധിപതിയായ ലൂയി ബോണപാർട്ടിന് ഒന്നടങ്കം വോട്ടുചെയ്തു കർഷകരുടെ സ്വഭാവം വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനിടയിൽ സാമ്പർഭികമായി മാർക്സ് ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച കാര്യമാണ് വർഗത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിർവചനമായി ദാസ് ഉദ്ധരിക്കുന്നത്. തീർച്ചയായും ഈ നിരീക്ഷണത്തിന് വമ്പിച്ച പ്രാധാന്യമുണ്ട്. പക്ഷേ, കൊസാമ്പിയെ ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് ദാസ് തന്നെ സമർത്ഥിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന രീതിയ്ക്കു കടകവിരുദ്ധമാണ്. ഇങ്ങനെ ഒരു നിയമവും കൊണ്ടുനടന്നു വർഗങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ നടത്തുന്ന ശ്രമം, ചാക്കിൽ നിറച്ച ഉരുളക്കിഴിങ്ങുപോലെയാണ് കർഷകരുടെ സ്ഥിതിയെന്നും അതുകൊണ്ട് തൊഴിലാളിവർഗത്തെപ്പോലെ കെട്ടുറപ്പുള്ള ഒരു വർഗമായി തീർന്നിട്ടില്ല കർഷകർ എന്നും മാർക്സ് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുമ്പോൾതന്നെ, പ്രസ്തുത കൃതിയിൽ കർഷകരെ ഒരു വർഗമായിട്ടു തന്നെയാണ് മാർക്സ് പരിഗണിക്കുന്നതെന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധേയമാണ്, മാർക്സിന്റെ കൃതികൾ പൊതുവിൽ പരിശോധിച്ചാൽ ഈ വസ്തുത കൂടുതൽ ബോധ്യമാകും. ദാസ് സങ്കല്പിക്കുന്നതുപോലെ വർഗത്തെക്കുറിച്ച് കർക്കശമായ ഒരു നിർവ്വചനവും മുന്നിൽവെച്ചുകൊണ്ടല്ല മാർക്സ് വർഗങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ലേനിനും മാവോയും തങ്ങളുടെ രാജ്യങ്ങളിലെ വർഗങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്തതും വ്യത്യസ്തരീതിയിലായിരുന്നുവല്ല. പ്രത്യേകിച്ചും മാവോ ചൈനയിലെ സങ്കീർണ്ണമായ വർഗബന്ധങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തതു നോക്കുക. കേരളത്തിലെ വർഗബന്ധങ്ങൾ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമാണ്. പക്ഷേ, ദാസിനെപ്പോലെ യാന്ത്രികമായ ഒരു നിർവ്വചനവും മുന്നിൽവെച്ച് ലക്ഷക്കണക്കിനു കുടുംബങ്ങൾ എണ്ണിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ കേരളത്തിലെ വർഗബന്ധങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുക അസാധ്യമല്ല. കേരളത്തിലെ വർഗബന്ധങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള സമൂർത്തപഠനം പാർട്ടിനടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ അതിന്റെ വിശദാംശങ്ങളിലേക്കു കടക്കുന്നില്ല.

വരട്ടുതത്ത്വവാദത്തിനെതിരായ സമരത്തിലെ പ്രധാന ആയുധം രീതിയുടെ മാനദണ്ഡമാണെന്ന ദാസിന്റെ കണ്ടുപിടുത്തം വിചിത്രമാണ്. വരട്ടുതത്ത്വവാദത്തിനെതിരായി മാത്രമല്ല തിരുത്തൽ വാദത്തിനെതിരായ സമരത്തിലും രീതി പ്രധാനമാണ്. പക്ഷേ, അതു കേവലമായ ഒരു രീതിയുടെ പ്രശ്നമല്ല. വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത രീതി ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഈ രണ്ടു വിരുദ്ധപ്രവണതകൾക്കുമെതിരായി സമരം ചെയ്യേണ്ടത്.

സമൂർത്ത സാഹചര്യങ്ങളുടെ സമൂർത്ത വിശകലനത്തെക്കുറിച്ച് വാതോരാതെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദാസ് ഈ പ്രശ്നത്തെ സമീപിക്കുന്നതുതന്നെ അമൂർത്തമായിട്ടാണെന്നതാണ് രസകരമായ സംഗതി. മറ്റേതു സംസ്ഥാനത്തേക്കാളുപരി കേരളത്തിലെ ജനത അടിയന്തരാവസ്ഥയെ സ്വാഗതം ചെയ്തു എന്ന പ്രസ്താവന നോക്കുക. തികച്ചും, വസ്തുതയ്ക്ക് നിരക്കാത്ത ഒരു കെട്ടുകഥയാണിത്. ഇത്തരം കെട്ടുകഥകൾ വെച്ചുകൊണ്ടാണ് ദാസ് സമൂർത്ത വിശകലനം ആരംഭിക്കുന്നത്. കഷ്ടമെന്നല്ലാതെത്തു പറയാൻ?

വർഗ്ഗവീക്ഷണവും വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത രീതിയും സ്വീകരിക്കുന്ന സമീപനം നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ വർഗ്ഗബന്ധങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിലൂടെ, കേരളത്തിലെ രാഷ്ട്രീയ നിശ്ചിതത്വത്തിന്റെയും കക്ഷിരാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ നിലനില്പിന്റെയും ആർ, എസ്. എസ്.—മാർക്സിസ്റ്റ് സംഘടനങ്ങളുടെയും കാരണം കണ്ടെത്താൻ കഴിയും. പക്ഷേ, ദാസിന്റെ ലക്ഷ്യം ഇതല്ലെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപനത്തിൽനിന്നുതന്നെ കാണാവുന്നതാണ്. കേരളത്തിലെ സമൂർത്തസാഹചര്യങ്ങൾ സമൂർത്തമായി വിശകലനം ചെയ്യുക എന്ന ക്ലേശകരവും നിണ്ടുനില്ക്കുന്നതുമായ കടമ, സിദ്ധാന്തത്തെയും പ്രായോഗികതയെയും തമ്മിൽ സമന്വയിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു പകരം, അങ്ങിനെ ഗൗരവപൂർവ്വമുള്ള പഠനമൊന്നും നടത്താതെ തന്നെ, കേരളത്തിൽ നിശ്ചിതമായി രൂപം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള വർഗ്ഗങ്ങളില്ലെന്ന അമൂർത്തനിഗമനം മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുകയാണ് ദാസ് ചെയ്തത്. ഇനിയപ്പോൾ ആ നിഗമനത്തിലേയ്ക്ക് നയിക്കരുതെന്നു സമൂർത്തപഠനങ്ങൾ നടത്താനാണ് ദാസിന്റെ ശ്രമം. അതിനു പറ്റയ ഒരു രീതിയാണ് ദാസിനാവശ്യം. അതെ, കേവലമായ രീതിയല്ല പ്രശ്നം. രീതിയെയും നിർണ്ണയിക്കുന്നത് വീക്ഷണമാണ്. വീക്ഷണം വ്യക്തമായി കഴിഞ്ഞാൽ കാര്യങ്ങൾ സ്പഷ്ടമാവും—നിങ്ങൾ എവിടെ നില്ക്കുന്നു എന്ന്, ഏതുവർഗ്ഗത്തിന്റെ കൂടെ നില്ക്കുന്നുവെന്ന്.

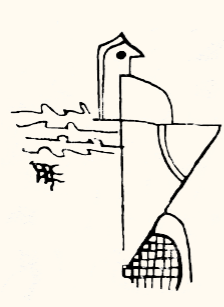
ദാസിന്റെ കത്തുകൾ

ദാസിന്റെ കത്തുകൾ

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

സച്ചിദാനന്ദന്റെ കവിത 'വടക്കൻപാട്ട്' ദേശാഭിമാനിയിൽവന്നത് വായിച്ചുവല്ലോ. നന്നായിരിക്കുന്നു അല്ലേ? ഒരുപാട് നാളായി അയാളിത്ര ഈണത്തിലും ഇത്രനല്ല ഭാവത്തിലും എഴുതിയിട്ട് 'ലൂസൂന്റെ' കഥയെങ്ങനെ?

ഇന്നലെ ചിത്രഭാനുവിനെ കണ്ടു. അടുത്തമാസം ആദ്യം ഗുരുവായൂരിൽ കഥകളിയുണ്ടാകുമെന്നുപറഞ്ഞു. എന്നാണെന്നറിഞ്ഞാൽ അറിയിക്കാം. താങ്കൾക്ക് കഥകളി ഇഷ്ടമാണോ? വരുമോ?

വായനയൊക്കെ എങ്ങനെ? 'കേരളകവിത'യുടെ പുസ്തകങ്ങൾകിട്ടിയോ? ഞാനീയിടെ ആഫ്രിക്കൻകവിതകളുടെ ഒരു സമാഹാരം വാങ്ങി. സെൻഷോറിനേയും ഡേവിഡ് ദിയോവിനെയുമൊക്കെ കവിതകളുണ്ട്. ഫാനനെക്കുറിച്ചുള്ള

ഒരു പുസ്തകം വായിക്കാൻകിട്ടി David Caute എഴുതിയത്. ഫ്രാൻസ് ഫാനന്റെ ജീവിതകാലം വളരെ ചെറുതാണ് - 1925-61. അൾജീരിയൻവിപ്ലവകാരികളെ അയാൾ സഹായിച്ചിരുന്നു. അക്രമത്തെ അയാൾരാഷ്ട്രീയവുമായി കൂട്ടിയിണക്കിയിരുന്നു. ശരിയായി സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ട അക്രമ (violence) പ്രവർത്തനങ്ങൾ മാത്രമേ ജനങ്ങളെ സാമൂഹ്യസത്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാനും പ്രവർത്തനോന്മുഖരാക്കാനും സഹായിക്കയുള്ളൂ എന്ന് അയാൾപറയുന്നു. മാർക്സിസ്റ്റ് വിപ്ലവവും ഒരുമിച്ചാണ് വേണ്ടതെന്ന് അയാൾ കരുതുന്നു. ദേശീയബുർഷ്വാസിക്ക് വളരാൻ അവസരം കൊടുക്കരുത്.

സാർത്രിന്റെ ദർശനങ്ങൾ ഫ്രാൻസ് ഫാനനെ വളരെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടത്രേ.

അവിടെ 'ദീപ്' വന്നിരുന്നല്ലോ, കണ്ടോ അടിയന്തരാവസ്ഥ പിൻലവിച്ചതിനുശേഷമാണ് കേരളത്തിൽ ഇത്രയേറെ ആത്മാർത്ഥതയുള്ള ഇടതുപക്ഷപ്രവർത്തകരുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലായത്. എല്ലാവരും സ്വാതന്ത്ര്യശേഷം ജനിച്ചവർ, ശുഭാപ്തിവിശ്വാസം തോന്നുന്നു. മാർക്സിസ്റ്റുകാരുടെ പരാജയം തന്നെ ഒരു നല്ല ശകുനമാണല്ലോ.

Monopoly Capitalism എന്ന ഒരു പുസ്തകം കൂടി വായിച്ചു. അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹ്യ ബന്ധങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ്. Paul A. Baran, Paul M. Sweezy ആണ് എഴുത്തുകാർ. മാർക്സിസ്റ്റ് വിശകലനമാണ്. അമേരിക്കൻ സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥ അന്നാട്ടിൽത്തന്നെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന കഴപ്പുകളെപ്പറ്റി അവർ പറയുന്നു. അവിടത്തെ ചൂഷിതർ സംഘടിച്ച് ഒരു വിപ്ലവമുണ്ടാക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷ അവർക്കില്ല. അമേരിക്ക തുടങ്ങിയ മുതലാളിത്തരാജ്യങ്ങളെ ചൂഷകരം കൊളോണിയൽനിയോകൊളോണിയൽ രാജ്യങ്ങളെ ചൂഷിതരമായിക്കാണുന്ന ഒരു സിദ്ധാന്തം അവർ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ചൂഷിതരാജ്യങ്ങളുടെ മോചനമാണ് പരിഹാരം. ചൈനയിലേയും ക്യൂബയിലേയും വിപ്ലവങ്ങൾ ഉദാഹരണം. പുസ്തകം അവസാനിപ്പിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്

'The drama of our time is world revolution; it can never come to an end until it has encompassed the whole world.'

ഇപ്പോൾ ലെനിൻകൃതികൾ വായിക്കുന്നു. ഒരുപാട് അറിയണമെന്നുണ്ട്.

ക്ലാസ്സ് ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് വലിയ ആശ്വാസം. ശ്വാസം മുട്ടേണ്ടതില്ല. ഈ പതിനാലുകൊല്ലം ക്ലാസ്സുമുറിയ്ക്കുള്ളിൽ കഴിച്ചുനേരം മറ്റേതെങ്കിലും ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ ഇതിനേക്കാൾ അറിവുനേടാമായിരുന്നു. ഇത് ഒരു പരിധിക്കപ്പുറം ആലോചിക്കാൻപോലും കഴിയാത്ത വിധത്തിലുള്ള മനസ്സാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. ഇടയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലും വായിക്കാതിരുന്നെങ്കിൽ മരിച്ചുപോയേനെ.

അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ 'മഹാരാജാവും എട്ടുകാലിയും' എന്ന കവിത ഇതോടൊപ്പം അയയ്ക്കുന്നു. വായിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ. 'കേരളകവിത'യിൽവന്ന സച്ചിദാനന്ദന്റെ 'പനി' ഒന്നയച്ചുതരാമോ?

നിറുത്തട്ടെ,

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

PS-സച്ചിദാനന്ദന്റെ കുറച്ചു നല്ല കവിതകൾഎന്റെ പക്കലുണ്ട്. ഉളി, രൂപാന്തരം, വൃത്തം എന്നിവ. ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ എഴുതി അയച്ചു തരാം.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്ത്.

ശ്രീനാരായണഗുരുവിന്റെ പുസ്തകങ്ങൾ കിട്ടിയത് വളരെ ഉപകാരമായി. രസമുള്ള മൂന്നു കൃതികൾ അതിലുണ്ട്- ദൈവദശകം, ചിജ്ജഡചിന്തനം, ബ്രഹ്മവിദ്യാപഞ്ചകം എന്നിവ. വ്യാഖ്യാനവും രസകരമാണ്.

‘കേരളകവിത 16’ രണ്ടാമതും പ്രസിദ്ധീകരണം തുടങ്ങാൻ പോകുന്നുവെന്നു കേട്ടു.

മറ്റു വിശേഷങ്ങൾ ഒന്നുമില്ല

സ്നേഹത്തോടെ ദാസ്.

ലേഖനം സെക്സിനെപ്പറ്റി വായിച്ചോ?) വ്യഭിചാരമെന്നുകേൾക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ ഞെട്ടുന്നില്ല. അനങ്ങുന്നപോലുമില്ല! മാർക്സിന്റേത് മഹത്തായ ഒരു സ്വപ്നമായിരുന്നു. മനുഷ്യൻ അവന്റെ പൂർണ്ണതയിൽ എത്തുന്നു എന്ന്. ഇതേപ്പറ്റി കലാകൗമുദിയിലെ ആദ്യലക്കങ്ങളിലൊന്നിൽ നരേന്ദ്രപ്രസാദ് ഒരു ലേഖനം എഴുതിയിരുന്നു. പൂർണ്ണ മനുഷ്യനെന്ന സ്വപ്നം വർഗ്ഗവിഭജനവും പൗരന്മാരിൽനിന്നു വേറിട്ട രാഷ്ട്രവുമൊന്നുമില്ലാത്ത പ്രചീനഗോത്രത്തിന്റെ മഹത്വങ്ങൾ(സ്വാതന്ത്ര്യം, സമത്വം, സാഹോദര്യം) ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു നവീനസമുദായമായാണ് ഏംഗൽസും ഭാവിയിലെ ദർശിച്ചത്. ഇവരുടെ ചിന്താരിതിയുടെ പ്രത്യേകത അത് മണ്ണിനോടും മനുഷ്യനോടും പ്രവൃത്തിയോടുംമൊക്കെ ഏറ്റവും അടുത്തതായിരുന്നു എന്നതാണ്. അത് പ്രപഞ്ചത്തെയാകെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സമീപനമാണ്.

ശ്രീകാകളത്തെ സമരത്തെപ്പറ്റി Radical Humanist, July 1970-ലെ ലക്കത്തിൽ ഒരു ലേഖനമുണ്ട്. തെലുങ്കാന സമരത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട പ്രദേശമാണിത്. 1968-ലാണ് CPI (ML) ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഗിരിജനങ്ങളുടെ (Girijans) സമരം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടത്.

പലതരത്തിലും അവർ ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. ചിലർക്ക് ഒരു ദിവസത്തെ വേതനം 25 പൈസയായിരുന്നു. സത്യനാരായണനായിരുന്നു നേതാവ്. സുന്ദരയ്യയുമായി തെറ്റിപ്പിരിഞ്ഞ് CPI(M) ലായിരുന്ന നാഗിറെഡ്ഡിയും ഇവർക്കൊപ്പം ചേർന്നു.

1969 ഏപ്രിലിൽ ജനകീയസേനയുടെ രൂപീകരണം പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടു. ഒട്ടേറെപ്പേർ കൊല്ലപ്പെട്ടു. സമരം മൂന്നു ഘട്ടങ്ങളിലായിരുന്നു നടത്തപ്പെട്ടത്. ആദ്യത്തേത് ഭൂമിയിൽ രഹസ്യമായി നടത്തുന്ന റെയ്ഡുകളായിരുന്നു. രണ്ടാംഘട്ടം ജനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെ ഭൂപ്രഭുവിന്റെ ഉല്പന്നങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നു. പ്രോമിസറി നോട്ടുകൾ കത്തിയ്ക്കുന്ന മൂന്നാംഘട്ടം ജനങ്ങളുടെ പൂർണ്ണസഹകരണത്തോടെ നടത്തുന്ന റെയ്ഡ് ആണ്. കൊലകൾ എല്ലാം നടത്തിയിരുന്നത് ജനങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ 'ജനകീയകോടതി'യിൽ നടത്തുന്ന വിചാരണയ്ക്കുശേഷമാണ്.

1948-ലെ തെലുങ്കാനാസമരം 'സാമ്പത്തികം' മാത്രമായിരുന്നുവെന്ന് തീവ്രവാദികൾ കരുതുന്നു. അവർ ജനതയിൽ രാഷ്ട്രീയബോധം ഉണർത്താൻ ശ്രമിയ്ക്കുന്നു. പുറമേനിന്ന് ഒട്ടനവധി ചെറുപ്പക്കാർ ഈ സമരത്തിൽ പങ്കെടുക്കാനെത്തിയത്രേ! ഈ ലേഖനം വന്നപ്പോഴും അവിടത്തെ തീ കെട്ടടങ്ങിയിരുന്നില്ല. ഈയിടെ ആസ്രയിലൊരിടത്ത് ഭൂപ്രഭുവിന്റെ കുടുംബം ആക്രമിച്ച് പ്രോമിസറി നോട്ടുകളും ആധാരങ്ങളും കത്തിച്ചതായി വാർത്തയുണ്ടായിരുന്നു.

നക്സലൈറ്റ് ആക്രമണത്തിന്റെ വിജയത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ സച്ചിദാനന്ദനോടു ചോദിച്ചു. ആയുധങ്ങൾ സംഭരിക്കുക എന്ന വിപ്ലവത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടം ആയിരുന്നത്രേ കായണ്ണയുടെയും മറ്റും ലക്ഷ്യം. അടുത്തഘട്ടം annihilation(?) ആണ്. വിപ്ലവകാരികൾ ശത്രുവിനെ (ഭൂപ്രഭുവിനെയോ മറ്റോ) ആക്രമിയ്ക്കുന്നു. അങ്ങനെ ഒരു ചുവപ്പുഭീതി (Red Terror) സൃഷ്ടിയ്ക്കുന്നു. ഇതിനെത്തുടർന്ന് അധികാരിവർഗ്ഗം വെള്ളത്തഭീതി (white Terror) അഴിച്ചുവിടുന്നു. കായണ്ണ ആക്രമണത്തെത്തുടർന്നു നടന്നത് അതാണ്.

പിന്നെ സമരം. ഈ തിയറിയുടെ പ്രായോഗികതയെപ്പറ്റി പല ഗ്രൂപ്പുകാരും തമ്മിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുണ്ട്. ഗ്രൂപ്പുകളെ ഒന്നിപ്പിയ്ക്കാനുള്ള യത്നം ഇപ്പോൾ നടക്കുന്നുവത്രേ.

ഭയപ്പെടുത്തുന്ന ഒരുകാര്യം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ അധികാരം നിലനിർത്താനായി ചൂഷകവർഗ്ഗം പോലീസിനും പട്ടാളത്തിനുമായി ചെലവിടുന്ന തുകയുടെ വലിപ്പമാണ്. തെക്കുകിഴക്കനേഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽ പൊതുവെ ബാധകമായ കാര്യമാണിതെന്ന് Francois Houtart പറയുന്നു. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വരുമാനത്തിന്റെ നാലിലൊന്നുവരെ ചെലവിടുന്ന രാജ്യങ്ങളുണ്ട്!

പിന്നെ മതത്തെയും അധികാരിവർഗ്ഗത്തെയും വേറിട്ടു കാണുന്നതിൽ തെറ്റില്ലേ? മതം എന്നും അധികാരിവർഗ്ഗത്തോടൊട്ടിനിന്നിട്ടേയുള്ളൂ. അതു പണ്ടുമുതലേ അധികാരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ആയുധമായിരുന്നു. ശ്രീരാമൻ തപസ്സുചെയ്ത ചണ്ഡാലന്റെ ശിരസ്സുറുത്തത് മതത്തിന്റെ സഹായത്തോടെയാണ്. ഭൂപ്രഭു മൂതലാളിത്തസഖ്യംപോലെത്തന്നെ പൗരോഹിത്യ ചൂഷകസഖ്യവും ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. തമാശയുള്ളകാര്യം നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിച്ചതുതന്നെയാണ്. വിശപ്പിനേക്കാളുപരി ഇന്നും ഇന്ത്യക്കാരുടെ സെന്റിമെന്റ്സിനെ ഇളക്കാൻ മതത്തിനു കഴിയും.

ഇതു വിധിയാണെന്നാണ് സച്ചിദാനന്ദൻ പറഞ്ഞത്. ഇന്ന് റോയി ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ജെ.പി.യെപ്പോലൊരാളാകുമായിരുന്നേണ്ടതല്ലേ? ഡൂരെയെങ്ങോ ആശ്രമം പണിഞ്ഞല്ലോ.

തുശൂർ ഫിലിം സൊസൈറ്റി രണ്ടാമതും പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. ഈ വരുന്ന ഞായറാഴ്ച പ്രദർശനമുണ്ട്. ചോമനദഡി. ഒരുപക്ഷെ അടുത്തുതന്നെ പഥേർപാഞ്ചാലി പ്രദർശിപ്പിച്ചേയ്ക്കും.

നിങ്ങൾ പറഞ്ഞ ബുർഷ്യാമാന്യതയും കാപട്യവും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോയിൽ അവർ വ്യക്തമായി വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'Proletarians and Communists' എന്നഭാഗത്ത്. ഭീതിയും 'കാൻസറും' ബന്ധപ്പെടുത്തിയത് എനിക്കിഷ്ടമായി. 'കാൻസർ' കോളേജ് തുറന്ന ഉടനെ ഞങ്ങൾനോട്ടീസ് ബോർഡിൽ ഇട്ടിരുന്നു. കറേപ്പേരെങ്കിലും വായിച്ചുകാണണം.

ഈ ലക്കം മാതൃഭൂമിയിലെ ആദ്യലേഖനം, 'ശപിയ്ക്കപ്പെട്ട നാടോ, നമ്മുടെ?' വായിച്ചോ? പരാജയത്തിനുള്ള കാരണങ്ങൾ, ലേഖകൻ പറയുന്നത് തമാശയുള്ളതാണ്. ഇതെല്ലാം നമ്മുടെ സാമ്പത്തികപിന്നോക്കനിലയോ, സാമൂഹ്യാസമത്വങ്ങളോ മൂലമുണ്ടാകുന്നവയല്ല. നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികളുടെയും ധാരണകളുടെയും കുറവിനാലോ, അപാകതകളാലോ നമ്മുടെ വീക്ഷണത്താലോ ഉണ്ടായിത്തീരുന്നവയാണ്. ഇവ പരിഹരിക്കുവാൻ, അതിനാലാവശ്യം, സാമ്പത്തിക പരിവർത്തനമോ സാമൂഹ്യവിപ്ലവമോ ഒന്നുമില്ല...

ഇത്തരമൊരു വലിയ വിപ്ലവം എഴുതിയ ലേഖകനും അതു മുഖ്യമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച വാരികയും നമ്മുടെ സാംസ്കാരികലോകത്തിന്റെ പാപ്പരത്തമോ നട്ടെല്ലില്ലായ്മയോ അല്ലേ കാണിയ്ക്കുന്നത്? ഇന്ത്യൻസമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ ഫലമായി ഭൂരിപക്ഷവും തങ്ങളുടെ അദ്ധ്വാനത്തിൽക്കവിഞ്ഞ് ഒന്നുമില്ലാതായിത്തീർന്നിരിയ്ക്കുമ്പോൾ, സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയോ സാമൂഹ്യാസമത്വങ്ങളോ അല്ല തകരാറിനു കാരണമെന്നു പറയാൻ അസാമാന്യവിപ്ലവം തന്നെ കൈമുതലായിവേണം. തീർച്ചയായും ഇയാൾ ഏതെങ്കിലും ഒരു കോളേജിൽ അഞ്ചുവർഷം നല്ലകുട്ടിയായി പഠിച്ചു പുറത്തുവന്നവനായിരിയ്ക്കണം. വിദ്യാഭ്യാസവും ഒരുതരം ഉല്പാദനമാണെന്ന് ആരോ പറഞ്ഞിരുന്നു. സച്ചിദാനന്ദന്റെ 'അതാണു പ്രശ്നം' ഇയാൾക്ക് നല്ലൊരുത്തരമാകും.

പത്തുവർഷം മുമ്പത്തെ ഒരു കണക്കെടുപ്പ് കാണിയ്ക്കുന്നതിതാണ്: നഗരങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലുമായി ജനസംഖ്യയിലെ മൊത്തം 0.78 ശതമാനം ഉയർന്ന ജീവിതം നയിയ്ക്കുന്നു. ഇതിൽ നഗരങ്ങളിലെ എല്ലെറ്റുകളായ 0.06 ശതമാനമാണ് രാജ്യത്തിന്റെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയാകെ നിയന്ത്രിയ്ക്കുന്നത്. ശേഷിയ്ക്കുന്നവരിൽ, നഗരങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യയിൽ 2 ശതമാനം സാമാന്യം നല്ല ജീവിതവും 12.1 ശതമാനം ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്കു മുകളിലും ജീവിയ്ക്കുന്നു. ഗ്രാമങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യയിൽ 12.2 ശതമാനം ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്കുമുകളിൽ കഴിയുന്നു. ശേഷിയ്ക്കുന്നവരുടെ ജീവിതം കൂടുതൽ വഷളായിട്ടേയുണ്ടാവൂ. ആദ്യത്തെ കണക്കനുസരിച്ച് ഇന്ത്യൻജനസംഖ്യയിൽ 13.36 ശതമാനം ജനങ്ങളേ 'ജീവി'യ്ക്കുന്നുള്ളൂ.

ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ ഒരു വാരിക കൽക്കത്തയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. അവർക്ക് വരിസംഖ്യ തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങളെപ്പറ്റി ആണ് കത്തയച്ചിട്ടുള്ളത്. മറുപടി വന്നെങ്കിലായി. Social Scientist-ന്റേത് അക്കാദമിക് സമീപനമാണല്ലോ.

അവനവനോടു തന്നെ നിതിപുലർത്തണമെങ്കിൽ, ഇവിടെ ജീവിയ്ക്കുന്ന ഓരോനിമിഷവും അത്രയേറെ വേദനിപ്പിയ്ക്കുന്നതും സ്വന്തം നിഷ്ഠിയത്വത്തെ കുത്തിനോവിയ്ക്കുന്നതുമാണ്. സ്വന്തം പ്രവൃത്തിയെന്തെന്ന് എനിയ്ക്കു കണ്ടെത്താനായിട്ടില്ല. എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാനാവും എന്ന പ്രതീക്ഷയാണ് ജീവിപ്പിയ്ക്കുന്നത്. ബോറടിച്ച് ഇല്ലല്ലോ, നിറുത്തുന്നു

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

PS: 'വ്യവസായവല്ലഭണം ഇന്ത്യയിൽ' എന്നൊരു പുസ്തകമുണ്ട്. ഒരു റഷ്യക്കാരന്റേത്. പ്രഭാത് ബുക്സാണ് ഈ മലയാളവിവർത്തനം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത്. (അത്ര നല്ല പുസ്തകമൊന്നുമല്ലെന്ന് ഒരു Review വിൽപറയുന്നു). അവിടത്തെ ലൈബ്രറിയിൽ അതുണ്ടോ എന്ന് ഒന്നന്വേഷിയ്ക്കാമോ?

ഒരു കാര്യം കൂടി: ചരിത്രത്തെയും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തെയും കുറിച്ച് അറിയണമെങ്കിൽ മാർക്സിസ്റ്റ് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിയ്ക്കുകയാണ് നല്ലത്. മനുഷ്യനെ ഏറ്റവും ആഴത്തിൽ, വളർച്ചയിലൂടെയും അവ ഉൾക്കൊള്ളുന്നവെന്നതാണ് അവയുടെ നേട്ടം. ഏറ്റവും ശരിയായ സമീപനരീതിയും അവയുടേതാണ്. വസ്തുതകളെ ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള നമ്മുടെ കഴിവിൽപ്പോലും ഇവ ഒരു വിപ്ലവം വരുത്തുന്നു. പ്രസക്തി¹-യിൽ ബി. രാജീവന്റെ കൊച്ചു ലേഖനം ശ്രദ്ധിയ്ക്കുക 'As the world becomes philosophical, philosophy also becomes worldly... its realisation is also its loss' എന്ന് മാർക്സ്. മാർക്സിനെപ്പോലെതന്നെ മാർക്സിന്റെ യഥാർത്ഥ അനുഗാമികൾക്കും വാക്കുകളിൽമാത്രം ഒതുങ്ങിക്കൂടാനായില്ല എന്നതുതന്നെ തെളിവ്.

9th April, 1977.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്തുകിട്ടി. റോയിയുടെ പുസ്തകങ്ങൾ അന്വേഷിക്കുമ്പോൾ Frantz Fanonന്റെ *The Wretched on the Earth* എന്ന പുസ്തകം കൂടി നോക്കാൻ എഴുതിയാൽ തരക്കേടില്ല. ഈ പുസ്തകം കേരളത്തിൽ കിട്ടാനില്ല. മൂന്നാം ലോകത്തെപ്പറ്റി നല്ലൊരു പഠനമാണത്രെ അത്. പ്രസക്തിയിലെ ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ ലേഖനത്തിൽ (യുവാക്കളും വിപ്ലവവും) ഇതിൽനിന്നുള്ള ഉദ്ധരണികളുണ്ട്.

പിന്നെ, ഗുരുവായൂർ പോയിരുന്നു. ‘പഥേർപാഞ്ചാലി’ യ്ക്കുപകരം അവർ റേയുടെതന്നെ ‘പ്രതിദ്വന്ദി’യാണ് പ്രദർശിപ്പിച്ചത്. ‘ഉത്തരായണ’ത്തിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയോടുസാമ്യമുള്ള കഥയാണ് പ്രതിദ്വന്ദിയുടേത്. (വളരെ അകന്ന സാമ്യമേയുള്ളൂ.) ‘പഥേർപാഞ്ചാലി’യും റേയുടെതന്നെ മറ്റുചില ചിത്രങ്ങളും ‘സംസ്കാര’യുമൊക്കെ അടുത്തുതന്നെ പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശമുണ്ടെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. അടുത്ത ചിത്രത്തെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞാൽ അറിയിക്കാം.

തെരഞ്ഞെടുപ്പുഫലങ്ങളെപ്പറ്റിയൊക്കെ വായിച്ചു. സക്കറിയ എഴുതിയതും വായിച്ചു. എന്നിട്ട് ... ശങ്കരപ്പിള്ള ക്ഷണിയിൽ എഴുതിയതാണ് ഓർമ്മ വന്നത്.

‘പേടിപ്പിക്കുന്നതോ വെറുപ്പിക്കുന്നതോ ആയ എന്തോ ഒന്ന് എല്ലാവരും മറച്ചുവെക്കുന്നു.’

ഇത്രമാത്രം

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

‘മഞ്ഞ്’ മാവോയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട കവിതയായി പ്രകീർത്തിക്കപ്പെടുന്നു. 1945ആഗസ്റ്റിൽ യെന്നാ നിൽനിന്ന് ചിയാക്കൈഷകുമായി കൂടിക്കാഴ്ചക്കായി ചുണ്ട് കിങ്ങിലേയ്ക്ക് പോകുവഴി എഴുതിയ ഈ കവിതയിൽ മനുഷ്യബിംബവും പ്രകൃതിയും പൂർണ്ണമായി തന്മയീഭവിയ്ക്കുന്നു... ചരിത്രപരമായ അന്തർജ്ഞാനവും വടക്കുകിഴക്കൻ മഞ്ഞുമലകളുടെ മുകളിൽനിന്നുള്ള കാഴ്ചയുചേർന്ന് യുദ്ധവീര്യവും സംസ്കാരവും ഒത്തുചേർന്ന യഥാർത്ഥ മഹത്തുക്കൾ തന്റെതന്നെ ... ദർശനത്തിലേക്കും കവിയെ നയിക്കുന്നു — സച്ചിദാനന്ദൻ

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്ത്. 'പനി' ഇപ്രാവശ്യം വായിച്ചപ്പോൾ കൂടുതൽ ഇഷ്ടമായി. അവസാന ഖണ്ഡം പ്രത്യേകിച്ചും. രൂപാന്തരവും ഉളിയും ഇതോടൊപ്പം അയയ്ക്കുന്നു. പനിക്ക് മുമ്പ് എഴുതിയ കവിതകളാണ്. ഈ ലക്കം ദേശാഭിമാനിയിൽ സച്ചിദാനന്ദന്റെ ലേഖനമുണ്ട്. ആധുനികമലയാളകവിതയെപ്പറ്റി. അയ്യപ്പപ്പണിക്കരെയും ഗോവിന്ദനേയും കക്കാടിനേയും പറ്റിയാണ് ഈ ലക്കം.

ഇന്നലെ സത്യജിതറായിയെപ്പറ്റി മേരി സേറ്റൻ എഴുതിയ പുസ്തകം കിട്ടി 'Portrait of a Director' കൊള്ളാവുന്ന പുസ്തകമാണ് ക്ലാസ്സ് തുടങ്ങിയതിനുശേഷം കോളേജിലേയ്ക്ക് എന്തെങ്കിലും വരികയാണെങ്കിൽ ഞാൻ എടുത്തു വെച്ചിരിക്കാം. മുൻകൂട്ടി അറിയിച്ചാൽമതി. പുസ്തകം ഇരിങ്ങാലക്കുടയിലെ എസ്.എൻ. ലൈബ്രറിയിലേതാണ്. പിന്നെ, വരുന്നെങ്കിൽ 'പ്രസക്തി'യുടെ ലക്കങ്ങൾ ഒന്നുകൊണ്ടുവരാമോ?

എനിക്ക് ശങ്കരപിള്ളയുടെ ലേഖനം 'യുവാക്കളും വിപ്ലവവും' ഒന്നുകൂടി വായിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്.

'ദേശാഭിമാനി ലൈബ്രറി' ജില്ലെ പുസ്തകങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് സത്യജിതറായിയുടെ പുതിയ പുസ്തകമായ 'സിനിമ അവരുടെയും നമ്മുടെയും' ആണെന്ന് പരസ്യം കണ്ടു. കൂടെ ഇ.എം.എസ്സിന്റെ 'ഗാന്ധിയും ഗാന്ധിസവും' വാങ്ങുന്നുവോ. തിയതികൾ വായിച്ചില്ല. ഒന്നാംഭാഗം എന്റെ പക്കലുണ്ട്. വേണമെങ്കിൽ അയച്ചുതരാം. ഈയുടെ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം ഒന്നറിയാൻ ശ്രമിച്ചു. ഇന്ത്യയുടെ കഴിഞ്ഞ മുപ്പതുവർഷങ്ങളിലെ സാമ്പത്തികഘടനയും നയങ്ങളും തമാശയുള്ളതാണ്. ഇവിടത്തെ ജനങ്ങളെല്ലാം എത്ര ഭീകരമായാണ് ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടുന്നതെന്നറിയാൻ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റിന്റെ നയങ്ങളറിഞ്ഞാൽമതി. സഹായികളായി മഹത്തായ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികളും ജനാധിപത്യ വിശ്വാസികളും വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങളും ബ്യൂറോക്രസിയും ഉണ്ട്. സാമ്പത്തികഘടനയാണ് സമൂഹഘടനയെയാകെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതെന്ന് മാർക്സ് പറയുന്നു. ഏറ്റവും നല്ല ഉദാഹരണം ഇന്ത്യ തന്നെ. പുതിയ ഗവൺമെന്റ് കുഴപ്പങ്ങളെ ഒഴിവാക്കാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്. മാറ്റത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇവിടെ ആരും വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. വിശ്വസിക്കുന്ന കുറച്ചുപേർ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

മാവോയുടെ കുറച്ചുകവിതകൾ കിട്ടി. ഒരേണ്ണം ഇതാണ്.

Loushan Pass
Cold is the west wind
Far in the frosty air the wild gees
call in the morning moonlight
In the morning moonlight.
The Clatter of Horse's hooves ring
sharp
And the Bugle's note is muted
Do not say that the strong pass
is guarded with iron.
This very day in one step we shall pass
its summit
We shall pass its summit!
There the hills are blue like the sea,
And the dying sun is like blood.

നമ്മുടെ തലമുറയ്ക്ക് രണ്ടുവശമാണുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു. സ്വീകരിക്കലിന്റേയും തിരസ്കരിക്കലിന്റേയും. മുൻതലമുറയിൽ-സച്ചിദാനന്ദനിലോ, കടമ്മനിട്ടയിലോ-കാണാത്തതാണ്. എനിക്ക് അതെന്താണെന്നു വ്യക്തമായി മനസ്സിലായിട്ടില്ല. വൈരുദ്ധ്യം അറിയുന്നുവെന്നുമാത്രം. കഴിഞ്ഞ തലമുറക്കാരൊക്കെ ഒരർത്ഥത്തിൽ എസ്കേപ്പിസ്റ്റുകളായിരുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നു. താങ്കൾക്കതെന്തെന്തെപ്പൊഴിട്ടുണ്ടോ? അവരെഴുതുന്നതിനുമപ്പുറം കാര്യങ്ങളുണ്ടെന്നു തോന്നിയിട്ടില്ലേ? സാധാരണ ജീവിതത്തിൽത്തന്നെ ആ വ്യത്യസ്തം അനുഭവമായിട്ടില്ലേ? കഴിഞ്ഞ തലമുറയെന്നു പറയുമ്പോൾ സ്വാതന്ത്ര്യശേഷം വളർന്നവരും കലയിലും സാഹിത്യത്തിലും രാഷ്ട്രീയത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നവരേയുമാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അവരും പ്രായപൂർത്തിയാവാത്ത നമ്മുടെ തലമുറയും തമ്മിലെ വൈരുദ്ധ്യം. അടുത്തവർഷങ്ങളിൽ കാര്യമായ എന്തെങ്കിലും മാറ്റം ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ദേശാഭിമാനി കാണാറുണ്ടോ?

മുൻപൊരു ലക്കം കടമ്മനിട്ടയുടെ 'അവൻ പറയുന്നു' എന്ന കവിത പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. രണ്ടുലക്കം മുൻപ് സി.എൻ. കരുണാകരൻ, കെ.സി.എസ്. പണിക്കരെപ്പറ്റി എഴുതിയ ലേഖനം. സച്ചിദാനന്ദന്റെ കവിത വന്ന ലക്കത്തിൽ ലൂസൂൻന്റെ കഥ വന്നിരുന്നു. വാരിക ആകപ്പാടെ കൊള്ളാവുന്ന ഒന്നായിട്ടുണ്ട്.

നിറുത്തുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

സ്വീകരിക്കലിന്റേയും തിരസ്കരിക്കലിന്റേയും വശങ്ങൾ എന്ന് എഴുതിയത് ഇങ്ങനെ വിശദീകരിക്കാം: നമ്മുടെ രാജ്യം ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് രാഷ്ട്രമല്ല. ഈ പ്രസ്താവം തന്നെ ഒരു കാര്യം വെളിവാക്കുന്നു ഇവിടെ ചൂഷിതനും ചൂഷകനും നിലനിൽക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ജനങ്ങളെ പൊതുവെ ഇങ്ങനെ തരംതിരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു.

1. ഉപരിവർഗ്ഗം: (വ്യവസായികൾ, വൻകിട ഷെ യർഹോൾഡേഴ്സ്, പൊതുമേഖലയിലെയും സ്വകാര്യമേഖലയിലെയും ഉയർന്ന ഉദ്യോഗ സ്ഥർ, ഭൂപ്രഭുക്കൾ, എന്നിവർ)
2. മദ്ധ്യവർഗ്ഗം: (ചെറുകിട കർഷകർ, പൊതുമേഖ ലയിലെയും സ്വകാര്യമേഖലയിലെയും വൈറ്റ് കോളർവിഭാഗം, മറ്റുഇടത്തരക്കാർ എന്നിങ്ങ നെ)
3. അടിസ്ഥാനവർഗ്ഗം: തൊഴിലാളികൾ ((വ്യവസാ യമേഖലയിലേയും കൃഷിയിലേയും) കൂലിപ്പണി കാർ,... എന്നിവർ)

ഉപരിവർഗ്ഗം ഇവിടെ ന്യൂനപക്ഷമാണ്. മൂന്നാമത്തെ വിഭാഗമാണ് ഭൂരിപക്ഷവും. അധികാരവും ഭരണകൂട വും എന്നും ഉപരിവർഗ്ഗത്തിന്റേതായിരുന്നു. ഇന്നത്തെ ഇന്ത്യൻവ്യവസ്ഥയിൽ വേരുകളില്ലാത്ത വിഭാഗമാണ് മദ്ധ്യവർഗ്ഗം. വ്യവസ്ഥയുടെ നിലനില്പിനെ സഹായിക്കു ന്നത് ഇവിടെത്തെ ഭീമമായ ബ്യൂറോക്രസിയാണ് (അടി യന്തിരാവസ്ഥ നിലനിർത്താൻ ഇന്ത്യൻപോലീസ് വി ഭാഗം എങ്ങനെ സഹായിച്ചുവെന്നോർക്കുക)

വ്യവസ്ഥയുടെ നി ലനില്പിന് ഏറ്റവും സഹായകമായ വി ധത്തിലാണ് ഇവി ടത്തെ വിദ്യാഭ്യാസ വ്യവസ്ഥയ്ക്കും രൂപം കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ത്. നമ്മുടെ സില ബസ്സും പരീക്ഷാ സമ്പ്രദായവും ക്ലാ

സ്കൂളുകളും ഉദ്യോഗസാധ്യതകളും ഒക്കെ ഇക്കാര്യം വെളിവാക്കുന്നു. ഒരുതരം വന്ധ്യംകരണം. ക്ലാസ്സ്മുറിയു ടെ മനംപുരട്ടുന്ന അന്തരീക്ഷം തന്നെയാണ് പൊതുവെ എല്ലായിടത്തും.

ഇങ്ങനെയാവുമ്പോൾ ജീവിതത്തെത്തന്നെ ഒരു അയു ക്തികത ബാധിക്കുന്നു. ഔട്ട്സൈഡർസാഹിത്യത്തി ലുള്ളത് ഈ അയുക്തികതയാണെന്ന് എനിക്ക് തോ ന്നുന്നു. അത് ആദ്യഘട്ടമായിരുന്നു. എല്ലാറ്റിന്റേയും— ബന്ധങ്ങളുടേയോ വസ്തുക്കളുടേയോ അല്ലെങ്കിൽ ചരി ത്രത്തിന്റേയോ സംഭവങ്ങളുടേയോ ഒക്കെ—ആഴം കണ്ടെത്താനുള്ള ശ്രമമായിരുന്നു അടുത്തത്. സച്ചിദാ നന്ദന്റെയും കെ.സി.എസ്. പണിക്കരുടേയും സൃഷ്ടിക ളിലാണ് ഈ വളർച്ച ഏറ്റവും വ്യക്തമായി കാണുന്നത്. പണിക്കരുടെ 'വാക്കുകളും പ്രതികങ്ങളും' സീരീസിൽ ഘടകങ്ങളുടെ പരസ്പരബന്ധവും എല്ലാംചേർന്ന് ഉള്ള വാക്കുന്ന ഭാവവും, രൂപാന്തരത്തിലാണെങ്കിൽ മാതൃപു ത്ര (ക്രിസ്തു-മറിയം) ബന്ധത്തിന്റെ ഉദാത്തത.

മാറ്റം പിന്നെയുമുണ്ടായി. ഇന്ത്യൻയാഥാർത്ഥ്യത്തെ കണ്ടെത്തുന്നതിലൂടെയും അതിനനേരെ പ്രതികരിക്കു ന്നതിലൂടെയും (ഈ കാലത്ത് സച്ചിദാനന്ദൻഎഴുതിയ 'രണ്ടാം കണ്ണ്' എന്ന കവിത ഇതിനോടൊപ്പം അയ യ്ക്കുന്നു.) അവരുടെ തലമുറ മുഴുവൻ ഈ മാറ്റത്തിനു വി ധേയമായി. പക്ഷേ, അവർക്കാണെങ്കിൽ ഈ 'അയു ക്തികത' സ്വീകരിക്കാനും (ഇങ്ങനെയൊരു വ്യവസ്ഥി തിയിൽ അതു നല്കുന്നതെല്ലാം സ്വീകരിക്കുക) വ്യവസ്ഥ യിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ അതിനെ സ്വന്തം സൃഷ്ടികളി ലൂടെ എതിർക്കാനും കഴിഞ്ഞു.

നമ്മുടെ തലമുറയ്ക്ക് (?) അതു കഴിയുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. ചരിത്രമനുസരിച്ച് കഴിഞ്ഞ തലമുറയുടെ അറിവ് പു തിയതലമുറയുടെ പ്രവൃത്തിയാകേണ്ടതാണ്. എന്താ ണ് എന്ന് വ്യക്തമായെനിക്കറിയില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് സ്വീകരിക്കലിന്റേയും തിരസ്കരിക്കലിന്റെയും വശങ്ങൾ എന്ന് എഴുതിയത്. ഒന്നും വ്യക്തമല്ലാത്തതുകൊണ്ട്. എന്തുകൊണ്ട് ഇവിടുത്തെ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ കലാപം പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്നില്ല? താൽക്കാലിക ആവശ്യങ്ങൾ ക്കപ്പറം ഒരു സമരവും എത്തിനോക്കുന്നില്ല? ഞാൻ മുൻപ് 'Monopoly Capitalism' എന്നൊരു പുസ്തകത്തെ പറ്റി എഴുതിയിരുന്നല്ലോ. കാപ്പിറ്റലിസം എങ്ങനെ സമൂ ഹത്തെ മനുഷ്യത്വ രഹിതമാക്കുന്നു എന്ന്, അമേരിക്ക യിലെ സമൂഹത്തെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ, അതിൽ വിശദീ കരിക്കുന്നു. പലകാര്യങ്ങളും ഇന്ത്യയ്ക്കും ബാധകമെന്നു തോന്നി. പുസ്തകം വേണമെങ്കിൽ എടുത്തുതരാം.

ഈയ്യിടെ Social Scientist എന്നൊരു മാസികയുടെ രണ്ടുലക്കങ്ങൾ കിട്ടി. തിരുവനന്തപുരത്തെ Indian School of Social Sciences പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതാ ണ്. ഇടതുപക്ഷചായുള്ള നല്ലൊരു പ്രസിദ്ധീകരണമാ ണ്. ഇന്ത്യയേയും തെക്കുകിഴക്കൻഏഷ്യയേയും പറ്റി ഒന്നാംകിട ലേഖനങ്ങൾ അവർ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു.

എന്താണ് 'പുതുയുഗപ്പിറവി'? ആ ലക്കം ഞാൻ കണ്ടി ല്ല. ഗാന്ധിയെപ്പറ്റി ഒരുപാട് ചർച്ചകൾ നടന്നല്ലോ— ഗോവിന്ദന്റെ 'ഡോക്യുമെന്റി', 'വിട' എന്ന കവിത. സച്ചിദാനന്ദന്റേയും അയാളുടെ തലമുറയുടേയും കവിത കളിൽ ഗാന്ധി ഇടയ്യിടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാറുണ്ട്. ഗാന്ധി യെപ്പറ്റി എനിക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളത് ഇതൊക്കെയാണ്:

1. അയാൾ ഒരു ഐഡിയലിസ്റ്റായിരുന്നു. സ്വന്തം പൂർണ്ണതയായിരുന്നു, പൂരിറ്റിയും, അയാൾക്കു പ്രധാനം. ഗാന്ധിജിയുടെ വ്യക്തിത്വം രാജ്യത്തി ന്റെ പുരോഗതിയുമായി അലിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഫ്യൂ ഡൽ ധർമ്മികമൂല്യങ്ങളുടെ അവസാനത്തെ ആളിക്കത്തലായിരുന്നു ഗാന്ധി.
2. ഗാന്ധിജിയുടെ തുടക്കവും ഒടുക്കവും ഗാന്ധി തന്നെയായിരുന്നു. ഗാന്ധിയ്ക്കുശേഷം ... നിലനി ന്നവെന്ന് കരുതുന്നുവോ? ഇതിനു പ്രധാന കാ രണമായി എനിയ്ക്കു തോന്നുന്നത് ചരിത്രത്തിന്റെ പുരോഗതിയുമായി ഗാന്ധി ഇണങ്ങിയിരുന്നില്ല എന്നതാണ്. അയാൾ ചരിത്രത്തെ ഉൾക്കൊ ണ്ടില്ല, അങ്ങനെ ചരിത്രാവശിഷ്ടമായി. (മൊറർ ജിയും ജെപിയും ഗാന്ധി ശിഷ്യന്മാരാണോ?)
3. ഗാന്ധിജിയുടേത് ഒത്തുതീർപ്പു പ്രസ്ഥാനമായിരു ന്നു. വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ ഒത്തുതീർന്നു പൊയ്ക്കാളു മെന്ന് അയാൾ കരുതി. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഗാ ന്ധിജി കാലത്തെ നിഷേധിച്ചവനാണ്. പരാജി തനും.
4. ഗാന്ധിജിയുടേതെന്നു പറയുന്ന മഹത്തായ ഗു ണങ്ങളൊക്കെ മഹാനാരായ എല്ലാ ലോക നേതാക്കൾക്കും ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്. വേണ മെങ്കിൽ മാർക്സ് മുതൽ ഇങ്ങേയറ്റം ചെഗുവേര വരെ.
5. ഇന്ത്യക്കാരുടെ പ്രത്യേകത(?)യായ ഭക്തിയും ആരാധനയും സാമ്രാജ്യത്വദല്ലാളികൾ നൽകിയ പരസ്യവുമാണ് ഗാന്ധിയെ ഗാന്ധിജിയാക്കിയ ത്. (എം.എൻ. റോയിയെ ആരും ഓർക്കാറില്ല.)

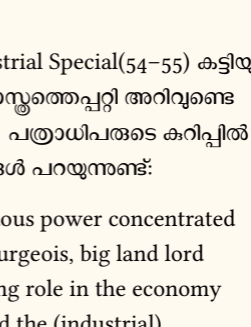
ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്ത്, ഇന്ത്യയിലെ 'സോഷ്യൽസയന്റിസ്റ്റ്'ന്റെ കുറച്ചു ലക്കങ്ങൾകിട്ടി, 36 മുതൽ ഏറ്റവും പുതിയതുവരെയുള്ള തിനിടയ്ക്ക് ചില ലക്കങ്ങൾ. മികച്ചതായി രണ്ടു ലക്കമേയുള്ളൂ. 45-ൽ Francois Houtart-ന്റെ ഒരു ലേഖനമുണ്ട്: 'Non-socialist Societies of South East Asia' തെക്കുകിഴക്കനേഷ്യൻരാഷ്ട്രങ്ങളെപ്പറ്റി നല്ലൊരു പഠനമാണത്. 37 National Question of India-Special Number ആണ്. ഇന്ത്യയുടെ മാർക്സിസ്റ്റ് വിശകലനമാണ് Nation -നെപ്പറ്റി എഴുതിയിരുന്ന നിർവചനം (അതു Stalin-ന്റേതാണ്) ഇവരിൽ പലരും ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇന്ത്യ ഒരു Nation ആണെന്ന് മാർക്സിസ്റ്റുകൾ അംഗീകരിക്കുന്നില്ല

'The Multinationality of India is historical reality' എന്നാണ് 'Theoretical Aspects of National Question' എന്ന ലേഖനത്തിൽ പ്രകാശ് കാരാട്ട് പറയുന്നത്. ഭാഷ, സംസ്കാരം, ഭൂവിഭാഗം എന്നിവകൊണ്ട് വേർതിരിക്കപ്പെട്ട പന്ത്രണ്ട് മുഖ്യ Nationalities ഉൾപ്പെട്ടതാണ് ഇന്ത്യ എന്ന് അയാൾ പറയുന്നു. പക്ഷെ ഇവയിലെ ജനതയെയാകെ ഒന്നിപ്പിക്കുന്ന പൊതുശത്രുവായി ഭൂപ്രഭ-ബുർഷ്വാ വർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്. Nationality യുടെ പ്രശ്നം രണ്ടാമതേ വരുന്നോള്ളൂ.

ഇവിടത്തെ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ സമീപനം ഇതാണ്:

'The national question in India therefore can

be satisfactorily settled only with the people's democratic revolution: The recomposing of the Indian Union, with a democratic state structure, genuine equality of all Indian languages and free flowering of diverse national cultures, is a historic task possible only with the voluntary union of all Indian nationalities in a people's democracy.'

ഇന്ത്യയുടെ ഈ പ്രശ്നം വിപ്ലവപൂർവ്വ റഷ്യയുമായി സാമ്യം ഉള്ളതാണത്രേ.

ഈ രണ്ടു ലക്കങ്ങളും (37, 35) വാങ്ങാൻകൊള്ളാവുന്നതാണ് പറ്റുമെങ്കിൽ വാങ്ങണമെന്നു കരുതുന്നു. കഴിയുമെങ്കിൽ ഇനി വരുമ്പോൾ കൊണ്ടുവരാം.(ഒരുപക്ഷേ പെട്ടെന്ന് തിരിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടിവന്നെങ്കിൽ കൊണ്ടുവരാൻ പറ്റില്ല)

Social Scientist- ന്റെ Industrial Special(54-55) കട്ടിയുള്ളതാണ്. സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി അറിവുണ്ടെങ്കിലേ മുഴുവൻ മനസ്സിലാവൂ. പത്രാധിപരുടെ കുറിപ്പിൽ രസകരമായ ചില കാര്യങ്ങൾ പറയുന്നുണ്ട്:

'It is evident that tremendous power concentrated in the hands of the big bourgeois, big land lord combine and its dominating role in the economy underlie the factors behind the (industrial) stagnation. But the government instead of attacking landlordism and implementing land reforms and curbing monopoly capital has sought an alternative in the strategy of export-led growth by collaboration with foreign capital. This has meant generous concession in the form of relaxation of foreign exchange regulations, repatriation of profits, and easing of import controls. All these further restrict the maneuverability of the state, gradually closing the doors to independent economic development.'

(1972-73നും 75-76നുമിടയ്ക്ക് ഇന്ത്യൻ സ്വകാര്യവ്യവസായമേഖലയിലെ ഉയർന്ന 20 തറവാടുകളുടെ ആസ്തി 50 ശതമാനംകണ്ടു വർദ്ധിച്ചതായി ഇതോടൊപ്പം ഉള്ള പട്ടിക കാണിക്കുന്നു).

പണപ്പെരുപ്പം തടയാൻ ഗവൺമെന്റ് കൈക്കൊണ്ട പരിപാടി തൊഴിലാളി-ഉദ്യോഗസ്ഥവിഭാഗത്തിന്റെ ശംബളവർദ്ധനയും D.A.യുമൊക്കെ നിർബന്ധനികേഷപത്തിലും മറ്റുമായി തടഞ്ഞുവെക്കലും ബോണസ് തടയലുമായിരുന്നു. നികുതി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ഇതൊക്കെ ജനങ്ങളെ ഉപഭോഗവസ്തുക്കൾ വാങ്ങുന്നതിൽനിന്നു തടഞ്ഞു. തന്മൂലം വ്യവസായത്തിന്റെ നാശത്തിലേക്കും. ഇതിന്റെ ദുരിതം അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നത് ജനങ്ങൾതന്നെയാണെന്നു എന്ന് എഡിറ്റർപറയുന്നു.

'What has become unmistakably clear is the failure of capitalist path of development in a world situation where capitalism itself is on the decline and colonial expansion as an outlet for industrialisation is no longer possible. The bourgeoisie in the leadership of the national movement, for political reasons, is forced to compromise with feudal reaction at home. And such compromise necessarily means a compromise with imperialism abroad.'

ജനതാ സർക്കാരിന്റെ നയങ്ങൾക്കും മുൻഗവൺമെന്റ് നയങ്ങളിൽനിന്നും കാര്യമായ വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ല. ഒരു ബുർഷ്വാ ഗവൺമെന്റ് പോയി മറ്റൊന്ന് വന്നേയുള്ളൂവെന്ന് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയും തീവ്രവാദി ഗ്രൂപ്പുകാരും ഒരേപോലെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. (വെള്ളിയാഴ്ചയിലെ ഇന്ത്യൻഎക്സ്പ്രസ്സിൽ അബുവിന്റെ കാർട്ടൂൺകണ്ടുവോ?)

സ്വാതന്ത്ര്യബോധം കമ്മിയാണ് എന്നതിനോട് ഞാനും യോജിക്കുന്നു.പക്ഷേ അത് സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നതല്ലേ? ഇന്ത്യയിൽ രാഷ്ട്രീയനവോത്ഥാനം തുടങ്ങിയ കാലംമുതൽ ഇങ്ങേയറ്റം മാർക്സിസ്റ്റ് -ലെനിസ്റ്റ് (തീവ്രവാദി) ഗ്രൂപ്പുകൾവരെയുള്ള രാഷ്ട്രീയകക്ഷികളുടെ ആദർശദാരിദ്ര്യത്തിന് ഇതിൽ ഒരു വലിയ പങ്കില്ലേ? ഇന്ത്യയിലെ, അല്ലെങ്കിൽ ചുരുങ്ങിയത് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയെങ്കിലും ജനങ്ങളുടെ സംസ്കാരത്തേയും സ്വഭാവത്തേയും ഉൾക്കൊണ്ട് ഒരു രാഷ്ട്രീയകക്ഷി രൂപീകരിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടതിന് ആരെയൊണ് കുറ്റപ്പെടുത്തേണ്ടത്?

(മുടി അല്പംനീണ്ടുപോയാൽപോലും ഞെട്ടുന്നവർ ഇന്നും നമ്മുടെ നാട്ടിലുണ്ടല്ലോ). എനിക്കു തോന്നുന്നത് സ്വാതന്ത്ര്യബോധമില്ലായ്മയേക്കാളേറെ ഭീതിയാണ് ഇന്നാട്ടുകാരെ എന്നും ഭരിച്ചിരുന്നത് എന്നാണ്.

പണ്ടുമുതലേ ഈ രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്നവർ എല്ലാം ഈ ഭീതി സൃഷ്ടിച്ച് മുതലെടുത്തവരാണ് യഥാർത്ഥശത്രുവിനെ കാണാൻ എല്ലാവരും മടിക്കുന്നു. (കോളേജുകളിലെ മഹത്തായ കലാപങ്ങൾ, ബസ്സിനു കല്ലെറിയാലും അന്യോന്യം തല്ലലും എന്തിനെയാണ് പിന്നെ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്).

സ്വയം കാണാൻപോലും എല്ലാവർക്കും മടിയാണ്. ഇത് ഇന്ത്യയിലെമാത്രം പ്രശ്നമാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലേയും ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലേയും മനുഷ്യരുടെതന്നെ പ്രത്യേകതയാണിത് -അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ രണ്ടു വ്യക്തിത്വം സൃഷ്ടിക്കുക. പിന്നെ സമൂഹത്തിന്റെ താളത്തിൽനിന്നും ഒറ്റപ്പെടലും മാനസികസംഘർഷങ്ങളും സ്വയം അറിയാനുള്ള ശ്രമങ്ങളും (ഡോസ്റ്റോയെവ്സ്കിയുടെ പുസ്തകങ്ങൾവായിച്ചിട്ടുണ്ടോ? നൂറുകൊല്ലങ്ങൾക്കുമപ്പുറം എഴുതിയവയെങ്കിലും അവ ഇന്നും പ്രസക്തമാണ്. എനിക്ക് അവ മഹത്തായൊരു അനുഭവമായിരുന്നു; പ്രത്യേകിച്ച് *Crime and Punishment, Brothers Karamazov.* (*Crime and Punishment* എന്റെ പക്കലുണ്ട് വായിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ കൊണ്ടുവരാം)

താങ്കൾപറഞ്ഞ വിചാരവിപ്ലവത്തിൽഞാനും വളരെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നു. സച്ചിദാനന്ദനും ശങ്കരപ്പിള്ളയും പറഞ്ഞത് (മലയാളനാട്) ഇവിടെ ഒരു സാംസ്കാരികവിപ്ലവം സൃഷ്ടിക്കാനാണ് തങ്ങളുടെ ശ്രമമെന്നാണ്. അവനവനെതന്നെ മുഖത്തോടുമുഖം തിരിച്ചിറുത്തുക എന്ന് ആരോ പറഞ്ഞത് ഓർമ്മിക്കുന്നു. സ്വയം അറിയലിനാണ് ഇന്നും ഏറെ പ്രസക്തി, അല്ലേ. അതിൽ താൻ ജീവിക്കുന്ന സമൂഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവും ഉൾപ്പെടുമല്ലോ (മനുഷ്യനും പ്രപഞ്ചവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ ഉദാത്തത ഉപനിഷത്തുകളിലാണ് എനിക്കു കാണാനായിട്ടുള്ളത്. ബുദ്ധിസവും ക്രിസ്തുമതവും നിഷേധസ്വഭാവമാർന്നവയായിരുന്നു മാർക്സിസം അതിനോട് (?) മാറ്റത്തിനുള്ള മനുഷ്യപ്രയത്നം കൂടെ ഒന്നിപ്പിക്കുന്നു. ഒ.വി. വിജയനിൽ കാണാത്തത് ഈ രണ്ടാമത്തെ വശമാണ്. അയാളുടെ അടുത്ത തലമുറ ഇതുൾക്കൊള്ളുന്നതായി തോന്നി; (രണ്ടും ഒപ്പം). ഇന്ത്യൻകലാകാരന്മാരിലെ ഐക്യബോധം അതുകൊണ്ട് ജനതയുടെ മാറ്റത്തിനുള്ള ആഗ്രഹത്തിന്റെ മുന്നോടി ആയി കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ടോ? ആർ.എസ്.എസ്.കാരെ പരിചയമുണ്ടോ? എന്താണ് അവരെ സംഘടനയിലേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കുന്നത്? ഇവിടുത്തെ ചില യൂത്ത് കോൺഗ്രസ്സുകാരെ എനിക്കറിയാം ആകപ്പാടെയുള്ള പ്രൗഢിയും പ്രതാപവുമാണ് അവരെ ആകർഷിക്കുന്നത്. (പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളിലോ പാർട്ടി നയങ്ങളിലോ അവർക്കു വിശ്വാസമില്ല) ഇങ്ങനെയല്ലാത്തവരെ ആകർഷിക്കുന്നത് അന്ധമായ ഭക്തിയും.

പിന്നെ, ദ്വിമുഖത്വം എന്നത് ഒരു തിയറിയായല്ല ഞാൻ എഴുതിയത്; സൗകര്യത്തിന് ആ വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചു എന്നുമാത്രം. താങ്കൾ എഴുതിയതിൽതന്നെ ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ച ആശയം കണ്ടു. ഈ സമൂഹത്തിന്റെ പൊള്ളത്തരം മുഴുവൻഅറിഞ്ഞിട്ടും ഇവിടെ ജീവിക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ താങ്കൾ എന്താണു ചെയ്യുക? ഇതു ജീവിതമല്ലെന്നറിഞ്ഞ് ജീവിക്കുന്നതിലെ വൈരുദ്ധ്യം. ഇവിടെ സ്വതന്ത്രമായി ജീവിക്കുക എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എന്താണ്. ഈ ചോദ്യം താങ്കളെ അലട്ടിയിട്ടില്ലേ. ഇതു തന്നെയാണ് ഞാനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. (സച്ചിദാനന്ദനെ ദ്വിമുഖത്വത്തിനുദാഹരണമായല്ല ഞാൻപറഞ്ഞത്. സ്വന്തം കാലത്തെ അയാൾ(അയാളുടെ തലമുറ) വാക്കുകളിൽ നന്നായി ഉൾക്കൊണ്ടു എന്നു മാത്രം.)

നിറുത്തുന്നു

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

മാതളം താങ്കൾ പകർത്തിയെടുത്തിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു അല്ലേ. കഴിഞ്ഞവട്ടം വന്നപ്പോൾകൊണ്ടുവരാൻ മറന്നതാണ്. ഇതോടൊപ്പം അയക്കുന്നു. മതത്തിന്റെയും ജാതിയുടെയും സംഘടനകളുടേയും പ്രശ്നമാണ് നിങ്ങളെ ഏറ്റവും അലട്ടുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു.

കുറച്ചുപേരുടെ താല്പര്യത്തിനുവേണ്ടി ഇവയൊക്കെ ബോധപൂർവ്വം ഉളവാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു തന്നെയല്ലേ? ചുഷിതരെ മതത്തിന്റെ പേരിൽ ചൂഷകരോടൊന്നിപ്പിച്ച് യഥാർത്ഥ വർഗ്ഗസമരം ഒഴിവാക്കുകയെന്നതല്ലേ ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശം. (ഇവയെ നേരിടുന്നതിൽതെറ്റായ സമീപനം തുടങ്ങിവെച്ചത് ഗാന്ധിതന്നെയാണെന്നു. അയാൾ മതങ്ങൾക്കായുള്ള സമരങ്ങളുടെ ആഴം കാണാൻ മറന്നുപോയി). ബുർഷ്വാഭരണകൂടങ്ങളെ നിലനിർത്തുന്നതിൽ മതത്തിന് വലിയൊരു പങ്കുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജനതാ സർക്കാരും. കേരളത്തിൽ മുസ്ലീംലീഗിനെ ആദ്യമായി കൂട്ടുപിടിച്ചത് മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയാണല്ലോ. അവർ അതിനെ എങ്ങനെയാണ് ന്യായീകരിച്ചതെന്നറിയില്ല.

Nationality-യുടെ പ്രശ്നമെന്നപോലെ മതത്തെയും രാഷ്ട്രീയമായിത്തന്നെ നേരിടേണ്ടതാണ്. ജനാധിപത്യ ഭരണവ്യവസ്ഥയിൽ അത് അസാധ്യമെന്ന് ഉറപ്പാണല്ലോ. ശരിയാണ്, താങ്കൾ പറഞ്ഞപോലെ വിചാരവിപ്ലവത്തിന് വലിയ പ്രസക്തിയുണ്ട്. പക്ഷേ അത് വാക്കുകളിൽമാത്രം പോരല്ലോ. ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെയും അടിത്തറയായി എനിക്കു കാണാവുന്നത് വർഗ്ഗവൈരുദ്ധ്യവും അതിനെ സഹായിക്കുന്ന ഭരണകൂടവുമാണ്.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഫിലിംസൊസൈറ്റിയുടെ പ്രദർശനമുണ്ടായിരുന്നല്ലോ, കട്ട്. ഞാൻ വൈകിയാണറിഞ്ഞത് പോയിരുന്നോ?

ഈ ലക്കം 'കലാകൗമുദി'യിലെ ലേഖനത്തിൽ (കോൺഗ്രസ്സിന്റെ പിന്നാലെ ജനതാപാർട്ടി) എലിറ്റിസ്റ്റ് സ്വാധീനം എന്ന ഭാഗം വായിച്ചോ? ഈ വർഗ്ഗത്തെ ആകെ മാറ്റുന്നതിനെക്കുറിച്ചാണ് ഫാനൻ 'റെച്ചഡ് ഓഫ് ദി എർത്തി'ന്റെ ആദ്യ പുറത്തിൽത്തന്നെ പറയുന്നത്. ഇവരൊഴിച്ചുള്ള രാജ്യത്തിലെ ബാക്കി ജനതയെല്ലാം ഒന്നുകിൽ ഇവരുടെ ദല്ലാളരോ അല്ലെങ്കിൽ ഇവരാൽ ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടുന്നവരോ ആണ്. നമ്മുടെയൊക്കെ ജീവിതവും ഇവരാണ് നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. അപ്പോൾ ഇവിടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്? ഈ വർഗ്ഗമൊട്ടാകെതന്നെ വിദേശകരുതക വർഗ്ഗത്തിന്റെ ദല്ലാളന്മാരെന്നതാണ് ഏറ്റവും തമാശയുള്ള കാര്യം (ഇന്നി്ൽ സച്ചിദാനന്ദൻ ജോൺ ബെർഗറെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു ശ്രദ്ധിച്ചോ?) ലേഖകൻ ഒരു വർഗ്ഗത്തേക്കുടി ഇവരിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ വിട്ടുപോയി. മതസ്ഥാപനങ്ങളും അവരുടെ കൂട്ടുകാരും. ഈ elite-കളല്ലേ ഇന്ത്യൻജനതയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ശത്രു?

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

Reason, Romanticism and Revolution കിട്ടി.

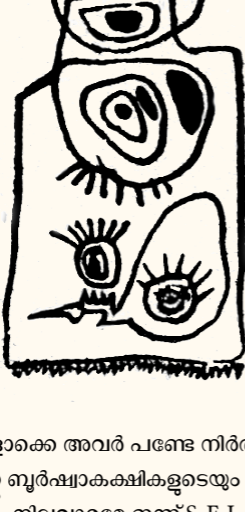
ഒന്നോടിച്ചു നോക്കി ഈയാഴ്ച തന്നെ തിരിച്ചുതരാം.

പരീക്ഷയല്ലേ, വായിക്കാൻ സമയം കിട്ടില്ല 'Beyond Communism' എന്നെ നിരാശപ്പെടുത്തി.

പുസ്തകം പഠിച്ചെന്നൊന്നും ഞാൻ അവകാശപ്പെടുത്തില്ല. വായിച്ചിടത്ത് പലകാര്യങ്ങളിലും റോയി തീരെ അശാസ്ത്രീയമായ, ഒരു യുട്ടോപ്പിയന്റെ സ്വപ്നലോകത്തേക്ക് പിൻതിരിഞ്ഞതായി തോന്നി. മാർക്സിസത്തിൽനിന്ന് വളരെ പിന്നിലാണ് അതിലെ ആശയങ്ങൾ.

കോളേജ് ഇലക്ഷന്റെ വിവരങ്ങളൊക്കെ അറിഞ്ഞല്ലോ. ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചതിനേക്കാൾ വലിയ ഭൂരിപക്ഷം S. F. I. ജനതാമുന്നണിക്ക് കിട്ടി. S. F. I.-യ്ക്ക് ഇന്ന് മുമ്പുള്ളതിനേക്കാളേറെ മെമ്പർമാരുണ്ട്.

പക്ഷേ ഇലക്ഷനൊക്കെക്കഴിഞ്ഞശേഷം ഇപ്പോഴത്തെ പ്രശ്നം, മാർക്സിസം അറിയുന്നവർ ഇതിൽ എത്രപേരുണ്ടെന്നതാണ്. തിരിച്ചയായും തീരെക്കുറച്ചുപേരെയുള്ളൂ. ഇതിൽ പ്രധാനകുറ്റക്കാർ പാർട്ടിപ്രവർത്തകർ തന്നെയാണ്. സ്റ്റുഡിക്കാസുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുക മുതലായ പരിപാടികളൊക്കെ അവർ പണ്ടേ നിർത്തിയിരിക്കുകയാണല്ലോ.

മറ്റു സ്പർഷ്യാകക്ഷികളുടെയും അതിലെ മെമ്പർമാരുടേയും നിലവാരമേ ഇന്ന് S. F. I.-യ്ക്കും മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയ്ക്കും അതിലെ മെമ്പർമാർക്കുമുള്ളൂ. സ്റ്റുഡിക്കാസുകൾ സംഘടിപ്പിക്കണമെന്നും മറ്റും ആവശ്യപ്പെട്ടതിന് (അതു മാത്രമല്ല കാരണം. സംഗതികൾ മുഴുവൻ വ്യക്തവുമല്ല).

ഇവിടത്തെ S. F. I. യൂണിറ്റിൽ ചില ഭിന്നിപ്പുണ്ടാക്കുകയും ഒന്നരണ്ടുപേരെ (ഒരു മാസം മുൻപ്) പുറത്താക്കുകയുമുണ്ടായി. മാർക്സിസം ശരിയായി പഠിക്കാത്തതിന്റെയും പ്രായോഗികമാക്കാത്തതിന്റെയും ഫലമായാണ് ഇവിടെ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി ഇത്ര ക്ഷയോന്മുഖമായിട്ടുള്ളത്.

ഇവിടങ്ങളിലെ പാർട്ടിപ്രവർത്തകർക്ക് കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ അക്ഷരമാല പോലും അറിയില്ല. എത്ര ആഭാസകരമായ രീതിയിലാണ് നമ്മുടെ മാർക്സിസ്റ്റുകൾ രാഷ്ട്രീയം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്. തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വിജയിക്കുന്നതിലപ്പുറം അവർക്കൊന്നും ആവശ്യമില്ല. R. S. S.-ന്റെയും മറ്റ് പ്രതിലോമശക്തികളുടെയും വളർച്ചയ്ക്ക് ഇത് ഒരു വലിയ സഹായമായിത്തീരുന്നു.

ഇവിടത്തെ R. S. S. വളരെയേറെ ശക്തമായി വരുന്നു. അംഗങ്ങളൊക്കെ ഇരുപതു വയസ്സിൽതാഴെയുള്ളവരാണ്. കഴിഞ്ഞവർഷം K. K. T. M.-ൽ B.Sc.-യ്ക്ക് പഠിച്ചിരുന്ന ഒരാളാണ് ഇവിടത്തെ നേതാവ്. കായികപരിശീലനവും മറ്റും നടക്കുന്നത് ഒരു അമ്പലമൈതാനിയിലാണ്. ആദ്യം ശാരീരികവ്യയാമങ്ങൾ. പിന്നെ കബഡി അല്ലെങ്കിൽ മറ്റുകളികൾ, അവസാനമായി ചില്ലറ വർത്തമാനങ്ങളും. പുറമേനിന്ന് ആരെങ്കിലും വരുന്നെങ്കിൽ അവരുടെ പ്രഭാഷണങ്ങളും എന്നിങ്ങനെയാണ് പരിപാടി. നിർദ്ദേശങ്ങളൊക്കെ സംസ്കൃതം. മന്ത്രങ്ങളും പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. രണ്ടാഴ്ച മുൻപ് ഗുരുദക്ഷിണ എന്നൊരു ചടങ്ങുംകണ്ടു. തികച്ചും ഭക്തിനിർഭരമായിരുന്നു സംഭവം.

പിറത്തീരമേൽവച്ചിരുന്ന ഗുരുജി(ഗോൾവാൾക്കർ)യുടെ അരികെയുള്ള തളികയിലാണ് ഗുരുദക്ഷിണ അർപ്പിക്കുന്നത്. മേൽനോട്ടം വഹിക്കാനും (ഗുരുദക്ഷിണ ഏറ്റുവാങ്ങാനും) പുറമേനിന്ന് ഒരാൾ വന്നിരുന്നു.

അടുത്ത ഇരുപതാം തീയതി അവിടെ 'സുവർണ്ണരേഖ' പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നുവെന്നു കേട്ടു. ശരിയാണോ? വിവരങ്ങൾ അറിയിക്കുമല്ലോ.

തൃശ്ശൂർബുക്ക് എക്സിബിഷനു പോയിരുന്നു. അവിടെ കാര്യമായി പുസ്തകങ്ങൾ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവിടെനിന്ന് ഒന്നും വാങ്ങിയുമില്ല. പുറമേനിന്ന് കുറെച്ചെണ്ണം വാങ്ങി. അധികവും മാർക്സിസ്റ്റ് ടെക്സ്റ്റുകളാണ് *Capital*, *Gurundrisse*, *Selected Correspondence*, *Early Writings*, *Pre-Marxian Political Economy* എന്നിങ്ങനെ. *Pre-Marxian Political Economy* മാർക്സിസമുള്ള ധനതത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ ചരിത്രമാണ്. സമ്പദ്ശാസ്ത്രം പഠിക്കാൻ രസമുള്ള വിഷയമാണ്. വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് ഏതാണ്ടൊരു ബോധമായിക്കഴിഞ്ഞു 'Grundrisse' യും *Capital*-ഉം പഠിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലാണ് ഇപ്പോൾ.

ഇവിടത്തെ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടിയിൽ ചിലരെക്കൊള്ളാതെ ഒരു ദേശാഭിമാനി സ്റ്റുഡി സർക്കിൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാഹിത്യത്തിനൊന്നും വലിയ പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നില്ല. മാർക്സിസം-ലെനിനിസത്തെപ്പറ്റി സ്റ്റുഡിക്കാസെടുപ്പിക്കുകയും ചർച്ചകൾ നടത്തുകയുമാണ് ഉദ്ദേശം. പ്രഗത്ഭരെക്കൊണ്ട് ക്ലാസുകൾ എടുപ്പിക്കണമെന്ന് കരുതുന്നു. അരവിന്ദാക്ഷൻമാഷാണ് (കേരളവർമ്മ കോളേജ് ലക്ചറർ, അറിയുമല്ലോ) ക്ലാസുകളെപ്പറ്റി തീരുമാനിക്കുന്നതുമൊക്കെ. അടുത്തമാസത്തോടെ പ്രവർത്തനമാരംഭിക്കും. പ്രധാനപ്പെട്ട ആരെങ്കിലും വരുന്നെങ്കിൽ അറിയിക്കാം വരുമല്ലോ.

മെഡിക്കൽകോളേജ് അഡ്മിഷന്റെ കാര്യമെന്തായി? വായനയൊക്കെ എങ്ങനെ? സച്ചിദാനന്ദനും കൂട്ടരുമൊക്കെ 'കവിത' എന്ന പേരിൽ ഒരു സമാഹാരം പുറത്തിറക്കാൻ പരിപാടിയുണ്ടെന്നു കേട്ടു. കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ഒന്നും അറിഞ്ഞില്ല. ഒരുപക്ഷേ ഒരു പുതിയ 'ഹരിഃശ്രീ' ആയിരിക്കും. 'കേരളകവിതാഗ്രന്ഥവരി'യിൽ അടുത്തത് സച്ചിദാനന്ദനും കുമാരപിള്ളയും ആണത്രേ.

വരിപ്പണം അയച്ചോ?

'സമസ്യ' 2-യുടെ

രണ്ടാം ലക്കം പുറത്തുവന്നിട്ടില്ല.

'ബോധി' ബസ്സസ്റ്റാൻ്റിൽ വില്പനയ്ക്കുണ്ട്. നല്ല

അച്ചടിയും പടങ്ങളുമൊക്കെയാണ്. ദുബായിക്കാരാരോ ആണത്രേ അതു നടത്തുന്നത്. കള്ളപ്പണം വെളുപ്പിക്കാനുള്ള പരിപാടിയാണ് എന്നൊക്കെ കേട്ടു.

വേറെ വിശേഷമൊന്നുമില്ല.

നിറുത്തട്ടെ

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

PS: Radical Humanist ന്റെ താങ്കൾകൊടുത്തയച്ച ആലക്കം എനിയ്ക്കുവേണമെന്നില്ല. മുൻപ് ഞാനതു മറന്നുപോയതാണ്. മറ്റേ ലക്കത്തോടൊപ്പം അതു കൊടുത്തയക്കാം.

2: സമസ്യ: എം.പി. രാധാകൃഷ്ണന്റെ പത്രാധിപത്യത്തിൽ തലശ്ശേരിയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്ന മാസിക.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

സച്ചിദാനന്ദന്റെ (ഞാൻപറഞ്ഞിരുന്ന) കവിതകൾ, വൃത്തവും തേക്കിൻകാട്ടിലെ ചിത്രകാരനും ഇതോടൊപ്പമയയ്ക്കുന്നു. മാതൃഭൂമി വാർഷികപ്പതിപ്പിലെ അയാളുടെ കവിത വായിച്ചില്ലേ?

എനിക്കതേറെ ഇഷ്ടമായി-പ്രത്യേകിച്ച് 'സൂര്യനെ കണ്ടെത്തിയ കുരുടൻ' ഇന്നലെ ഗാന്ധിയെപ്പറ്റി ഒരു പുസ്തകം എടുത്തു- ജെ.ബി. കൃപലാനിയുടെ *Gandhi - His Life and Thought* വലിയ പുസ്തകമാണ്-500-ലേറെ പേജുകൾ. ജീവിതവും ചിന്തയും രണ്ടു വിഭാഗമായാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽനിന്ന് ഗാന്ധിയെപ്പറ്റി കുറേക്കൂടി നന്നായറിയാൻ കഴിയുമെന്നു തോന്നുന്നു. കൃപലാനിയുടെ സമീപനം പഴഞ്ചന്റേതുതന്നെയാണ്. എന്നാലും കുറെ വിവരങ്ങൾ കിട്ടുമല്ലോ. താങ്കൾക്ക് ഈ പുസ്തകം വേണമെങ്കിൽ, അറിയിച്ചാൽ കൊണ്ടുവരാം.

ഗാന്ധി ആവിഷ്കരിച്ച സത്യാഗ്രഹത്തെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ തോന്നുന്നു. ഗാന്ധിജി സത്യാഗ്രഹം കണ്ടെത്തിയത് മനുഷ്യന്റെ നന്മയിലുള്ള

വിശ്വാസത്തിന്റെ മുകളിലാണ്. ശത്രു സത്യാഗ്രഹിയുടെ മാർഗ്ഗത്തെ എതിർക്കുന്നതോടൊപ്പം സ്വന്തം മനുഷ്യത്വവും നന്മയും കണ്ടെത്തുമെന്നും അങ്ങനെ സത്യാഗ്രഹിയുടെ ലക്ഷ്യത്തോട് ഒന്നിക്കുമെന്നും ഗാന്ധി കരുതിയിരുന്നു. സ്വന്തം നന്മയിലൂടെ ശത്രുവിനെ സ്വാധീനിക്കാനുള്ള വഴിയായിരുന്നു അത്. അന്നത് ഏറെക്കുറെ പ്രായോഗികവുമായിരുന്നു. ഇന്ന് മനുഷ്യന്റെ ശത്രു നേരിട്ട് മറ്റൊരു മനുഷ്യനല്ല. ചൂഷണവും മർദ്ദനവും യാത്രാകരൂപം കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

(ബ്യൂറോക്രസിയെപ്പറ്റി ലെനിൻ പറഞ്ഞത്, പ്രസക്തിയുടെ പുറംചട്ടയിൽ) യന്ത്രത്തിൽനിന്ന് നന്മയും മനുഷ്യത്വവും പ്രതീക്ഷിച്ചു കൂടല്ലോ. നേരിട്ട് മനുഷ്യനോട് എതിരിടുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ഇന്നും സത്യാഗ്രഹത്തിന് പ്രസക്തിയുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു.

പിന്നെ, ആർ.എസ്.എസുകാരെപ്പറ്റി എനിക്കൊന്നു മറിയില്ല. ഹിന്ദു മഹാസാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിക്കുകയാണ് അവരുടെ ലക്ഷ്യമെന്ന് കേൾക്കുന്നു. ഇന്നത്തെ പ്രശ്നങ്ങളെ അതായത് വർഗ്ഗവൈരുദ്ധ്യം. പിന്നെ സാധാരണ പ്രശ്നങ്ങളായ വിദ്യാഭ്യാസം, രാഷ്ട്രതന്ത്രം, സമ്പദ്വ്യവസ്ഥ ഇവയെയൊക്കെ അവരെങ്ങനെ സമീപിക്കുന്നു? അവർക്ക് ഇന്ത്യയൊട്ടാകെ സ്വാധീനമുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നു. ഇവിടേയും ഗ്രൂപ്പുകളുണ്ടോ? അവരെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അറിയുമെങ്കിൽ അറിയിക്കാമോ?

ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്. ഭരണവർഗ്ഗം എഴുതിയ വിവരങ്ങൾ വായിച്ചു. യഥാർത്ഥചരിത്രമൊന്നും കണ്ടില്ല. ഇന്ത്യൻ ജനതയിലെ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങളും എങ്ങനെയാണ് സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തെ കണ്ടത്? ഇ.എം.എസ്സിന്റെ ചരിത്രം കണ്ടോ? അവിടത്തെ ലൈബ്രറിയിൽ അതു വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടോ? സ്വന്തമായി വാങ്ങാനാണെങ്കിൽവലിയ വിലയാണ്, 36 രൂപ.

വയലാർ സമരത്തെപ്പറ്റി താങ്കൾക്ക് എന്തെങ്കിലും അറിയുമോ?

ബ്യൂറോക്രാറ്റുകൾ എന്നും ഭരണവർഗ്ഗത്തിന്റെ കൂടെത്തന്നെയായിരുന്നു. ഇന്ന് നമ്മെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതും അവരൊക്കെക്കൂടിയാണല്ലോ. ഞാനന്ന് എഴുതിയ നമ്മുടെ തലമുറയുടെ ദ്വിമുഖത്വത്തെപ്പറ്റി(കുറെക്കൂടി നല്ലത് Agony എന്നു പറയുകയാണ്) ഒന്നും എഴുതിക്കണ്ടില്ലല്ലോ.

ഫാനന്റെ പുസ്തകത്തിന്റെ ആമുഖത്തിൽ സാർത്ത് കോളനികളിലെ ജനങ്ങളുടെ മനസ്സംഘർഷത്തെപ്പറ്റി പറയുന്നത് നമ്മുടെ അവസ്ഥയ്ക്ക് സമാനമെന്നുതോന്നി:

'If he shows fight, the soldiers fire and he's a dead man; if he gives in he degrades himself and he is no longer a man at all; shame and fear will split up his character and make his inmost self fall to pieces'

ഇന്ത്യയിലാവുമ്പോൾ 'shows fight' എന്നത് ഏറെ സങ്കീർണ്ണമെന്നു മാത്രം.

മാതൃഭൂമിയിലെ വിജയന്റെ കഥ വായിച്ചല്ലോ.

'ആൽമര'ത്തിലെന്നപോലെ ഇതിലും അയാൾ ജീവിതത്തിന്റെ ആഴം അറിയുന്നു. (ആൽമരം താങ്കൾക്കിഷ്ടമായോ?) എന്നിട്ടും എനിക്കു മനസ്സിലാവാത്തത് ഇതാണ്, ഇന്നാട്ടിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ അയാളെ അലട്ടുന്നില്ലേ? സച്ചിദാനന്ദൻ മികച്ചനിൽക്കുന്നത് ഇക്കാര്യത്തിലാണ്. വിജയന്റെ ആത്മീയതയും, ഇന്നിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളും അയാൾക്ക് ഒപ്പം ഉൾക്കൊള്ളാനാവുന്നു.

ജാതിയുടേയും മതത്തിന്റേയും കാര്യത്തിൽ ഗാന്ധിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറെ പുരോഗമനപരമായിരുന്നുവെന്ന് എനിക്കും തോന്നുന്നു.

പക്ഷെ സ്വന്തം കാലഘട്ടത്തിന്റെ പരിതസ്ഥിതികളെ അയാൾക്ക് പൂർണ്ണമായും ഉൾക്കൊള്ളാൻ (ഉദാഹരണത്തിന് ഹോചിമിൻ വിധർനാമിനെ ഉൾക്കൊണ്ടതുപോലെ. ഒരു കാര്യം കൂടി, ഹോചിമിൻ ഗാന്ധിയെ ആദരിച്ചിരുന്നു) കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്ത്യയുടെ സ്ഥിതി ഇന്നത്തേതാകുമായിരുന്നില്ല എന്നു മാത്രം. ഒത്തു തീർപ്പുപ്രസ്ഥാനമെന്നു പറഞ്ഞത് അയാളുടെ സമ്പദ്സിദ്ധാന്തത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ്.

ഇവിടത്തെ ചെറുപ്പക്കാർ ഗാന്ധിപ്രതിമ തകർത്തത് കലാപത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടമായിരുന്നുവെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. അവർക്ക് അതൊരിക്കലും ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ഇന്നും അത് ഒരു കപടബിംബമായി നിലനിൽക്കുന്നതിന്റെ പൊള്ളത്തരമായിരിക്കാം അവരെ ഏറെ പ്രകോപിപ്പിച്ചിരിക്കുക.

ന്റോണ്ടുകൾക്കു ശേഷം രാഷ്ട്രമെന്ന നിലയിൽ ഇന്ത്യയെ ഒന്നിപ്പിച്ചത് ബ്രിട്ടീഷുകാരാണ്. ഇന്ന്, പൊതുഭാഷയൊഴിച്ചാൽ, ഇന്ത്യ ഒരു യഥാർത്ഥരാഷ്ട്രം തന്നെയല്ലേ?

ഈയ്യിടെ ഇന്ത്യയിലെ കലാകാരൻമാർക്കിടയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉണർവ് ഇതല്ലേ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്? കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരെ നമുക്ക് വിട്ടുകളഞ്ഞുകൂടേ, അവരിന് ഒരു വിപ്ലവകക്ഷിയേ അല്ലാതായിത്തീർന്നല്ലോ. കോൺഗ്രസ്സിനെയും തിരഞ്ഞെടുപ്പിനേയും മലയാളിയെപ്പറ്റിയും പറ്റി പറഞ്ഞതിനോട് ഞാനും യോജിക്കുന്നു. തെരഞ്ഞെടുപ്പിനെപ്പറ്റിയാണെങ്കിൽ, നമ്മുടെ നാട്ടുകാർക്ക് (ഇന്ത്യക്കാർക്ക്) ഇനിയും സ്വന്തം അവകാശങ്ങളെപ്പറ്റി ബോധമുണ്ടായിട്ടുമില്ല. തൊഴിലാളി സംഘടനകൾതന്നെ താൽക്കാലികാവശ്യങ്ങൾക്കു പുറം (ബോണസ്സ്, ശംബളക്കൂട്ടുതൽ) എത്തി നോക്കുന്നില്ലല്ലോ. ഇക്കാര്യത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർക്ക് മറ്റുള്ളവരേക്കാൾഎന്താണ് കൂടുതലായി അവകാശപ്പെടാനാവുക, മന്ത്രിസഭയെ തകർക്കാൻഅവർ തൊഴിലാളി -വിദ്യാർത്ഥി സംഘടനകളെ കരുവാക്കുന്നു എന്നതിലപ്പുറം?

രാജൻകേസിനെപ്പറ്റിപ്പോലും ആരും കൂടുതൽഎഴുതുകയോ (പത്രക്കാർ) ആവശ്യപ്പെടുകയോ ഉണ്ടായിട്ടില്ലല്ലോ. എന്തായിരുന്നു തീവ്രവാദികളെ സൃഷ്ടിച്ചതെന്ന് ആരും മിണ്ടിയില്ല (കേരളകൗമുദിയിൽ ഒരു ലേഖനം കണ്ടു)

ഇടയ്ക്ക് ഒരു തമാശ എന്നനിലയിൽ ഒരു കേസ് പാട്ടുപുസ്തകവും ന്യൂസ്റിലും വന്നു. വിനോദത്തിനപ്പുറം നമ്മുടെ നാട്ടുകാരും രാഷ്ട്രീയത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നുമില്ല. ആചാരം പോലെ, അല്ലെങ്കിൽ ശീട്ടുകളിപോലെ, വോട്ടുചെയ്യുന്നു. ജീവിതത്തിന്റെകാര്യത്തിൽ വിധിയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു. അവർ കൂടുതൽ അശുഭാപ്തിവിശ്വാസക്കാരായിരിക്കുന്നു.

നിറുത്തട്ടെ.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

2 ജൂലൈ 1977

...

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്തു്. D.K. Book letter ഉം മറ്റും എത്തിച്ചുതരാൻ ഇത്ര ബദ്ധപ്പെടേണ്ടതില്ല. വരുമ്പോൾ കൊണ്ടുവന്നാൽ മതിയായിരുന്നല്ലോ.

സിനിമയെപ്പറ്റി ഒരു പുസ്തകം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. *Film as Film*. ഒരു Perkins ആണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ. *On Judging and Understanding Movies* എന്ന് Sub-title. കോളേജ് ലൈബ്രറിയിലേതാണ്. Ray-യുടെ പുസ്തകവും *Our Films, Their Films* Ray-യെപ്പറ്റിയുള്ള പുസ്തകവും (Mary Setonന്റേതു്) വന്നിട്ടുണ്ട്. അതൊക്കെ ഞങ്ങൾക്കു മുൻപേ ആരോ കൊണ്ടുപോയി.

'New Quest' ന്റെ ആദ്യലക്കം കിട്ടി. സച്ചിദാനന്ദന്റെ കൈയിൽനിന്നു്. അയ്യപ്പപ്പണിക്കരും കൂട്ടരമൊക്കെയാണ് Contributing Editors. ലക്കത്തിനു നാലുരൂപ. വാർഷികവരിപ്പണം 20/- പറയത്തക്ക മെച്ചമൊന്നുമില്ല. 'Ankur'നെയും 'Nishant'നെയും പറ്റി ഒരു ലേഖനം (അഞ്ചാറുപേജുണ്ട്), കമ്മ്യൂണിസവും ക്യാപ്പിറ്റലിസവുമല്ലാത്ത ഒരു മൂന്നാംമാർഗ്ഗത്തെപ്പറ്റി Oto Kin (ചെക്കു കാരൻ) ഒരു ലേഖനം എന്നിങ്ങനെ വിഭവങ്ങൾ.

'കേരളകവിത'ക്കാരുടെ പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ(രവിവർമ്മ, കുഞ്ഞുണ്ണി) ഈ ശനിയാഴ്ച പുറത്തിറങ്ങുമെന്ന് സച്ചിദാനന്ദൻ പറഞ്ഞു. അതുകിട്ടിയാൽ ഇനി വരുമ്പോൾ ഒന്നു കൊണ്ടുവരാമോ?

ഇടയ്ക്കൊരു ദിവസം ചിത്രഭാനു വന്നിരുന്നു. നിങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു. സച്ചിദാനന്ദന്റെ ഒരു പുതിയ കവിത (ആരാണ് ശത്രു?) കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ദേശാഭിമാനി റിപ്പബ്ലിക് വിശേഷാൽപ്രതിയിൽ വന്നതാണ്. 'ചിന്ത' പുറത്തിറക്കിയ 'അമർഷത്തിന്റെ കവിതകൾ' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഈ കവിതയുണ്ട്. വേറെ നല്ല കവിതകളൊന്നുമില്ല അതിൽ.

ഇവിടെ ബുധനാഴ്ച മുതൽ സമരമാണ്. ഇനി കുറെ ദിവസത്തേക്ക് തുടരാനിടയുണ്ട്. *Monopoly Capital* കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്.

താങ്കളുടെ പരിചയക്കാർ ആരെങ്കിലും ഇവിടെയുണ്ടെങ്കിൽ, അറിയിച്ചാൽ, അവരുടെ പക്കൽ പുസ്തകങ്ങൾ കൊടുത്തയക്കാം.

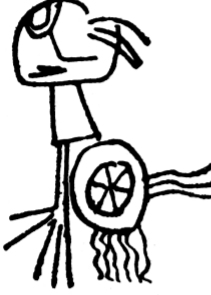
സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

22 July 77

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

വെള്ളിയാഴ്ച നിങ്ങളുടെ നാട്ടുകാരനെ കണ്ടിരുന്നു. പുസ്തകങ്ങളൊന്നും കൊണ്ടുവന്നിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ട് കൊടുത്തയയ്ക്കാനായില്ല. ചൊവ്വാഴ്ചയോ ബുധനാഴ്ചയോ താങ്കൾ എന്നെ കാവിൽവെച്ച് കാണാനാഗ്രഹിക്കുന്നുവെന്നും വിവരങ്ങൾക്കു കത്തയച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അയാൾ പറഞ്ഞു.

ശനിയാഴ്ചവരെ കത്തൊന്നും കണ്ടില്ല. ഇവിടത്തെ പുതിയ പോസ്റ്റുമാൻ തീരെപരിചയമില്ലാത്ത ഒരു മനുഷ്യനാണ്. അയാൾ വിടറിയാത്തതുകൊണ്ട് തരാത്തതാവുമെന്നു കരുതുന്നു. എന്തായാലും ബുധനാഴ്ച രാവിലെ-ചൊവ്വാഴ്ച ഈ കത്തു കിട്ടുമല്ലോ-10 മണിക്ക് ഞാൻ കൊടുങ്ങല്ലൂരെത്താം. പത്തുമുതൽ പതിനൊന്നു വരെ കേരളാബുക്സ് ഹൗസിനുസമീപം കാത്തുനില്ക്കാം. പുസ്തകങ്ങളും കൊണ്ടുവരാം. അന്നു വരുമല്ലോ.

ഞാൻ അന്നു പറഞ്ഞിരുന്ന 'സമസ്യ'യുടെ ആദ്യലക്കം പുറത്തുവന്നു. സംഗതി മനോഹരമായിട്ടുണ്ട്. സച്ചിദാനന്ദന്റെ വീട്ടിൽവെച്ചാണ് കണ്ടത്. ലക്കങ്ങൾ കോളേജുകൾവഴി വിതരണം ചെയ്യാനാണ് പരിപാടി. വാർഷികവരിസംഖ്യ

(10രൂപ) അയക്കുന്നുവെങ്കിൽ വിലാസം ഇതാണ്:

എം.പി. രാധാകൃഷ്ണൻ, C/o കറന്റ് ബുക്സ്, തലശ്ശേരി. 'രസന'യെക്കുറിച്ച് ഇനി ഏറെയൊന്നും പ്രതീക്ഷിക്കാനില്ല.

സച്ചിദാനന്ദനെക്കുറിച്ചുള്ള ലേഖനത്തിന് അയാൾ മറുപടി എഴുതിയിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു.

Seminar-ന്റെ ഒരു ലക്കം കണ്ടു. Monthly ആണ്. ഓരോ മാസവും ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള symposium അവർ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ഞാൻ കണ്ട ലക്കം (210 February 1977) വിഷയം Fear and Freedom ആയിരുന്നു. കൊള്ളാവുന്ന സാധനമാണ്. ഒരു elitist ചുവയുണ്ടെന്നേയുള്ളൂ. ലക്കത്തിനു വില 3/- വിലാസം: Seminar, The Monthly Symposium, Post Box 338, New Delhi-1.

വെള്ളിയാഴ്ച കോളേജിലെ S. F. I. യോഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ തോമസ് ഐസക് 31 വന്നിരുന്നു. കാര്യമായി ഒന്നരമണിക്കൂറോളം അയാൾ സംസാരിച്ചു. അയാൾ ഒരു ഒരു യഥാർത്ഥ മാർക്സിസ്റ്റാണ്. പാർട്ടിയുടെയും S. F. I.-യുടെയും നയങ്ങളെപ്പറ്റി വ്യക്തമായും വിശദമായും സംസാരിച്ചു. (പറയാൻകാരണം ഇതാണ്: മറ്റ് മാർക്സിസ്റ്റ് നേതാക്കളൊക്കെ മാർക്സിസ്റ്റുകളെന്ന ലേബൽ മാത്രമല്ലെ അണിയാറുള്ളൂ. സംസാരത്തിലും പെരുമാറ്റത്തിലുമൊക്കെ അവർ K.S.U.ക്കാരെപ്പോലും നാനിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലാവാനാണ് പതിവ്.)

മാനസികമായി ഒരു മാർക്സിസ്റ്റാവുക എന്നതിനാണ് ഏതിനുമുപരി അയാൾ ഊന്നൽ കൊടുത്തത്. കവികൾപറയുന്ന 'സാംസ്കാരിക വിപ്ലവം' തന്നെ.

ബുധനാഴ്ച Writers' Club ഉണ്ടായിരുന്നു. സച്ചിദാനന്ദൻ ചില കവിതകൾ 'ഏപ്രിൽ സീക്വൻസ്' ൾ 'മാതള'വുമൊക്കെ വായിച്ചു. വേറെയൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. നിറുത്തുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

23.8.77

'Grundrisse' യുടെ അവതാരികയിൽ മാർക്സ് അറിഞ്ഞ രണ്ടുതരം മനുഷ്യവ്യക്തിത്വങ്ങളെപ്പറ്റി ഒരു ഖണ്ഡിക ഉണ്ട്. അതിവിടെ പകർത്തുന്നു: താങ്കൾക്കു താൽപര്യം കാണുമെന്നു കരുതട്ടെ.

'Finally, instead of 'species-being', the Grundrisse speaks of two very broadly and generally defined types of human individuality. The first is the 'private individual', meaning the individual as private proprietor. The place of this type is taken by the social individual, the individual of classless society, a personality type which is not less, but rather more, developed as an individual because of its direct social nature,. As opposed to the empty, impoverished, restricted individuality of capitalist society, the new human being displays an all-sided, full, rich development of needs and capacities, and is universal in character and development.' -Martin Nicolaus, foreword to Grundrisse, p.51.

രണ്ടാം തരത്തിൽപ്പെട്ട വിശ്വമാനവനിൽനിന്ന് ഇന്ത്യക്കാരൻഎത്ര അകലെയ...

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

ഇന്നു വന്നിരുന്നുവെന്നറിഞ്ഞു. കാണാൻ കഴിയാത്തതു കഷ്ടമായി. കുറച്ചുനേരം കൂടി കാത്തിരുന്നുവെങ്കിൽ കാണാമായിരുന്നു.

പതിനൊന്നുമണിക്ക് ഞാൻ തിരിച്ചെത്തിയിരുന്നു. പത്തുമണിവരെ ഞാൻ താങ്കളെ കാത്തിരുന്നു. നാട്ടുകാരനെ കണ്ടപ്പോൾ, അയാൾ വരുമെന്ന് ഉറപ്പു പറഞ്ഞുമില്ല.

Beyond Communism കിട്ടി. ആ പുസ്തകം എനിക്കു വേണമെന്നില്ല. അതു വാങ്ങേണ്ടെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നുവല്ലോ.

'ജ്വാല'യുടെ - സച്ചിദാനന്ദൻ നടത്തിയിരുന്ന കൊച്ചു മാസിക- ലക്കങ്ങൾകിട്ടി. വായിക്കാൻ കുറെയൊക്കെ ഉണ്ട്, അതിൽ. സൗകര്യം പോലെ ഒരുദിവസം തരാം.

Reason, Romanticism and Revolution ഒരു ദിവസം ഒന്ന് എത്തിക്കാമോ? സൗകര്യംപോലെ മതി.

വേറെ വിശേഷമൊന്നുമില്ല. നിറുത്തുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

20 സെപ്റ്റംബർ 77

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

‘ജാല’ കളും നിങ്ങളുടെ മറ്റുപുസ്തകങ്ങളും കിട്ടിക്കാണമല്ലോ. ‘ജാല’ അടുത്ത ആഴ്ച തന്നെ തിരിച്ചുതന്നാൽ നന്നു്.

നിങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും പുസ്തകങ്ങൾ വല്ലതും ഇനിയും എന്റെ കൈവശം ഉണ്ടെങ്കിൽ അറിയിക്കുക. ‘Beyond Communism’ തികളാഴ്ചയോ മറ്റോ കൊടുത്തയക്കാം. അത് എന്നെ നിരാശപ്പെടുത്തി. *Reason Romanticism & Revolution* എങ്ങനെയുണ്ട്? വായിച്ചു കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ അത് തികളാഴ്ച കൊടുത്തയക്കാമോ? ഇവിടെ ഇലക്ഷന്റെ ബഹളമാണ്. തികളാഴ്ചയാണ് അതെന്ന് അറിഞ്ഞുകാണമല്ലോ! വിജയം മിക്കവാറും S. F. I. ജനതാസഖ്യത്തിനായിരിക്കും. 3 മുതൽ 8 വരെ തൃശൂർ ടൗൺഹാളിൽ Book Exhibition ഉണ്ടെന്നത് അറിഞ്ഞോ? വിദ്യാഭ്യാസ പുസ്തകപ്രദർശനമാണെന്നു തോന്നുന്നു. ‘സമസ്യ’ കിട്ടിയില്ല. അതിന്റെ രണ്ടാംലക്കം അടുത്തുതന്നെ—ഒരുപക്ഷേ മൂന്നു നാലു ദിവസത്തിനകം—ഇറങ്ങുമെന്നു പറഞ്ഞു. ഒന്നാം ലക്കത്തെക്കാൾ അതു കേമമാകുമെന്നാണറിവ്.

നിറുത്തുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

18/10/1977

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തികഘടന സമൂഹഘടനയെ യാകെ, അതിലെ ജനങ്ങളുടെ മനോഘടനയടക്കം നിർണ്ണയിക്കുന്നുവെന്നാണ് മാർക്സിസ്റ്റ്സിദ്ധാന്തം. സാമൂഹ്യഘടന എന്നു പറയുമ്പോൾ അതിലെ വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങൾ, സാംസ്കാരികസംഘടനകൾ, സാഹിത്യം, കല ഇവയൊക്കെ ഉൾപ്പെടും (ഇന്ന് വളരെയധികം വിമർശിക്കപ്പെടുന്ന സിദ്ധാന്തമാണ് ഇത്. നല്ല വിമർശനങ്ങളൊന്നും ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ല. ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ച് ഇന്നോളം ഞാൻ നേടിയ അറിവുവെച്ചുകൊണ്ട് ഇതു ശരിയാണെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്റെ ധാരണ മാറാവുന്നതാണെന്നും)

DATE	AUTHOR	TITLE
1944	Marx	Critique of Hegels Doctrine of State
1843	Marx	On the Jewish Question
1843-4	Marx	A contribution to the Critique of Hegel's Philosophy of Right - Introduction
1844	Marx	Excerpts from James Mill's Elements of Political Economy.
1844	Engels	Outlines of a Critique of Pol. Eco
1844	Marx	Economical and Political Manuscripts
1844	Marx	Critical Notes on the Article, 'The Prussia and Social Reform' - by a
1844	Marx/Engels	The Holy Family
1844-5	Engels	Condition of the Working Class in E
1845	Marx	Theses on Feuerbach
1845-6	Marx/Engels	The German Ideology
1846-7	Marx	The Poverty of Philosophy
1847	Marx/Engels	Speeches on Poland
1847	Marx	Wage-Labour and Capital
1847-8	Marx/Engels	Manifesto of the Communist Party
1848	Marx/Engels	Speeches on Poland
1848	Marx/Engels	Demands of the Communist Party in G
1848-9	Marx/Engels	Articles in the Neue Rheinische Zeit
1850	Marx/Engels	Address of the Central Committee to the Communist League
1850	Marx/Engels	Address of the Central Committee to Communist League
1850	Marx/Engels	Reviews from the Neue Rheinische Zeit
1850	Marx	The Class Struggle in France, 1848 to 185
1850	Engels	The Peasants War in Germany
1851-2	Engels	Revolution and Counter Rev in Ger
1852	Marx	The Eighteenth Brumaire of Louis Bon
1852	Marx	Revelations on the Cologne Communist
1856	Marx	Speech at the Anniversary of the Peop
1857-8	Marx	Grundrisse
1859	Marx	Introduction to the Critique of Pol. Eco
1852-61	Marx/Engels	Articles in the New York Daily Tribu

ഇനി ഇന്ത്യാചരിത്രം. ഇതിഹാസകാലം മുതൽ ഏതാണ്ട് ബ്രിട്ടീഷുകാർ അധികാരം കയ്യടക്കുവരെ ബ്രാഹ്മണാധിപത്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഇന്ത്യാചരിത്രത്തെക്കുറിച്ച് സമൂഹത്തെക്കുറിച്ചുമൊക്കെ കപടസിദ്ധാന്തങ്ങളും അർദ്ധസത്യങ്ങളും ഈ അധികാരിവർഗ്ഗം പ്രചരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടുതാനും. മഹാഭാരതത്തിൽ പാതിവ്രത്യത്തിന്റെ ഉത്ഭവത്തെപ്പറ്റി ഒരു കഥയുണ്ട്.

പണ്ടുകാലത്ത് മനുഷ്യൻ മൃഗങ്ങളെപ്പോലെ ഇഷ്ടം പോലെ ഇണചേർന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഏതുപുരുഷനും ഏതു സ്ത്രീയുമായും ഇണചേരാം. ആരും അതിലൊരു തടസ്സവും കണ്ടിരുന്നില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരു ദുഷ്ടിപതിയെ ഒരാൾ ബലാത്സംഗം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ചു. ദുഷ്ടിപതിയ്ക്ക് സമ്മതമായിരുന്നില്ലെന്നർത്ഥം. ഇതുകണ്ടു ദുഷ്ടിപുത്രൻ അച്ഛനോടു് ഇതന്യായമാണെന്നു സമർത്ഥിച്ചു. ദുഷ്ടിയാകട്ടെ ഇതിൽ അപാകതയൊന്നും കണ്ടില്ല. ദുഷ്ടികഥാരനാകട്ടെ ഈ വ്യവസ്ഥയെ സ്വന്തം തപഃശക്തിയുപയോഗിച്ച് മാറ്റുകയും സ്ത്രീകൾക്ക് പാതിവ്രത്യം കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നുമുതലാണ് വെ...

ഈ കഥതന്നെ ശ്രദ്ധിക്കുക. ആദ്യഭാഗം ശരി. പക്ഷേ, അവസാനഭാഗത്ത് ബ്രാഹ്മണന്റെ സർവ്വാധികാരം ഉയർന്നു വരുന്നതും അങ്ങിനെ ആ വർഗ്ഗം അജയ്യമായിത്തീരുന്നതുമാത്രം? പാതിവ്രത്യത്തിന്റെ ഉത്ഭവമെങ്ങനെയെന്ന് ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്യാതെ അധികാരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ മേന്മയുടെ പ്രഖ്യാപനമായിത്തീരുകയല്ലേ ഇവിടെ? ഇതിഹാസകാലം മുതലുള്ള തത്ത്വചിന്തയിലും സാഹിത്യത്തിലുമെല്ലാം ഇത്തരം onesidedness-ഉം അധികാരിവർഗ്ഗത്തോടൊട്ടി നില്ക്കുന്ന അർദ്ധസത്യങ്ങളും കാണാം.

ഇതിന്റെ സാമ്പത്തികവശം നോക്കാം. എക്കാലത്തും ചരിത്രത്തിൽ രണ്ടുവർഗ്ഗങ്ങൾ നിലനിന്നിരുന്നു. ബ്രാഹ്മണ-ക്ഷത്രിയ elite-കളും അവരുടെ ദല്ലാളന്മാരും അവരുടെ ചരിത്രവും മാത്രമേ ഇന്നോളമെഴുതിയിട്ടുള്ള ഇന്ത്യാചരിത്രങ്ങളിലെല്ലാം പ്രകടശക്തിയായി നിന്നിട്ടുള്ളൂ. ഇവരുടെ തത്ത്വചിന്തകളും കലാസാഹിത്യങ്ങളും മാത്രമേ (ഇവയുടെ വർഗ്ഗപരിമിതിയും onesidednessഉം ശ്രദ്ധേയം) ഇന്ത്യയുടേതെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ. ഇവരെ നിലനിർത്തിയിരുന്ന ഭൂരിഭാഗം വരുന്ന കൃഷിക്കാരെയും അതിനോടുബന്ധപ്പെട്ടവരെയും സ്പർശിച്ചുവെച്ചു. '... feudal lords (Kshathriya Kings) gave birth to vedanta philosophy in an attempt to establish their control over the social surplus by terminating the priestly monopoly of it...'

എന്ന് Radical Humanist-ൽതന്നെ പറയുന്നുവല്ലോ. ബുദ്ധന്റെ കാലത്തോടടുത്ത് ഈ ആധിപത്യം അതിന്റെ ക്രൂരതയുടെ മുർദ്ധന്യത്തിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നുവെന്ന് നാദിനസംഭവങ്ങളുടെ ദുഃഖം കണ്ടിട്ടെന്നതിനേക്കാൾ വ്യവസ്ഥയുടെ ക്രൂരത സൃഷ്ടിച്ച ഭീകരത കണ്ടിട്ടാവണം ബുദ്ധൻ പരിഹാരം അന്വേഷിച്ചിരുന്നതിനെന്ന് എനിയ്ക്ക് തോന്നുന്നു. ബ്രാഹ്മണാധിപത്യത്തിന്റെ വൈകൃതങ്ങളും ചൂഷണവും അത്രയേറെ ഭീകരമായിരുന്നിരിക്കാം. (ഇപ്പോൾതന്നെ ഒരു famine കാലത്ത് ചത്തൊടുങ്ങുന്ന മനുഷ്യർ എത്രയേറെയാണ്.) സ്വന്തം വർഗ്ഗപരമായ പരിമിതിയും നിസ്സഹായതയും മൂലം ബുദ്ധർ ശന്നം ജീവിതത്തിനേറെ നിഷേധാത്മകമായ സമീപനം സ്വീകരിച്ചു. ആയർത്ഥത്തിൽ അത് ജീവിതത്തെ നന്നെ നിഷേധിച്ചു. ഇന്നത്തെ existentialist ചിന്തകരെപ്പോലെ ബുദ്ധന്റെ ആശയങ്ങളും വളരെയേറെ subjective ആയിരുന്നു.

എങ്കിലും ആ ചരിത്രഘട്ടത്തിൽ ബുദ്ധമതം ഒരു വമ്പിച്ച പുരോഗതി തന്നെയായിരുന്നു. ഹിന്ദുമതത്തെയും ബ്രാഹ്മണാധിപത്യത്തെയും അതു ചോദ്യംചെയ്തു. ബുദ്ധൻ തന്റെ കാലത്തുതന്നെ ഒട്ടേറെ അനുയായികൾ ഉണ്ടായെന്ന് ബ്രാഹ്മണഭരണകാലത്തിന്റെ ദുഷ്ടിപ്പിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

പക്ഷേ, ബുദ്ധമതം അത്രതന്നെ വേഗത്തിൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടു. ബ്രാഹ്മണാധിപത്യം ഇരുട്ടിക്കൊടുത്തു തിരിച്ചെത്തി. ശ്രീശങ്കരന്റെ പങ്ക് ഒരിക്കലും പുരോഗമനോന്മുഖം ആയിരുന്നില്ല. പലരും ശങ്കരനെ ഒരു പ്രതിവിപ്ലവകാരിയാണെന്ന് കാണുന്നത്.

ചരിത്രത്തെ പിന്നോട്ടു തിരിക്കുകയാണ് ശ്രീശങ്കരൻ ചെയ്തത്. (ഈ മനുഷ്യന്റെ ഒരു പ്രമുഖഗ്രന്ഥം, 'Brahma Sutra Bhasya' എന്റെ പക്കലുണ്ട്. 900പേജുള്ള ഈ കൃതിയിൽ ഉപനിഷത്തുകളെയും മറ്റു ബ്രാഹ്മണഗ്രന്ഥങ്ങളെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി സ്വന്തം കാലത്ത് പുരോഗമനോന്മുഖമായിരുന്ന പല ആശയസംഹിതകളെയും—Materialism, Buddhism എന്നിങ്ങനെ—ശ്രീശങ്കരൻ എതിർത്തു തോല്പിക്കുന്നു). അതിൽ പിന്നീടു ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകാലം വരെ—അതിൽപ്പിന്നീടും!—ആധിപത്യം ചെലുത്തിയതും ബ്രാഹ്മണ ഭൂപ്രഭു-ക്ഷത്രിയ വംശമായിരുന്നു.

പക്ഷേ എന്തുകൊണ്ട് ബ്രാഹ്മണമതം മാത്രം ഇവിടെ വേരുറച്ചു?

എനിക്കിന്നേവരെ മനസ്സിലാക്കാത്ത കാര്യമാണത്. അധികാരവും സമ്പത്തും എന്നതുപോലെ വിദ്യയും അവർ കയ്യടക്കിയതിനാലാണോ? അങ്ങിനെ ഒരു ജനതയെയാകെ മരവിപ്പിച്ചു നിർത്താനായതുകൊണ്ടോ?

താങ്കൾ യുക്തിബോധത്തിനു കൊടുക്കുന്ന അർത്ഥം എന്തെന്ന് എനിക്കു വ്യക്തമല്ല. 'ഭൗതിക ഉല്പാദനസഭാവത്തിൽ മാറ്റം വരാതെ തന്നെ യുക്തിബോധത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വികാസം' എന്നു താങ്കൾ പറഞ്ഞത് എനിയ്ക്ക് ഇങ്ങിനെയാണ് മനസ്സിലായത്: അതായത് ഒരു വ്യവസ്ഥയിൽ—മുതലാളിത്ത വ്യവസ്ഥയിൽ എന്നാണെന്നു വെക്കുക—ജീവിക്കുന്നു. ഇതിൽ കുറച്ചുപേർ ചൂഷകരും ഏറെപേർ ചൂഷിതരും എന്നിങ്ങനെ ഈ സമൂഹം തന്നെ രണ്ടായിപ്പിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വ്യവസ്ഥയെന്നു പറയുമ്പോൾ അതിൽ എല്ലാഘടകങ്ങളും—സാംസ്കാരികം, സാമ്പത്തികം...—പെടുമല്ലോ. വ്യവസ്ഥയുടെ ഒരു പ്രത്യേകഘട്ടത്തിൽ അതിന് അതിലുൾപ്പെട്ട ജനതയെ ആകെ ഉൾക്കൊള്ളാനാവുന്നില്ല. ഇത് വ്യവസ്ഥയുടെ എല്ലാ മണ്ഡലങ്ങളെയും ബാധിക്കുന്നു. അതായത് വിദ്യാഭ്യാസവും വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനവും ഒഴിവാക്കുന്നില്ല, കൂടിവരുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മ, ഔദ്യോഗികകാര്യങ്ങളിൽ, പൊതുവെ, അഴിമതി, വിലക്കയറ്റം, ദാരിദ്ര്യം, ദുരിതം... ഇങ്ങിനെയാവുമ്പോൾ ചൂഷിതവർഗ്ഗം, (അവരാണ് ഇല്ലാത്ത ദുരിതം അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്നത്) യുക്തി ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഈ ദുരിതങ്ങൾക്കു കാരണം അന്വേഷിക്കുന്നു. കണ്ടെത്തുന്നു. അറിവു പ്രയോഗിക്കുന്നതോടെ രാജ്യത്ത് ഒരു വിപ്ലവം നടക്കുന്നു. ഇവിടെയും നിർണ്ണായകഘടകം സാമ്പത്തികം തന്നെ.

(ഈ വിശകലനം വളരെ ലളിതമായി. ലാളിത്യത്തിന്റെ ന്യൂനതകളും ഇതിനുണ്ട്)

ഇനി ഇന്നത്തെ മതത്തിന്റെ കാര്യമാണെങ്കിൽ പണ്ടു കാലത്തെപ്പോലെ അതിനത്ര പ്രാമുഖ്യമുണ്ടെന്ന് എനിക്കുതോന്നുന്നില്ല. അത് ഒരു ഊന്നുവടി മാത്രം.

പിന്നെ, 'വ്യവസ്ഥിതിയുടെ മാറ്റത്തിലൂടെ മതത്തിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റവും ആശയസംഘട്ടനത്തിലൂടെയുണ്ടാകുന്ന മാറ്റവും തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ്. (ആശയസംഘട്ടനം വികസിതമായ യുക്തിബോധത്തിന്റെ ഫലമാണ്, വളർച്ചയുടെ ലക്ഷണം). ആദ്യത്തേത് അധികാരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾക്കൊത്ത് നിശ്ചിതമാർഗ്ഗത്തിലൂടെയുള്ള മാറ്റത്തിലേക്കും രണ്ടാമത്തേത് സ്വയം വളർച്ചയിലേക്കും നയിക്കുന്നു' എന്ന് നിങ്ങൾ എഴുതിയത്. എനിക്കു തോന്നുന്നത് ഇതാണ്: വ്യവസ്ഥിതിയിലെ മാറ്റം, മതത്തിലെ മാറ്റം, ആശയസംഘട്ടനം, യുക്തിബോധം, വളർച്ച ഇവയെല്ലാം പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടവയാണ്. ഒരു വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് അതിന്റെതായ സമ്പദ്ഘടനയുണ്ടായിരിക്കും. പൊതുവെ ഈ സമ്പദ്ഘടനയാണ് ഈ വ്യവസ്ഥയുടെ ആശയഘടനയേയും മതത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെയുമൊക്കെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. (ഫ്യൂഡൽ കാലത്തേയും ഇന്നത്തേയും മതത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള വ്യത്യാസം കാണുക) സമ്പദ്ഘടനയ്ക്ക് വ്യവസ്ഥയെ ഉൾക്കൊള്ളാനാവാതെയാകുമ്പോൾ വ്യവസ്ഥയുടെ ആശയതലത്തിൽ (superstructure) അസ്വാസ്ഥ്യങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങുന്നു. അപ്പോൾ മനുഷ്യൻ യുക്തിയുപയോഗിച്ച് പരിഹാരം തേടുന്നു. ഒരു പുതിയവ്യവസ്ഥ കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നു. അതിൽ മതത്തിന്റേയും ആശയതലത്തിന്റേയും സ്വഭാവം പാടേ മാറിയിരിക്കും. (കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് രാജ്യങ്ങളിലും മതമുണ്ടല്ലോ. പക്ഷേ അത് ചൂഷകന്റെ ഉപകരണമല്ല.)

ഒരു വ്യവസ്ഥയിൽ ആ വ്യവസ്ഥയേക്കാൾ അതിതമായ ഒരു ആശയരൂപം ഉണ്ടാകുന്നത് തീരെ അസാധ്യമാണ്. മനുഷ്യന്റെ വളർച്ച ഏറെക്കുറെ പൂർണ്ണമായും അവൻ ജീവിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥിതിയാൽ പരിമിതമാക്കപ്പെടുന്നു. ഏറ്റവുമധികം വളർച്ച നേടിയയാൾ വിപ്ലവകാരിയാണ്. പിന്നെ താങ്കൾ പറയുന്ന സ്വയം വളർച്ചയുടെ കാര്യം. ഭൂരിഭാഗം ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടുന്ന സമൂഹത്തിൽ എത്രപേർക്കെത്ര കഴിയും? സമൂഹത്തെയൊക്കെ ഒന്നു കാണൂ.

ജനങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രീയചിന്താശക്തി പരത്താൻ മാർക്സിസ്റ്റ് പാർട്ടി കുറേയൊക്കെ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്.

ശാസ്ത്രസാഹിത്യപരിഷത്തുമായി പാർട്ടി വളരെ അടുപ്പത്തിലാണ്. അവർ ഇടക്കിടെ സെമിനാറുകൾ സംഘടിപ്പിക്കാറുണ്ടല്ലോ. ശാസ്ത്രസാഹിത്യപരിഷത്തിന്റെ ജില്ലാജാഥക്ക് സ്വീകരണം നൽകാൻ പാർട്ടിയുടെ കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്ന് കൊച്ചുവിഭാഗങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശമുണ്ട്. പെരിഞ്ഞനത്ത് പാർട്ടി യൂണിറ്റിനും കോളേജിലെ S. F. I. യൂണിറ്റിനും ഈ നിർദ്ദേശം കിട്ടിയിരിക്കുന്നു.

Reason Romanticism and Revolution നവമ്പർ അവസാനം തന്നാൽ മതിയോ? പരിക്ഷ നവമ്പർ 18-ാതിയതിയോ മറ്റോ കഴിയും അതു കഴിഞ്ഞ് വായിച്ചശേഷം കൊടുത്തയച്ചാൽ മതിയെങ്കിൽ അറിയിക്കുക. വിവരം അടുത്താഴ്ച തന്നെ അറിയിക്കണം. 20-ാതിയതി ക്ലാസ് അവസാനിച്ചേക്കും.

മാർക്സ്-എംഗൽസ് കൃതികളുടെ ലിസ്റ്റ് ഇതോടൊപ്പം വെയ്ക്കുന്നു.

Grundrisse ആദ്യം വായിച്ചപ്പോൾ പകർത്തിയെടുത്തതാണ്, Grundrisse യുടെ appendix ആയി കൊടുത്തിരുന്നത്.

ഇനിയിപ്പോൾ Grundrisse വാങ്ങിയ സ്ഥിതിയ്ക്ക് ഇതിന്റെ ആവശ്യമില്ല. ലിസ്റ്റിൽ 'x' ഇട്ടിരിക്കുന്ന കൃതികളൊക്കെ Marx-Engels: Selected Works (3 Vols.)-ൽ ഉണ്ട്. ഓർമ്മയിൽനിന്നാണ് tick ചെയ്തത്. വേറെ ചില മുഖ്യകൃതികളും പിന്നെ അവരുടെ ശ്രദ്ധേയമായ ചില കത്തുകളും ലേഖനങ്ങളും Selected works ൽ ഉണ്ട്.

പിന്നെ 'സമസ്യ' ഒരു പ്രതിയായി വിലപിടിപ്പിച്ചു. കോളേജിലെ ഒരു ബാബുവാണ് വിതരണക്കാരൻ. 'സമസ്യ' നിന്നുപോകാതിരിക്കാൻ പണം ആവശ്യമാണല്ലോ. വരിക്കാരനാകുന്നോ? രണ്ടാലക്കം ഈയാഴ്ചതന്നെ പുറത്തുവരും.

വേറെ വിശേഷമില്ല.

നിറുത്തുന്നു

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

14.10.1977

P S: College Union Inauguration-ന് Dr. K.N. Rajനെ ക്ഷണിക്കാൻ പരിപാടിയിട്ടുണ്ട്. അയാൾവരുന്നെങ്കിൽ അറിയിക്കാം. വരമല്ലോ. മിക്കവാറും ഉച്ചകഴിഞ്ഞായിരിക്കും inauguration.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

‘ജാല’ കളും നിങ്ങളുടെ മറ്റുപുസ്തകങ്ങളും കിട്ടിക്കാണമല്ലോ. ‘ജാല’ അടുത്ത ആഴ്ച തന്നെ തിരിച്ചുതന്നാൽ നന്നു്.

നിങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും പുസ്തകങ്ങൾ വല്ലതും ഇനിയും എന്റെ കൈവശം ഉണ്ടെങ്കിൽ അറിയിക്കുക. ‘Beyond Communism’ തികളാഴ്ചയോ മറ്റോ കൊടുത്തയക്കാം. അത് എന്നെ നിരാശപ്പെടുത്തി. ‘Reason Romanticism & Revolution’ എങ്ങനെയുണ്ട്? വായിച്ചു കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ അത് തികളാഴ്ച കൊടുത്തയക്കാമോ? ഇവിടെ ഇലക്ഷന്റെ ബഹളമാണ്. തികളാഴ്ചയാണ് അതെന്ന് അറിഞ്ഞുകാണമല്ലോ! വിജയം മിക്കവാറും S. F. I. ജനതാസഖ്യത്തിനായിരിക്കും. 3 മുതൽ 8 വരെ തൃശൂർ ടൗൺഹാളിൽ Book Exhibition ഉണ്ടെന്നത് അറിഞ്ഞോ? വിദ്യാഭ്യാസ പുസ്തകപ്രദർശനമാണെന്നു തോന്നുന്നു. ‘സമസ്യ’ കിട്ടിയില്ല. അതിന്റെ രണ്ടാംലക്കം അടുത്തുതന്നെ—ഒരുപക്ഷേ മൂന്നു നാലു ദിവസത്തിനകം—ഇറങ്ങുമെന്നു പറഞ്ഞു. ഒന്നാം ലക്കത്തെക്കാൾ അതു കേമമാകുമെന്നാണറിവ്.

നിറുത്തുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

18/10/1977

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ കവിത, 'ആനന്ദൻ', ഇതോടൊപ്പമുണ്ട്. 'കവിത 1150'ൽ വന്നതാണ്, വെള്ളിയാഴ്ച Union Inauguration ആയിരുന്നു. അറിയിക്കാൻപറ്റിയില്ല. അതിനുള്ള വകയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കക്കാടും കോവിലനമാണ് വന്നത്. രണ്ടുപേരും പത്തുമിനുട്ടുവീതം പ്രസംഗിച്ചു. കൂവാനുള്ള വക പോലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല, പ്രസംഗത്തിൽ. കക്കാട് ഫ്രേസറുടെ തടിയൻ പുസ്തകവും (Golden Bough) താങ്ങിപ്പിടിച്ചാണ് എത്തിയത്.

Inaugurationനെപ്പറ്റി വലിയ സ്വപ്നങ്ങളൊക്കെ ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്. Dr. K.N. Raj നെക്കൊണ്ട് ഉദ്ഘാടനം, അതുകഴിഞ്ഞ് പ്രഗത്ഭരെ പങ്കെടുപ്പിച്ച് സെമിനാർ, രാത്രി കാവാലത്തിന്റെ നാടകം ഇതൊക്കെയായിരുന്നു പരിപാടി. Raj നെ ക്ഷണിക്കാൻ തിരുവനന്തപുരത്ത് പോയിരുന്നതാണ്. അയാളിങ്ങനെ പരിപാടികൾക്കൊന്നും പോകാറില്ലത്രേ. മറ്റുള്ളവരേയും മാതൃകര്യൻ, ജേക്കബ് ഇപ്പൻ, ഗോവിന്ദപ്പിള്ള-കിട്ടിയില്ല. ഈ വർഷത്തെ ഭാരവാഹികൾക്കൊന്നിടയിൽ താല്പര്യവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആകെ താല്പര്യമുണ്ടായിരുന്നത് ബാബു (സമസ്യയുടെ വിതരണക്കാരൻ)വിനു മാത്രമാണ്.

ഒരു Forum രൂപീകരിക്കാനും ഇടതുപക്ഷ ചായ്വോടെ പ്രവർത്തിക്കാനും അയാൾക്കു പരിപാടിയുണ്ട്. പിന്നെ, 'സമസ്യ'യ്ക്ക് തപാലിടപാടുകളൊന്നുമില്ലത്രേ. വിതരണം വൃത്തികൾ വഴിക്കാണ്. 'സമസ്യ'യ്ക്ക് തപാലഡ്രസ്സേയില്ല. രണ്ടാം ലക്കത്തിൽ കാര്യമായൊന്നുമില്ല. മൂന്നാമത്തേതു തൊട്ടു രാജീവന്റെ നിണ്ട ലേഖനം ആരംഭിക്കുന്നു. അതിൽനിന്ന് കാര്യമായൊന്നെങ്കിലും പ്രതീക്ഷിക്കാം.

നിറുത്തട്ടെ,

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

2 Nov. 1977

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

‘സമസ്യ’യെപ്പറ്റി ഞാൻ മുന്പുതന്നെ തിരുത്താനാണ് ഈ കത്ത്. സമസ്യയുടെ വരിപ്പണം നേരിട്ടു സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

രണ്ടാം ലക്കത്തിലെ പരസ്യം ഇതാണ്:

സമസ്യ

രാഷ്ട്രീയ-സാഹിത്യ- സാംസ്കാരിക മാസിക

വിലവിവരം: ഒറ്റപ്രതി രൂപ 1.50

വാർഷികവരിസംഖ്യ: 15.00

ഏജൻസികൾക്കും കോപ്പികൾക്കും,

മാനേജർ, സമസ്യ

തലശ്ശേരി- 1

രണ്ടാംലക്കത്തെപ്പറ്റി ഞാനെഴുതിയതും തെറ്റായിരുന്നു. ഇതിൽ വായിക്കാൻ കുറച്ചുണ്ട്: മാർക്സിസം-ലേനിനിസത്തെപ്പറ്റി അൽബേനിയൻ ലേബർപാർട്ടി നേതാവിന്റെ ലേഖനത്തിന്റെ ആദ്യഖണ്ഡം (തിരുത്തൽവാദംകൊണ്ട് പരിപൂരിതമായ യൂറോപ്പിൽ വിപ്ലവകരമായ മാർക്സിസം ലേനിനിസം വിജയിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും—എൻവർഓജ.)

സച്ചിദാനന്ദന്റെ ലേഖനപരമ്പരയിലെ (കലയും മാർക്സിസവും ചില സമകാലീന പ്രശ്നങ്ങൾ) ആദ്യഭാഗം, നെത്രദയുടെ ചില കവിതകൾ, പുതിയ റഷ്യൻഭരണഘടനയുടെ വിമർശനം—ഇങ്ങനെയൊക്കെ. എൻവർഓജയുടെയും സച്ചിദാനന്ദന്റെയും ലേഖനങ്ങൾ വളരെ ശ്രദ്ധേയമാണ്. സമസ്യയുടെ ഈ ലക്കം തൃശൂർ ചെട്ടിയങ്ങാടിയിൽ ഒരു കടയിൽ വില്പനയിട്ടുണ്ട്. ഒരു പക്ഷെ ഇത് ഇതിനകം തന്നെ നിങ്ങൾക്കു കിട്ടിയിരിക്കുമെന്നു കരുതുന്നു.

പിന്നെ ഇവിടെയൊരിടത്ത് ഉത്തരായണം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വലപ്പാട് കൈലാസിൽ. 24.11.77-ന് വ്യാഴാഴ്ച. നാലു പ്രദർശനങ്ങൾഉണ്ടെന്നാണോർമ്മ. Benefit Show ആണ്.

Sameeksha യുടെ ‘Asan Centenary Volume’ കിട്ടി. സച്ചിദാനന്ദന്റേതാണ്. ഉള്ളടക്കത്തിൽ കാര്യമായൊന്നും കണ്ടില്ല. പക്ഷെ ഇതിന്റെ Introduction ഉം അവസാനലേഖനവും ‘And now Where We Go from Here?’ കാനുളളവയാണ്. Introduction-ൽ...

നിങ്ങളുടെ ക്ലാസ്സുകൾഎന്നാണാരംഭിക്കുക? ഉത്തരായണത്തിനു വരാൻപറ്റുമോ? ഇപ്പോൾ കണ്ടാൽ അതേപ്പറ്റി മുൻപുണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായം പരിണമിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു.

വേറെ വിശേഷമൊന്നുമില്ല.

നിറുത്തട്ടെ

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

8/11/1977

PS: -സമസ്യയുടെ അടുത്തലക്കത്തിൽആരംഭിക്കുന്ന ബി. രാജീവന്റെ ലേഖനപരമ്പരയുടെ പേര് ‘വിപ്ലവത്തിന്റെ ജ്ഞാനസിദ്ധാന്തം’ എന്നാണ്. ഈയിടെ ഒരു വാരിക കിട്ടാറുണ്ട്: Economics and Political Weekly. ഇടതുപക്ഷ ചായുളളതാണ് (മാർക്സിസ്റ്റ്). Economics നേയും Political Science നെയും പറ്റി വളരെ ശ്രദ്ധേയമായതും ആഴമേറിയതുമായ ലേഖനങ്ങൾവരാറുണ്ട്, ഇതിൽ. സമകാലീന സാമ്പത്തിക രാഷ്ട്രീയ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചും (ഇന്ത്യൻ ആയാലും അന്തർദ്ദേശീയമായാലും) ഇവർ കുറിച്ചുകളിടുന്നു. ഈ വിഭാഗത്തിൽവളരെ ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു വാരിക. കാര്യമാത്രപ്രസക്തം.

പിന്നെ നിങ്ങൾ അന്നു കൊടുത്തയച്ചിരുന്ന ആ ലഘുലേഖ ‘അടിയന്തിരാവസ്ഥയും നമ്മുടെ കടമകളും’ മറ്റുള്ളവയോടൊപ്പം തിരികെ കൊടുത്തയക്കാൻ ഞാൻ വിട്ടുപോയി. മറന്നതാണ്. എങ്ങിനെയാണിനി അതു തിരികെ തരിക? വളരെ ധൃതിയുണ്ടെങ്കിൽ തപാലിൽ അയച്ചുതരാം. എന്താണു വേണ്ടതെന്നാൽ അറിയിക്കുക.

ബ്രഹ്മപുത്രന് ,

കത്തുകിട്ടിയിട്ട് ഒരാഴ്ചയിലധികമായി ചില മാനസിക പ്രശ്നങ്ങൾകൊണ്ട് മറുപടിയെഴുതാനായില്ല. കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസം ഞാൻ മുഴുവനായി ഉപേക്ഷിച്ചു. പരീക്ഷയെഴുതി ഡിഗ്രി നേടാനോ അതുവഴി എന്തെങ്കിലും ജോലി സമ്പാദിക്കാനോ ഉള്ള പരിപാടി പൂർണ്ണമായും ഉപേക്ഷിച്ചു. ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റായി പ്രവർത്തിക്കാനാണ് അടുത്ത പരിപാടി. ഏറ്റവും ബുദ്ധിമുട്ടുപിടിച്ച പ്രശ്നമാണിത്. ഇടത്തരക്കാരന്റെ ജീവിതം നമ്മുടെ മനസ്സിൽ കുത്തിനിറച്ച പെറ്റി-ബൂർഷ്വാ കോപ്ലക്സുകളും സമൂഹത്തിൽ നിന്നുള്ള അകൽച്ചയും എല്ലാം പിൻവെടിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കാരണം അദ്ധ്യാനിക്കുന്നവരുടെയിടയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് അവരുടെ തരത്തിലുള്ള മാനസികഘടന സമ്പാദിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

നമ്മുടേത് - പെറ്റി ബൂർഷ്വാസിയിലുടേത്—തികച്ചും വൈയക്തികവും ഇടുങ്ങിയതുമായ ആത്മീയതയാണെന്നും ഏറ്റവും യഥാർത്ഥവും വികാസസാധ്യതയുള്ളതുമായ ആത്മീയത തൊഴിലാളികളുടെതാണെന്നും ഈയ്യിടെ കണ്ടപ്പോൾ കെ.ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള പറഞ്ഞു. അതായത് നമുക്ക് അവരിൽ നിന്നാണ് പഠിക്കാനുള്ളത്, അവർക്ക് നമ്മിൽനിന്ന് പഠിക്കാനുള്ളതിനേക്കാൾ. സമൂഹത്തെ മാറ്റുന്നതിനായുള്ള വിപ്ലവപ്രവർത്തനത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടമായി ഓരോ വിപ്ലവകാരിയും തൊഴിലാളിവർഗ്ഗആത്മീയതയിലേക്ക് ഉയരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സച്ചിദാനന്ദനും ശങ്കരപ്പിള്ളയുമൊക്കെ (അവരുടേതായ രീതിയിൽ) ജനങ്ങളിൽനിന്നു പഠിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. സച്ചിദാനന്ദന്റെ പുതിയ കവിതകൾ വളരെ മാറിയിട്ടുണ്ട് തൃശ്ശൂരിനടുത്തുള്ള പട്ടിക്കാട് എന്ന സ്ഥലത്ത് ശങ്കരപ്പിള്ള ചില കവിതകൾ നിരക്ഷരരായ ചില തൊഴിലാളികൾക്ക് വായിച്ചു കേൾപ്പിച്ചു. പെറ്റിബൂർഷ്വാസി മഹത്തെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കുന്ന പനി, കഷണ്ടി എന്നിവയൊന്നും അവർക്കിഷ്ടപ്പെട്ടില്ല. എന്നാൽ ബ്രെഹ്മ്സർഗ്ഗിന്റെ 'വായിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളുടെ ചോദ്യങ്ങൾ' 'ഏഴുഗോപുരങ്ങളുള്ള തീബ്സ് ആരു നിർമ്മിച്ചു?... ' സച്ചിദാനന്ദന്റെ 'ധൻബാദിലെ ഖനിതൊഴിലാളി' ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ 'മുണ്ട്' എന്നീ കവിതകൾ അവർ നന്നായി ആസ്വദിച്ചുവത്രേ, 'വായിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളുടെ ചോദ്യങ്ങൾ' അവരാസ്വദിക്കുന്ന വിധം ശങ്കരപ്പിള്ളയ്ക്ക് മഹത്തായ ഒരനുഭൂതിയായിരുന്നുവത്രേ. പെറ്റി ബൂർഷ്വാവായനക്കാരനെ മുന്നിൽക്കണ്ടെഴുതുന്നതിൽനിന്നു ഭിന്നമായി തൊഴിലാളികളെ—അദ്ധ്യാനിക്കുന്നവരെ ഉദ്ദേശിച്ച് എഴുതുന്ന സൃഷ്ടികളിലേക്ക് ഇവരൊക്കെ പുരോഗമിക്കുന്നു.

വെള്ളാനി³-യിലെ തൊഴിലാളി സംഘടന രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞ Rural Labourer's (LIBERATION എന്ന കള്ളപ്പേര്) Organisation എന്നാണ് പേര്.

3: വെള്ളാനി: ഇരിഞ്ഞാലക്കുടയ്ക്കടുത്തുള്ള ഒരു ഗ്രാമം. അവിടെ നിന്നും വി. എസ്. രാമൻ എന്നൊരു വിദ്യാർത്ഥി കോളേജിലുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യകാല വിപ്ലവപ്രവർത്തനങ്ങൾ വെള്ളാനി കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ് ആരംഭിച്ചത്. പാർട്ടിയിൽ ചേരാൻ പോയപ്പോൾ വെള്ളാനിയിൽ രാമന്റെ വീട്ടിൽ ഒരു ദിവസം താമസിച്ചു.

കേരളത്തിൽ C. P. I. (M. L.)-ന്റെ ആദ്യത്തെ തൊഴിലാളിസംഘടനയായിരിക്കാം ഇത്. വെള്ളാനിയിൽനിന്ന് സമീപപ്രദേശങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാമെന്നൊക്കെ പ്രതീക്ഷ.

ജനങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്റെയും സ്വയം മാറ്റുന്നതിന്റേയും ഭാഗമായി മേയ് മാസത്തിൽ കേരളത്തിലെവിടെയെങ്കിലും യാത്രപോയാലോ എന്നാലോചിക്കുന്നു—എക്സ്പർഷനല്ല ഒരു പക്ഷേ തീരെ പണം കൈവശം കരുതാതെയുള്ള ഒരു യാത്ര. ഒന്നും ഉറപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

താങ്കൾ മെഡിക്കൽ കോളേജ് ജീവിതത്തെപ്പറ്റിയോ കോളേജിന്റെ സമീപപ്രദേശങ്ങളെപ്പറ്റിയോ ഒന്നും എഴുതാറില്ലല്ലോ. എന്തൊക്കെയാണ് ക്ലാസ്സുകൾ, ഏതൊക്കെ രീതിയിൽപെട്ടവരാണ് സഹപാഠികൾ. മുൻപ് എഴുതിയിരുന്ന സുഹൃത്തിനെപ്പറ്റിയും പിന്നെയൊന്നും കണ്ടില്ല. എല്ലാം വിശദമായി എഴുതുമല്ലോ.

മാഗസിൻ അച്ചടിയുടെ കാര്യം കുറച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവിടെത്തെ സ്റ്റാഫ് എഡിറ്റർ—

അയാൾക്കൊന്നല്ലോ അധികാരം മുഴുവൻ—ഇയാൾഒരു മുൻ R. S. S. പ്രവർത്തകനും പള്ളിമണിയുമാണ്—ഒരു സാധാരണകഥയിൽ മൂല, തടവറ എന്നീ വാക്കുകൾ കണ്ട് ഞെട്ടിപ്പോയി. ഇക്കണക്കിന് 'വിദ്യാഭ്യാസം' 33 അനുവദിക്കുമോ എന്നോ. അങ്ങനെയെങ്കിൽ മാഗസിൻ ഇറങ്ങില്ല. 'വിദ്യാഭ്യാസചർച്ച' മറ്റേതെങ്കിലും മാസികയിലോ 'രസന'യിലോ 'സമസ്യ'യിലോ അച്ചടിക്കുകയും ചെയ്യും. ചർച്ചയുടെ കയ്യെഴുത്തുപ്രതി അടുത്തകത്തിൽ അയച്ചുതരാം.

ഇതോടൊപ്പം സേനാധിപതിയുടെ 'മുരുകൻ' എന്ന പെയ്ന്റിങ്ങിന്റെ ഫോട്ടോ അയക്കുന്നു. പ്രദർശനത്തിന്റെ മുഖചിത്രമായി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നതാണ്.

നിറപ്പെട്ടുകളുടേയും പരുക്കൻപ്രതലത്തിന്റേയും സൗന്ദര്യം ഫോട്ടോയിൽ ഇല്ല. എങ്കിലും—

കനഡിയൻ M. L. പാർട്ടിയുടെ മുഖപത്രം People's Canada Daily News എനിക്കു വരുന്നുണ്ട്. എഴുതിയതനുസരിച്ച് വെറുതെ അയച്ചു തരുന്നതാണ്. ഒരുപാടു വിവരങ്ങൾ, അന്തർദേശീയ പ്രാധാന്യമുള്ളവ, ഇതിൽ നിന്നും അറിയാനാണുണ്ട്. ഇവർ ചില പുസ്തകങ്ങളും അയച്ചുതന്നു—സൈദ്ധാന്തികപ്രാധാന്യമേറിയവ. ഇന്ത്യൻ M. L. പാർട്ടിയുമായി ഇവർക്ക് അടുത്ത ബന്ധമുണ്ട്. പുസ്തകങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഈ മാസം ഞാൻ ഭാഗ്യവാനായിരുന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരുപാടെണ്ണം കിട്ടി.

സച്ചിദാനന്ദന്റെ 'കേരളകവിതാഗ്രന്ഥവരി' കവിതയുടെ വിലയാരാഞ്ച് മുൻപെഴുതിയിരുന്നല്ലോ. അവർ എനിക്കയച്ചുതന്ന കാർഡ് ഇതോടൊപ്പമയക്കുന്നു.

താങ്കൾക്കുള്ളത് വീട്ടിലായിരിക്കുമല്ലോ?

നിറുത്തുന്നു

സ്നേഹപൂർവ്വം

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കഴിഞ്ഞ രണ്ടുദിവസമായി ഞങ്ങൾ അമ്പലവയലിലാണ്. സിവിക്ചന്ദ്രന്റെ കൂടെ. ഇവിടത്തെ ടി.ബി. യിൽ താമസിക്കുന്നു. സിവിക് വളരെ സഹകരണമനോഭാവമുള്ള ആളാണ്. ഭാവി പ്രവർത്തനങ്ങളെപ്പറ്റി ഏറെക്കുറെ വ്യക്തമായ പരിപാടികൾ രൂപപ്പെടുവരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അടുത്തുതന്നെ നാട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങാമെന്നു കരുതുന്നു.

വയനാട് മനോഹരമായ സ്ഥലമാണ്. എപ്പോഴും നല്ലതണുപ്പ്. അമ്പലവയലിൽ മലേറിയ ഇല്ല. ഇടക്കിടയ്ക്ക് മഴച്ചാറലുണ്ട്.

നാട്ടിലേയ്ക്കു വരുമ്പോൾ അതുവഴി വരാം. അപ്പോൾ കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ സംസാരിക്കാം.

അശോകൻ, ദാസ്.

21-8-1978

ബ്രഹ്മപുത്രൻ

‘വിദ്യാഭ്യാസചർച്ച’യുടെ അഞ്ചുകോപ്പികൾകൂടി ഇതോടൊപ്പമയക്കുന്നു. കോപ്പികൾ അധികമുണ്ടെങ്കിൽ വാസു34വിന കൊടുക്കുക. ‘വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മാനിഫെസ്റ്റോ’35യുടെ കോപ്പികൾ ഇതിനകം അവിടെ കിട്ടിക്കാണമെന്നു കരുതുന്നു. (ഇല്ലെങ്കിൽ വാസുവിന്റെ പക്കൽ കാണും) ഒരു കോപ്പി എനിക്ക് അയച്ചുതരണം.

സച്ചിദാനന്ദനെ ഇതുവരെ കണ്ടില്ല. ‘പ്രസക്തി’36യുടെ അച്ചി തീർന്നിട്ടില്ല. അവസാനത്തെ കുറച്ചുപേജുകളും കവറും ഇനി അച്ചടിക്കാനുണ്ട്.

എന്തായാലും ഇനി ഈ മാസം അവസാനത്തോടെയേ അതു പുറത്തിറങ്ങൂ. ശമ്പളദിവസത്തിനടുത്ത് പുറത്തിറങ്ങുന്നത് ഒരു കണക്കിനു നന്നായി.

‘കൊമ്രേഡ്’37 ഒക്ടോബർ, 15നു പുറത്തിറങ്ങുന്ന വിവരം അറിഞ്ഞിരിക്കുമല്ലോ. (കലാകൗമുദിയിലെ പരസ്യം). ‘പ്രേരണ’38അവിടെ എത്തിയോ?

നക്സലൈറ്റുകളെപ്പറ്റി ‘മാതൃഭൂമി’യിൽ വരുന്ന ലേഖനപരമ്പര വായിക്കുന്നു. ബുധനാഴ്ചയിലെ ലേഖനത്തിൽ മെഡി.കോളേജിനേയും പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്.

പരീക്ഷ എന്നവസാനിക്കും?

നിറുത്തട്ടെ,

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

22.9.78

വാസു: ഡോക്ടർ വാസു, ടി., കായണ്ണ പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ആക്രമണ കേസിൽ അറസ്റ്റിലായി. പിന്നീട് പാർടി പ്രവർത്തനങ്ങളിൽനിന്നും വിട്ടുനിന്നു. ഇപ്പോൾ അട്ടപ്പാടിയിൽ ക്ലിനിക്കു നടത്തുന്നു.

വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മാനിഫെസ്റ്റോ: സി. പി. ഐ. എം. എൽ. അടിയന്തിരാവസ്ഥയ്ക്കു ശേഷമുണ്ടായ വിദ്യാർത്ഥി മുന്നേറ്റത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യാനദ്ദേശിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ലഘുലേഖ.

പ്രസക്തി: സച്ചിദാനന്ദൻ പുതിയ കവികളെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് പ്രസിദ്ധീകരണമാരംഭിച്ച ലൈബ്രറി സീരിസ്.

കോമ്രേഡ്: കോട്ടയത്തുനിന്ന് കെ. എൻ. രാമചന്ദ്രന്റെ പത്രാധിപത്യത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച സി. പി. ഐ.(എം. എൽ.) മുഖപത്രം.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

ഒക്ടോബർ 10-നകം വയനാട്ടിലേയ്ക്കു പുറപ്പെടാനാണ് ഞങ്ങളുടെ ഇപ്പോഴത്തെ പരിപാടി. പരീക്ഷയും മറ്റുമാ യതുകൊണ്ട് മെഡിക്കൽ കോളേജിലേയ്ക്കു വരുന്നില്ല. നെല്ലിക്കോടു തങ്ങിയശേഷം വയനാട്ടിലേയ്ക്കു പോകുന്നു. സിവിൽകിൻ്റെ കത്ത് ഇതുവരെ വന്നില്ല. യാതൊരു വിവരവും അറിഞ്ഞിട്ടുമില്ല. തിരക്കായതുകൊണ്ടാവും. അവിടെ ചെന്നാൽ ഒരുമിച്ച് വേണ്ടതു ചെയ്യാമല്ലോ. വീട്ടിൽനിന്ന് കുറച്ചു പണം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അവിടെ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ തുടങ്ങാനായില്ലെങ്കിൽതന്നെ സീസണായതു കൊണ്ട് മറ്റുവല്ല ജോലിയും കിട്ടുമെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ജനങ്ങളെ അടുത്തറിയുകയും അവരോടൊത്ത് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് പ്രധാനമായും നേടിയെടുക്കേണ്ടത്.

‘പ്രസക്തി’യുടെ ആദ്യപുസ്തകം തയ്യാറായി.

നിങ്ങൾക്കുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടത് സച്ചിദാനന്ദനോടുപറയാം. നാട്ടിൽ വരുമ്പോൾ സച്ചിയുടെ വീട്ടിൽപോയി പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങിക്കൊള്ളുമല്ലോ. രണ്ടാമത്തെ പുസ്തകം ‘സോഷ്യൽ ഇമ്പീരിയലിസം’ ഈ മാസം അവസാനം തയ്യാറാകും എന്നു പറയുന്നു. മൂന്നാമത്തെ പുസ്തകം മൂന്ന് അറിയിക്കാത്തതാണ് D. D. Kosambi-യുടെ ഭഗവദ്ഗീതയെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനം. എം. ഗംഗാധരൻ വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നു.

‘സ്റ്റുഡന്റ്സ് മാനിഫെസ്റ്റോ’ തനി രാഷ്ട്രീയഭാഷയാണെന്നു പറഞ്ഞതു നേരാണ്. ഇന്നു നമ്മുടെ ജീവിതം രാഷ്ട്രീയവുമായി അഭേദ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു എന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ അത് അനിവാര്യമല്ലേ. നമ്മുടെ യൊക്കെ ചരിത്രപരമായ സ്ഥാനവും നാം ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങളും വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ അത് വളരെ പ്രധാനവുമാണ്. ചാരമജ്രുമാർ എന്നൊന്നും എടുത്തുപറയേണ്ടിയിരുന്നില്ല എന്ന് സച്ചിദാനന്ദൻപറഞ്ഞു.

പരിപാടിയിൽചെറിയൊരു മാറ്റം. 11-ാമതിയുതി തൃശൂരിൽ ‘പടയണി’ 39 കളിയ്ക്കുന്നുണ്ട്. അന്ന് സിവിൽ വരും. അതുകൊണ്ട് പത്താം തിയ്യതി വെള്ളാനിയിലും പതിനൊന്നാം തിയ്യതി തൃശൂരും തങ്ങിയശേഷം 12-ാമതിയുതി രാവിലെ വയനാട്ടിലേയ്ക്കു പുറപ്പെടാമെന്നു കരുതുന്നു.

ബ്രെഹ്മിൻ്റെ കവിതകൾ തയ്യാറായത് സച്ചിദാനന്ദൻ്റെ വീട്ടിൽ വെച്ചിട്ടുണ്ട്. മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ചെലവാകുമെന്നു തോന്നുന്നെങ്കിൽ കുറച്ചധികം കോപ്പികൾ എടുത്തുകൊള്ളൂ. 11-ാമതിയുതി രാത്രി തൃശൂർ വെച്ച് ‘പടയണി’. റീജണൽ തിയേറ്ററിൽ കാണാമെങ്കിൽ നമുക്കൊരുമിച്ച് കോഴിക്കോട്ടേക്കു മടങ്ങാം.

വിവരങ്ങൾ വല്ലതുമുണ്ടെങ്കിൽ പെട്ടെന്നു മറുപടിയെഴുതുക.

സന്ദേഹം

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

ഇന്നലെ കോളേജിൽപോയിരുന്നു. S. F. I. യ്ക്ക് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ടീമിൽ ആകെ 4(2+2) സീറ്റുകളേയുള്ളൂ. അതിൽ രാജീവൻ മാത്രമേ നമ്മുടെ ഉറച്ച ആളായിട്ടുള്ളൂ. 'പടയണി' കൊണ്ടുവരാൻ അവർ ശ്രമിച്ചുനോക്കി. ആദ്യം ജനതക്കാർ അനുകൂലിച്ചെങ്കിലും ഇപ്പോൾ എതിർക്കുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ നിശ്ചയമനുസരിച്ച് 'ഹോമം' എന്നൊരു പീക്കറ നാടകമാണ് കൊണ്ടുവരുന്നത്.

മുരളിയുടെ നോട്ടീസ് ഇതോടൊപ്പമുണ്ട്. സച്ചിയാണ് അതെഴുതിയത്. ഇലക്ഷൻനാളിലാണിതു വിതരണം ചെയ്തത്. ഒരരണ്ണം പോലും താഴെവീണു കിടന്നിരുന്നില്ലത്രേ.

നിങ്ങളുടെ മാഗസിൻകണ്ടു. അറുബോറായിരിക്കുന്നല്ലോ. കഴിഞ്ഞവർഷത്തെ പകിട്ടുപോലും അതിന്നില്ല.

കോളേജിൽ ക്രൈംകാർ വന്നിരുന്നുവെന്ന് നേരാണ്. പാലായിൽവെച്ച് അശോകനെ ചോദ്യംചെയ്തതിനോടു ബന്ധപ്പെട്ടാവണം അവരിവിടെ വന്നത്. എന്തായാലും അവർക്കു മുമ്പാകെ ഞങ്ങൾ exposed ആയിക്കാണമെന്നു തീർച്ച.

തിരികെ പോകുമ്പോൾ ഞാൻ college-ലേയ്ക്കു വരുന്നില്ല. Bus Stand-ലോ മറ്റോവെച്ച് കണ്ടുമുട്ടാൻ സൗകര്യത്തിൽ യാത്ര arrange ചെയ്യാം. വിവരങ്ങൾ പിന്നീടറിയിക്കാം.

'സോഷ്യൽസാമ്രാജ്യത്വ'ത്തിന്റെ അച്ചടി പകുതിയേ ആയിട്ടുള്ളൂ. അച്ചടി കൊള്ളാം. മറ്റു പുസ്തകങ്ങളുടെ അച്ചടി ഒന്നുമായിട്ടില്ല.

സോഷ്യൽ സാമ്രാജ്യത്വം: പ്രസക്തി ലൈബ്രറിയുടെ രണ്ടാമത്തെ പുസ്തകം.

രത്നമോഹൻ ഇപ്പോൾ പ്രസന്നനാണ്. ഇവിടത്തെ നമ്മുടെ സഖാക്കൾ എല്ലാവരും മതം. അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവേശം തരുന്നവയാണ്.

മറ്റുവിശേഷങ്ങൾ വഴിയേ.

രത്നമോഹൻ: 1978-ലെ ക്രൈസ്റ്റ്കോളേജിലെ എസ്. എഫ്. ഐ. യുടെ മാഗസിൻ എഡിറ്റർ.

ദാസ്.

25.11.78

സുഹൃത്തേ,

ഇവിടെ വന്ന ഉടനെ 'അമ്മ'

അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ തിരക്കിൽപ്പെട്ടു. അതുകൊണ്ട് കത്തെഴുതാനും മറ്റും വൈകി. സച്ചിയെക്കണ്ടു.

'ഗീത' യുടെ അച്ചടി തീർന്നിട്ടില്ല. എം. ഗംഗാധരൻ വിവർത്തനം തയ്യാറാക്കി അയച്ചുകൊടുക്കാൻവൈകുന്നതു കാരണം എന്നു പുസ്തകം തയ്യാറാകുമെന്ന് പറയാനാവില്ല.

അശോകന്റെ യാതൊരു വിവരവുമില്ല. അവൻ

ഇപ്പോൾ 'Comrade'ൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നു കേൾക്കുന്നു. എന്റെ കത്തിനു മറുപടിയില്ല.

'അമ്മ' 15-നു തൃപ്രയാറും 16-ന് തൃശ്ശൂരും.

ഈയാഴ്ച നാട്ടിലേക്കു വരുന്നോ? അടുത്താഴ്ച വന്നാൽ 'അമ്മ' കാണാം. വെള്ളിയാഴ്ച 6-മണിക്ക് തൃശ്ശൂരിൽ. ടിക്കറ്റ് വേണമെങ്കിൽ മുൻകൂട്ടി ബുക്ക് ചെയ്യാം. വിവരങ്ങളറിയിക്കുക.

മറ്റുവിശേഷങ്ങളില്ല.

ദാസ്

7.2.1979

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്തു്, നിങ്ങൾവയനാട്ടിൽ വന്ന വിവരം കൂട്ടനം (സി വിക്) പറഞ്ഞു. വയനാടെങ്ങനെ?

നിങ്ങൾപറഞ്ഞ സമയത്തിന് അങ്ങോട്ട് ഫോൺചെയ്തിരുന്നില്ല, അല്ലേ? 'പടയണി' അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനനേരെ ഇതുവരെ പോലീസ് ഭീഷണിയൊന്നും വന്നിട്ടില്ലല്ലോ. കാര്യം പരസ്യപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ അതുണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അമ്പലവയലിൽ പടയണി അവതരിപ്പിച്ച സംഘാടകർക്കനേരെ ഭീഷണിയുണ്ടായിരുന്നു. കരുതിയിരിക്കണം. നിങ്ങൾ അനാവശ്യമായി exposed ആവാതിരിക്കാനും ശ്രദ്ധിക്കണം.

പ്രദീപം ജോസും42(ഇയാളെ എനിക്കു പരിചയമില്ല) എങ്ങനെ?

സച്ചിദാനന്ദന്റെ പരിപാടികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്നറിയില്ല. പെറ്റിബുർഷ്യാ അസുഖങ്ങൾ ഒരുപാടെണ്ണുമുണ്ടയാൾക്ക്. അതങ്ങിനെ ചാഞ്ചാടിക്കൊണ്ടിരിക്കും. ശക്തമായ അനുഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാവുമ്പോൾ കാര്യങ്ങൾ പഠിച്ചുകൊള്ളും.

നമ്മൾ കണ്ടതിനുശേഷം ഞാനയാളെ കണ്ടിട്ടില്ല.

ശിവശങ്കരന്റെ പുസ്തകം ഇതുവരെ വായന തുടങ്ങിയിട്ടില്ല. സമയം കിട്ടിയില്ല. ഇനിയിപ്പോൾ പെട്ടെന്ന് വായിച്ചുതീർക്കാം. അതായത് മാർച്ച് 1-നു മുൻപ് പുസ്തകം അവിടെയെത്തിക്കാം. ആ തീയതിക്കു മുൻപ് പുസ്തകങ്ങൾ ആവശ്യമാണോ എന്ന് അയാളോടന്വേഷിക്കുക. അത്യാവശ്യമാണെങ്കിൽ postal മാർഗ്ഗം അയച്ചുകൊടുക്കാം.

കലാപരമായി പല പോരായ്മകളുണ്ടെങ്കിലും 'അമ്മ' ഒരു നല്ല നാടകമാണ്. അദ്ധ്യാനിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ പറ്റിയ ഏറ്റവും നല്ല നാടകം. അടുത്തുതന്നെ 'സ്റ്റാർട്ടാക്കസ്'(തലശ്ശേരി ടീം) നാടകമായിരുന്നെണ്ടു്. ഇവരുടെ അടുത്ത നാടകം 'യുദ്ധവും സമാധാനവും'.

അടുത്തലക്കം 'പ്രേരണ' താരതമ്യേന നന്നായിരിക്കും. March 1-നു പുറത്തിറങ്ങും.

ഞാൻ തിരിച്ചുപോകുന്ന വിവരം തീർച്ചയാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. മറ്റുചില പ്രശ്നങ്ങളുമായി കൂടിക്കഴുത്ത് കിടക്കുകയാണ്. മാർച്ചിലേ ഇനി സാധ്യമാകൂ.

മറുപടി അയക്കുക. 'പടയണി' അവതരിപ്പിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച വിശേഷങ്ങൾ അറിയിക്കണം.

അഭിവാദനങ്ങളോടെ

ദാസ്

23.2.79

ഞാനും ഇവിടെയുള്ള ഒരു തൊഴിലാളിസഖാവും കൂടി ചെറിയപുസ്തകങ്ങൾ അച്ചടിച്ചിറക്കാൻ പരിപാടിയിട്ടുണ്ട്. അടിയന്തിരപ്രാധാന്യമുള്ള രാഷ്ട്രീയലേഖനങ്ങളായിരിക്കും ഉള്ളടക്കം. വിശദമായ വിവരങ്ങൾ തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കാര്യം രഹസ്യമായിരിക്കട്ടെ.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

ഞാൻ വെള്ളിയാഴ്ചയോ ശനിയാഴ്ചയോ (March 1 or 2) അവിടെയെത്തുന്നു. മിക്കവാറും ശനിയാഴ്ച 2 മണിയോടെ. രാത്രി P. N. ദാസിന്റെ വീട്ടിൽ കൂടാനാവുമെങ്കിൽ നമുക്കുതന്നെ അയാളെ കാണാം. അല്ലെങ്കിൽ പിറ്റേന്ന് രാവിലെ.

ഞാൻ ഇതിനുമുൻപയച്ച കത്ത് കിട്ടിക്കാണമല്ലോ. വിശേഷങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ അറിയിക്കുക.

‘പ്രസക്തി’ പുസ്തകത്തിന്റെ അച്ചടി കഴിഞ്ഞു.

ഈയാഴ്ചതന്നെ അതു Postal ആയി അയക്കുന്നുണ്ട്.

എന്നാണ് നിങ്ങളുടെ പരീക്ഷ?

ശേഷം നേരിൽ

അഭിവാദനങ്ങളോടെ

ദാസ്

26.2.79

ശിവശങ്കരന്റെ പുസ്തകം വരുമ്പോൾ കൊണ്ടുവരാം

ബ്രഹ്മപുത്രൻ

ഞാനിനിയും പ്രവർത്തനരംഗത്തേയ്ക്ക് പ്രവേശിച്ചിട്ടില്ല. ഒരാഴ്ചയ്ക്കകം സംഗതികൾ ശരിപ്പെടുമെന്നു കരുതുന്നു. ഇതിനിടയിൽ ഒട്ടേറെ സഖാക്കളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു.

നമ്മുടെ സഖാക്കൾ കരുത്തരും ധീരരുമാണ്. നമുക്കു സങ്കല്പിക്കാവുന്നതിനേക്കാൾ എത്രയോ ഉന്നതർ.

അവരിൽനിന്നുതന്നെ ഒട്ടേറെ പഠിക്കാനുണ്ട്.

അശോകന്റെ വിവരമൊന്നുമില്ല.

‘കോമ്രഡ്’ പുറത്തിറങ്ങിയത് കണ്ടിരിയ്ക്കുമല്ലോ. ‘പ്രേരണ’ ഈയാഴ്ച തന്നെ പുറത്തിറങ്ങും. ഒരു പക്ഷെ ഇതിനകംതന്നെ കിട്ടിക്കാണുമല്ലോ. അടുത്തലക്കം ഒക്ടോബർ വിപ്ലവപ്പതിപ്പാണ്. മെയ്ദിനപ്പതിപ്പിന്റെ രീതിയിലിറക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിയ്ക്കുന്നത്. ബെക്കറ്റുമായി ഇന്റർവ്യൂ, ‘സംഘഗാന’ത്തിന്റെ സ്ക്രിപ്റ്റ്, കവിതകളും ലേഖനങ്ങളും എന്നിങ്ങനെ ഉള്ളടക്കം. ‘പടയണി’ തൃശൂർ കളിച്ചതിൽ 1500 രൂപയോളം ലാഭമുണ്ടത്രെ.

‘പടയണിയി’ൽ അഗ്നിപുത്രൻ വിണകിടക്കുന്നതിന്റെ

വിശദീകരണം ഇതാണ്: അഗ്നിപുത്രൻ പെറ്റിബുർഷ്യാ വിപ്ലവകാരിയുടെ പ്രതിനിധിയാണ്. ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽ നിന്നുടലെടുത്ത വിപ്ലവാശയങ്ങൾ അവർക്കെത്തിച്ചു എന്നതാണ് ഇവരുടെ കടമ. ഈ ആശയങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ ജനങ്ങൾ ഈ വിപ്ലവകാരികളേക്കാൾ ശക്തമായ വർഗ്ഗസമരനിലപാട് സ്വീകരിയ്ക്കുന്നു.

പെറ്റിബുർഷ്യാവിപ്ലവകാരികൾക്ക് ശത്രുവിന്റെ എതിർപ്പുകളെ നേരിടാനുള്ള കഴിവ് താരതമ്യേന തീരെ കുറവാണ്. ശത്രുവിന്റെ മുന്നിൽ അഗ്നിപുത്രൻ തളരുന്നു.

വർഗ്ഗസമരത്തിന്റെ ഔന്നത്യങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തപ്പെട്ട ജനങ്ങളാണ് പിന്നീടയാളെ ഉയിർത്തെണിപ്പിയ്ക്കുന്നത്.

സച്ചിദാനന്ദൻ ചൊവ്വ, ബുധൻ, വ്യാഴം തീയതികളിൽ മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ വി. ടി.-യുടെ ശസ്ത്രക്രിയയോടനുബന്ധിച്ച് എത്തുമെന്നറിഞ്ഞു. ഏതു തീയതിയാണെന്നറിയില്ല. പ്രസക്തിയുടെ പുസ്തകങ്ങൾ ഉടനെ T. B. S.-നെ ഏല്പിച്ചുകാണുമല്ലോ.

വി. ടി.: പ്രശസ്ത സാഹിത്യകാരൻ വി. ടി. നന്ദകുമാർ. സച്ചിദാനന്ദന്റെ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവായിരുന്നു.

ഗുരുവായൂരപ്പൻ കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഒരു സംഘടന (DROP) അവതരിപ്പിച്ച തെരുവുനാടകത്തെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞുകാണുമെന്നു. നമ്മുടെ ജനകീയനാടകവേദിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത് അതിപ്രധാനവും അനന്തസാധ്യതകളുള്ളതുമായ ഒരു തുടക്കമാണ്. ഈ ശ്രമത്തെ കേരളത്തിലെമ്പാടും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി നമ്മുടെ സാംസ്കാരിക വിഭാഗം ആലോചിച്ചുവരുന്നു. നാടകം കണ്ടിരുന്നുവോ?

പഠിപ്പ് എങ്ങിനെയിരിയ്ക്കുന്നു? നന്നായിത്തുടരുന്നവെന്നു കരുതുന്നു. ഇതോടൊപ്പം മെഡിക്കൽ കോളേജിലുള്ളതോ അല്ലെങ്കിൽ മെഡിക്കൽകോളേജിലെ വിദ്യാർത്ഥികൾപ്പെടുന്നതോ ആയ എം. എൽ. സ്റ്റുഡി ഗ്രൂപ്പുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നതു നല്ലതാണ്. സംഘടനാരംഗത്തു പ്രവർത്തിക്കേണ്ട ആളുകളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് ഈ സ്റ്റുഡിഗ്രൂപ്പുകളിൽനിന്നാണ്. പ്രവർത്തനത്തിനിറങ്ങുന്നില്ലെങ്കിൽതന്നെ വ്യക്തമായ രാഷ്ട്രീയബോധമുണ്ടാകാൻ ഈ ഗ്രൂപ്പുകൾ സഹായിയ്ക്കും.

എന്നിയിവിടെ ഒരു മേൽവിലാസമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഇങ്ങോട്ടു കത്തെഴുതുക അസാധ്യമായിരിയ്ക്കുമല്ലോ. ഒരു പക്ഷെ ഈ മാസം അവസാനത്തോടെ ഞാൻ വീട്ടിൽ പോയി വരുന്നുണ്ടാകും. അപ്പോൾ കോഴിക്കോട്ടോമറ്റോ വെച്ച് കാണാം. വിവരത്തിന് കത്തെഴുതാം.

എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ജീവിതത്തിലെ ഒരു ഘട്ടം അവസാനിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. കൂടുതൽ ക്ലേശപൂർണ്ണമായ അടുത്തഘട്ടത്തിന്റെ തുടക്കമാണ്. സ്വയം ഒരു പുനർനിർമ്മാണം—മാനസികമായും കായികമായും—നടത്തുന്നുണ്ട്.

വീട് ഏതാണ്ട് മുഴുവനായിത്തന്നെ ഉപേക്ഷിയ്ക്കേണ്ടിവരും.

കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ പിന്നീട്

സന്ദേശം

ദാസ്

P S: ഈ കത്ത് വായിച്ച ഉടനെ നശിപ്പിച്ചുകളയുക.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

ഞാനിപ്പോൾ നാട്ടിലുണ്ട്. May 5 മുതൽ 20 വരെ.
വരുംവഴി അങ്ങോട്ടുവരാതിരുന്നത് മനഃപൂർവ്വമാണ്.
നിങ്ങളുടെ പരീക്ഷ മുഖ്യകാരണം.

പിന്നെ വിശേഷങ്ങളെന്തൊക്കെ?

പരീക്ഷ എന്നവസാനിക്കും? 20-നു മുൻപ് തീരുമെങ്കിൽ
മുൻകൂട്ടി വിവരമറിയിച്ച് ഒരു ദിവസം ഇങ്ങോട്ടുവരിക.

മറുപടി എഴുതുമല്ലോ

സ്നേഹപൂർവ്വം,

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്,

കൂടക്കര, പെരിഞ്ഞനം

9.5.1979

സുഹൃത്തേ,

രണ്ടു ദിവസം മുൻപ് ബാലു ഇവിടെ വന്നിരുന്നു. ഞാൻ കറേദിവസം ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല— മലപ്പുറത്തായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് നിങ്ങളുടെ കത്തുകൾക്ക് മറുപടി അയക്കാതിരുന്നത്. എട്ടുകാലിയും

വെങ്കിടി, സുഹൃത്തേ: സി. എസ്. വെങ്കിടേശ്വരൻ, ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജിൽ ദാസിന്റെ ജൂനിയർ. സിനിമാ സാഹിത്യ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ കൂട്ടാളി. ഇതെഴുതുന്ന കാലത്ത് ബാംഗ്ലൂരിൽ ജോലിചെയ്യുകയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ തിരുവനന്തപുരം ഗുലാത്തി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ ട്രാക്ടേഷൻ സ്റ്റഡീസിൽ ഫാക്കൽറ്റി മെമ്പർ.

ആൽമരം എന്ന വിജയന്റെ മറ്റൊരു കഥയും ബാലുവിനെ ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. നീ നവരാത്രിക്ക് നാട്ടിൽ വരുന്നുണ്ടെന്ന് അയാൾ പറഞ്ഞു.

നീന്റെ കവിതകളെക്കുറിച്ചും പറഞ്ഞു—എന്നിട്ട് അതൊന്നും എന്തേ എനിക്കയച്ചുതരാതിരുന്നത്? ഞാൻ മുൻപ് അങ്ങനെ എഴുതിയതുകൊണ്ടാണോ? ഇതിനിടയ്ക്ക് ഒരു ദിവസം സച്ചിദാനന്ദനെ കണ്ടു. ബി.രാജീവനും കൂട്ടരും സാംസ്കാരികവേദിയിൽ നിന്നും രാജിവെച്ചു. ഇപ്പോൾ അവരെല്ലാംകൂടി പുതിയൊരു മാസിക തുടങ്ങാനുള്ള പരിപാടിയിലാണ്. ജോൺ അബ്രഹാം കയ്യരിനെപ്പറ്റി ഒരു സിനിമയെടുക്കാൻ പരിപാടിയുണ്ട്. അവരെല്ലാം കൂടി സഹകരിച്ചാണ്. കോഴിക്കോട്ടുള്ള സേതുവെല്ലാംകൂടി സിനിമയെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു ക്യാർട്ടർ ലി തുടങ്ങാനും പദ്ധതിയുണ്ട്. നടക്കുകയാണെങ്കിൽ നല്ലകാര്യം. നിങ്ങൾ 'പറങ്കിമല' കണ്ടുകാണമല്ലോ. ആ സിനിമയെപ്പറ്റി തോന്നിയതെന്താണെന്ന് അറിയിക്കണം. ഞാൻ അന്വേഷിച്ചതിൽ ആകെ രണ്ടുപേർക്കു മാത്രമേ ആ ചിത്രം ഇഷ്ടമായിട്ടുള്ളൂ. വിജയകൃഷ്ണനും, കോഴിക്കോടനുമെല്ലാം എഴുതിയ നിരൂപണങ്ങൾ കണ്ടില്ലേ? അവരെല്ലാം സാംസ്കാരികമണ്ഡലത്തിലെ പോലീസുകാരാണെന്നു തോന്നും. ആളുകളൊക്കെ മാനുവലാണ്. അവർക്കെല്ലാം 'വേനൽ' അങ്ങേയറ്റം ഇഷ്ടമായിട്ടുണ്ടുതാനും. ഇങ്ങട്ടരെപ്പറ്റി എനിക്കു യാതൊരു പ്രതീക്ഷയുമില്ല. ഇതിനിടയ്ക്ക് കാമുവിനെ വായിച്ചു—അയാളുടേത് ഒരു western mind ആണ്. എനിക്കിഷ്ടമാകുന്നില്ല. കാരമസോവ് സഹോദരന്മാരും വീണ്ടും വായിച്ചു. അതുമായി മാത്രമേ സംവേദനം സാധ്യമാകുന്നുള്ളൂ

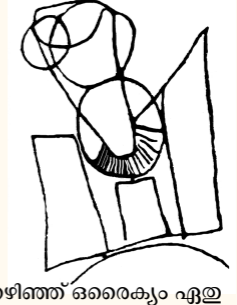
—നിങ്ങളുടെ കാമു തിരെ ഗുണമില്ല. ഡോസ്റ്റോയെവ്സ്കിയെ ഘട്ടങ്ങളിലായി ഇനിയും വായിക്കേണ്ടിവരും. *The Possessed* എനിക്കു തരണം—മറക്കരുത്.

ബാലു വളരെയധികം മാറിയിരിക്കുന്നു ഞാനൊട്ടും തന്നെ പ്രതീക്ഷിക്കാത്തവിധത്തിൽ, നിങ്ങളാണ് തിരെ മാറാത്തത്, ഇതിനിടയ്ക്കൊരു ദിവസം മദ്യപിച്ചു—ഓണത്തിന്. ഒരുപാട് പേരുണ്ടായിരുന്നു. പത്ത്, പതിമൂന്നുപേർ. ബുദ്ധിജീവികളൊന്നുമല്ല. നല്ല സുഖം കിട്ടി. ഒരു (ഉപ)സമൂഹത്തിൽ കുറച്ചുനേരത്തേക്കെങ്കിലും കൂട്ടായ്മയോടെ ജീവിക്കുന്നതിന്റെ സുഖം. പിറ്റേന്ന് ജയപ്രകാശനെയും (JP) കണ്ടു. നിങ്ങളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു. അശോകന്റെ പ്രസ്സിന്റെ പണി പൂർത്തിയായി. ഒരാഴ്ചകളിൽ തുടങ്ങും. 'ഹരി: ശ്രീ' എന്നാണ് പേര്. ഇപ്പോൾ തോന്നുന്നു, വെറുതെ എന്തിനാണ് ഇതൊക്കെ എഴുതികൂട്ടുന്നതെന്ന്. എന്റെ സുഖങ്ങളും ദുഃഖങ്ങളും നിങ്ങളെ ഒരുപോലെ മടുപ്പിക്കുന്നതാണെങ്കിലോ?

ജയപ്രകാശ്: പെരിഞ്ഞനത്തെ ദാസിന്റെ സുഹൃത്സംഘത്തിലെ സ്ഥിരാംഗം. ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്കിൽ ജോലിചെയ്യുന്നു.

നിങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ് ചിന്തിക്കുന്നതെന്നുപോലും എനിക്കറിയില്ല. ഇതൊക്കെ വായിക്കുമ്പോഴും നിങ്ങൾ പൂജ്യവും കഴിഞ്ഞ് പിറകോട്ടുപോകുന്നുണ്ടാകുമോ—നാം തമ്മിൽ കഴിഞ്ഞതവണ കണ്ടപ്പോഴത്തെപ്പോലെ. അതൊക്കെ ഒഴിവാക്കാൻ പൊതുവായ കാര്യങ്ങൾ പറയാം. പത്രവാർത്തകൾപോലെ.

സച്ചിദാനന്ദന്റെ പുതിയ രണ്ടു കവിതാസമാഹരങ്ങൾകൂടി ഇറങ്ങുന്നുണ്ട്—പിഡനകാലവും സത്യവാങ്മൂലവും അരുൺഷൂരിയുടെ ആഗസ്റ്റ്-15 ലേഖനം കൊള്ളാം. ഓരോരുത്തർക്കും അവനവന്റെ സ്വന്തമായ പ്രശ്നങ്ങളാണ്. ഇതൊക്കെക്കഴിഞ്ഞ് ഒരൈക്യം ഏതു തലത്തിലാണ് സാധ്യമാകുക? അല്ലെങ്കിൽ ഐക്യമെന്നൊക്കെ പറയുന്നത് വളരെ അമൂർത്തമായ ഒരു concept ആയിരിക്കും —തിയ്യേറ്ററിൽ സിനിമകാണുന്ന പ്രേക്ഷകർ തമ്മിലുള്ള ഐക്യം പോലെ. ബുദ്ധന്റെയും ഗാന്ധിയുടേയും—പൊതുവിൽ ഇന്ത്യൻ മനസ്സിന്റെയും—പ്രത്യേകതകൾ: അവരുടെ വ്യക്തിജീവിതവും സാമൂഹ്യജീവിതവും രണ്ടു വിഭിന്നതലങ്ങളിലാണെന്നു തോന്നുന്നു. നിങ്ങൾ മുൻപു പറഞ്ഞിരുന്നില്ലേ, ഉന്മൂലനത്തോട് നിങ്ങൾക്ക് യോജിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെന്ന്. രാഷ്ട്രീയമായി അതു തെറ്റാണെന്ന് സ്ഥാപിക്കാൻ എളുപ്പം കഴിയും. പക്ഷെ ധർമ്മികമായി അതു തെറ്റോ ശരിയോ ആകാനുള്ള സാധ്യതകളില്ലേ? ഉന്മൂലനത്തിന്റെയല്ല, ഏതൊരു കൊലപാതകത്തിന്റെയും പ്രശ്നമാണ്. ധർമ്മികമായി അതു തെറ്റാണെന്നു കരുതാനായാൽ ഒരു വ്യക്തി എന്ന നിലയിൽ ഒരാൾക്ക് അതിനെ അതിജീവിക്കാനോ (എതിർക്കാനോ) കഴിയും. പക്ഷെ എങ്കിൽ പോലും സമൂഹത്തിൽ കൊലകളും ഉന്മൂലനങ്ങളും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും—പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ പേരിലോ അല്ലാതെയോ, അതൊക്കെ പോകട്ടെ. ഞാനിതൊന്നുമല്ല പറയാനദ്ദേശിച്ചത്.

പിന്നീട് എഴുതാം.

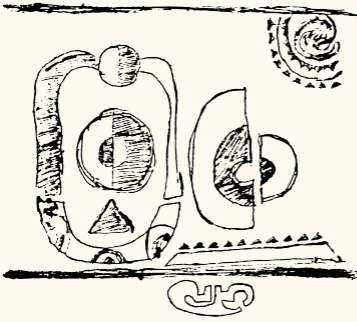
സ്നേഹപൂർവ്വം

ദാസ്

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

പറഞ്ഞിരുന്ന ലേഖനം തയ്യാറാക്കാൻ ഞാൻ വളരെ യേശെ ശ്രമിച്ചു. കുറെ ആശയങ്ങൾ മനസ്സിലുണ്ടുതാനും.

പക്ഷെ ചർച്ചകളിൽ (നേരിട്ടുള്ള) അവ പറയാമെന്നല്ലാതെ എഴുതിപ്പിടിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചാൽ അവ 'സോദേശ'മായിപ്പോകും. ഇന്നത്തെക്കാലത്ത് സോദേശലേഖനങ്ങൾ ഗുണത്തേക്കാളേറെ ദോഷഫലങ്ങളാണുണ്ടാക്കുക.

ആ ലേഖനമെഴുതാൻ പുറപ്പെട്ടിട്ട് രൂപംകൊണ്ടത് കേരളത്തിലെ ദേശീയപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആമുഖക്കുറിപ്പുകളാണ്: RSS-CPM സംഘട്ടനം പോലുള്ള പല പ്രശ്നങ്ങളുടെയും ചരിത്രപരമായ കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ചാരമ്പ്രേഷണം. അടുത്ത മാസത്തെ 'പ്രേരണ' RSS-CPM സംഘട്ടനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു ഫീച്ചർ തയ്യാറാക്കുന്നതിനാൽ അത് അവർക്കയച്ചുകൊടുത്തു.

ഇനിയെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്? നിങ്ങൾതന്നെ കുറച്ചുപോയന്റുകൾ എഴുതി അയച്ചുതന്നാൽ ഞാൻ ഒന്നുകൂടി ശ്രമിക്കാം. അതല്ലെങ്കിൽ ആ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ച് വല്ലവരും എഴുതിയ ലേഖനങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെ വാദമുഖങ്ങളെ ഖണ്ഡിച്ചുകൊണ്ട് ഒരരണ്ണം തയ്യാറാക്കാം. അത് എളുപ്പമാണ്.

അടുത്ത 'പ്രേരണ' മെഡിക്കൽ കോളേജ് പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ളതാണെന്ന് പറഞ്ഞു.

എഴുതുമല്ലോ.

സ്റ്റേഹത്തോടെ

ദാസ്

8.4.1981

ഈയിടെ Erich Fromm-ന്റെ മറ്റൊരു പുസ്തകംകൂടി വായിച്ചു. *The Sane Society*. അതേപ്പറ്റി നിങ്ങളെ അറിയിക്കണമെന്നു തോന്നി. അതുകൊണ്ട് ഈ കത്ത്. ഈ നൂറ്റാണ്ടിലെ മനുഷ്യന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഏറ്റവും നന്നായി, മനുഷ്യത്വത്തോടുകൂടി വിശകലനം ചെയ്യുന്നത് അയാളാണ്. അയാളുടെതന്നെ, *The Art of Love* എന്ന പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നല്ലോ. സാധ്യതയുണ്ടെങ്കിൽ അയാളുടെ ചില പുസ്തകങ്ങൾ (*Escape from Freedom, The Sane Society, Man for Himself, ... etc.*) വാങ്ങിയാൽ നമുക്കുറ്റവുമധികം പ്രയോജനപ്പെടും. കടം വാങ്ങിയതല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ *Sane Society* ഞാനങ്ങോട്ട് അയച്ചു തരുമായിരുന്നു.

സച്ചിദാനന്ദനും രാജീവനുമെല്ലാംകൂടി പുതിയൊരു മാസിക തുടങ്ങാൻ പോകുന്നവിവരം അറിഞ്ഞുകാണമല്ലോ. അവരെല്ലാവരും കൂടെ ഒരുദിവസം ഇവിടെ വന്നിരുന്നു. അച്ചടി മിക്കവാറും ഇവിടെത്തെ പ്രസ്സിലായിരിക്കും. അശോകന്റെ പ്രസ്സിന്റെ പേര് 'ഹരിശ്രീ'. ഫിറ്റിങ്ങൊക്കെ ഏറെക്കുറെ പൂർത്തിയായി. ജോൺ അബ്രഹാം കയ്യർസമരം പിടിക്കുന്ന കാര്യവും അറിഞ്ഞുകാണമല്ലോ.

വിശേഷങ്ങൾ അറിയിക്കുമല്ലോ

സ്റ്റേഹത്തോടെ

ദാസ്.

സുഹൃത്തേ,

കത്തുകിട്ടി. എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷമായി. അങ്ങനെയെങ്കിലും നിങ്ങളോന്നു പ്രതികരിച്ചല്ലോ.

നിങ്ങൾ മാനുഷികബന്ധങ്ങളിൽ മാത്രമേ വിശ്വസിക്കുന്നുള്ളൂ എന്ന് എഴുതിയല്ലോ. യഥാർത്ഥത്തിൽ അതുതന്നെയാണ് പ്രശ്നം. യഥാർത്ഥ മാനുഷിക ബന്ധങ്ങളിൽ നിന്ന് അന്യവല്ലരിക്കപ്പെടുകയും അതിന്റെ പീഡനങ്ങൾ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാണ് ഇന്ന് ഭൂരിപക്ഷംപേരും. മാർക്സിസം ഇന്ന് അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പ്രതിസന്ധിയും അതു തന്നെയാണ്.

ഏതൊരു വ്യക്തിയും ഇതേപ്പറ്റി conscious ആണോ അല്ലയോ എന്നതാണ് പ്രശ്നം. ബാലചന്ദ്രൻ ചുള്ളിക്കാടിന്റെ കവിതകളെപ്പറ്റി എഴുതുമ്പോൾ ഉദയകുമാർ എന്നൊരാൾ ഇത് നന്നായി അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്:

ഉദയകുമാർ: തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ ജനകീയസാംസ്കാരിക വേദിയുമായി സഹകരിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചുരുന്നു. ഇതെഴുതുന്ന കാലത്ത് യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥി. പ്രേരണയിലും മറ്റുപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിലും ശ്രദ്ധേയമായ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിയിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ദൽഹി യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഇംഗ്ലീഷ് വിഭാഗം പ്രൊഫസർ.

‘... തന്റെ ആത്മനിഷ്ഠതയുടെ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ആർക്കും രക്ഷപ്പെടാനാവില്ല. അവയെ ആദർശവൽക്കരിച്ച് സ്വന്തം അഹംബോധത്തെ സംതൃപ്തമാക്കുന്നതുപോലെതന്നെ ഹിനമാണ് അവയിൽ നിന്ന് സാമാന്യവൽക്കരണങ്ങളിലേക്ക് പലായനം ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും. ആദ്യത്തേത് ദുഃഖത്തിൽ മുങ്ങിത്താഴുന്നതായുള്ള ആത്മനാടകീകരണത്തിലും രണ്ടാമത്തേത് ദുഃഖത്തിൽ നിന്ന് വിമുക്തിനേടിയതായി സ്വയം വിശ്വസിക്കുന്നവന്റെ കപടനാട്യത്തിലും പര്യവസാനിക്കുന്നു... അയാൾ കുറ്റബോധത്തെ സ്വന്തം ആത്മബോധത്തിന്റെ കേന്ദ്രമാക്കുമ്പോൾ നൈതികമായി അയാളുടെ പാത രണ്ടായി പിരിയുന്നു. ഒന്ന്, തന്റെ അസ്തിത്വത്തിന്റെ അന്തഃശൂന്യതയിൽ നിന്നും ഉണ്മയുടെ ധ്രുവത്തിലേക്ക് സ്വയം മാറുവാനുള്ള ശ്രമമായി കുറ്റബോധത്തെ വളർത്തുക. രണ്ട്, ഈ കുറ്റബോധത്തിന്റെ ബാധ്യതകളെ അംഗീകരിക്കുകയും, സ്വയം ആദർശവൽക്കരിച്ച് അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളിൽ നിന്നും ആത്മനിഷ്ഠതലത്തിൽ ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്യുക. ബലിമൃഗമായി സ്വയം അവരോധിച്ച് വൈകാരികമായി ഗുഡ്സംതൃപ്തി നേടുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകൾ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഒരു കവിയെ നായാടുവാനിടയുണ്ട്. സ്വന്തം ആത്മവൈരുദ്ധ്യങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുകയും അവയെല്ലാതിനെ പൊരുതുകയും ചെയ്യുക എന്ന വേദനാജനകമായ പരിഹാരമാർഗ്ഗമായി അയാൾ ഈ നവീനകാൽപനികതയെ തെറ്റിദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്തേക്കാം. വിശേഷിച്ച് സ്വന്തം അവസ്ഥയുടെ പരിമിതികളെക്കുറിച്ചുള്ള ഉൽക്കടബോധത്തിലേക്ക് സത്യസന്ധരായ ആത്മവിമർശകരെ വലിച്ചെറിയുന്ന ഒരു കാലമാണ് നമ്മുടെത്.’

ആത്മസത്തക്ക് ബാഹ്യമായ ശക്തികളിലേക്ക് സ്വയം അന്യവൽക്കരിക്കാനുള്ള പ്രവണതയോടൊപ്പം തന്നെ കുറ്റബോധത്തെ നാടകീകരിച്ച് ക്രിയാബദ്ധതയെ പ്രതിരോധിക്കുവാനുള്ള അബോധപരിശ്രമങ്ങളെയും നാം സ്വയം കീഴടക്കേണ്ടതുണ്ട്. ബാലചന്ദ്രൻ എന്ന കവിയെ മാപ്പുസാക്ഷികൊണ്ടെത്തിച്ചിരിക്കുന്ന ദശാസന്ധി, ഇതാണ്. ഈ അവസ്ഥ ഉന്നയിക്കുന്ന സങ്കീർണ്ണമായ ഉത്തരവാദിത്തത്തെ അയാൾ എങ്ങനെ നേരിടുന്നു എന്നതാണ് ഇനിയുള്ള സംഗതമായ പ്രശ്നം.’

എനിക്ക് എന്റേയും മറ്റുപലരുടേയും അനുഭവങ്ങളിൽ നിന്നും ശരിയാണെന്ന് തോന്നിയ ഒരു കാര്യമായതിനാലാണ്, ഇതിവിടെ പകർത്തിയത് (മാപ്പുസാക്ഷി എന്ന കവിയുമായി ഈ അഭിപ്രായങ്ങൾ എത്രകണ്ട് പൊരുത്തമുള്ളതാണെന്ന കാര്യത്തിൽ എനിക്ക് സംശയമുണ്ടെങ്കിൽകൂടി. നിങ്ങളെ ഇതു സ്പർശിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ചുമ്മാ അവഗണിക്കുക.)

നിങ്ങൾ പോകുന്നതിന് മുൻപ് ഗാന്ധിയെ കുറിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ ആ കുറിപ്പുകൾ എനിക്കു തരണം. മറക്കരുത്. ഇനി എന്നാണ് നിങ്ങളെ കാണുക? അടുത്ത ഞായറാഴ്ച രാവിലെ 10- നു കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ ‘ഇനിയും മരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത നമ്മൾ’ (14-6-81) പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വരുന്നോ? അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു ദിവസം പറയുക (എല്ലാം തന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മതി.)

സ്നേഹത്തോടെ,

ദാസ്

ജൂൺ 10-1981

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്തുകിട്ടി. മാഗസിൻ സൂര്യകാന്തിയിൽനിന്നും കിട്ടി. അത് കഴിഞ്ഞകൊല്ലത്തിലേതിനേക്കാൾ മോശമായി ടൂണ്ടല്ലോ.

ചിത്രകലാപ്രദർശനം മാഗസിൻ കമ്മിറ്റിയുടെ പേരിലായിരിക്കുമല്ലോ. എ. സി. കെ. രാജയുടെ അഡ്രസ്സ് എനിക്കറിയില്ല. രാജാവുമായി ബന്ധമുള്ള ആരെയും ഈയിടെ കാണാറുമില്ല. അവിടെ സാംസ്കാരികവേദിയുമായി ബന്ധമുള്ളവർക്ക് അഡ്രസ്സ് അറിയുമായിരിക്കും. അവർ വഴി ശ്രമിച്ചാൽ ഒരുപക്ഷെ സാധ്യമായേക്കാം. അയാൾ തിരുവനന്തപുരത്താണ് താമസിക്കുന്നത്.

അശോകൻ പ്രസ്സ് വാങ്ങി നാട്ടിൽ തന്നെ കൂടാനാണ് പരിപാടി. വലിയ പ്രസ്സാണ്. സിലിണ്ടർ.

മറ്റുവിശേഷങ്ങൾ പിന്നീട്. മനസ്സിനു സ്വസ്ഥതയുണ്ടാകുമ്പോൾ എഴുതാം. തല്ലാലം നിറുത്തട്ടെ.

സ്നേഹത്തോടെ,

ദാസ്

ജൂൺ 30, 1981

വെക്കിടിക്കു്,

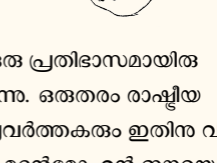
കത്തു കിട്ടി. നിന്റെ ആത്മനിന്ദ കുറച്ചുറുന്നുണ്ട്. ആദ്യം നമുക്ക് സ്നേഹിക്കാൻ പഠിക്കാം; എന്നിട്ടും ഈ വ്യക്തിപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ ബാക്കി നിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവയ്ക്ക് അവയുടെ private space നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുതന്നെ (അങ്ങനെ ആവശ്യമായി വരുകയാണെങ്കിൽ).

ഇന്ന് നാം ഗാന്ധിയെപ്പറ്റി പറയുമ്പോഴും ഇന്നത്തെ നമ്മുടെ ജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണല്ലോ; അല്ലെങ്കിൽ ബന്ധമുള്ളതുകൊണ്ടാണല്ലോ— അങ്ങനേ തോന്നുന്നതുകൊണ്ടാണല്ലോ— നാം അതിനൊരുമ്പെടുത്തത്. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ എന്റെ പ്രശ്നങ്ങളിൽനിന്നും തുടങ്ങാം.

ഇന്നോരോ വ്യക്തിയുടെയും ജീവിതം—അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തിപരമായ വിമോചനത്തിന്റെ പ്രശ്നം— രാഷ്ട്രീയവുമായി അഭേദ്യമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ personal liberation-നും സമൂഹത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയമായ വിമോചനവും ഒറ്റപ്രശ്നമെന്ന നിലയിലാണ് ഞാൻ കണ്ടിരുന്നത്.

പാർട്ടിയിൽ അംഗമാകുന്നതോടെ വ്യക്തിപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നും പിന്നീട് ചെയ്യാനുള്ളത് രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനമാണെന്നും മറ്റുള്ള (അത്രമാത്രമാണെന്ന) വികലമായ ധാരണകൾ.

ഇന്നാലോചിക്കുമ്പോൾ, ശബരിമലയ്ക്കു പോകുന്ന ഒരാൾ അയ്യപ്പനുമായി, അല്ലെങ്കിൽ മതവുമായി ...

identified ആകുന്നപോലുള്ള ഒരു പ്രതിഭാസമായിരുന്നു അതെന്നോർത്ത് ചിരിവരുന്നു. ഒരതരം രാഷ്ട്രീയമായ മദ്യപാനം. മിക്കവാറും പ്രവർത്തകരും ഇതിനു വിധേയരാണു താനും.(നിങ്ങളുടെ മദൻമോഹൻ ഈയെടുത്ത് ഡൽഹിയ്ക്കു പോയി, അയാളുടെ ചേട്ടന്റെ അടുത്തേക്കു്).

ഈ negative identification കുറച്ചുകാലങ്ങൾക്കകം തകരുകയും, അതിനുവിധേയരായ ഓരോവ്യക്തികളേയും, നിസ്സഹായതയിലേക്കും അന്തസ്സംഹർഷങ്ങളിലേക്കും നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു പക്ഷെ മദൻമോഹനും ഇതേ പ്രശ്നങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിച്ചിരിക്കണം.

പക്ഷേ ഇന്നേവരെ ആരും ഉത്തരം കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലാത്ത ഒരു political liberation തന്നെയാണിത്. — political liberationന്റെയും personal liberation ന്റേതുമായ വ്യത്യസ്തവും അതേസമയം പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടതുമായ ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ എങ്ങനെ പരിഹരിക്കുമെന്നത്.

അതേ സമയം C P I (ML) ഒരു ഇരട്ടത്തൊറ്റിന്റെ മുർത്തികരണമാണ്. വ്യക്തികളുടെ വിമോചനത്തിന്റെ പ്രശ്നം—alienation, fascism-ത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനങ്ങൾ, etc. etc.— അതു ഇന്നേവരെ സ്വർശിച്ചിട്ടേയില്ല. അതേ സമയം രാഷ്ട്രീയമായി, റഷ്യയ്ക്കും ചൈനയ്ക്കും ശേഷം, അല്ലെങ്കിൽ റഷ്യയും ചൈനയും നിലനില്ക്കുമ്പോൾ തന്നെ ലോകസമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലും രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യങ്ങളിലും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങളെപ്പറ്റി ശ്രദ്ധചെലുത്താനോ അവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വിപ്ലവത്തെപ്പറ്റിത്തന്നെയുള്ള കാഴ്ചപ്പാടുകൾ പുതുക്കിപ്പണിയാനോ അവർ തയ്യാറായിട്ടേയില്ല. രാഷ്ട്രീയത്തിൽ sectarian എന്നും dogmatic എന്നുമൊക്കെ പറയുന്നതിന്റെ ഏറ്റവും വികൃതമായ മുർത്തരൂപമാണിത്. എന്നാൽ പുതിയ ഒന്നിനായുള്ള അന്വേഷണത്തിന്റെ ഭാഗമായി അതിലെത്തിപ്പെട്ടവരായി വളരെയധികം നല്ല മനുഷ്യരുണ്ടുതാനും.

മാർക്സസ് ഇങ്ങനെയൊക്കെ പറയുന്നു:

‘What is the dialectic of liberation with which we here are concerned? It is the construction of a free society, a construction which depends in the first place on the prevalence of the vital need for abolishing the established systems of servitude; and secondly, and this is decisive, it depends on the vital commitment, the striving, conscious as well as sub- and un-conscious, for the qualitatively different values of a free human existence. Without the emergence of such new needs and satisfactions, the needs and satisfactions of free men, all change in the social institutions, no matter how great, would only replace one system of servitude by another system of servitude. Nor can the emergence—and I should like to emphasize this—nor can the emergence of such new needs and satisfactions be envisaged as a mere by-product, the mere result, of changed social institutions. We have seen this, it is a fact of experience. The development of the new institutions must already be carried out and carried through by men with the new needs.’

‘... As to needs, I think we have to distinguish between the need for changing intolerable conditions of existence and the need for changing the society as a whole. The two are by no means identical, they are by no means in harmony.’

ഇതോടൊപ്പം ഇന്ത്യയുടെ പ്രത്യേക അവസ്ഥകൂടി നിങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുക; തനതായ വികാസമുള്ള ഒരു സമൂഹത്തിന്മേൽ പുറമേനിന്ന് തികച്ചും വ്യത്യസ്തവും വികസിതവുമായ ഒരു സമൂഹം (സാമ്രാജ്യത്വശക്തികൾ) ആധിപത്യം ചെലുത്തുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ. കഴിഞ്ഞകാല സ്വാതന്ത്ര്യസമരങ്ങളിൽ ഈ അധിനിവേശക്കാർക്കെതിരെ പോരാടാനുള്ള ഒരു methodology (ശാസ്ത്രീയമായ) വികസിക്കത്തക്കരീതിയിൽ ഇന്ത്യൻ സമൂഹം പുരോഗതി നേടിയിരുന്നില്ല. സാമ്രാജ്യത്വശക്തികളാൽ ഉണർത്തപ്പെട്ടതും അടിച്ചമർത്തലിനു വിധേയവുമായ ഇന്ത്യൻ ദേശീയതയ്ക്ക് അന്ന് അതിന്റെ ധർമ്മികതകൊണ്ടുമാത്രമേ മർദ്ദകരെ ചെറുക്കാനാവുമായിരുന്നുള്ളൂ; ഗാന്ധി അതിന്റെ മുർത്തരൂപവും.

വിപ്ലവത്തിന്റെ ദാർശനിക പ്രശ്നങ്ങൾ: കെ. വേണു എഴുതിയ പുസ്തകം. 1980-ൽ സി. പി. ഐ. (എം. എൽ.) പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. അക്കാലത്തെ പാർട്ടിയുടെ താത്വിക നിലപാടുകൾ വിശദീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ച പുസ്തകം.

ഇന്നാകട്ടെ ഈ ധർമ്മികത ഒരു പുറന്തോട്ടു മാത്രമായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു. ഒരുപക്ഷെ ഇന്ത്യയെപ്പോലെ അഴിമതിയും വൃത്തികേടുകളും നിറഞ്ഞ, പൊയ്കുവ

ങ്ങൾ ഇത്രയേറെയുള്ള ഒരു രാജ്യം വേറെയുണ്ടാവില്ല. ഈ സാമൂഹ്യാപചയമാകട്ടെ പിന്തിരിപ്പൻ ഫാസിസം (RSS)മുതൽ ഭീകരവാദം (നക്സൽബാരിയുടെ പിൻഗാമികൾ)വരെയുള്ള എല്ലാ വൈകൃതങ്ങളുടെയും വളമായിത്തന്നെ നിൽക്കുന്നു. scientific methodology ഇല്ലാത്തതിന്റെ എല്ലാ ദുഷ്ടങ്ങളും ‘വിപ്ലവത്തിന്റെ ദാർശനികപ്രശ്ന’ങ്ങളിലുമുണ്ട്, 1967-ലെ ഗാന്ധിയാണ് ചാരമജൂദാർ എന്നെനിക്കു തോന്നുന്നു. ഇന്ന് സമൂഹത്തിലില്ലാത്ത ഒരു ധർമ്മികതയെമാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി എങ്ങനെ ഗാന്ധിക്കു നിലനിൽക്കാനാവും?

‘I want to remind you that flowers, by themselves, have no power whatsoever, other than the power of men and women who protect them and take care of them against aggression and destruction’

പൂക്കളെ സംരക്ഷിക്കാനുള്ള ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ശരിയായ രൂപങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് ഇനിയും കണ്ടെത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഞാനെന്തൊക്കെയോ എഴുതുന്നു.

നിങ്ങൾക്കതിൽ ഒരർത്ഥവും തോന്നുന്നില്ലെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കുക. ഒരു പക്ഷെ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള cultural alienation ന്റെ victims ആണ് നാമെല്ലാം. ലോജിക്കലായി ആലോചിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ഭാവി അത്ര വലിയ ശുഭപ്രതീക്ഷക്കൊന്നും വകനൽകുന്നില്ല. ഒരു പക്ഷെ എല്ലാ നന്മകളെയും ചവിട്ടിമെതിച്ചുകൊണ്ട് ഫാസിസത്തിന്റെ/dehumanization ന്റെ കനത്ത ബുദ്ധകൾ മുന്നോട്ടുപോയേക്കാം. എങ്കിലും, നിന്റെ സ്നേഹം മാത്രം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട്,

ദാസ്

ജൂലൈ 18

PS: നിങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെട്ട പുസ്തകം കൈമാറിപ്പോയി; മറ്റാരുടേയോ കൈവശമാണിപ്പോൾ.

സുഹൃത്തേ,

നിങ്ങൾ വന്നപ്പോൾ ഞാൻ ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ മോശമായി പെരുമാറിയെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കുക. മിക്കവാറും എല്ലായ്പ്പോഴും തന്നെ രാഷ്ട്രീയ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചു ലോചിച്ചു കഴിയുന്നതുകൊണ്ട് ഞാനിപ്പോൾ ഒരു കമ്പ്യൂട്ടർ പോലെയായിട്ടുണ്ട് എന്റെ പെരുമാറ്റത്തിലും (സ്വഭാവത്തിലും) ആ തകരാറുണ്ടാകും. പക്ഷെ നിങ്ങളുടെ പെരുമാറ്റം (സ്വഭാവം) അതിന്റെ നേരെ എതിരായ രീതിയിലാണ്. വളരെ ഭദ്രമായും വിശുദ്ധിയോടെയുമാണ് നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ secret self സൂക്ഷിക്കുന്നത്

ഈ പൊരുത്തക്കേടുകൾ ഒക്കെയുള്ളതിനാലാവാം അന്നങ്ങനെ പിരിയേണ്ടിവന്നത്.

ഇങ്ങനെയൊക്കെയായിട്ടും എനിക്കു നിങ്ങളോട് അടുപ്പം തോന്നുന്നതുകൊണ്ട് ഈ കത്ത്. ഇനി മറുപടി എഴുതാതിരിക്കുകയോ എഴുതുകയോ ആകാം—ഇഷ്ടംപോലെ.

സ്നേഹത്തോടെ,

ദാസ്

18-7-81

വെക്കിടിയ്ക്ക്,

ഗോദാർദ് ആയാളുടെ 2 ou 3 choses que je sais d'elle.
എന്ന സിനിമയിൽ ഒരിടത്ത് സ്വന്തം ശബ്ദത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നുണ്ടത്രേ:

Perhaps an object like this will make it possible to link up... ,to move from one subject to another, from living in society to being together. But then, since social relationships are always ambiguous, since my thought is only a unit, ... since an immense moat separates the subjective certitude that I have for myself from objective truth that I am for others, since! never stop finding myself guilty, even though I feel innocent, since every event transforms my daily life, since I always seem to fail to communicate... since... since since cannot tear away from the objectivity that crushes, nor from the subjectivity that isolates me, since it is'nt possible for me, either to raise myself into Being, nor to fall into No thingness... , it is necessary that I listen, It is necessary that I look around me more than ever... the world... my fellow creatures... my brothers...

എന്നിങ്ങനെ.

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

കത്തുകിട്ടിയിട്ട് കുറെയേറെ നാളായി. മനസ്സിനതിരേ സ്വസ്ഥതയില്ലാതിരുന്നതു കൊണ്ടാണ് മറുപടി അയക്കാൻ വൈകിയത്. ചിത്രകലാ പ്രദർശനം കഴിഞ്ഞോ? അതിന്റെ വിശേഷങ്ങളെക്കുറിച്ചും പ്രതികരണങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിശദമായെഴുതുമല്ലോ. 'പറങ്കിമല' കണ്ടോ? അതേപ്പറ്റി പൊതുവിലുള്ള അഭിപ്രായമെന്തെന്നറിയാൻ താല്പര്യമുണ്ട്.

ഇതിനിടയ്ക്ക് ഒരു മാസിക തുടങ്ങുന്ന കാര്യം ആലോചനയിൽ വന്നതാണ്. മറ്റുസൗകര്യങ്ങളെല്ലാം ഒതുവരികയും ചെയ്തു. പക്ഷെ അതുണ്ടാക്കുന്ന tension നെക്കുറിച്ച് ഓർത്തപ്പോൾ വേണ്ടെന്നുവെച്ചു. രാഷ്ട്രീയജീവിതത്തിലും വ്യക്തിജീവിതത്തിലും ഒരേപോലെ ഇന്റഗ്രിറ്റി നിലനിർത്തുക പ്രയാസമാണ്. 'അവസ്ഥ' നിങ്ങൾ മുഴുവൻ വായിച്ചോ? എന്താണഭിപ്രായം?

ഇതിനിടയ്ക്ക് Paulo Freire ന്റെ ഒരു പുസ്തകം കിട്ടി. Pedagogy of the Oppressed വിദ്യാഭ്യാസ ചിന്തകൾ തന്നെ.

നിങ്ങളുടെ കോളേജ് മാഗസിനോ ചർച്ചകൾക്കോ ഉപയോഗകരമാകുന്ന കുറേകാര്യങ്ങൾ ഇതിലുണ്ട്. ആവശ്യമെങ്കിൽ ഇങ്ങോട്ടുവരുമ്പോൾ തരാം.

ഹർഷൻ

നിങ്ങളെക്കാണാൻ വരുന്നെന്നു പറഞ്ഞിരുന്നു. കണ്ടിരുന്നോ? സച്ചിദാനന്ദന്റെ പുതിയ കവിതകൾ എങ്ങനെ?

4: ഹർഷൻ: പെരിഞ്ഞനത്ത് ദാസിന്റെ അയൽക്കാരനും സുഹൃത്തും. ഇതെഴുതുന്ന കാലത്ത് നാട്ടിൽ സുധ ആയുർവ്വേദിക്ക് എന്ന സ്ഥാപനം തുടങ്ങാനുള്ള ശ്രമത്തിലായിരുന്നു.

അശോകൻ പ്രസ്സ് വാങ്ങിയകാര്യം എഴുതിയിരുന്നല്ലോ. ഇപ്പോൾ അതിന്റെ കെട്ടിടംപണിയിലാണ്. ഓണത്തിനടുത്ത് അത് തുടങ്ങുമെന്നുതോന്നുന്നു. മറ്റുവിശേഷങ്ങൾ പിന്നീട്. നിറുത്തട്ടെ.

സ്നേഹത്തോടെ,
ദാസ്.

1981 ജൂലൈ 30

ഈയാഴ്ച ഞാൻ കോഴിക്കോട്ട് വരുന്നു. സമയവും സൗകര്യവും ഒത്തുകിട്ടിയാൽ അങ്ങോട്ടുവരാം.

സച്ചിക്ക്,

ഞങ്ങൾ ഇന്നലെ അവിടെ വന്നിരുന്നു.

കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ലല്ലോ. പറയാൻ ഉദ്ദേശിച്ച ഒരു കാര്യം സൂചിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടി ഈ കത്ത്

മാസികയുടെ പ്രശ്നം ചർച്ച ചെയ്യാൻ കൂടിയ യോഗം എന്തേ ഇത്ര ഫോർമൽ ആയിപ്പോയി. ഒരു അവസ്ഥയെ transcend ചെയ്തതിന്റെ ഫലമായാണ് നമ്മൾ ഒത്തുകൂടിയതെന്ന് രാജീവൻ പറഞ്ഞല്ലോ.

പക്ഷെ transcendence-നെത്തുടർന്നുണ്ടാവേണ്ട ഐക്യം (സംഘടനാപരമായ യോജിപ്പല്ല, ചില കാര്യങ്ങളിലെങ്കിലും ഏറെക്കുറെ സമാനമായ മാനസികാവസ്ഥ പുലർത്തുന്നുവെന്ന് പരസ്പരം മനസ്സിലാക്കുന്ന, ആത്മനിഷ്ഠമായ

അനുഭവങ്ങൾക്കും ആഗ്രഹങ്ങൾക്കുമപ്പുറം പുതിയൊരു സാമൂഹ്യാവബോധത്തിനും മൂല്യരൂപീകരണത്തിനും തുടക്കമിടുന്നതിന്റെ പ്രാരംഭമായുണ്ടാവേണ്ട മാനസികമായ ഒരുമ) അവിടെ പങ്കുകൊണ്ട ആളുകൾ തമ്മിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നാണ് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയത്. വിഭിന്നമണ്ഡലങ്ങളിൽ അനുഭവങ്ങൾ ഉള്ള ആളുകൾ തങ്ങളുടെ അനുഭവങ്ങൾ ഫോർമൽ ആയല്ലാതെ പരസ്പരം പങ്കുവെക്കുകയും മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ മാത്രമല്ലേ നമുക്ക് sectarianism-ത്തെയും dogmatism-ത്തെയും അതിജീവിക്കാനാവുകയുള്ളൂ? ഇന്നത്തെ അന്തരീക്ഷം ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിധത്തിൽ മാസികയുടെയും (വ്യക്തികളുടെയും) creativity-യ്ക്കു തുടക്കമിടാൻ അപ്പോൾ മാത്രമല്ലേ നമുക്കു സാധ്യമാകുകയുള്ളൂ? എഴുപതുകളിൽ കലാ-സാഹിത്യരംഗത്തു

നിങ്ങൾ ചെയ്ത പ്രവർത്തനത്തിൽ നിന്ന് വിഭിന്നമായ സമീപനരീതി ഇന്നാവശ്യമാണെന്ന് തോന്നുന്നു. ഞാൻ discussion എന്നു പറഞ്ഞപ്പോളുദ്ദേശിച്ചത് താത്ത്വിക ചർച്ചകളെയല്ല; അനുഭവങ്ങളെ താത്ത്വികമായിക്കൂടി പങ്കിടാനുള്ള ഒരു ശ്രമത്തെയാണ്. ഉള്ളതുറന്നു സംസാരിക്കാൻ അന്ന് പലരും(രാജീവനടക്കം) മടിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി.

എഴുപതുകളിലെ കലയും സാഹിത്യവും അന്നത്തെ മരവിച്ച അവസ്ഥയെ മറികടക്കാൻ എന്നെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്—അതുപോലെ, പ്രത്യയശാസ്ത്രം എന്ന നിലയിൽ മാർക്സിസവും സംഘടന എന്ന നിലയിൽ പാർട്ടിയും എന്നെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ ഇന്ന് ഇവ മൂന്നിനോടുമുള്ള എന്റെ സമീപനത്തിൽ ഗുണപരമായിത്തന്നെ മാറ്റമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

വളരെ സാമാന്യമായി ഒട്ടകിലും ഇതേ അനുഭവങ്ങൾ പങ്കിടുന്ന മറ്റു പലരുണ്ടെന്നും ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. പക്ഷേ വീണ്ടും ജീവിതത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ പഴയകാര്യങ്ങളെ വസ്തുനിഷ്ഠമായി വിലയിരുത്തേണ്ടി വരുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന്, പാർട്ടി അസംബന്ധമാണെന്നു പറയുമ്പോൾ (പാർട്ടിയ്ക്ക്

മേലൂർ, കേണിച്ചിറ: മേലൂർ, തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിൽ കൊടകരയ്ക്കടുത്ത പ്രദേശം. സി. പി. ഐ. (എം. എൽ.) പ്രവർത്തകരും സി. പി. ഐ.(എം.) പ്രവർത്തകരും നിരന്തരം സംഘർഷത്തിലേർപ്പെട്ടിരുന്നു അക്കാലത്ത്. വയനാട് ജില്ലയിലെ കേണിച്ചിറയിലാണ് സി. പി. ഐ. (എം. എൽ.) അക്കാലത്തെ പ്രധാന രാഷ്ട്രീയ മുന്നേറ്റമായിക്കണ്ട രണ്ടു കൊലപാതകങ്ങൾ നടന്നത്. വയനാട് ജില്ലാ സെക്രട്ടറിയായിരുന്ന ദാസിന് ഈ കൊലപാതകങ്ങളിൽ നേതൃത്വപരമായ പങ്കുണ്ടായിരുന്നു.

തെറ്റുകളും കുറവുകളും ഉണ്ടെന്നോ, അവ തിരുത്തപ്പെടാവുന്നവയാണെന്നോ ഞാൻ കരുതുന്നില്ല.) പക്ഷെ ഇന്നത്തെ പാർട്ടി അശാസ്ത്രീയവും അസംബന്ധവുമായിരിക്കത്തന്നെ അത് സമകാലിക സമൂഹത്തിന്റെ അസ്തിത്വസംബന്ധിയായ സത്യത്തെക്കൂടി പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നില്ലേ?) അതെന്തുകൊണ്ട് ആ രൂപത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്നുവെന്ന് ദാർശനികമായും സാമൂഹ്യാശാസ്ത്രപരമായും മനസ്സിലാക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. അതല്ലെങ്കിൽ, നമ്മുടെ നാട്ടിൽ വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന രാഷ്ട്രീയവും വർഗ്ഗീയവുമായ കൊലപാതകങ്ങൾ (മേലൂർ, R. S. S.-C. P. M. സംഘട്ടനം, കേണിച്ചിറ etc.) എന്തുകൊണ്ട് സംഭവിക്കുന്നുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കേണ്ടിവരുന്നു.

അല്ലെങ്കിൽ കേരള മന്ത്രിസഭയിൽ ഈയടുത്തയിടെ സംഭവിച്ച മാറ്റങ്ങൾ പഠിക്കേണ്ടിവരുന്നു. പോപ്പുലർ സിനിമകൾ സാമൂഹ്യാജീവിതത്തിൽ ചെലുത്തുന്ന സ്വാധീനം വിശകലനം ചെയ്യപ്പെടേണ്ടിവരുന്നു. കലാ-സാഹിത്യരംഗത്ത് പൊതുവെയുള്ള മരവിപ്പിന്റെ കാരണം പഠനവിധേയമാക്കേണ്ടി വരുന്നു.

ഈ മണ്ഡലങ്ങളിൽ (ഏതെങ്കിലുമൊന്നിൽ) ഇന്ന് സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്ന, നിലവിലുള്ള ധാരണകളെയും മൂല്യങ്ങളെയും നമുക്ക് (മാസികയ്ക്ക്) സൃഷ്ടിപരമായി അതിലംഘിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ മാസികയ്ക്ക് അതിന്റെ പ്രധാനകർമ്മം നിർവ്വഹിക്കാനാവൂ എന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. ഇത്തരം സമൂർത്തപ്രശ്നങ്ങളിൽ നിന്ന്, കലാപത്തിനുശേഷവും, രാജീവനെപ്പോലുള്ളവർ അകന്നുനിൽക്കുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണ്?

ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസത്തിന്റെ ആത്മനിഷ്ഠമായ പരിമിതികളെ അതിജീവിക്കുന്ന മഹത്തായ ഇതിഹാസങ്ങളുടെ കാലം വരുമെന്ന പ്രതീക്ഷകളോടെ,

സ്നേഹത്തോടെ,
സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

30-11-1981

കൂടക്കര, പെരിഞ്ഞനം

സുഹൃത്തേ,

നിങ്ങൾ എന്തേ മറുപടി അയച്ചില്ല? അടുത്തൊന്നും കത്തയച്ചില്ല?

SARTRE-ന്റെ രചനകളുടെ സമാഹാരം നിങ്ങളുടെ കൈവശം ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിരുന്നില്ലേ? അതൊന്ന് അയച്ചുതരാമോ? വായിച്ചതിനുശേഷം കഴിയുംവേഗം വീട്ടിൽ തിരിച്ചെല്പിക്കാം.

നിങ്ങളുടെ പക്കൽനിന്നും മുൻപു വാങ്ങിച്ചവ തിരിച്ചെല്പിച്ചിരുന്നു. 'Sarte by Himself' എന്ന പേരിൽ അയാളുടെ autobiographical film script ഈയിടെ വായിച്ചു. അപ്പോഴാണ് നിങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ള പുസ്തകം വായിക്കണമെന്നു തോന്നിയത്.

പുതിയ മാസിക—ഉത്തരം—ജനുവരി അവസാനത്തോടെ പുറത്തിറങ്ങുമെന്നാണ് കരുതുന്നത്. Bi-monthly. ജനറൽ എഡിറ്റർ സച്ചിദാനന്ദൻ.

കഴിഞ്ഞമാസം ഞാൻ Gandhi-യുടെ ആത്മകഥ വായിച്ചു. നമ്മൾ കഴിഞ്ഞതവണ കണ്ടുപിരിഞ്ഞതിൽ പിന്നീട് ഞാൻ ആശയപരമായി വളരെയേറെ മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഇനി കാണുമ്പോൾ പറയാം.

കഴിഞ്ഞതവണ വന്നിട്ട് നിങ്ങളെന്തേ ഇങ്ങോട്ടുവന്നില്ല?

മറ്റുകാര്യങ്ങൾ നിങ്ങൾ മറുപടി അയക്കുമെങ്കിൽ മാത്രം.

സ്നേഹത്തോടെ,

ദാസ്

സച്ചിദാനന്ദന്റെ (മാതൃഭൂമിയിലെ) പുതിയ കവിത എങ്ങിനെ?

സുഹൃത്തേ,

കത്ത് ഇന്നാണു കിട്ടിയത്.

നിങ്ങൾ എന്നാണ് ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നതെന്ന് അറിയിക്കുമല്ലോ ഞാൻ കുറച്ചുദിവസം എങ്ങോട്ടെങ്കിലും പോകാനുദ്ദേശിക്കുന്നു.

ഇനിയിപ്പോൾ നിങ്ങൾ വന്നിട്ടേ പോകുന്നുള്ളൂ.

അതിനിടയ്ക്ക് ബാലുവിനെ കാണുന്നുമില്ല. അറിയിക്കുമല്ലോ. വരുമ്പോൾ നിങ്ങളുടെ കവിതകൾ എനിക്കു തരണം. മറക്കരുത്. കഴിഞ്ഞ ഒരു കൊല്ലം എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം തീവ്രമായ മാനസിക സംഘർഷങ്ങളുടെ കാലമായിരുന്നു. വൈകാരികമായും താത്വികതലത്തിലും ഇപ്പോൾ അതൊക്കെ അതിജീവിച്ചു. മനസ്സിന് ഒരുതരം ശാന്തിയും സ്വസ്ഥതയുമുണ്ട്. മുമ്പാകെ മാർക്സിസവും ജീവിതവും (ലളിതമായി പറഞ്ഞാൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് മാനിഫെസ്റ്റോയും ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസവും) എന്റെയുള്ളിൽ പരസ്പരം കൂടിചേരാത്ത രണ്ടു തുരുത്തുകളായിരുന്നു.

ഇങ്ങനെയൊന്നുമല്ല അതു പറയേണ്ടത്.

എന്തായാലും ഇപ്പോൾ അതൊക്കെ പുതിയൊരു രീതിയിൽ, സംഘർഷങ്ങളില്ലാത്ത വിധത്തിൽ കാണാനാവുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെയൊന്നുമല്ല ഇതെഴുതേണ്ടത്.

പക്ഷേ ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കെഴുതുമ്പോൾ ഇങ്ങനെയെ പറയാനാവുന്നുള്ളൂ . നിങ്ങൾക്കു താല്പര്യമുള്ള ഒരു കാര്യം പറയാം CPI (ML) ന്റെ ഒരു സജീവപ്രവർത്തകൻ, ഒരർത്ഥത്തിൽ പാർട്ടി ലൈനിന്റെ നേരെ എതിരായ ഒരു നിലപാട്—നിങ്ങളൊക്കെ പലപ്പോഴും പറയാറുള്ളതിനോട് സാമ്യമുള്ള നിലപാട്—സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. അയാളുടെ ഒരു ലേഖനം രണ്ടാഴ്ചമുമ്പുള്ള മാതൃഭൂമി വാരാന്ത്യപ്പതിപ്പിൽ —മണി മുഴങ്ങുന്നതാർക്കുവേണ്ടി? കെ.രാമചന്ദ്രക്കുറുപ്പ്, വന്നിട്ടുണ്ട്. വായിച്ചുനോക്കൂ.

കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ തരാം. രാഷ്ട്രീയവും ധാർമ്മികതയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം ആണ് മുഖ്യപ്രതിപാദ്യം.

സാർത്രിന്റെ പുസ്തകം നിങ്ങൾ വരുമ്പോൾ കൊണ്ടുവന്നാൽ മതി. ബുദ്ധമതത്തെപ്പറ്റി ഏതെങ്കിലും നല്ല പഠനങ്ങൾ കൈയ്യിലുണ്ടോ? ഇതിനിടയ്ക്ക് വായിച്ച ഒരു നോവൽ എനിക്കിഷ്ടമായി—മണിക്ക് വന്ദ്യോപാധ്യായയുടെ പാവകളിയുടെ കഥ.

എഴുതുമല്ലോ.

സ്നേഹത്തോടെ,

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

21-12-1981

ബ്രഹ്മപുത്രൻ

‘ഉത്തരം’ ജനവരി അവസാനം പുറത്തിറക്കത്തക്കവിധത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നു. സച്ചിദാനന്ദനാണ് ജനറൽ എഡിറ്റർ. അച്ചടി മിക്കവാറും ഇവിടെയായിരിക്കും.

ദൈവമാസികയായിട്ടാണ്. കോപ്പിങ്ങ് മൂന്നരൂപ. അറുപതിനടുത്ത പേജുകൾ. സച്ചിദാനന്ദൻ, രാജീവൻ, കവിയൂർ ബാലൻ etc. തുടങ്ങിയവരുടെ ഉത്തരവാദിത്തത്തിലായിരിക്കും മാസികയുടെ നടത്തിപ്പ്. വിവരങ്ങളൊക്കെ ഇതിനകം അറിഞ്ഞുകാണുമെന്നു കരുതുന്നു.

നിങ്ങളുടെ മാസികയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളൊക്കെ എന്തായി? ഹർഷനും നിങ്ങളും തമ്മിൽ കണ്ടിരുന്നുവെന്ന് ഇടയ്ക്ക് അവൻ ഇവിടെ വന്നപ്പോൾ പറഞ്ഞിരുന്നു.

കേരളവർമ്മയിലെ ചിലർ ചേർന്ന് ‘മൗനം’ എന്ന പേരിലൊരു ലഘുലേഖ ഇറയ്ക്കാനുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയാം. പരമേശ്വരന്റെ രണ്ടുലേഖനങ്ങളും ശങ്കരപ്പിള്ളയുടെ കവിതയുമാണ് (കഷണ്ടി) ഉള്ളടക്കം.

അവിടത്തെ വിശേഷങ്ങളെന്തൊക്കെ?

സ്നേഹത്തോടെ,

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

3.12.1981

സൂഹൃത്തേ,

നിങ്ങൾ പറയുന്ന കുറ്റബോധം എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നേയില്ല. ഒന്നുകിൽ നിങ്ങൾ സ്വയം സൃഷ്ടിച്ച ഒരു മിഥ്യയോ അല്ലെങ്കിൽ ഫോർമാലിറ്റിയുടെ മറ്റൊരു രൂപമോ ആയിരിക്കണം അത്. അല്ലെങ്കിൽ മറ്റെന്താണെന്ന് നിങ്ങളെനിക്കു വ്യക്തമാക്കിത്തരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇരിഞ്ഞാലക്കുടവരെ വന്നിട്ട് നിങ്ങൾ തിരികെപോയതെന്തിന്?

കാര്യങ്ങളെ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്:

നിങ്ങൾ സ്വയംസൃഷ്ടിച്ച മിഥ്യാധാരണകളുടെ shell-നുള്ളിൽ തൽക്കാലം നിങ്ങൾ സുരക്ഷിതനാണ്. അതിനപ്പുറം കാര്യങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ നിങ്ങൾ തയ്യാറല്ല. വാസ്തവത്തിൽ സ്വാഭാവികമായ വികാരവിചാരങ്ങൾവരെ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ നിങ്ങൾ തയ്യാറല്ല. അതിന് കുറ്റബോധമെന്നല്ല പറയുന്നത്.

ഇക്കാര്യങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടേ മറ്റുപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കെഴുതുന്നുണ്ടെന്നുള്ളൂ. അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ സത്യസന്ധത എനിക്കു ബോധ്യമാകില്ല, നിങ്ങൾ മുൻപു വാദത്തം ചെയ്തിരുന്നിട്ടുപോലും ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളെഴുതിയ കുറിപ്പുകൾ എന്തേ എനിക്കെത്തിച്ചുതന്നില്ല?

സ്നേഹത്തോടെ

ദാസ്

P.S. ഫാസിസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള Anthologyയും പോളോ ഹ്രേയറുടെ പുസ്തകവും അയച്ചുതരാമോ?

Bruce Brown എന്നൊരാളുടെ *Marx, Freud and the Critique of Everyday Life* എന്ന പുസ്തകം കിട്ടുമെങ്കിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു വായിക്കുക. Monthly Review Press-ന്റേതാണ്.

നല്ലൊരനുഭവമായിരിക്കും. ക്ലാസിക്കൽ മാർക്സിസ്റ്റുകൾ ശ്രദ്ധിക്കാത്ത മാർക്സിസത്തിന്റെ പുതിയ മുഖം.

‘In the current stage of development of repressive society, even the Self itself has become problematic within this society each individual is non-identical with her/himself. In place of the former unity, unity of the self, there is only a succession or even a simultaneity of fragmentary perceptions in a fragmentary environment.

Under these circumstances, the unification of individual experiences within a frame work capable of giving them meaning is rendered even more difficult, if not impossible. The individual unable to find a means of identifying him/herself within the frame work of segmented experience in which family, home, work, leisure, consumption, politics etc. are all divided up—becomes even farther removed from a dialectical comprehension in creative praxis: Through a systematisation of confusion as Andre Breton might have called it, the individual must discover the hidden principles of order underlying a chaotic existence.

‘An enormous amount of energy is available for this task for the terms of survival defined by this society the unconditional surrender of the Self to the logic of bureaucratic power, the individuals acquiescence in his/her own dismemberment, the endless pursuit of Pseudo-gratification by which the consumer is him/herself consumed—make every day existence impossible to tolerate and lead a growing number of people into a total refusal of this reductive fragmentation. However this refusal and the aspirations toward subjective autonomy and toward a restoration of the essential wholeness of the self—which it implies. Come up against the total mobilisation of the repressive society’s formidable powers of containment and manipulation. Under these circumstances, they are foredoomed to failure unless they succeed from the very start in breaking free of the ‘blockade’ imposed upon them by the system’s success in maintaining the maximum isolation of the individual. Otherwise, the creative energies released by this refusal confined to the monadic solitude of the individual imagination, can only find an outlet in fantasy as the individual attempts to discover his/her Self through an inward journey—A journey which lead to passivity or even madness. As Murry Bookchin has put it, to drop out in this sense is to ‘Drop in’.

— Bruce Brown

സുഹൃത്തേ,

ഗാന്ധിയൻ കുറിപ്പുകളും സത്യസന്ധതയും തമ്മിൽ ഞാൻ ബന്ധപ്പെടുത്തിയില്ലല്ലോ; അത് നിങ്ങളുടെ തെറ്റിദ്ധാരണയാണ്—

ഞാൻ വഴികണ്ടെത്തിയെന്ന നിങ്ങളുടെ തെറ്റായ സൂചന പോലെത്തന്നെ. നിലവിലുള്ള കാര്യങ്ങളോടുള്ള വിയോജിപ്പ് പൊതുവിൽ നാമെല്ലാം ഒരേപോലെ പങ്കിടുന്നതല്ലേ?

ഞാൻ പാർട്ടി വിടാനുള്ള കാര്യങ്ങൾ നിങ്ങളോട് സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു എന്നാണോർമ്മ.

എന്നിട്ടും നിങ്ങൾ കുറ്റബോധത്തെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ, എനിക്കതു മനസ്സിലാക്കാനാവുന്നില്ല. അല്ലെങ്കിൽ, അക്കാര്യം വിട്ടുകളയുക.

ഗാന്ധി ഏതുതരത്തിൽ വ്യത്യസ്തമായ ഒരനുഭവമായി തോന്നിയെന്ന് പറയാമോ? അല്ലെങ്കിൽ ആനന്ദ് പറയുന്ന ഇക്കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളുടെ പ്രതികരണങ്ങളെഴുതൂ: ഗാന്ധിയൻ പ്രസ്ഥാനം ചലനാത്മകമായിരുന്നു: ഒരർത്ഥത്തിൽ. അല്ലെങ്കിൽ മറ്റുഭിന്നപ്രസ്ഥാനങ്ങളെക്കാളെങ്കിലും വിപ്ലവപരവുമായിരുന്നു. വൈഷ്ണവതയിൽ കുടുങ്ങിപ്പോയി എന്നതായിരുന്നില്ല ഗാന്ധിസത്തിനുപറ്റിയ തെറ്റ്.

ഗാന്ധിസം സ്വീകരിച്ച വൈഷ്ണവതയുടെ സമൂഹപരത ആവശ്യമായിരുന്നു. അതു നേടിയിടത്തോളം ധാർമ്മികതയും. വാസ്തവത്തിൽ ഇന്ത്യയിൽ ഇന്ന് ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ധാർമ്മികബോധം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിന് നാം ഗാന്ധിയൻ പ്രസ്ഥാനത്തോടു കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഗാന്ധിസം വിസ്മരിക്കപ്പെടാൻ കാരണം അത് യുക്തിപരവും ശാസ്ത്രീയവും ആയ രീതിക്കുപകരം ധാർമ്മികതയെ മാത്രം അവലംബിച്ചതായിരിക്കും.

കത്തഴുമ്പോൾ ഞാൻ ഒരു condition-ഉം വെക്കുന്നില്ലല്ലോ.

നിങ്ങൾ പ്രതികരിക്കുമെന്നു കരുതുന്നതുകൊണ്ട് എഴുതുന്നു. മറിച്ചുതോന്നുന്നെങ്കിൽ ക്ഷമിക്കുക.

സ്നേഹത്തോടെ

ദാസ്

P.S. പുസ്തകങ്ങൾ കിട്ടി. പോളോ ഹ്രയർ കൊള്ളാം.

സുഹൃത്തേ,

‘അവസ്ഥയുടെ’ അവസാനം എന്തേ നിങ്ങൾക്കിഷ്ടമായില്ലെന്നു പറഞ്ഞു? നിങ്ങൾ ഒരേകാന്തഗോപുരത്തിൽ തന്നെയെന്നു തോന്നുന്നു. അക്കാദമിയിൽ നാം തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തക്കേടുകൊണ്ടുതന്നെയോ, നിങ്ങളുടെ കഴിഞ്ഞ കത്തുമായി എനിക്കൊട്ടും പൊരുത്തപ്പെടാനാവുന്നില്ല.

ചില കാര്യങ്ങളിൽ നിങ്ങൾ പുലർത്തുന്ന ഈ absolute idealisation കൊള്ളില്ല. ഒരു രസവുമില്ലാത്ത പരിപാടിയാണ്. ഇനിയും അതുപോലുള്ള സൃഷ്ടികൾ അയച്ചു തന്നാൽ ഞാനതു വല്ല പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾക്കും അയച്ചുകൊടുക്കും. ഇതുതന്നെ ആർക്കെങ്കിലും അയച്ചു കൊടുത്താലോ എന്നാലോചിക്കുന്നു.

അല്ലെങ്കിൽ ഒരുപക്ഷേ നമ്മുടെ വീക്ഷണങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള പൊരുത്തക്കേടുകൊണ്ടാവാം. നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വ്യക്തിയാണ് പ്രധാനം.

സ്വയം ഉള്ളടങ്ങിയ ഒരുതരം വ്യക്തി. ഞാനിതുമായി യോജിക്കില്ല. എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏതൊരു വ്യക്തിയേക്കാളും പ്രാധാന്യം ബന്ധങ്ങൾക്കാണ്.

ലോകത്തുള്ള സൃഷ്ടിപരമായ ഒരേയൊരു കാര്യവും ജീവിതത്തിൽ പ്രതീക്ഷ നിലനിർത്തുന്ന ഒരേയൊരു കാര്യവും ബന്ധങ്ങൾ മാത്രമാണ്.

വ്യക്തിയുടെ നീതിയെക്കുറിച്ച് എനിക്കാലോചിക്കാനേ വയ്യ; ബന്ധത്തിന്റെ നീതിമാത്രം. (ഒരുപക്ഷേ, നമ്മുടെ ജീവിതവീക്ഷണങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം കൊണ്ടാവാം). അവസ്ഥ ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ കറിയെങ്കിലും വിശകലനം ചെയ്യുന്നുണ്ടല്ലോ; പക്ഷേ വലിയൊരു ഇതിഹാസത്തിന്റെ ഭാഗം മാത്രമേ ആകുന്നുള്ളൂ അത്. ഈയിടെ പറക്കിമല എന്നൊരു സിനിമ കണ്ടു. നിങ്ങൾ അതുകൊണ്ട് അതേപ്പറ്റിയുള്ള അഭിപ്രായം അറിയിക്കണം. സച്ചിദാനന്ദന്റെ കവിത—വേനൽമഴ പുതിയ പ്രേരണയിലുണ്ട്. സനൽദാസിന്റെ ആത്മഹത്യയെക്കുറിച്ച്.

‘മൃണ്മയമായ ശരീരത്തിന്റെ സുഖാന്വേഷണങ്ങളും ഹിരണ്മയമായ ആത്മാവിന്റെ അർത്ഥാനേഷ്യണങ്ങളും അവന്റെ കപ്പലിന്റെ അണിയവും പാമരവും നെടുക്കെ പിളർന്നു.’

എന്നൊക്കെയുള്ള വരികൾ. ഞാനൊരു മാസിക തുടങ്ങുന്ന കാര്യം പറഞ്ഞിരുന്നല്ലോ—അത് വേണ്ടെന്നു വെച്ചു.

മറ്റു സൗകര്യങ്ങളൊക്കെ ഒത്തതാണ് (അശോകൻ ഒരു സിലിണ്ടർ പ്രസ്സ് വാങ്ങിയിരിക്കുന്നു—ഇവിടെ തന്നെ). പക്ഷേ അതിന്റെ tension താങ്ങാൻ വയ്യ. രാഷ്ട്രീയ ജീവിതത്തിലും വ്യക്തി ജീവിതത്തിലും ഒരു പോലെ ഇൻഗ്രിറ്റി കാത്തു സൂക്ഷിക്കാൻ വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. വിലയ്ക്കുവേണ്ടി പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം പറയുക. ഞാനത് മുൻപ് വായിച്ചതാണ്.

കെ.പി. അപ്പന്റെ പുതിയ ലേഖനത്തിലെ വാക്ക് ‘ശിഥിലസമാധി’ കൊള്ളാം. ഇപ്പോൾ മഴയില്ല.

കറച്ചുമുൻ മഴപെയ്യിരുന്നു. നിറുത്തട്ടെ.

സ്നേഹത്തോടെ, ദാസ്.

നിങ്ങളുടെ പുതിയ കത്ത് ഇപ്പോൾ കിട്ടി. നിങ്ങൾ വിശദമായെഴുതു. നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ വായിക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങളെക്കുറിച്ചെഴുതാമോ? ഗാന്ധിയെക്കുറിച്ചുള്ള ആകുരിപ്പുകളോ? ഞാനിതൊക്കെ എഴുതിയെഴുതി നിങ്ങളെ manipulate ചെയ്യുകയല്ല എന്നതിന് എന്താണുറപ്പ്?

എനിക്കായി ഒരു പുസ്തകം അന്വേഷിക്കാമോ? Marx, Engels: *Pre-capitalist Socio-Economic Formations* ഇങ്ങനെയൊരു പുസ്തകമുണ്ടെന്നു തന്നെ അറിയുന്നത് ഈയടുത്തയിടെയാണ്. ഇന്ത്യയെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങൾക്ക് അതു സഹായകരമാകും എന്നു കരുതുന്നു. ഒരുപക്ഷേ സമാഹാരമാകും. റഷ്യക്കാരുടെ പ്രസിദ്ധീകരണമാണ്. പിന്നെ, Samar Amin എന്നൊരു സമ്പദ്ശാസ്ത്രകാരനെപ്പറ്റി പറഞ്ഞുകേൾക്കുന്നുണ്ട്. ഈയിടെ underdevelopment നെയും Neo-Colonialism-ത്തെയും കുറിച്ചൊക്കെ എഴുതുന്നയാൾ. അയാളുടെ വല്ലതും വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

നിങ്ങൾ ഏതെങ്കിലുമൊരു വിഷയത്തിൽ creative ആയി പഠനം നടത്താമോ? ശ്രമിച്ചു നോക്കൂ, എങ്കിൽ എനിക്കേറ്റവും സന്തോഷമാകും. ഏറ്റോ?

സുഹൃത്തേ,

കത്തും പുസ്തകവും കിട്ടി. ലൂക്കാച്ചിന്റെ ഒരു ഗംഭീരസാധനമാണ്. ലോക കമ്മ്യൂ: പ്രസ്ഥാനത്തിനകത്ത് ഇന്നു നടക്കുന്ന തരംതാണ ആശയസമരങ്ങളെ അതിജീവിച്ചുകൊണ്ട് മാർക്സിസത്തിനുതന്നെ പുതിയൊരു മാനം നൽകാൻ അതിനു കഴിയുമെന്നു തോന്നുന്നു. വ്യക്തിപരമായി എന്റെ തന്നെ ഒരു പാട് പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ അതു സഹായിച്ചു. എന്റെ ആശയപരമായ മാറ്റങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കാൻ ലൂക്കാച്ചിന്റെ തന്നെ വാക്കുകൾ ഉപയോഗിക്കട്ടെ.

‘the essential point of the new method: the manner and direction of the abstraction and though experiments are not determined by epistemological or methodological (and least of all logical) standpoint but by the thing itself, ie. the ontological nature of the material in question.’

വേണവിന്റെ പുസ്തകം (വിപ്ലവത്തിന്റെ ദാർശനികപ്രശ്നങ്ങൾ) നിങ്ങൾ വായിച്ചില്ലല്ലോ. അതിലെ അനിവാര്യതയും യാദൃച്ഛികതയും എന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ വളരെ മൗലികമായ പല കാര്യങ്ങളും അയാൾ പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ വർഗ്ഗസമരത്തെക്കുറിച്ചൊക്കെ പറയുമ്പോൾ അയാൾ പള്ളി പ്രസംഗത്തിലേക്കു നീങ്ങുന്നു) ‘ദാർശനികപ്രശ്നങ്ങൾ’യുടെ ഈ പൂർവ്വാപരവൈരുദ്ധ്യത്തിനു കാരണം.

—അതൊക്കെ പോകട്ടെ! താനന്ന് ഒന്നും പറഞ്ഞില്ലല്ലോ... ആ കഥ മുഴുപ്പിച്ചോ? നീയെന്തൊക്കെയാണ് ആലോചിക്കുന്നത് എന്ന് എഴുതുക. കോസംബിയുടെ ആ പുസ്തകം കൊള്ളുകയില്ല. അതൊരു വരണ്ട സാധനമാണ്. തനിക്കെന്താ മാർക്സിസത്തിനോട് ഈയിടെ യിത്ര ചായ് കൂടാൻ? ഗാന്ധിയെ മനസ്സിലാക്കാൻ (മാർക്സിസ്റ്റുകൾക്ക്) ലൂക്കാച്ചിന്റെ മുകളിൽ കൊടുത്ത ഉദ്ധരണിയല്ലേ സഹായിക്കുകയുള്ളൂ? കഴിഞ്ഞ ലക്കം മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ വന്ന കൽപ്പറ്റ നാരായണന്റെ ലേഖനത്തിലെ ഒരു വരി എനിക്കിഷ്ടമായി: ജി. കുമാരപിള്ളയെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ... വ്യക്തികളോട് സ്വകാര്യമായി സമൂഹത്തെക്കുറിച്ചുപവാദം പറയുന്ന... എന്ന വരി. നിങ്ങളെന്തെങ്കിലും എഴുതുകയോ പറയുകയോ ചെയ്തിട്ട് എത്ര കാലമായി. അതുകൊണ്ട് ഇനി നിങ്ങൾക്ക് പറയുവാനുള്ള സമയമാണ്. അതു കഴിഞ്ഞിട്ടേ ഞാനിനി ഒരക്ഷരമെങ്കിലും മിണ്ടുന്നുള്ളൂ. നീയെന്തൊക്കെയാണു ആലോചിക്കുന്നതെന്നെഴുതുക. മുഴുവനും എഴുതണം

സ്നേഹത്തോടെ

ദാസ്.

വെങ്കിടിയ്ക്ക്,

പുസ്തകങ്ങൾ കിട്ടി. അതിനൊപ്പം നിങ്ങളുടെ ഒരു കത്തെങ്കിലും കാണുമെന്നു കരുതി ഇത്രയും ദിവസം കാത്തു. നിങ്ങൾ അവസാനമയച്ച കത്തിനെക്കുറിച്ച് ചാണെങ്കിൽ അതിലെ ഒരക്ഷരംപോലും എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല. എന്താണ് നിങ്ങൾ അതിലുദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു പറയു-ബുദ്ധിമുട്ടാവില്ലെങ്കിൽ.

Crowds and Power വായിച്ചു. ഞാൻ പ്രതിക്ഷിച്ചപോലുള്ള ഗുണമൊന്നും അതിനില്ലായിരുന്നു. അതിൽ ഉന്നയിച്ചിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ തന്നെയാണ് Sartre അയാളുടെ രചനകളിൽ വളരെ നല്ല രീതിയിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു തോന്നി. മറ്റേ പുസ്തകം വായിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു.

ഇതിനിടയ്ക്ക് ശ്രീ നാരായണഗുരുവിന്റെ സമാഹൃതകൃതികളുടെ ആദ്യത്തെ മൂന്നു വാല്യങ്ങൾ കിട്ടി.—പ്രൊ: ജി. ബാലകൃഷ്ണൻ നായരുടെ വ്യാഖ്യാനം. ആകെ രസമുണ്ട്.

എന്തെങ്കിലും എഴുതു സാർ.

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

4-2-82

പോക്കുവെയിലിന്റെ ഒരു review ഉത്തരം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നുണ്ട്. തിരുവന്തപുരം-കാർ തയ്യാറാക്കിയത്. അതു കർമ്മപ്രേരകമല്ല എന്നെല്ലാം പറഞ്ഞ്...

വെങ്കിടിയ്ക്ക്,

മറ്റേ കത്തെഴുതിവെച്ചിട്ട് കുറച്ച ദിവസങ്ങളായി. എന്തുകൊണ്ടോ അയയ്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഉത്തരം അച്ചടി തുടങ്ങുന്നു: കെ.ജി. സുബ്രഹ്മണ്യവുമായി ഇന്റർവ്യൂ, ആനന്ദിന്റെ നോവലിന്റെ ഭാഗങ്ങൾ, പോളണ്ടിലെ സംഭവവികാസങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഫീച്ചർ എന്നിങ്ങനെ വിഭവങ്ങൾ, എൻ. എസ്. മാധവന്റെ കഥകൾ വായിച്ചിരുന്നോ? ചുളുമ്പിലെ ശവങ്ങൾ. ഞാൻ രണ്ടുദിവസം മുമ്പാണ് വായിച്ചത്—അതും അതിന്റെ മുഖവുരയും എനിക്കിഷ്ടമായി. പറയൂ...

വേണ്ട. ഈ കത്ത് പിന്നീടൊരിക്കൽ അയയ്ക്കാം.

ഇതിനുമുകളിലുള്ളത് കുറച്ച ദിവസങ്ങൾക്കു മുൻപെഴുതിയതാണ്. അതിനുശേഷം 'പോക്കുവെയിൽ' കണ്ടു. മനോഹരമായ ഒരു സിനിമയാണത്. എങ്ങനെ അതിനെപ്പറ്റി വാക്കുകളിൽ പ്രകടിപ്പിക്കണമെന്നറിയില്ല. കവബത്തയുടെ നോവൽ ഇല്ലേ—'സഹശയനം' അതുപോലെ, ഉറങ്ങുന്ന സുന്ദരികളോടൊപ്പം ആ വൃദ്ധൻ കഴിയുമ്പോൾ, അയാൾ അപ്പോൾ അനുഭവിക്കുന്ന യാഥാർത്ഥ്യവും അയാളുടെ ഭൂതകാല ജീവിതവും etc... etc... തമ്മിലുള്ള മനോഹരമായ ബന്ധമില്ലേ?

അതുപോലെ ഒരവസ്ഥയാണ് 'പോക്കുവെയിൽ' കാണുമ്പോൾ, നമ്മുടെ ഓരോരുത്തരുടേയും ഭൂതകാലവും വർത്തമാനകാല അവസ്ഥയും ബാഹ്യപ്രകൃതിയും (സമൂഹം) എല്ലാം തമ്മിൽ ബന്ധപ്പെടുത്തിയിരുന്ന സംവേദനസാധ്യത അതു തുറന്നുതന്നതുപോലെ തോന്നി. ഇതിനേക്കാൾ നല്ല ഒരു സിനിമ ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ, ഇതിനെന്തെല്ലാം കുറ്റങ്ങളും കുറവുകളും ഉണ്ടായാലും ഇതിനെ വിമർശിക്കുക അസാധ്യമാണ്.

നീ മറുപടി എഴുതുക.

അധികാരത്തിന്റെ (power) പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിയ്ക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ കൈയ്യിലുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ (നല്ലതാണെങ്കിൽ മതി) അയച്ചു തരാമോ?

മറ്റൊരുപാട് കാര്യങ്ങളുണ്ട്. അതൊക്കെ പിന്നീടേഴുതാം.

മറുപടി അയക്കുക.

സ്നേഹത്തോടെ

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

വെങ്കിട്രിക്ക്,

ഞാൻ നിന്നെ hurt ചെയ്യാനുദ്ദേശിച്ചില്ല. ഞാൻ സ്വയം hurt ചെയ്യപ്പെട്ട അവസ്ഥയിലായിരുന്നു— വളരെയധികം. വളരെയധികം വിധങ്ങളിൽ. അതുകൊണ്ട് ആ കത്തിൽ അങ്ങനെ വന്നുപോയതാണ് ക്ഷമിക്കുക. എന്റെ അപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ നിനക്ക് സങ്കല്പിക്കാൻപോലും കഴിയാത്തതാണ്— ഇപ്പോഴത്തേയും. ഒരാൾ സ്വന്തം ജീവിതത്തിന്റെ വിശ്വാസമായി കരുതിയിരുന്ന ബന്ധങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി പൊട്ടിപ്പൊട്ടി ഇല്ലാതാവുന്നത് നിസ്സഹായനായി നോക്കിനിൽക്കേണ്ടിവരുന്ന ഒരവസ്ഥ ഒന്നാലോചിച്ചു നോക്കൂ. ഒരാളെപ്പോലും വെറുക്കാനോ കുറ്റക്കാരനാണെന്നു കരുതാനോ കഴിയാനാകാതെ, അങ്ങനെ നമ്മയിലുള്ള വിശ്വാസം തിന്മകൊണ്ടെങ്കിലും നികത്താനാകാതെ ഉള്ളുപൊള്ളയായിത്തീരുന്ന അവസ്ഥ നിനക്കു സങ്കല്പിക്കാൻ കഴിയുമോ?

ഇപ്പോൾ, ഇതെഴുതുമ്പോൾ എനിക്കു കുറേ ദുഃഖമുണ്ട്. ദുഃഖം പോലും അനുഭവപ്പെടാതെ എപ്പോഴാണ് ട്രാജുവരികയെന്ന് ഭയന്നിരുന്ന അവസ്ഥയായിരുന്നു അപ്പോൾ. അതൊക്കെ എഴുതി വേണമെങ്കിൽ അപ്പോൾ നിന്റെ സഹാനുഭൂതി നേടാൻ കഴിയും.

അതിനേക്കാൾ നിന്നെ പ്രകോപിപ്പിക്കാൻ അപ്പോൾ ഞാനാഗ്രഹിച്ചു എന്നത് നേർ. പക്ഷെ അത് സ്നേഹത്തോടെയും വിശ്വാസത്തോടെയും തന്നെയായിരുന്നു. മനുഷ്യത്വമുള്ള ഒരു പ്രതികരണം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു മാത്രം. വയ്യ, man ഇതെഴുതുമ്പോൾ ഞാൻ ആരിൽ നിന്നും ഒന്നുംതന്നെ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല. ഈ feelings പരിശുദ്ധമാണെന്ന് മാത്രം ധരിച്ചാൽ മതി.

കത്തെഴുതിവെച്ചിട്ട് രണ്ടു ദിവസമായി, സച്ചിദാനന്ദന്റെ... ഒരു ജീവിതത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ... ഇതിനിടയ്ക്ക് വായിച്ചു. അതിൽ രസമുള്ള ചില വരികളുണ്ട്— ഇപ്പോൾ കണ്ടെത്തിയവ. തന്റെ sister-ടെ വിവാഹമുണ്ടെന്ന് ബാല്യ പഠഞ്ഞു.

‘അവസ്ഥ’യെക്കുറിച്ച് ഞാനെഴുതിയത് നിങ്ങൾ വായിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അത് നക്സലൈറ്റുകളെ ഉദ്ദേശിച്ച് മാത്രം എഴുതിയതാണ്. പരിമിതമായ ഉദ്ദേശങ്ങളോടെ കുറച്ചുകാര്യങ്ങൾ കുറച്ചുപേരോട് പറയാൻവേണ്ടി ഞാൻ വാസ്തവത്തിൽ ‘അവസ്ഥ’യെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു.

എങ്ങനെയാണ് ഇക്കാലത്ത് മനുഷ്യർ സ്വന്തം ഉണ്മയ്ക്ക് പ്രകാശനം കണ്ടെത്തുക. രാഷ്ട്രീയത്തിന് അപ്രധാനമല്ലാത്ത ഒരു സ്ഥാനമുള്ള ഏതെങ്കിലും movement-യുടെ മാത്രമേ അതു സാധ്യമാകൂ എന്നു തോന്നുന്നു. ഒരിക്കൽ ഞങ്ങളത് ശ്രമിക്കുകയും പരാജയപ്പെടുകയും ചെയ്തതാണ്. movement-ന്റെ സൈദ്ധാന്തികമായ തകരാറുകളാണ് അതിനു കാരണമെന്ന നിഗമനത്തിലാണ് ഞാനിപ്പോൾ. അതു പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുക എന്നതുതന്നെ ഒരർത്ഥത്തിൽ ഉണ്മയുടെ പ്രകാശനമാണ് കർണ്ണാടകത്തിലെ നല്ല രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ സ്ഥിതിയെന്നാണ്. ലോഹ്യസോഷ്യലിസ്റ്റുകൾ. അവിടെ എന്താണ് ഈ Centre for Information Education and Developmental Studies കൂടുതലറിയാൻ വളരെ താല്പര്യമുണ്ട്. വിശദവിവരങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് സ്നേഹത്തോടെ,

ദാസ്
16-03-1982

താനിനി എന്നാണ് ഇങ്ങോട്ട് വരുന്നത്? മെയ് മാസത്തിലോ?

Fawal Turki എന്നൊരു പാലസ്തീൻകാരൻ എഴുതി. 'പാലസ്തീൻ ഒരു രാജ്യമല്ല. ഒരു മാനസികാവസ്ഥയാണ്.' കേരളത്തെപ്പറ്റിയും അതുതന്നെ പറയാമെന്നു തോന്നുന്നു.

‘കൊടുങ്കാറ്റുചീറിവരുന്ന കറുത്തരാത്രികളിൽ

അടക്കാനാവാത്ത ദുഃഖഭാരത്താൽ,
കുഞ്ഞേ, ഞാൻ നിലവിളിച്ചുപോയിട്ടുണ്ട്
പക്ഷേ, പ്രശാന്തമായ പുലർകാലമെത്തുമ്പോൾ

പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ മുഴുവൻ പ്രതിച്ഛായ
എന്നിൽത്തന്നെ സ്വരൂപിച്ച് എന്നെത്തന്നെ
മറന്നുകിടക്കുമ്പോൾ,
അപ്പോൾ മാത്രമേ കുഞ്ഞേ, സുഖമെന്തെന്നു
ഞാനറിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ.’

—പകലുകൾ, രാത്രികൾ

പിണക്കം മാറിയോ? താൻ ഇതിനുമുൻപയച്ച കത്തിന്റെ സാരമെന്താണ്? അതെന്തായാലും പറഞ്ഞേ തീരൂ. ഏതെങ്കിലും രൂപത്തിൽ നീ നിന്നെത്തന്നെ ഉണയായി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതുകാണാൻ എനിക്കു വലിയ ആഗ്രഹമുണ്ട്. തൽക്കാലം എഴുത്തിലെങ്കിലും മറുപടി എഴുതൂ. അവിടുത്തെ സുഹൃത്തുക്കളെപ്പറ്റിയും.

ഭാരതീയകവിതകളുടെ ഒരു സമാഹാരം (4 vols.) ICCR പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ എഡിറ്റർ ചെയ്ത മലയാളവിഭാഗത്തിൽ സച്ചിദാനന്ദൻ, ശങ്കരപിള്ള,... എല്ലാവരുമുണ്ട്.

ഈയ്യുടെ 'നളിനി' വായിച്ചു. കുമാരനാശാന്റെ. താൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ടോ, അത് രസമുള്ള ഒരു സാധനമാണ് ഞങ്ങൾ നക്സലൈറ്റ് 'മൂല്യബോധമുള്ളവരെ' സംബന്ധിച്ച്.

കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണൻ ഊട്ടിയിൽ വെച്ച് ചിത്രീകരണം നടക്കുന്ന ഒരു കൊമേസ്യൽ ചിത്രത്തിൽ അഭിനയിക്കുന്നുവത്രേ. ജീവിതം creative ആയ ഒരു സമൂഹത്തിലേക്കു നമ്മുടെ സ്പ്രോഹവും വിപ്ലവവുമൊക്കെ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ളൂ. കേരളത്തിൽ ജീവിതം നിർമ്മാണാത്മകമാണ്. എല്ലാവരും നിർമ്മിക്കുകയാണ്. വീടുകൾ, മതിലുകൾ, റോഡുകൾ, അങ്ങനെ, അങ്ങനെ... ഇവിടെ കർഷകവൃത്തിയ്ക്കു പ്രാധാന്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങളും മറ്റിടങ്ങളും തമ്മിൽ ധ്രുവങ്ങളുടെ അകലമാണ്. ജീവിതത്തിന്റെ creativity കുറയെങ്കിലും ഉള്ളത് കൃഷിയ്ക്കു പ്രാധാന്യമുള്ള ഇടങ്ങളിലാണ്. പക്ഷെ അതുപോലും ഇന്നത്തെ NGO-gulf-CITU സംസ്കാരത്തിൽപ്പെട്ട് നശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ വളരാൻ പോകുന്നത് അധികാരത്തിന്റെ മുർത്തികളായിരിക്കും. Christ College എന്നെ വല്ലാതെ അതൃപ്തപ്പെടുത്തി. അവിടെ രജതജൂബിലിയാഘോഷത്തിന് കവിയരങ്ങും പ്രസംഗങ്ങളുമൊക്കെ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആ വലിയ ഓഡിറ്റോറിയം നിറയെ വിദ്യാർത്ഥികൾ നിശ്ശബ്ദരായിരുന്ന് കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്തോ?

വെങ്കിടിയ്ക്ക്,

എന്റെ കത്തു കിട്ടിയില്ലേ? എന്തേ മറുപടി അയച്ചില്ല? ഞാൻ ഇതിനിടെ ബെർഗ്മാന്റെ രണ്ടുസിനിമകൾ കണ്ടു: Wild Strawberries-ഉം Silence-ഉം ഗംഭീരമായ അനുഭവങ്ങളായിരുന്നു. അതുരണ്ടും. വാക്കുകളിൽ പറയാനാവാത്ത വിധം മഹത്തായ... അയാളോട് ബഹുമാനം തോന്നിപ്പോയി. ആരോടെങ്കിലും പുതുതായി ബഹുമാനം തോന്നിയാൽ ജീവിതത്തിന് പുതിയൊരർത്ഥം ലഭിച്ചതുപോലെയാണ്.

മറുപടിയെഴുതൂ. മറ്റു പ്രശ്നങ്ങളൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ,

സ്നേഹത്തോടെ,

ദാസ്

1-4-1982

ബ്രഹ്മപുത്രൻ,

'ഉത്തര'ത്തിന്റെ അച്ചടി വളരെ സാവധാനമാണ് നീ
 അടയ്ക്കുന്നത്. ബെർഗ്മാന്റെ ആ ചിത്രങ്ങൾ കണ്ടത് വള
 രെ നന്നായെന്ന് തോന്നുന്നു. 'സൈലൻസി'നെക്കുറിച്ച്
 ഒരു ചെറിയ കുറിപ്പെഴുതി 'പ്രേരണയ്ക്ക്' അയച്ചുകൊടു
ത്തു.

'സോഷ്യലിസ്റ്റ് കഥകൾ' പുറത്തിറങ്ങി. ടി കെ രാമച
 ന്ദ്രന്റെ അവതാരിക രസമുണ്ട്.

നിങ്ങളുടെ ചോദ്യാവലിയിൽ ചിലതിനെക്കിലും ഉത്തരം
 മുൻകൂട്ടി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന സ്വഭാവമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുത
 ന്നെ അവ പ്രകോപനപരമായും തോന്നി. ഒരുപക്ഷേ.
 പുറമേനിന്നുനോക്കുന്ന ഒരാളായതിനാൽ തോന്നി
 യതാവണം. ഉദാഹരണത്തിന് അധ്യാപക വിദ്യാർ
 ത്ഥി ബന്ധം അടിമയും ഉടമയും തമ്മിലുള്ളതാണോ
 എന്ന ചോദ്യം. അച്ചടിക്കുമ്പോഴെങ്കിലും അതിന്റെ രൂ
 പത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തണമെന്നു തോന്നുന്നു.

മറ്റുവിശേഷങ്ങൾ പിന്നീടെഴുതാം.

സ്നേഹത്തോടെ,

ദാസ്

1.4.1982

ബ്രഹ്മപുത്രൻ

കത്തുകിട്ടിയെങ്കിലും വരാൻ പറ്റിയില്ല.

ഒരു mood തോന്നിയില്ല.

Magazine ന്റെ കാര്യം എഡിറ്ററും മറ്റും സംസാരിക്കുമല്ലോ.

‘ഉത്തരം’ മേയിലേ പുറത്തിറങ്ങൂ.

ഒരനോവൽ വായിക്കുന്നു. Lawrence Durrell-ന്റെ ‘Alexandria Quartet’ നല്ലൊരു പുസ്തകമാണ്. ഈ പുസ്തകം വായിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ നമുക്കു തൃപ്തിതോന്നും.

മറ്റൊന്നുമില്ല.

സ്നേഹത്തോടെ,

സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്.

അനുബന്ധങ്ങൾ

കെ. ജി. സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്

കെ. ജി. സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്, ഇക്കഴിഞ്ഞ ജൂലൈ 14-ന് വടക്കാഞ്ചേരിയ്ക്കടുത്ത് റെയിലിൽ തലവെച്ച് ആത്മഹത്യചെയ്തു. മരിക്കുമ്പോൾ പോക്കറ്റിൽ 'ഉത്തര'ത്തിനുവേണ്ടി എഴുതിയ 'അധികാരവ്യവസ്ഥയിലെ വർഗ്ഗസമരം' എന്ന ലേഖനമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനകിടെ ഇത്രകൂടി കുറിച്ചിട്ടിരുന്നു. ജീവിതത്തിന്റെ—ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വന്തം ജനതയുടെ ജീവിതത്തിന്റെ—creativity അനുഭവപ്പെടുന്ന കാലത്തോളം അയാൾക്ക് സ്വയം നശിപ്പിക്കാനാവില്ല. അതു കൊണ്ട് മരണത്തിനതന്നെ creativity-യുടെ നിഗൂഢാവരണം നൽകേണ്ടിവരുന്നു. കൂടാതെ കുത്തിക്കോരിയ ചില ഇംഗ്ലീഷ് വാചകങ്ങളും: 'Keralites are a lost people.' 'Our language, Malayalam, is gradually losing its objectivity' 'THE SEEDS OF RESISTANCE' എന്നിങ്ങനെ .

ദാസിന്റെ ആത്മഹത്യയെ പ്രകീർത്തിക്കുകയോ അപഗ്രഥിക്കുകയോ ചെയ്യുക ഈ കുറിപ്പിന്റെ ലക്ഷ്യമല്ല. വ്യക്തിപരമായി ദാസിനെയും ദാസിന്റെ സംഘർഷങ്ങളെയും അടുത്തറിയുന്നവരെ വേദനിപ്പിക്കുന്നുവെങ്കിലും അമ്പരപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നില്ല ഇത്തരം ഒരന്ത്യം. വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലംമുതലേ കൗമാരസഹജമായ ലാഘവബുദ്ധിയല്ല, ഒരു യുവബുദ്ധിജീവിയുടെ ഗൗരവസ്വഭാവമാണ് സുബ്രഹ്മണ്യദാസിനുണ്ടായിരുന്നത്. വായനയിലും ചിന്തയിലും കലാസ്വാദനത്തിലുമെല്ലാം ദാസ് പക്വസ്വഭാവം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു. ദാസിന്റെ പ്രഥമപ്രണയം ചിത്രകലയായിരുന്നു. അന്ത്യംവരെ ഒരു രഹസ്യമെന്നോണം ദാസ് ചിത്രകലയെക്കുറിച്ചുവായിക്കുകയും ആധുനികചിത്രങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു സൂക്ഷിക്കുകയും അടുത്ത സൂഹൃദ്യലയത്തിൽ ചിത്രകലയെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. മാസികകളുടെ മാർജിനുകളിലും, പകർത്തിവെച്ച കവിതകളുടെ—കവിതയായിരുന്നു ദാസിന്റെ മറ്റൊരു തീവ്രവികാരം—അരികുകളിലും അപൂർവ്വമായൊരു മൗലികതയുള്ള സെക്ചുകൾവരച്ചിടുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഹെബ്ബറിന്റെയും ഹുസൈനിന്റെയും മറ്റും രേഖാചിത്രങ്ങളോടും കെ.ജി. സുബ്രഹ്മണ്യത്തിന്റെയും ജോഗെൻചൗധുരിയുടെയും ഗണേഷ് പൈനിന്റെയും മറ്റും പെയ്ന്റിംഗുകളോടും ദാസിന് പ്രത്യേക ആഭിമുഖ്യമുണ്ടായിരുന്നു. കെ.സി.എസ്. പണിക്കരെക്കുറിച്ച് കേരളസാമൂഹ്യ പരിണാമവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ഒരിക്കൽ ഒരു ചെറിയ പഠനവും ദാസ് എഴുതുകയുണ്ടായി. അതു പിന്നീട് നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും. കവിതയുടെ ആസ്വാദനത്തിലും തെരഞ്ഞെടുപ്പിലും സൂക്ഷ്മമായ വിവേചനബുദ്ധിയും ഉയർന്ന സംവേദകത്വവും ദാസ് പുലർത്തിയിരുന്നു. വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന കാലത്ത് അരവിന്ദന്റെ 'കാഞ്ചനസീത്'യെക്കുറിച്ചെഴുതിയ പഠനത്തിലും, വിദ്യാഭ്യാസത്തെക്കുറിച്ചെഴുതിയ വിമർശനക്കുറിപ്പുകളിലും പില്ലാലത്തെ ദാസിന്റെ പരിണാമത്തിന്റെ സൂചനകളുണ്ട്.

എക്കാലത്തും മൂല്യബദ്ധമായിരുന്നു ദാസിന്റെ അന്വേഷണങ്ങൾ. അതിന്റെ ഭാഗമായാണ് അന്യവൽകൃതമായ ഒരു സമൂഹത്തിൽ മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ ഒരു തുരുത്തായി താൻ കണ്ട മാവോയിസ്റ്റ് വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിലേക്ക് ദാസ് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടത്. അന്വേഷണത്തിന്റെ ഭാഗമായാണ് ദാസ് കുറച്ചുകാലം തികഞ്ഞ ആത്മാർത്ഥതയോടെതന്നെ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചത്. പരമാവധി അതിൽ പിടിച്ചുനില്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. കേരളീയ ജനജീവിതത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യവും പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അമൂർത്തമായ സിദ്ധാന്തവൽകരണവും തമ്മിലുള്ള വൈരുദ്ധ്യം സ്വന്തം അനുഭവത്തിലൂടെ ബോധ്യപ്പെട്ട ദാസ് ഒടുവിൽ പാർട്ടിവിട്ടുപുറത്തുവന്നു. എന്നാൽ ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനെപ്പോലെ തന്റെ അന്വേഷണം ഉയർന്നൊരു തലത്തിൽ തുടരുകയായിരുന്നു തുടർന്നും ദാസ് ചെയ്തത്. മറ്റു പലരെയുംപോലെ അരാജകവാദത്തിലേയ്ക്കോ 'കരീറിസ്'ത്തിലേയ്ക്കോ തിരിയുകയല്ലായിരുന്നു. സത്യം കണ്ടെത്താനുള്ള തീക്ഷ്ണവും ഹതാശവുമായ ആ യത്നങ്ങൾ അപൂർവ്വമായി മാത്രമേ ലേഖനങ്ങളുടെയോ കത്തുകളിലൂടെയോ രൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരുന്നുള്ളൂ. പല ലേഖനങ്ങളും എഴുതിക്കീറിക്കളയുകയായിരുന്നു പതിവ്. പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടവയിൽ പ്രേരണയിൽവന്ന 'കേരളത്തിന്റെ ദേശീയപ്രശ്നം' 'അവസ്ഥ'യെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം, കത്തുകൾഎന്നിവ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. സമീപകാലത്ത് ആത്മീയവാദത്തെ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ദാസ് നടത്തിയിരുന്നുവെങ്കിലും, മാർക്സിസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനധാരണകളിൽതന്നെയാണ് ആ യുവാവ് ഉറച്ചുനിന്നിരുന്നത്. അതേസമയം, സാമ്പ്രദായിക മാർക്സിസത്തിന്റെ അപര്യാപ്തതയെക്കുറിച്ചുള്ള വർദ്ധിച്ചബോധം, സാർത്ത്, ലൂക്കാച്ച് തുടങ്ങിയവരുടെ, രീതിയെയും ഓണ്ടോളജിയെയും സംബന്ധിച്ച ആശയങ്ങളുടെ പ്രസക്തികണ്ടെത്താൻ ദാസിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരുന്നു. പൊസിറ്റിവിസ്റ്റ് ആശയവാദത്തിനെതിരായി മാർക്സിസത്തിൽ നടക്കുന്ന സൈദ്ധാന്തിക സമരത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം ദാസ് ശരിക്കും ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്നുവെന്ന് സമീപകാലത്തെടുത്ത കുറിപ്പുകളിലും പകർത്തിവെച്ച ഉദ്ധരണങ്ങളിൽനിന്നും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. സാർത്രിന്റെ 'In search of Method', ലൂക്കാച്ചിന്റെ 'Ontology of Social Being' മാർക്സിന്റെ ആദ്യകാലകൃതികൾ, അനന്തമൂർത്തിയുടെ നോവലുകൾ, ഹെസ്സെയുടെ 'സിദ്ധാർത്ഥ', അന്യവൽകരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനങ്ങൾ, കേരളചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സമീപകാലത്ത് ദാസ് വീണ്ടും വീണ്ടും വായിച്ചിരുന്നവയായിരുന്നു ഇതെല്ലാം.

സംഭാഷണങ്ങളിലൂടെ ദാസ് പ്രകടിപ്പിക്കാറുള്ള ആശയങ്ങളുടെ അഗാധത ലേഖനങ്ങളിൽ പൂർണ്ണമായും പ്രതിഫലിപ്പിക്കാൻദാസിനു കഴിഞ്ഞിരുന്നോ എന്നു സംശയമാണ്. ഒടുവിലത്തെ കുറിപ്പിൽ മലയാളഭാഷയുടെ അപര്യാപ്തതയെക്കുറിച്ചുള്ള വാക്യം ഇങ്ങനെകൂടി വന്നതാകാം. 'ഉത്തര'ത്തിന്റെ പത്രാധിപസമിതിയംഗമായിരുന്നു സുബ്രഹ്മണ്യദാസ്. തനിക്ക് ഒന്നാംചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നതിന്റെ പേരിൽ ഒന്നാംലക്കത്തിൽ സമിതിയിൽ തന്റെ പേര് പ്രസിദ്ധീകരിക്കരുതെന്നും രണ്ടാംലക്കത്തിൽ എഴുതാമെന്നും ദാസ് പറഞ്ഞിരുന്നു. ഇതോടൊപ്പം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന തികഞ്ഞ മൗലികതയുള്ള 'അധികാരവ്യവസ്ഥയിലെ വർഗ്ഗസമരം' എഴുതപ്പെട്ടത് ആത്മഹത്യക്ക് രണ്ടുമൂന്നുദിവസം മുമ്പ് മാത്രമാണ്. അടുത്തു പരിചയപ്പെട്ടവർക്കാർക്കും മറക്കാൻ കഴിയാത്ത ആ ചൈതന്യവത്തായ വ്യക്തിത്വത്തിനുമുമ്പിൽ ഉത്തരം പ്രവർത്തകർ ശിരസ്സുകുനിക്കുന്നു.

ഒഴിഞ്ഞമുറി

സച്ചിദാനന്ദൻ

വിദ്യാർത്ഥിയും വിപ്ലവപ്രവർത്തകനും സുഹൃത്തു
മായിരുന്ന കെ. ജി. സുബ്രഹ്മണ്യദാസ് 1982 ജൂ
ലൈ 14-നു റെയിലിൽ തല വെച്ച ജീവനൊടുക്കി.

മഴ

മഴയായിരുന്നു
ജനലിൽവന്നു മരണമെന്നെ വിളിച്ചപ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
ദുഃസ്വപ്നങ്ങളുടെ വാതിൽചാരി
ഞാൻ അഭയംതേടി ഇറങ്ങിനടന്നപ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
കുളങ്ങൾ ഉത്കണ്ഠയുടെ കൃഷ്ണമണികൾപോലെ
ഞങ്ങളുടെനേരെ തിരിഞ്ഞപ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
വളഞ്ഞവഴിയുടെ കാവിയിൽ
അന്ത്യയാത്രയുടെ കാലടികൾ പതിയുമ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു.
ഞാനും മരണവും ഒന്നിച്ചിവിടെ വണ്ടിയിറങ്ങുമ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
എന്നെ താവളം കാണിച്ചതാണ്
മരണം ഒറ്റയ്ക്കു വേറെ ഭിക്ഷതേടി മടങ്ങിപ്പോയപ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
കിളികളുടെപാടും തോഴരുടെ ചിരിയും
കേൾക്കാതിരിയ്ക്കാൻ ഞാൻ കാതുപൊത്തിയപ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
എന്റെ ജനതയുടെയും ഭാഷയുടെയും വറ്റിപ്പോകുന്ന
നദികളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ നിലമഷിയിൽ കുത്തിക്കൊടു
മ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
അമ്മയുടെ മടിയിലെമ്പോലെ
ഇരുമ്പിന്റെ വാത്സല്യത്തിൽ ഞാൻ തലവെയ്ക്കുമ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
ചെവിയിൽ ചക്രങ്ങൾ യമകാലത്തിൽ മുഴങ്ങിയുയർന്ന
പ്പോൾ
മഴയായിരുന്നു
ഉരുക്കുചെണ്ടകൾ എന്റെ തൊണ്ടയിലെ
നിലച്ച വാക്കുകളെ തെരിച്ചു-
കടന്നുപോകുമ്പോൾ.
അറ്റുപോയ ശിരസ്സ്
ഉടലിന്റെ നീലയുടുപ്പിട്ട പ്രതാപം കാണുമ്പോൾ
എനിക്കു ചിരിക്കണമെന്നുണ്ട്;
കായ് ഇവിടെ, തടി അവിടെയും
വായ് ഇവിടെ, കൈ അവിടെയും
ഇച്ഛ ഇവിടെ, കർമ്മം അവിടെയും
ബുദ്ധി ഇവിടെ, ഹൃദയം അവിടെയും
ഉണങ്ങിയ മരത്തിൽനിന്ന് വിളഞ്ഞ വയൽതേടി
കിളി പറന്നുപോയി,
പിളർന്ന മനംപോലെ ജഡവും രണ്ടായി.
പോരാളിയുടെ ചോരപുരണ്ടു
കുറ്റന്റെ കൊമ്പുകൾപോലെ പാളങ്ങൾ തിളങ്ങുന്നു
അവയ്ക്കിടയിലൂടെ ശിരസ്സും താഴ്ന്നി
സുഹൃത്തിന്റെ വരവുകാണുമ്പോൾ
എനിയ്ക്കു ചിരിയ്ക്കണമെന്നുണ്ട്:
രണ്ടായിമുറിഞ്ഞ ശരീരംപോലെയാണ്
ഞങ്ങളുമിപ്പോൾ.
കവിയുടെ ഭാഷയിൽപറഞ്ഞാൽ:
സ്നേഹത്താൽ പൂവിടുന്ന വൃക്ഷങ്ങളെപ്പോലെ
ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു പുഷ്പിച്ചു
രോഷത്താൽ കവിയുന്ന പുഴകളെപ്പോലെ
ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു പടിയിറങ്ങിപ്പോയി
താവളങ്ങളുടെ വൃണങ്ങളുമായി ഞങ്ങൾ തിരിച്ചുവന്നു.
ചേരിൽ പൂണ്ടുകിടന്ന് ചെറുപ്പക്കാരെ വിഴങ്ങുന്ന
ആ കുറുത്ത മുതല രണ്ടായി മുറിച്ച്
ശരീരംപോലെയാണ് ഞങ്ങളുമിപ്പോൾ;
ഈ കതിർന്ന മണ്ണ്, പച്ചനിലാവ്,
ബലിയുടെ വിപിനങ്ങൾ, ഋതുക്കളുടെ ദിനചക്രം.
മരിച്ചവരുടെ മൃകഭാഷ-
എല്ലാം ഞങ്ങൾക്കിടയിൽ നല്ലൂന്നു.
'സൗഹൃദത്തിന്റെ മുൾച്ചെടിയിൽ
മരണത്തിന്റെ നീലപ്പൂ വിടർന്നിരിക്കുന്നു.'
ഒറ്റപ്പെട്ട കട്ടിയെപ്പോലെ അവനിതാ
എനിയ്ക്കും വെയിലിനും മീതെ കനിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു.
മടക്കയാത്രയ്ക്കു സമയമായി
അശ്യാരൂഢരായ പനകൾ ഇനിയെന്നെ
അവയുടെ പച്ചക്കൈകളിൽ വഹിക്കും.
കട്ടികൾമരിച്ച വീടുകൾക്കും
അകംമരവിച്ച ആശ്രമങ്ങൾക്കുംമീതെ
അവരെന്നെ ഉടലോടുചേർത്തു വഹിയ്ക്കും-
അമ്മയുടെ അഗ്നിയിലേയ്ക്ക്
കാഴ്ചകളുടെ കടലിലേയ്ക്ക്.

അമ്മ

ഒരമ്മയുടെ കണ്ണിരിന് കടലുകളിൽ
ഒരു രണ്ടാം പ്രളയമാരംഭിക്കാൻ കഴിയും'
മകനേ, എന്റെ സ്നേഹമുള്ളമകനേ,
ഏതു കുരുടൻ ദൈവത്തിനുവേണ്ടിയാണ്
നീ ബലിയായത്?
ഭരദേവതയുടെ കാവിൽ ഞാൻ
പാടും കുരുതിയും കഴിച്ചല്ലോ.
മകനേ, എന്റെ കുരുണയുള്ള മകനേ,
ഏതു മാന്ത്രികവൃക്ഷം കായ്ക്കുവാനാണ്
നീ നിന്റെ ചോരകൊണ്ടു ഭൂമി നനച്ചത്?
ഓരോ പിറന്നാളിനും നിന്റെ പേർചൊല്ലി
ഓരോ തേന്മാവു ഞാൻ നട്ടല്ലോ
മകനേ എന്റെ ധൈര്യമുള്ള മകനേ
ഏതു പൂതത്തിനു മുലച്ചുരത്തിയിട്ടാണു
നിന്നെ അവൾ തട്ടിപ്പറിച്ചുടുത്തത്?
കടുക്കും മുളക്കും അടുപ്പിലെറിഞ്ഞ്
നിനക്കു ഞാൻ ഏലപ്പുഴുപ്പിച്ചുകെട്ടിച്ചല്ലോ.
മകനേ, എന്റെ ബുദ്ധിയുള്ള മകനേ,
ഏതു ഭാഷയുടെ ചിരയുറയ്ക്കുവാനാണ്
നീ നിന്നെത്തന്നെ അറുത്തിട്ടത്?
വയമ്പിന്റെ ചവർപ്പുന്ന നാവിൽ
ഞാൻ സ്വർണ്ണംകൊണ്ടു ഹരിഃശ്രീയെഴുതിയതാണല്ലോ
'ഒരമ്മയുടെ നിലവിളിയ്ക്ക് മലകളിൽ
ഒരു ഹിമപാതമാരംഭിയ്ക്കാൻ കഴിയും'
കരിശിൽ മരിച്ചവന്റെ അമ്മ ഞാനാണ്
കരുക്ഷേത്രധൂളിയിൽ കിടന്നുരുണ്ടുവളം ഞാനാണ്
പടയോട്ടങ്ങളുടെയെല്ലാം കളമ്പുകൾ
ചവിട്ടിമെതിച്ച താരാട്ടാണു ഞാൻ.
യജ്ഞപതികളുടെ ഹവിസ്സിൽ വീഴുന്ന
പശുവിന്റെ ശാപമാണു ഞാൻ
രണഭൂമികളിൽ അഴിച്ചിട്ട മുടിയുമായി അലയുന്ന
ഭൂമിയുടെ നഷ്ടപ്പെട്ട ശാന്തിയാണു ഞാൻ
പുലരിയിലും നിലാവിലുംനിന്ന്
കട്ടികളുടെ ചോരകഴുകിക്കളയുന്ന
ദീനരുടെ മഴയാണു ഞാൻ
'ഒരമ്മയുടെ നെടുവീർപ്പിന് ഭൂമിയിൽ
ഒരു കാട്ടുതീയാരംഭിയ്ക്കാൻ കഴിയും'
കത്തട്ടെ പാപത്തിന്റെ കിഴക്കൻ മധുരകൾ,
കത്തട്ടെ കൊലയാളിയകളുടെ സൊദോം ഗൊമോറ
കൾ.
തെളിയട്ടെ കനകമെന്നതുപോലെ കനലിൽ
വയലും വീടും മനവും കാവും
പാരയുടെ മുതുപിളർന്നൊഴുകട്ടെയെന്റെ മകൻ,
ഉറവയുടെ തെളിവാർന്ന പാടുപാടുന്നവൻ
ഭൂമിയുടെ തോടുപൊളിച്ചുയരട്ടെയെന്റെ മകൻ,
ബലിനിലമാറ്റി ചുക്കപ്പടുപ്പിട്ടവൻ
മരണത്തെ മഞ്ഞുപോലലിയിച്ചുയിർപ്പവൻ
പുലരിയുടെ കിരണത്തെ മുരളിയാക്കുന്നവൻ
ഉണരട്ടെയുണരട്ടെയുയരട്ടെ എന്റെ മകൻ

ഒഴിഞ്ഞ മുറി

മുക്കുറ്റിയിതളുകളും പ്രാവിൻതുവലുകളും കൊണ്ടു
പണിയുയർത്തിയതാണി മുറി.
'വാക്കുകൾക്കും പ്രതീകങ്ങൾ' ക്കുംതാഴെ
മനുഷ്യരുടെയും മൃഗങ്ങളുടേയും മന്ത്രവാദം:
ഹുസൈന്റെ മേഘതുല്യമായ നീലക്കുതിരകൾ,
ഹെബ്രോന്റെ ചിരകുനിർത്തി
ചോരചിതുന്ന പോർക്കോഴികൾ,
അമൃതയുടെ യാതന തിളക്കിയ ലോലരായ ഗ്രാമീണർ,
സുധീരിന്റെ കുരുത്തരം ഏകാകികളുമായ നാഗരികർ,
ഇലകൾപോലെ പെരുത്തുപെരുത്തുവരുന്ന
ജോസെന്റെ ആണുങ്ങളും പെണ്ണുങ്ങളും
ഗുലാംമൊഹമ്മദിന്റെ വർണ്ണശബളമായ ഗൃഹാതുരത്വ
ങ്ങൾ...
പിന്നെ അവൻ അവന്റേതാക്കിയ കവിതകൾ:
പദ്യത്തിന്റെ ദീർഘവൃത്തങ്ങളിലും
ഗദ്യത്തിന്റെ സമചതുരങ്ങളിലും
തരളമായഹൃദയം പൂഴുന്ന ശിലമുള്ളവർ—
കടമ്പുവൃക്ഷങ്ങളുടെ വിജനതയിൽ
സ്വയം മുറിവേല്പിച്ചു ചോരയൊലിപ്പിക്കുന്ന സുഗത,
പാറപ്പുറത്തു വെയിലിന്നൊപ്പം പല്ലുരച്ചു മുർച്ചകൂട്ടുകയും
ഒറ്റയ്ക്കു കഞ്ഞുങ്ങളെയോർത്തു തലയറയുകയും ചെയ്യുന്ന
വ്യാകുലരായ കലാപകാരികൾ...
യാത്രികരിറങ്ങിപ്പോയ തീവണ്ടിമുറിയിൽ
ബാക്കിയായ പത്രങ്ങളും ചീട്ടുകളുംപോലെ
അവന്റെ അനാഥമായ പുസ്തകങ്ങൾ:
സ്നേഹത്തിനു ചരിത്രത്തിന്റെ കണ്ണുകളും
ഉരുക്കിന്റെ പേശികളും നല്ലിയ മാർക്സ്,
വോൾഗയുടെ സൂര്യനെപ്പോലെ ഉദിച്ചുയർന്ന്
രാത്രിയുടെ പ്രവചനംപോലെ അസ്തമിച്ച ലെനിൻ,
ലാവോത്സുവിന്റെ കാരുണ്യത്തെ
താഴ്ന്നുകിടന്നു പിടിച്ചിറക്കിയ രക്തസ്നാനമായ
ആ പുതിയ ബുദ്ധൻ, മാവോ,
ഈ വിചിത്രസൗഹൃദങ്ങൾക്കിടയിൽ,
നരകാഗ്നിയിൽ കൈച്ചാക്കിയ ദസേന്തയെപ്പിട്കി,
ഇരുണ്ട ഗോപുരങ്ങളുടെ പിരിയൻ കോവണികൾ
കയറിയിറങ്ങി രക്തം ഇപ്പുന്ന കാഹ്ല,
നദിയുടെ ഈണങ്ങൾക്കു കാതോർത്തിരിക്കുന്ന
ഹെസ്സെയുടെ സിദ്ധാർത്ഥൻ...
എല്ലാറ്റിലും അവന്റെ നിശ്ശബ്ദമായ രക്തം
ചിതറിവീണിരിക്കുന്നു
ഒരാൾക്കും അവനെ രക്ഷിക്കാനായില്ല.
തടവറയിൽ അവസാനം വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന
പുസ്തകം നിവർത്തിവെച്ച്
തടവുകാരൻ തുക്കമരത്തിലേയ്ക്കു നടന്നുപോയിരിക്കുന്നു.
ബാക്കിയായത് നീലക്കടലാസ്സിൽ
കുത്തിക്കോറിയ ചില വരികൾമാത്രം.
അവസാനത്തെ ഹൃദയസ്സന്ദനത്തിന്റെ ചിരകടി മാത്രം
അവസാനത്തെ നെടുവീർപ്പിന്റെ
ഇളംച്ചുടുറ്റു പ്രതിധ്വനി മാത്രം.
ഉരിഞ്ഞിട്ട പേരും ഊതിവെച്ച ചെരിപ്പും മാത്രം.
ജീവിയ്ക്കുപൊത്ത ഒരു ജീവിതം മുഴുവൻ
ഈ മുറിയിൽ അവനെ കാത്തിരിയ്ക്കുന്നു.
ജീവിയ്ക്കുപൊത്ത ഒരു ജീവിതം,
പ്രതീക്ഷകളുടെയും സാധ്യതകളുടേയും
കഴിയ്ക്കുപൊത്ത ഒരു ഖനി.

കുറിപ്പ്: സുബ്രഹ്മണ്യദാസിന് പ്രിയപ്പെട്ടവരായിരുന്ന ഇന്ത്യൻ ചി
ത്രകാരന്മാരുടെ സൂചനകൾ; തുടർന്ന് പ്രിയപ്പെട്ട എഴുത്തു
കാരുടെയും.

അനുബന്ധം

... ഇപ്പോൾ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പ്രശ്നം, എന്തുകൊണ്ട് ഈ കാര്യങ്ങൾ സംഘടനയ്ക്കുള്ളിൽ വെച്ചുതന്നെ എന്തിനെക്കുറിച്ചുപോലും കഴിഞ്ഞില്ല എന്നതാണ്. വാസ്തവത്തിൽ സംഘടനയ്ക്കുള്ളിലായിരുന്നപ്പോൾതന്നെ ഈ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്റെയുള്ളിൽ വിഭിന്നമായിത്തന്നെ എന്നെ നിരന്തരം അലോസരപ്പെടുത്തുകയും എന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെങ്കിൽ തന്നെ, പാർട്ടിയിലെനിന്നെതിരായ ഒരു ചിന്ത പോലും ഭാഷയുടെ രൂപത്തിലാക്കുവാനോ ബോധപൂർവ്വം അപഗ്രഥിക്കുവാനോ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ഇതിൽ എന്റെ വ്യക്തിപരമായ ഉത്തരവാദിത്വം അംഗീകരിക്കുമ്പോൾതന്നെ യഥാർത്ഥ്യത്തെ എങ്ങനെ സമീപിക്കണം എന്ന രീതി (method)യെ സുബന്ധിച്ച് പാർട്ടിക്കുള്ളിൽ ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്ന ചില തെറ്റായ വശങ്ങൾകൂടി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്.

പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഉയർന്നുവരുന്ന പുതിയ പ്രശ്നങ്ങളെ പാർട്ടിയിലെനിന്റെ പരിമിതികൾക്കുള്ളിലൊതുക്കാനാണ് പാർട്ടി ശ്രമിക്കുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ പുതിയ കാഡർമാരെ അങ്ങനെയാണ് പരിശീലിപ്പിക്കുന്നത്.

അതേപോലെതന്നെ, സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ സങ്കീർണ്ണതകളിൽനിന്നും ഉയർന്നുവരുന്ന പുതിയ പ്രശ്നങ്ങളെ ക്ലാസ്സിക്കൽ മാർക്സിസ്റ്റ് വിശകലനങ്ങൾ നൽകുന്ന നിഗമനങ്ങളിലേക്ക് തിരുകിക്കൊള്ളിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളാണ് പാർട്ടി നടത്തുന്നത്.

ക്ലാസ്സിക്കൽ മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റ് വിശകലനങ്ങളിൽ നിന്നും വസ്തുനിഷ്ഠയാഥാർത്ഥ്യം എത്രയോ കൂടുതൽ മുന്നോട്ടുപോയിരിക്കുന്നു. മിക്കവാറും എല്ലാ ലോകരാഷ്ട്രങ്ങളിലും അവ കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. വളരെ ഗൗരവമുള്ള ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെ തത്വശാസ്ത്രങ്ങൾ എനിക്ക് അവ്യക്തമാണ്.

ഈ സങ്കീർണ്ണതകളെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സമഗ്രദർശനത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ, അതിലൂടെ മാർക്സിസം-ലെനിനിസത്തിൽത്തന്നെയുണ്ടാകുന്ന വികാസത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ, യഥാർത്ഥത്തിൽ പ്രസ്ഥാനം വിഭാഗിയമായി മാറുകയാണു ചെയ്യുക.

‘വിപ്ലവപരമായ ബഹുജനലൈനി’ന്റെ ഉദാഹരണം തന്നെയെടുക്കുക. പാർട്ടിയിലെനിന്നുസരിച്ച് നടത്തിയിരുന്ന മുൻകാലപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മുന്നോട്ടുപോകാൻ കഴിയാതിരുന്ന സാഹചര്യമാണ് വസ്തുനിഷ്ഠമായി നിലനിന്നിരുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യസാഹചര്യം ക്ലാസ്സിക്കൽ മാർക്സിസത്തിന്റെ വിശകലനങ്ങളിൽ ഒതുങ്ങുന്നില്ല. അതേ സമയം ക്ലാസ്സിക്കൽ മാർക്സിസത്തിന്റെ വിശകലനങ്ങളിലേക്ക് പുതിയ സാഹചര്യത്തെ തിരുകിക്കൊള്ളിക്കാൻ നടത്തുന്ന വിഫലശ്രമമാണ് ഈ വിപ്ലവപരമായ ബഹുജനലൈൻ. ഇന്നത്തെ സങ്കീർണ്ണ സാമൂഹ്യസാഹചര്യത്തിൽ വിപ്ലവപരമായ ബഹുജനലൈൻ വസ്തുനിഷ്ഠമായി നടക്കുന്ന രണ്ടുലൈൻ സമരത്തിന്റെ ഭാഗമായിവരുന്നില്ല.

(യഥാർത്ഥ്യത്തിനനുസൃതമായി രൂപംനൽകാത്ത ഒരു ആത്മനിഷ്ഠഘടകത്തിന് പുതിയ ചില പരിഷ്കാരങ്ങൾ നൽകിയാൽ അത് രണ്ടുലൈൻസമരത്തിന്റെ ഭാഗമാകില്ലല്ലോ).

കൺവെൻഷനിൽ വിപ്ലവപരമായ ബഹുജനലൈനിനെക്കുറിച്ച് ചർച്ച സജീവമാകാതിരുന്നതിനുള്ള കാരണവും മറ്റൊന്നല്ല.

—നാം കാഡർമാരെകുറച്ചുപോയതിൽ അർത്ഥമില്ല. അതേസമയം ശരിയായ ഒരു രണ്ടുലൈൻ സമരം—വസ്തുനിഷ്ഠ സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുയോജ്യമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയലൈനിന്റെ അഭാവത്തിൽ നമുക്കതിനെ വികസിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽകൂടി—കൺവെൻഷനിൽ ഉരുത്തിരിഞ്ഞു വരുകയുണ്ടായി.

സൈനികലൈനിന്റേയും ബഹുജനലൈനിന്റേയും പ്രശ്നത്തിൽ ശരിയായ ഒരു രാഷ്ട്രീയലൈനിന്റെ അഭാവം തന്നെയാണ് സംസ്ഥാന കമ്മറ്റിയുടെ ഉത്തരവാദിത്തം രണ്ടു സഖാക്കളെയും —സണ്ണി, പ്രകാശൻ—RC51 യേയും ഒത്തുതീർപ്പിന്റെ രൂപത്തിലുള്ള ചർച്ചകൾക്ക് അബോധപൂർവ്വമെങ്കിലും പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

യഥാർത്ഥ്യത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിൽ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന തെറ്റായ സമ്പ്രദായം (method) അത് മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റ് വിരുദ്ധമാണ് —ഈ കുറിപ്പുകളെതന്നെ തെറ്റായി ധരിക്കുമോ എന്ന് ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു.

ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഇതാണ്: ക്ലാസ്സിക്കൽ മാർക്സിസം-ലെനിനിസത്തിന്റെ വിശകലനങ്ങളിൽ നിന്നും തികച്ചും വിഭിന്നമായ ഒരു സാഹചര്യമാണ് ഇന്ന് ലോകത്തെമ്പാടുമുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ നിലനിൽക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട്, ക്ലാസ്സിക്കൽ മാർക്സിസം-ലെനിനിസത്തിന്റെ വിശകലന നിഗമനങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും, അതേസമയം മാർക്സിസത്തിന്റെ വിപ്ലവപരവും സചേതനവുമായ അന്തഃസത്തയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു പുതിയ വിശകലനത്തിനു സന്നദ്ധമാകുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ ഇന്ന് വിപ്ലവത്തിന്റെ വസ്തുനിഷ്ഠമായ സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായ ആത്മനിഷ്ഠഘടകത്തിന് രൂപം നൽകാനാവൂ.

വാസ്തവത്തിൽ ഇതിന്റെ തുടക്കം സെക്രട്ടറി സഖാ വിട്ടുവട്ടേക്ക് രേഖയിൽതന്നെയുണ്ട്: കേരളത്തിലെ സവിശേഷസാഹചര്യങ്ങളെ വിചിന്തിച്ചുവേണ്ടി ഹൃദയം ഉള്ളൊരു സമരസമരങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാനപരമായ മാറ്റമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽതന്നെ ഉല്പാദനശക്തികൾ സാരമായ മാറ്റമില്ലാതെ നിലനിൽക്കുന്നു എന്ന വസ്തുത ആരേഖ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നുണ്ട്. ലോകത്തിലെ കൊളോണിയൽ-പുത്തൻ കൊളോണിയൽ രാഷ്ട്രങ്ങളിലെല്ലാം തന്നെ ഈ രീതിയിൽ മാറ്റം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയല്ലേ എന്നത് പാനാർഹമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ മറ്റുസംസ്ഥാനങ്ങളിലെ അവസ്ഥയും തന്നെ.

ഇത് ക്ലാസ്സിക്കൽ നിഗമനങ്ങളിലൊതുങ്ങാത്ത പുതിയ വർഗ്ഗബന്ധങ്ങൾക്കാണ് രൂപം നൽകുന്നത്. മാർക്സിന്റെ ഒരുഭരണി ഈ പ്രശ്നം പരിശോധിക്കാൻ സഹായകമാണ്:

‘... തുണ്ടുഭൂമികളുടെ ഉടമകളായ കൃഷിക്കാർ ഒരു വലിയ വിഭാഗമാണ്. പരസ്പരം ബഹുമാനമുള്ള ബന്ധങ്ങളിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാതെ, ഒരു പോലെയുള്ള സാഹചര്യങ്ങളിലാണ് അവർ ജീവിക്കുന്നത്. അവരുടെ ഉല്പാദനരീതി പരസ്പരബന്ധങ്ങളിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിനുപകരം അവരെ തമ്മിൽ തമ്മിൽ ഒറ്റപ്പെടുത്തുന്നു. ലക്ഷക്കണക്കിന് കുടുംബങ്ങൾ അവരുടെ ജീവിതരീതിയെയും താല്പര്യങ്ങളെയും സംസ്കാരത്തെയും മറ്റുവർഗ്ഗങ്ങളുടേതിൽനിന്നും വേർതിരിക്കുകയും മറ്റു വർഗ്ഗങ്ങളുമായി ശത്രുത പുലർത്തുന്ന എതിർചേരിയിൽ അവരെ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന സാമ്പത്തികജീവിത സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്നിടത്തോളം അവർ ഒരു വർഗ്ഗമാകുന്നു...’

അപൂർവ്വം ചില പോക്കുകളിലുള്ള തൊഴിലാളികളെ ഴിക്ക (അവരുടെ വർഗ്ഗസ്വഭാവം തന്നെ ആഴത്തിലുള്ള വിശകലനങ്ങൾക്കു വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്) വർഗ്ഗമെന്നു വിളിക്കാവുന്ന ഒരു ജനവിഭാഗത്തെയും ഈ ക്ലാസ്സിക്കൽ നിർവചനമനുസരിച്ച് നമുക്കു കേരളത്തിൽ കണ്ടെത്താനാവില്ല. കർഷകരും ഉദ്യോഗസ്ഥരും ചെറുകിടക്കച്ചവടക്കാരും വിദേശവാസികളും (gulf emigrants) ചെറുകിട സ്ഥാപനങ്ങളിലേയുംമറ്റും തൊഴിലാളികളുമെല്ലാംതന്നെ ഇടത്തരക്കാണെന്നു പൊതുവിൽ പറയാവുന്ന വിഭാഗത്തിൽ പെടുന്നവരാണ്.

ഈ ജനവിഭാഗമാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഫാസിസ്റ്റ് ശക്തികളുടെ അടിത്തറയായി നിലുണർന്നത്. അടിയന്തിരാവസ്ഥയോട് കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ച നിസ്സംഗതയും, മറ്റുസംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്നു വിഭിന്നമായി പഴയ ഭരണാധികാരികളെതന്നെ അധികാരത്തിലേറ്റാൻ അവർ പ്രകടിപ്പിച്ച സന്നദ്ധതയും ഇതിന്റേറ്റവും നല്ല തെളിവാണ്. തങ്ങളുടെ താല്പര്യങ്ങൾ ആർ ഏറ്റവും നന്നായി സംരക്ഷിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുനൽകുന്നുവോ അള്ളുവെ അവർ അധികാരത്തിലേറ്റുന്നു. അടിയന്തിരാവസ്ഥക്കാലത്ത് മാജങ്ങളിലൊളിച്ചു സോഷ്യൽ ഫാസിസ്റ്റുകൾ അടിയന്തിരാവസ്ഥയെ തുടർന്നുള്ള തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പരാജയപ്പെട്ടതും, തുടർന്ന് അവർ വീണ്ടും അധികാരത്തിലേറിയതും ഇത് സ്ഥിരീകരിക്കുന്നു. ഇരു വിഭാഗങ്ങളോടും കൂറുപുലർത്തുന്ന ഈ വിഭാഗത്തിന് വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തോടുള്ള മനോഭാവവും ഇതുതന്നെ ആയിരിക്കും.

മാർക്സിന്റെ ഉദ്ധരണിയുടെ തുടർച്ച നോക്കുക; ‘തുണ്ടുഭൂമികളുടെ ഉടമകളായ ഈ കൃഷിക്കാരുടെയിടയിൽ പ്രദേശികമായ പരസ്പരബന്ധം മാത്രമുള്ളിടത്തോളം അവരുടെ താല്പര്യങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വം സാമൂഹികമോ, ദേശീയമോ ആയ കെട്ടുപാട് ഉണ്ടാക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അവർ ഒരു വർഗ്ഗമല്ല. തങ്ങളുടെ വർഗ്ഗതാൽപര്യങ്ങൾ തങ്ങളുടെ സ്വന്തംപേരിൽ പാർലിമെന്റിലൂടെയായാലും ഒരു സമ്മേളനത്തിലൂടെയായാലും പ്രബലപ്പെടുത്തുവാൻ, തൽഫലമായി അവർ കഴിവില്ലാത്തവരാണ്. അവർക്ക് സ്വയം പ്രതിനിധീകരിക്കാനാവില്ല. അവർ പ്രതിനിധീകരിക്കപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

അവരുടെ പ്രതിനിധി ഒരേസമയം അവരുടെ യജമാനനും അവരുടെ മിത്രം അധികാരിയും അനിയന്ത്രിതമായ ഭരണാധികാരികൾക്കും ആവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു

‘മറ്റു വർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്ന് അവരെ സംരക്ഷിക്കുകയും മുകളിൽ നിന്ന് അവർക്കു മഴയും വെളിച്ചവും നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന ശക്തി. സമൂഹത്തെ അധികാരത്തിൻ കീഴിലാക്കുന്ന നിയമനിർവാഹകശക്തിയിലാണ് അതുകൊണ്ട്, ചെറുകിടകൃഷിക്കാരുടെ രാഷ്ട്രീയ സ്വാധീനം അതിന്റെ ഒടുവിലത്തെ അഭിവൃദ്ധിനും കാണുന്നത്.

—(പതിനെട്ടാം ബ്രൂമെർ)

പൊതുവിൽപറഞ്ഞാൽ ഈ ഇടത്തരക്കാരെ നേടിയെടുക്കാൻ ഫാസിസ്റ്റുകളും സോഷ്യൽ ഫാസിസ്റ്റുകളും ചേരിതിരിഞ്ഞു നടത്തുന്ന ശ്രമങ്ങളാണ് കേരളത്തിലെ കക്ഷിരാഷ്ട്രീയം.

ഇത്തരമൊരു സാമൂഹ്യസാഹചര്യത്തിൽ ഈ വിപ്ലവവർഗ്ഗങ്ങളെ തങ്ങളുടെ വശത്തേക്ക് നേടിയെടുക്കുക എന്ന ശ്രമകരമായ പണിയാണ് കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനം നേരിടുന്നത്.

ഇതോടൊപ്പം പറയാനുള്ള മറ്റൊരു വസ്തുത, ചൈനയിലും, റഷ്യയിലും വിപ്ലവം വിജയകരമായി മുന്നേറിയപ്പോൾ അതിന് അടിത്തറയായി അവിടത്തെ വിപ്ലവവർഗ്ഗങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ബഹുജനങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരികവുമായ ദേശീയഐക്യം കെട്ടിപ്പടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്നതാണ്. ഈ ദേശീയഐക്യത്തിന്റെ അടിത്തറമേലാണ് വിപ്ലവപാർട്ടിക്കും സേനക്കും നിലനിൽക്കാനും വർഗ്ഗശത്രുക്കളെ തകർക്കാനും കഴിഞ്ഞത്. സാമ്രാജ്യത്വവും തിരുത്തൽവാദവും ഹൃദയം അവശിഷ്ടങ്ങളും ചേർന്ന് ഒരു അവിയൽപര്യത്തിലെത്തിച്ചിരിക്കുന്ന കേരളത്തിന്റെ സ്ഥിതി എത്രയോ സങ്കീർണ്ണമാണ്. ഇന്നും സമരം ചെയ്യുന്ന നാഗാ-മിസോ കലാപകാരികൾക്ക് അവരുടെ പോരാട്ടം തുടരാൻ കഴിയുന്നത് അവിടെ ഈ സങ്കീർണ്ണതകൾ ഇല്ലാത്തതിനാലാണ്.

നക്സൽബാരിയും ശ്രീകാകളുംപോലും വലിയൊരു പരിധിവരെ ഈ ഐക്യം നിലനിർത്തിയിരുന്നില്ലേ?

കേരളത്തിലെ ഈ സങ്കീർണ്ണ സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായ ആത്മനിഷ്ഠഘടകത്തിന് രൂപംനൽകുന്നതിൽ ചാരമജ്ജാദാരുടെ തൊഴിലാളി വർഗ്ഗവിപ്ലവലൈൻ നിഷേധാത്മകമായ പങ്കാണ് വഹിക്കുന്നതെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു.

ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില പ്രശ്നങ്ങൾ കൂടി താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

1. വസ്തുനിഷ്ഠ സാഹചര്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തമില്ലാത്ത ഒരു രാഷ്ട്രീയലൈനിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സംഘടനയിൽ ആരോഗ്യകരമായ രണ്ടുലൈൻ സമരം നടക്കുകയെന്നത് അസംഭാവ്യമാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ പാർട്ടിക്കുള്ളിലും സഖാക്കൾക്കുള്ളിലും നിലനിൽക്കുന്ന അന്തഃസംഘർഷങ്ങൾ ഏതൊരു പാർട്ടിയും ഇന്ന് അംഗീകരിച്ചിരിക്കേണ്ട ‘വിപ്ലവപരമായ ബഹുജനലൈൻ’ പോലും സ്വീകരിക്കുന്നതിനെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നു. ഇത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്ഥാന കമ്മറ്റി സ്വയം പുനഃപരിശോധിക്കുകയും തിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിനു പകരം അതിലെ ഉത്തരവാദിത്വവും പക്ഷ്യയമുള്ള പല സഖാക്കളെയും പുറത്താക്കിയതിൽ വ്യക്തിപരമായി എനിക്കു പ്രതിഷേധമുണ്ട്. കാരണം അവരുടെ മുൻകൈപ്രവർത്തനത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നത് തെറ്റായ രാഷ്ട്രീയലൈനാണെന്നതുതന്നെ.

സജീവമായ രണ്ടുലൈൻസമരം നടക്കുന്ന ഒരു ജില്ലാകമ്മറ്റിയെങ്കിലും നമുക്കുണ്ടോ? പാർട്ടി സംഘടന ഏറെക്കുറെ കെട്ടിപ്പടുക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഇന്നും ഓരോ പാർട്ടി സംഘടനയും നേരിടുന്ന യഥാർത്ഥ വെല്ലുവിളി ആരോഗ്യകരമായ രണ്ടുലൈൻ സമരം വികസിപ്പിക്കുക എന്നതിനു പകരം ഉള്ളയാളുകളെ എങ്ങനെ യെങ്കിലും കൂട്ടിയിണക്കിക്കൊണ്ടുപോകുക എന്നതല്ലേ?

2. സംഘടനയിൽ നിന്നും വളരെയധികം സഖാക്കൾ വിട്ടുപോകുന്നതിനേയും ... അങ്ങേയറ്റം കൂറുള്ള ഈ സഖാക്കളെല്ലാം തന്നെ ഒരിക്കലും പാർട്ടിയിലെനിന്നെതിരായി ചിന്തിക്കാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നില്ല. തങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ദാർശനികവും അമൂർത്തവുമാണെന്ന് ധരിച്ചവശാകുന്ന ഈ സഖാക്കൾ വ്യക്തിത്വവിപ്ലവത്തിനും, മനോരോഗങ്ങൾക്കും വിധേയരാവുകയോ ഒരു തരം സ്വപ്നജീവികളാവുകയോ ചെയ്യുന്നു... അടിസ്ഥാന കാരണം ഇതുതന്നെയാണ്.

ഒരു ഭീകരപ്രസ്ഥാനത്തിന് ഒരു ഉപസമൂഹമാകാൻ (sub-society) കഴിയുമെങ്കിൽതന്നെയും ഒരു മാർക്സിസ്റ്റ്-ലെനിനിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന് ഒരിക്കലും ഒരു ഉപസമൂഹമാകാൻ കഴിയില്ല.

കാരണം അതിനെ നയിക്കുന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രം സമൂഹവുമായി സചേതനബന്ധം പുലർത്തുന്നതാണെന്നതുതന്നെ.

എന്നാൽ സമൂഹത്തേയും പ്രസ്ഥാനത്തേയും പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണി—രാഷ്ട്രീയലൈൻ—സംവേദനക്ഷമമായ ഒരു വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിനു സംഭവിക്കാവുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ദുരന്തമായിരിക്കും അത്.

അന്തഃസംഘർഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒരു ത്രിശക്തസ്വരൂപത്തിൽ അത് സ്വയം മുട്ടിത്തീരിയേണ്ടിവരും.

ഈ അന്തഃസംഘർഷങ്ങൾ സ്വയം അനുഭവിക്കുന്നില്ലെന്ന്—മാവോ പറയുന്ന personal ease of mind അനുഭവിക്കുന്നുവെന്ന്—സംഘടനയിലെ ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള ഏതെങ്കിലും സഖാവിന് പറയാനാവുമോ?

എങ്കിൽ ഒരു വശത്ത് സ്റ്റാലിനും മറുവശത്ത് ആശയവാദവും നയിക്കുന്ന ഒരു വിഭജിതവ്യക്തിത്വമായിരിക്കും അയാളുടേത്.

കോൺസൻട്രേഷൻ ക്യാമ്പിൽനിന്നു പുറത്തുവന്ന ഒരാളുടെ അനുഭൂതി...

സഖാക്കളേ,

ഞാൻ അന്ന് അവിടെ നിന്നു പോന്നപ്പോൾ വാസ്തവത്തിൽ എന്റെ മാനസിക നിലയെപ്പറ്റിത്തന്നെ എനിക്കു സംശയമുണ്ടായിരുന്നു.

പക്ഷെ ഇന്ന് അതിനെ അതിജീവിയ്ക്കാനും മറ്റു പലരുടെയും അനുഭവങ്ങൾ കൈമാറാനും എന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ സമചിത്തതയോടെ വിലയിരുത്താനും കഴിഞ്ഞതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ചില കാര്യങ്ങൾ എനിക്ക് അവതരിപ്പിക്കാനുണ്ട്.

C M ന്റെ വിപ്ലവലൈൻ തന്നെയാണ് ശരിയെന്ന് സഖാക്കൾ വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അടിയന്തിരാവസ്ഥയോടുള്ള കേരളജനതയുടെ പ്രതികരണവും കേരളസംസ്ഥാനരൂപീകരണത്തിനുശേഷം ഇന്നേവരെയുള്ള കാലയളവിൽ വിവിധ കക്ഷിരാഷ്ട്രീയക്കാരോട് തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളിലും മറ്റും ഇവിടത്തെ ജനത പ്രതികരിച്ചതിന്റെ വിവിധവശങ്ങളെ വിലയിരുത്തി കാണാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു.

അങ്ങനെയെങ്കിലും സമൂർത്ത സാഹചര്യങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി ഒരു ചർച്ചയ്ക്കു കളമൊരുങ്ങട്ടെ.

സ: രാജന്റെ ആത്മഹത്യ etc. സഖാക്കളുടെ മനോസംഘർഷം.

സഖാക്കളേ,

കേരളത്തിലെ സങ്കീർണ്ണ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയിൽ വിപ്ലവത്തിന്റെ ആത്മനിഷ്ഠ ഘടകമെന്നതിന് സ: ചാരു മജ്രോദാരുടെ തൊഴിലാളിവർഗ്ഗവിപ്ലവലൈനിന് ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിനേക്കാൾ അർത്ഥവ്യാപ്തിയുണ്ടെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു.

സമൂർത്തയാഥാർത്ഥ്യത്തിനനുരൂപമല്ലാത്ത രാഷ്ട്രീയലൈനിനാൽ നയിക്കപ്പെടുന്നൊരു സംഘടനയല്ലാത്തതിനാൽ ഓരോ സംഘാടകസഖാവും ഇന്ന് യഥാർത്ഥത്തിൽ നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളി രണ്ടുലൈൻ സമരം വികസിപ്പിക്കുക എന്നതല്ല, പകരം ഉള്ളയാളുകളെ എങ്ങനെയാണെങ്കിലും കൂട്ടിയിണക്കിക്കൊണ്ടു പോവുക എന്നതല്ലേ?

ഇതെന്റെ രാജിക്കത്തായി സ്വീകരിയ്ക്കുക.

രണ്ടുമൂന്നു കാര്യങ്ങളാണ് പ്രധാനമായും ഇത്തരമൊരു തീരുമാനമെടുക്കാനും സംഘടനയുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങളിൽനിന്നൊഴിയുവാനും എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്:

1. വിപ്ലവത്തിന്റെ ആത്മനിഷ്ഠഘടകം എന്നുപറയുമ്പോൾ ഇന്നത്തെ കാലഘട്ടത്തിൽ മാർക്സിസ്റ്റ്-ലൈനിനിസ്റ്റുകൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന അർത്ഥവ്യാപ്തി കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനത്തിന് അവകാശപ്പെടാൻ കഴിയില്ലെന്നത്.
2. ഇത്തരം ഒരു സമഗ്രവീക്ഷണത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ ഏറ്റവുമധികം അന്തഃസംഘർഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞ മറ്റൊരു ഉപസമൂഹം മാത്രമായി കേരളത്തിലെ വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനം മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നത്.
3. ഇതിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ അനുഭവിക്കുമ്പോൾതന്നെ ഇതിനെ എങ്ങനെ നേരിടണമെന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഞാനനുഭവിച്ച അവ്യക്തതയും ഒറ്റപ്പെടലും

ഇവയെ സാധൂകരിയ്ക്കാനായി ഒരു കത്തിലൊതുക്കാവുന്നതിലധികം അനുഭവങ്ങൾ എനിയ്ക്കു നിരത്തി വെക്കാനാവും പക്ഷേ

അതുകൊണ്ടുമാത്രം...

അടിയന്തരാവസ്ഥയ്ക്കുശേഷം പാർട്ടി പുനഃസംഘടിപ്പിച്ചതിൽ പിന്നെയും വളരെയധികം സഖാക്കൾ പാർട്ടി വിട്ടുപോയതിനെ ആ സഖാക്കളുടെ തകരാറെന്ന നിലയിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് തെറ്റല്ലേ?

വാസ്തവത്തിൽ രാഷ്ട്രീയമായും സംഘടനാപരമായും ഈ യഥാർത്ഥ പ്രതിസന്ധിയുടെ പ്രകടിതരൂപമല്ലേ അത്?

ജനങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിന്റെയും മാർക്സിസത്തിന്റെതന്നെയും സജീവവും സചേതനവുമായ വശം നമ്മുടെ പാർട്ടിയിൽ നിഷേധിയ്ക്കപ്പെടുന്നതായി എനിയ്ക്കനുഭവപ്പെട്ടു...

ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജ് മാഗസിൻ 1978:

വിദ്യാഭ്യാസചർച്ച

- ക്യാൻസർ-ആറ്റർ രവിവർമ്മ
- ചരിത്രം-പി. ഉദയഭാനു
- വിയർപ്പും സാഹിത്യവും-ലൂഷ്യൻ ബിരുദം ചുമക്കുന്ന സാറന്മാർ-യു. പി. ജയരാജ്
- വൈദ്യവിദ്യാഭ്യാസം-ടി. പി. നാസർ
- സംഭാഷണശക്തി വീണ്ടെടുക്കാം-സി. ആർ. പരമേശ്വരൻ
- കലാലയ വിദ്യാഭ്യാസത്തെപ്പറ്റി-പി. കെ. അനിൽ
- ധൈര്യപരമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനൊരു മുഖവുര-സി. പവിത്രൻ

1 വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന ശുദ്ധലോചന

- ഒരു സംഘം വിദ്യാർത്ഥികൾ

ചുഷണത്തിലും അനിതിയിലും അധിഷ്ഠിതമായ ഇന്ത്യൻ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയെ മാറ്റിമറിക്കാൻ നിലനിർത്താനും നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകാനുമുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥവൃന്ദത്തെ സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് ഇന്നത്തെ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. ജനകോടികളെ നിരക്ഷരരാക്കി നിർത്തി, സമ്പന്ന വർഗ്ഗത്തിലെ യുവാക്കൾക്കുമാത്രം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് അവസരം നൽകുവഴി അധിശവർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വന്തം ആധിപത്യം സംരക്ഷിക്കുന്നു. സമ്പന്നന്റെ മാനസിക സമീപനങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ അടിച്ചേല്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഉപരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ സാഹിത്യവും ശാസ്ത്രവും സാമ്പത്തികവിജ്ഞാനവും ജനാധിപത്യമൂല്യങ്ങളുടെ മറവിൽ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ കുത്തിവെക്കപ്പെടുന്നു. നിലനില്ക്കുന്ന വർഗ്ഗാധിഷ്ഠിതമായ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ മാത്രമേ ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തേയും പാഠ്യപദ്ധതികളേയും വിലയിരുത്താൻ കഴിയൂ എന്നു ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഉപരിവർഗ്ഗപാരമ്പര്യത്തിൽ തന്നെ പഠിച്ചുവളർന്നതുകൊണ്ടാവാം, നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ പണ്ഡിതർ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ പ്രശ്നങ്ങളെ ജീവിതയാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ പ്രായോഗിക പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നുമാറ്റി മാറ്റുകയും, പാശ്ചാത്യ വിദ്യാഭ്യാസരീതികളുടെ വിവേക ശൂന്യമായ അനുകരണത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ ലഭ്യമായ പരിഹാരങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചു സ്വയം തൃപ്തിയടയ്ക്കുകയുമാണ് പതിവ്. ഇത്തരം ഉപരിപ്ലവമായ പരിഷ്കരണങ്ങൾകൊണ്ട് നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായം മാറ്റുകയില്ലെന്നും സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയുടെ സമൂല പരിവർത്തനത്തിലൂടെ ജനങ്ങൾ സ്വയം തിരിച്ചറിയുകയും സ്വന്തം സംസ്കാരം കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രമേ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രായോഗികവും ജനകീയസംസ്കാരവും ജനകീയ ശൈലിയുമായി സചേതനബന്ധമുള്ള ഒരു സ്വാഭാവിക പ്രക്രിയയായി മാറുകയുള്ളൂ എന്നും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈ വീക്ഷണകോണിലുള്ള ചില അപഗ്രഥനങ്ങളാണ് ഈ ചർച്ചയിൽ ഞങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ കോളേജിലെ ഒരു സംഘം ലേഖകർക്കു പുറമേ ക്ഷണിക്കപ്പെട്ട കുറച്ചു സുഹൃത്തുക്കളും ഈ ചർച്ചയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നുണ്ട്. ഈ കോളേജിലെ പൂർവ്വവിദ്യാർത്ഥിയും കവിയും കഥാകൃത്തുമായ സി.ആർ. പരമേശ്വരൻ ഒരു കത്തിലൂടെയും യുവകഥാകൃത്തായ യു.പി. ജയരാജ് ഒരു ചെറുകഥയിലൂടെയും കവിയും പത്രാധിപരുമായ പി. ഉദയഭാനു ഒരു കവിതയിലൂടെയും തങ്ങളുടെ പ്രതികരണങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. പ്രസിദ്ധ ലാറ്റിൻ അമേരിക്കൻചിന്തകനായ പോളോഹ്രെയറിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസചിന്തകളെപ്പറ്റി സി. പവിത്രൻ എഴുതിയ ഒരു ലേഖനവും സാഹിത്യത്തെപ്പറ്റി ആധുനിക ചൈനീസ് സാഹിത്യകാരനായ ലൂഷ്യൻ ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗവും ഈ ചർച്ചയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അപചയത്തെ അതിശക്തമായ ഒരു ബിംബത്തിലൂടെ സന്നിഹിതമാക്കുന്ന ആറ്റർ രവിവർമ്മയുടെ ക്യാൻസർ സദയാനവാദത്തോടെ പുനഃപ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളായ ടി.പി. നാസർ (കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽകോളേജ്), പി.കെ. അനിൽ (ക്രൈസ്റ്റ് കോളേജ്) എന്നിവരും താന്താങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ മണ്ഡലങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഈ ചർച്ചയിൽ സഹകരിച്ച എഴുത്തുകാർക്ക് പ്രത്യേകം കൃതജ്ഞത രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

2 വിദ്യ സ്വകാര്യമൂലധനമായി മാറുന്നു

ഫ്യൂഡൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ അപേക്ഷിച്ച് മുതലാളിത്ത വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായം കുറെക്കൂടി ജനകീയവും പുരോഗമനോന്മുഖവുമാണ്. ഫ്യൂഡൽവ്യവസ്ഥിതിയേക്കാൾ മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയിൽ വിദ്യാസമ്പന്നരുടെ ശതമാനം കൂടുതലാണ്. എന്നാൽ മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥ വിദ്യയേയും സ്വകാര്യമൂലധനമാക്കി മാറ്റിയിരിക്കുന്നു. വിദ്യയുടെ രണ്ടുഘട്ടങ്ങളിൽ വസ്തുനിഷ്ഠയാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ പഠനം ആത്മനിഷ്ഠജ്ഞാനമായിത്തീരുന്ന ആദ്യഘട്ടവും ആത്മനിഷ്ഠജ്ഞാനം വസ്തുനിഷ്ഠയാഥാർത്ഥ്യത്തെ മാറ്റിത്തീർക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനത്തെ സഹായിക്കുന്ന രണ്ടാംഘട്ടവും. ആദ്യഘട്ടം അതിനെ സ്വകാര്യമൂലധനമായി ശേഖരിക്കുന്നതിന് വ്യക്തിയ്ക്ക് അവസരം നൽകുന്നു. സമൂഹത്തിന്റെതന്നെ ഉല്പന്നവും പൊതുസ്വത്തുമായ ആശയങ്ങൾ (വിദ്യ), മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയുടെ തൊഴിൽ വിഭജനമനുസരിച്ച് ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിലൂടെ ചില വ്യക്തികളുടെ സ്വകാര്യസ്വത്തായിത്തീരുന്നതോടെ അത് സമൂഹത്തിൽനിന്ന് അന്യവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്നു. അതോടെ സമൂഹത്തിന്റെ പൊതു ഉത്പന്നവും പൊതുസ്വത്തുമായിരുന്ന വിദ്യ ചില വ്യക്തികളുടെ സ്വകാര്യമൂലധനമായി മാറുന്നു (ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായമനുസരിച്ച് പണരൂപത്തിൽ മൂലധനമിറക്കാൻ കഴിവുള്ളവർക്കേ വിദ്യ ലഭിക്കൂ എന്ന വസ്തുത വിദ്യ സ്വകാര്യമൂലധനമായി മാറുന്നതിന്റെ സാമ്പത്തിക വശത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അദ്ധ്വാനിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ ഭൂരിപക്ഷവും നിരക്ഷരരായി തുടരുന്നതിന്റെ പിന്നിലെ മുഖ്യകാരണം ഇതാണ്). ഇതോടെ വിദ്യാഭ്യാസം അതിന്റെ സാമൂഹികഭാവത്തിൽനിന്ന് പൂർണ്ണമായും അകറ്റപ്പെടുകയും മുതലാളിത്ത കച്ചവടസ്വഭാവം അതിനു കൈവരികയും ചെയ്യുന്നു. സമൂഹത്തിലെ പ്രായോഗികപ്രവർത്തനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് അവയെക്കുറിച്ചുള്ള ശാസ്ത്രീയപരിജ്ഞാനമാണെന്നതിനാൽ അതിനു വളരെയധികം സാമൂഹിക പ്രാധാന്യമുണ്ട്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ വിദ്യയെ സ്വകാര്യമൂലധനമാക്കി മാറ്റിയ വിദ്യാസമ്പന്നന് അയാളുടെ വിദ്യയ്ക്കുവേണ്ട പ്രായോഗികസാമ്പത്തിക പശ്ചാത്തലമൊരുക്കിയ കായികാദ്ധ്വാനിയേക്കാൾ കൂടുതൽ സാമൂഹ്യപദവിയും വേതനവും ലഭിക്കുന്നു. വിദ്യാസമ്പന്നൻ ബുദ്ധിമുട്ടാവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്നു. അറിവ്(വിദ്യ) സ്വകാര്യമൂലധനമോ കച്ചവടച്ചരക്കോ അല്ലാതായിത്തീരുന്ന സോഷ്യലിസ്റ്റ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സാമൂഹ്യക്രമങ്ങളിൽ മാത്രമേ അതിന് സ്വന്തം സാമൂഹികസ്വഭാവം തിരിച്ചുകിട്ടുകയുള്ളൂ. അത്തരമൊരു സാമൂഹ്യക്രമത്തിൽ മാത്രമേ സമൂഹത്തിന്റെ പൊതു ഉത്പന്നമായ വിദ്യ സമൂഹത്തിന്റെ പൊതു സ്വത്തായിത്തീരുകയുള്ളൂ. മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതിയിൽ ബുദ്ധിയുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഏകപക്ഷീയവും ഹ്രസ്വദൃഷ്ടിയുള്ളതും ഇടുങ്ങിയതുമായി സ്പെഷ്യലൈസ് ചെയ്യപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസരീതി സമൂഹത്തിന്റെ ആകെയുള്ള പുരോഗതിക്ക് പ്രയോജനകരമാകാൻവിധത്തിൽ നവീകരിക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ.

ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തെക്കുറിച്ച് സമഗ്രമായൊരു കാഴ്ചപ്പാടുകൊള്ളുന്ന ഈ ലേഖനം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനായി വിദ്യാർത്ഥികളുമായി പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും ഉള്ള ചർച്ചകളിലേർപ്പെടാനും അതിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങൾ ലേഖനരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താനും ഈ സംരംഭത്തിൽ കാര്യമായ താല്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ച രാമൻ, അശോക്കുമാർ, വെങ്കിടേശ്വരൻ, മുരളി, അശോകൻ തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ വിദ്യാർത്ഥി സുഹൃത്തുക്കൾ മാസികാസമിതിയിലെ വിദ്യാർത്ഥി അംഗങ്ങളെ സഹായിക്കുകയുണ്ടായി; 'വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന ഗൂഢാലോചന' ഈ കലാലയത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷം വരുന്ന ഉദ്ബുദ്ധരായ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ ഒരു തുറന്ന ചർച്ചയ്ക്കായി ഞങ്ങൾ ഈ ലേഖനം സമർപ്പിക്കുന്നു.

— ചീഫ് സുഡന്റ് എഡിറ്റർ

3 വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന ഗൂഢാലോചന

— ഒരു സംഘം ലേഖകർ

ഇന്ത്യൻ വിദ്യാഭ്യാസം, സാമാന്യജനതയ്ക്കെതിരായി അധീശവർഗങ്ങൾ നൂറ്റാണ്ടുകളായി നടത്തിപ്പോരുന്ന ഒരു ഗൂഢാലോചനയുടെ ഭാഗമാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യാധിപതികളിൽ നിന്നും ഇന്ത്യൻ ഉപരിവർഗ്ഗം ഏറ്റുവാങ്ങിയ ജനവിരുദ്ധ പാരമ്പര്യം ഇനിയും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാതെ അധികകാലം തുടരുകയില്ല. വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് മുർച്ഛിച്ചു കഴിഞ്ഞ പ്രതിസന്ധി, ഉപരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ വംശനാശത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ സൂചനയാണ്. ചൈനയിലെ 'മസ്ലിഷ്കപ്രക്ഷാളന'ത്തെയും ഇന്ത്യയിലെ 'ജനാധിപത്യ വിദ്യാഭ്യാസ'ത്തെയും താരതമ്യപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഇരുണ്ട പ്രഭാഷണങ്ങൾക്കും, പരീക്ഷാപരിഷ്കരണത്തെയും ഒബ്സ്കൂറിവ് ടൈപ്പ് ചോദ്യങ്ങളേയും കേന്ദ്രീകൃത പേപ്പർ വാല്യുവേഷൻ പ്രശ്നങ്ങളേയും, തൊഴിലധിഷ്ഠിത വിദ്യാഭ്യാസത്തേയും 'ടെൻ പ്ലസ് ടു പ്ലസ് ത്രി'യെയും യു.ജി.സി. ശമ്പളനിരക്കുകളേയും കുറിച്ച് ഉറക്കെയുറക്കെ നടത്തുന്ന ചർച്ചകൾക്കും, സത്യം കണ്ടറിയുന്നതിൽനിന്നും യുവാക്കളെ തടയാനാവില്ല. 'സ്വാതന്ത്ര്യം' നേടി മൂന്നുദശകം കഴിഞ്ഞിട്ടും ജനസംഖ്യയുടെ മൂന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗത്തെയും ഗ്രസിച്ചിരിക്കുന്ന നിരക്ഷരതയുടേയും വർഷംതോറും വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മയുടേയും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ പടർന്നുപിടിക്കുന്ന കലാപ മനസ്ഥിതിയുടേയും ഉത്തരവാദിത്തം മുഴുവൻ 'ജനസംഖ്യാ വർദ്ധന'വെന്ന ഒരൊറ്റ രാത്രിഞ്ചരനിൽ ചാരിവെച്ച് അധികാരികൾക്ക് രക്ഷപ്പെടാനാവില്ല. ഇന്ത്യയിൽ ഇന്നു നിലനില്ക്കുന്ന വർണ്ണവ്യവസ്ഥയുടെയും ചൂഷണാധിഷ്ഠിതമായ ഉല്പാദനസമ്പ്രദായത്തിന്റെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നും, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രശ്നങ്ങളെ അടർത്തിമാറ്റാനാവില്ല. രാഷ്ട്രീയത്തിൽനിന്നും വേർപെടുത്തി വിദ്യാഭ്യാസത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുകതന്നെ സാദ്ധ്യമല്ല. മുതലാളിത്തരാജ്യങ്ങളിലാകെത്തന്നെ രാഷ്ട്രീയ സ്ഥാപനങ്ങളും വിദ്യാഭ്യാസവും അത്രമേൽ ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു. മതത്തിലൂടെയും സ്വകാര്യസ്വത്തിലൂടെയും സ്വന്തം വികുഷണങ്ങൾ ബഹുജനങ്ങളിൽ കുത്തിവെയ്ക്കുകയും ഒപ്പം തങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായം 'അരാഷ്ട്രീയ'വും 'നിഷ്പക്ഷ'വും 'ജനാധിപത്യപര'വുമാണെന്നു നടിക്കുകയുമാണ് ഉപരിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ഗൂഢതന്ത്രം. വിദ്യാഭ്യാസത്തെ പ്രയോഗത്തിൽ നിന്നും അടർത്തിമാറ്റുന്നതിലൂടെ യാഥാർത്ഥ്യം കാണുവാനുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കണ്ണു പൊട്ടിച്ചുകളയുകയാണ് ബുർഷ്യാവിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യുന്നത്. കായികാദ്ധ്യാനത്തിൽനിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറാനും ബഹുജനങ്ങളോട് പൂർണ്ണ വളർത്താനും അതു വിദ്യാർത്ഥിയെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. ഉപരിവർഗ്ഗജീവിതരീതികളുടെ അലസപ്രലോഭനങ്ങളിലൂടെ അതു യുവാവിനെ ജനങ്ങളിൽനിന്നു മകറുന്നു, അവന്റെ നാവരിഞ്ഞുകളയുന്നു; സാമാന്യജനതയുമായി സംവദിക്കാനുള്ള ശേഷി നഷ്ടപ്പെട്ട യുവാക്കൾ ഉപരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ ഊമകളും ഷണ്ഡരമായ ഭൂതൃന്മാരായി ആയുസ്സുപോക്കുന്നു. ബുർഷ്യാ അവൻ കായികാദ്ധ്യാനത്തിൽനിന്നും 'രക്ഷ' നല്കുന്നു, പകരമായി അവൻ താൻ ആജീവനാന്തം ബുർഷ്യായുടെ അടിമയായിരുന്നുകൊള്ളാമെന്നും യജമാനൻമാരുടെ ഭരണകൂടത്തെയും ചൂഷണത്തെയും ഒരിക്കൽ പോലും ചോദ്യം ചെയ്യുകയില്ലെന്നും പ്രതിജ്ഞയെടുക്കുന്നു—ഈ രഹസ്യക്കരാനിനെയാണു നാം 'വിദ്യാഭ്യാസം' എന്നപേരിൽ വിശേഷിപ്പിച്ചു പോരുന്നത്.

ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളായാലും പ്രകൃതിശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളായാലും ശരിയായി പഠിക്കുന്നതിനും അവയുടെ ചരിത്രപരമായ സ്ഥാനം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ചരിത്രവിജ്ഞാനം എന്നാൽ എന്താണ്? വസ്തുവിന്റെ കാലത്തിലുള്ള നിലനില്പിനെ പഠിക്കുന്ന വിജ്ഞാനമാണ് ചരിത്രം.

അനന്തമായ വസ്തുസഞ്ചയത്തെയാണ് നാം പ്രപഞ്ചം എന്നു വിളിക്കുന്നത്. പ്രാപഞ്ചിക പദാർത്ഥം സാമാന്യമായെടുത്താൽ സാർവത്രികവും സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രവും അനാപേക്ഷികവുമാണ്. പ്രപഞ്ചം കാലത്തിലും സ്ഥലത്തിലും അനന്തമാണ്. പ്രാപഞ്ചികപദാർത്ഥത്തിന്റെ കാലത്തിലുള്ള നിലനില്പ് അനന്തമാണ്. അതുകൊണ്ട് അതിന്റെ ചരിത്രം അനന്തമാണ്. എന്നാൽ ഇത് സാമാന്യവസ്തുവിന്റെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമാണ്. മനുഷ്യൻ, കല്ല്, മണ്ണ്, ജന്തു, നക്ഷത്രം—ഇവയെല്ലാം അനന്തമായ വസ്തുസഞ്ചയത്തിലെ പ്രത്യേക രൂപങ്ങളാണ്. പ്രപഞ്ചമേഖലകൾപോലും സാമാന്യപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ പ്രത്യേക ഭാഗങ്ങളാണ്. ഈ സവിശേഷവസ്തുരൂപങ്ങൾ പരസ്പരാശ്രിതങ്ങളും ആദ്യന്തങ്ങളുള്ളവയുമാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവയുടെ കാലത്തിലുള്ള നിലനില്പ് പരിമിതമാണ്. അവയുടെ ചരിത്രവും ആദ്യന്തങ്ങളുള്ളതും മറ്റുള്ളവയുടേതുമായി ആപേക്ഷികമായതും ആണ്.

ചരിത്രപരമായി പറഞ്ഞാൽ ഒരു വസ്തു ആവിർഭവിക്കുന്നത് സാമാന്യപദാർത്ഥത്തിന്റെ അനന്തമായ തുടർച്ചയുടെ ചരിത്രചലനങ്ങളിൽനിന്നാണ്. അത് സ്വന്തമായൊരു ചരിത്രത്തോടൊപ്പം സാമാന്യവസ്തുവിന്റെ അനന്തമായ തുടർച്ചയുടെ ചരിത്രത്തേയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു. ആ സവിശേഷവസ്തു തിരോഭവിക്കുന്നതും സാമാന്യവസ്തുവിന്റെ അനന്തമായ തുടർച്ചയിലേയ്ക്കുതന്നെ. അങ്ങിനെ സാമാന്യവസ്തുവിന്റെ അനന്തത പ്രാവർത്തികമാകുന്നത് സവിശേഷവസ്തുക്കളുടെ ആദ്യന്തങ്ങളുള്ള അസ്തിത്വത്തിലൂടെയാണ്. അപ്പോൾ സാമാന്യവസ്തുവിന്റെ ചരിത്രത്തിന്റെ അനന്തത, സാർവത്രികത, സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രത എന്നിവ നിലനില്ക്കുന്നതു വിശേഷവസ്തുവിന്റെ ചരിത്രത്തിന്റെ ആദ്യന്തസ്വഭാവം, സാപേക്ഷികത, പരസ്പരാശ്രയത്വം എന്നിവയിലൂടെയാണ്. "ഒരു വസ്തു ഒന്നായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ മറ്റൊന്നു കൂടിയാണ്" എന്ന് ഏംഗൽസ് പറയുന്നു.

നിലനില്പുള്ള എന്തിനും ചരിത്രമുണ്ട്. നിലനില്പുള്ള എന്തിന്റെയും ചരിത്രം, ചരിത്രപരമായ അനന്തതയിൽ നിന്നാരംഭിച്ച് ചരിത്രപരമായ അനന്തതയിലേക്കു തിരോഭവിക്കുന്നു. മനുഷ്യചരിത്രം തന്നെ വസ്തുവിന്റെ ചരിത്രപരമായ തുടർച്ചയിൽനിന്നും ആവിർഭവിച്ചതും ചരിത്രപരമായ തുടർച്ച നിലനിർത്തുന്നതുമായ ഒന്നാണ്.

വസ്തുവിന്റെ നിലനില്പ് ചലനാധിഷ്ഠിതമാണ്. ഗുണപരമായി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ വസ്തുക്കൾക്കും ഗുണപരമായി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ചലനങ്ങളായിരിക്കും. ഈ അർത്ഥത്തിൽ പ്രപഞ്ചത്തെ അനന്തമായ വസ്തുസഞ്ചയം എന്നപോലെതന്നെ അനന്തമായ ചലനസഞ്ചയം എന്നും പറയാവുന്നതുമാണ്. ഗുണപരമായി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ചലനങ്ങളെ പഠിക്കുന്ന ഗുണപരമായി വ്യത്യസ്തങ്ങളായ വിജ്ഞാനങ്ങളാണ് ശാസ്ത്രങ്ങൾ. ജൈവശാസ്ത്രങ്ങൾ ജൈവചലനങ്ങളേയും സാമൂഹ്യശാസ്ത്രങ്ങൾ സാമൂഹ്യചലനങ്ങളേയും പഠിക്കുന്നു. ഊർജ്ജതന്ത്രം, 'സംഭവങ്ങൾ' എത്രയ്ക്ക് സംഭവിക്കുന്നു എന്നു പഠിക്കുന്നു; രസതന്ത്രം സംഭവങ്ങൾ എങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നു എന്നും. ഊർജ്ജതന്ത്രം പഠിക്കുന്ന വിഷയങ്ങൾ താപം, പ്രകാശം, വൈദ്യുതി. ഇവയെല്ലാമാണ്. രസതന്ത്രം സംശ്ലേഷണങ്ങളേയും വിശ്ലേഷണങ്ങളേയും പഠിക്കുന്നു. രസതന്ത്രത്തിനു രണ്ടു വിഭാഗങ്ങളുണ്ട്: ജൈവരസതന്ത്രവും അജൈവരസതന്ത്രവും. അജൈവവസ്തുക്കളുടെ സംശ്ലേഷ-വിശ്ലേഷങ്ങളിലൂടെ കറേജ്ജി ഉയർന്നഘട്ടത്തിൽ ജൈവവസ്തു ആവിർഭവിക്കുന്നു. ജൈവവസ്തുക്കളിൽവെച്ച് ഏറ്റവും ഉയർന്ന ജീവിയാണ് മനുഷ്യൻ. കൂടുതൽ ഉയർന്നതും സങ്കീർണ്ണവുമായ സാമൂഹ്യചലനങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെമാത്രം പ്രത്യേകതയാണ്. ഇവയെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനമാണ് സാമൂഹ്യശാസ്ത്രങ്ങൾ.

4 സാമൂഹ്യശാസ്ത്രങ്ങൾ

പ്രതികൂലാവസ്ഥയിലുള്ള പ്രകൃതിയുമായുള്ള സമരത്തിൽനിന്നും വളർന്നു വന്നതാണ് മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹ്യബോധം. മനുഷ്യസമൂഹത്തിന്റെ വളർച്ചയുടെ വ്യത്യസ്തഘട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുന്ന ശാസ്ത്രമാണ് 'സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം'. പ്രാകൃത സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥയിൽനിന്നാരംഭിച്ച് അടിമ-ഉടമ വ്യവസ്ഥിതി, നാടുവാഴിത്തവ്യവസ്ഥിതി, മുതലാളിത്തവ്യവസ്ഥിതി എന്നിവയിലൂടെ മനുഷ്യൻ സാമൂഹ്യവികാസത്തിന്റെ കറേജ്ജി ഉയർന്നഘട്ടമായ സോഷ്യലിസ്റ്റ് സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥിതിയിൽ എത്തിച്ചേരുന്നു. അതെങ്ങനെ, എന്തുകൊണ്ട് എന്നുള്ള വിശകലനമാണ് സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ പഠനം. രാഷ്ട്രതന്ത്രം, സമ്പദ്ശാസ്ത്രം, ചരിത്രം എന്നിവ സാമൂഹ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഘടകങ്ങളാകുന്നു.

എവിടെ നിന്നാണ് ശരിയായ ആശയങ്ങൾ ഉരുവിടുന്നത്? അവ ആകാശത്തുനിന്നും പൊട്ടിവിഴുകയാണോ? അല്ല, അവ മനസ്സിൽ തന്നെ പിറവിക്കൊള്ളുന്നവയാണോ? അല്ല, സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനത്തിൽനിന്നു മാത്രമാണ് ശരിയായ ആശയങ്ങൾ മത്സരിക്കുന്നത്. ഉല്പാദനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള സമരം, വർഗ്ഗസമരം, ശാസ്ത്രീയ പരീക്ഷണങ്ങൾ എന്നീ മൂന്നുതരത്തിലുള്ള സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽനിന്നാണ് ശരിയായ ആശയങ്ങൾ രൂപംകൊള്ളുന്നത്. മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹ്യമായ നിലനില്പാണ് അവന്റെ ചിന്തയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതും, ഉദ്ബുദ്ധവർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയായ ഈ ആശയങ്ങൾ ജനലക്ഷങ്ങൾ ഒരിക്കൽ ഗ്രഹിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അത് ഒരു ഭൗതികശക്തിയായി വളരുകയും സമുദായത്തെ മാത്രമല്ല, ലോകത്തെയൊക്കെത്തന്നെ മാറ്റിമറിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ണകൂടത്തിന്റെ ഇച്ഛയെ മൊത്തത്തിൽ നിർണ്ണയിക്കുന്നതെന്ന് നാം കണ്ടെത്തുന്നു.

മനുഷ്യന്റെമേലുള്ള പ്രത്യയശാസ്ത്രപരമായ ആദ്യത്തെ അധികാരശക്തിയെന്ന നിലയ്ക്കാണ് ഭരണകൂടം നമ്മെ നേരിടുന്നത്. ആഭ്യന്തരവൈദേശികാക്രമണങ്ങൾക്കെതിരായി സ്വന്തം താല്പര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സമുദായം ഒരു പകരണം സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ആ ഉപകരണമാണ് ഭരണകൂടം. നിലവിലുണ്ടാകാതെ താമസം, ഈ ഉപകരണം സമുദായത്തിൽനിന്നു സ്വതന്ത്രമായി നിലനിൽക്കുന്നു. അത് എത്രകണ്ടു കൂടുതൽ ഏതെങ്കിലുമൊരു വർഗ്ഗത്തിന്റേ ഉപകരണമായിത്തീരുന്നവോ, എത്രകണ്ടു കൂടുതൽ ആ വർഗ്ഗത്തിന്റെ മേധാവിത്വം നേരിട്ടു നടപ്പാക്കുന്നുവോ, അത്രകണ്ടു കൂടുതൽ അതു സമുദായത്തിൽനിന്നു വിട്ടു നിലനിൽക്കുന്നു. ഭരണാധികാരിവർഗ്ഗത്തിനെതിരായ മർദ്ദിതവർഗ്ഗത്തിന്റെ സമരം അവശ്യമായും ഒരു രാഷ്ട്രീയ സമരമായിത്തീരുന്നു; പ്രധാനമായും അധികാരിവർഗ്ഗത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയമേധാവിത്വത്തിനെതിരായ സമരമായി വളരുന്നു.

7 ചരിത്രം

— പി. ഉദയഭാനു

ഞാനൊരു ചരിത്രവിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്നു. അമേരിക്ക, ബ്രിട്ടൻ, പടിഞ്ഞാറൻ നാടുകൾ ഇവയിലൊന്നും പൊതു ലോകചരിത്രം വേറെയും. ഇന്ത്യാ ചരിത്രത്തിനു പുറമെ കേരളചരിത്രവും. ഞങ്ങളുടെ അധ്യാപകർ തൊണ്ട ശരിയാക്കി പഠിച്ചതൊക്കെ ഛർദ്ദിച്ചു. അശോകനും ചന്ദ്രഗുപ്തനും സാമൂതിരിയും അവരുടെ നാവിൻതുമ്പിൽ പുളകങ്ങളുണർത്തി. അവരുടെ കണ്ണുകളിൽ ഭൂതകാലസ്മൃതികൾ അഭിമാനത്തിന്റെ തിളക്കം പൂശി. ക്ലാസ്സിലെപ്പോഴും മുൻബെഞ്ചിലായിരുന്ന ഞാൻ വിസ്മയത്തോടെ നോക്കിയിരുന്നു. അങ്ങിനെ നോക്കിയിരിക്കെ, എന്റെ നാട്ടിന്റേ പഴയ പ്രതാപത്തിൽ, ചക്രവർത്തിമാരുടെ ദയാശീലത്തിൽ, സമ്പന്നതയിൽ, പ്രജാക്ഷേമ തൽപരതയിൽ എന്റെ മനസ്സ് വിനമ്രയായി. ... അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഒരു പ്രഭാതത്തിൽ പെട്ടെന്നൊരു ഉഷ്ണക്കാറ്റടിച്ചു. ഇന്നും കോളേജ് ക്ലാസ്സുമുറിയുടെ പ്ലാറ്റുഫോമിൽ അതേ പ്രസംഗങ്ങൾ ആവർത്തിക്കപ്പെടുന്നു. ഒന്നും മാറിയിട്ടില്ല— അധ്യാപകരുടെ കാലുകൾ ബെൽബോട്ടുമായിരിക്കുന്നുവെന്ന് മാത്രം അവരുടെ തലമുടി പിറകിൽ വളർന്നിറങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നുമാത്രം ചരിത്രപ്രസംഗത്തിനും പഴയ എരിവും പുളിയുമുണ്ട്. അവരുടെ കണ്ണുകളിൽ അതേ അഭിമാനം തിളങ്ങുന്നു. എന്നാൽ, ഒരു പ്രഭാതത്തിൽ അവിചാരിതമായടിച്ച ഉഷ്ണക്കാറ്റ് മുൻബെഞ്ചുകാരിൽ ചിലരെ കുലുക്കിയുണർത്തിയിരിക്കുന്നു — ചരിത്രമിതൊന്നുമല്ലെന്ന് അവർ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു പിൻബെഞ്ചിലുറങ്ങിയിരുന്നവരിൽ ചിലരും വരികൾക്കിടയിൽ വായിക്കാൻ പഠിച്ചിരിക്കുന്നു. കിരീടധാരികളുടെ ദുരന്തത്തിന്റെ കഥകൾ അവർ ചേർത്തു വായിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പണ്ടില്ലാത്ത ഒരു ചരിത്രബോധത്തിന്റെ നേരിയ അലകൾ അവരിൽ ചിരകടിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ചവറുകട്ടയിൽ ചിതറിവീഴുന്ന കിരീടത്തുണ്ടുകൾ പെറുക്കിക്കൂട്ടാൻ ഇന്നത്തെ കുട്ടികൾ ധൃതിപ്പെടുന്നതേയില്ല. ചരിത്രമൊരു മുടത്തുകാലൻ പട്ടിയോ തേവിടിശ്ശിയോ അല്ലെന്ന് ഈ ചെറുപ്പക്കാർക്ക് മനസ്സിലായിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ... അങ്ങിനെയിരിക്കെ വീണ്ടുമൊരു ഉഷ്ണക്കാറ്റ് ആഞ്ഞുവീശി. സ്വന്തം ചിത്രകൂടങ്ങളിലിരുന്ന് നമ്മെ വിചാരണ ചെയ്യുന്നവർ ചരിത്രത്തിന്റെ വിധിന്യായങ്ങൾ വായിച്ചുനോക്കുന്നില്ല. റോമിലേക്ക് ഇനിയും പാതകൾ നീണ്ടുവരുന്നതും അവരറിയുന്നതേയില്ല.

കയും അവയോടു് വിപ്ലവോന്മുഖമായ നിഷേധഭാവം പുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ, വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും സമൂഹത്തിന്റെ ഒട്ടാകെയുള്ള പ്രശ്നങ്ങളിലുള്ള സ്ഥാനം മനസ്സിലാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ ഇന്നത്തെ വിദ്യാർത്ഥിസമൂഹത്തിനും തങ്ങളുടെ വിപ്ലവകരമായ, സാമൂഹികമായ കടമ നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ; സമൂഹത്തിലെ മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് വിദ്യാലയങ്ങൾക്കും ജനങ്ങളിലുള്ള സ്വാധീനം കൂടുതലാണ്. വിദ്യാലയങ്ങളോടു് അവർ ആദരവും സഹഭാവവും പ്രതീക്ഷകളും പുലർത്തുന്നു. ഇളംതലമുറകളുടെ മനസ്സിനെ സമൂഹത്തിനും പ്രയോജനപ്രദമായ വിധത്തിൽ വളർത്താൻ, അവരുടെ സാമൂഹ്യവൃത്തിത്വത്തിന് രൂപംനൽകാൻ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്നും ജനങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. മദ്ധ്യവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഭൂരിപക്ഷം രക്ഷിതാക്കളും തങ്ങളുടെ അന്തിമപ്രതീക്ഷയായി വിദ്യാലയങ്ങളെ ഉറ്റുനോക്കുന്നു. അതിനാൽ ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തിന്റെ സാമൂഹ്യവിരുദ്ധസ്വഭാവവും പരിമിതികളും പൊള്ളത്തരവും ജനങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടതും വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കടമയാണ്. ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തിന്റേയും ശിക്ഷണരീതികളുടെയും വർഗ്ഗസ്വഭാവവും നിഷ്പ്രയോജനകരതയും അവരെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കാനും, ഭൂരിപക്ഷം വരുന്ന ജനങ്ങൾ ഇതൊക്കെ മനസ്സിലാകത്തക്ക രീതിയിലുള്ള പ്രചരണങ്ങളും പ്രക്ഷോഭണങ്ങളും സംഘടിപ്പിക്കാനും സഹായകമായ വിധത്തിൽ ഒരു സംഘടന വിദ്യാർത്ഥി വർഗ്ഗം കെട്ടിപ്പടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇവയിലൂടെ മാത്രമേ ഇന്നത്തെ പിന്തിരിപ്പൻഭരണകൂടം തങ്ങൾക്കു കല്പിച്ചുതന്ന കപടസ്ഥാനങ്ങളും 'സമ്മാന'ങ്ങളും നിഷേധിക്കാനും സമൂഹത്തെ പുരോഗതിയിലേക്കു നയിക്കുന്ന വിപ്ലവപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കുകളാകാനും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു കഴിയൂ.

13 വിയർപ്പം സാഹിത്യവും: ലൂഷ്യൻ

ഷാങ്ഹായിലെ ഒരു പ്രൊഫസർ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു: സാഹിത്യം നിലനില്ക്കുന്നതാകണമെങ്കിൽ അതു സനാതനമായ മാനുഷിക മൂല്യങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കണം. ഉദാഹരണത്തിന് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഷേക്സ്പിയറും വേറെ ഒന്നു രണ്ടു പേരും സനാതനമായ മനുഷ്യപ്രകൃതിയെക്കുറിച്ച് എഴുതി; അതുകൊണ്ട് അവരുടെ കൃതികൾ വായിക്കപ്പെടുന്നു. മറ്റൊരു തുറുക്കർ ഇതു ചെയ്യുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടു. അതുകൊണ്ടും അവരുടെ കൃതികൾ നാമാവശേഷമായി.

വിശദീകരിക്കാനാവാത്ത പരിഭ്രമം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു കേസാണിത്. ആദ്യ കാലങ്ങളിലെ പല ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യ കൃതികളും നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കണം എന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. എങ്കിലും സനാതന മനുഷ്യപ്രകൃതിയെ ആവിഷ്കരിക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ് അവ നഷ്ടപ്പെട്ടതെന്നു ഞാൻ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ എനിക്കും അതു മനസ്സിലായി. പക്ഷേ ആ കൃതികളൊക്കെ നശിച്ചുപോയെങ്കിൽ നമ്മുടെ പ്രൊഫസർ അവ എങ്ങിനെ വായിച്ചുവെന്നും അവയിലൊന്നും തന്നെ ശ്യാശ്യാത്മാനുമുല്യങ്ങൾ ഇല്ലെന്ന് എങ്ങിനെ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയെന്നും എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ട്.

നിലനിൽക്കുന്ന സാഹിത്യമെല്ലാം നല്ലതാണ്. നഷ്ടപ്പെട്ടതെല്ലാം ചീത്തയും. ആകാശത്തിനു കീഴിലുള്ളതെല്ലാം പിടിച്ചടക്കുന്നവൻ രാജാവാണ്, അതു പറ്റാത്തവൻ കള്ളനും, ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ചൈനിസ്സിദ്ധാന്തം സാഹിത്യത്തിനും ബാധകമാണെന്നു പറയരുതേ! അല്ല, മനുഷ്യപ്രകൃതി ഒരിക്കലും മാറാത്തതാണോ?

ആൾക്കരങ്ങ്, വാനരമനുഷ്യൻ, അതിപ്രാകൃതമനുഷ്യൻ, പ്രാചീനമനുഷ്യൻ, ആധുനികമനുഷ്യൻ, ഭാവിയയിലെ മനുഷ്യൻ... ഇങ്ങിനെ ജീവികൾക്ക് പരിണമിക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ മനുഷ്യപ്രകൃതിക്ക് സ്ഥിരമായി നിലകൊള്ളാൻ സാധ്യമല്ല. പ്രാചീനമനുഷ്യന്റെ പോലും വികാരങ്ങൾ നമുക്കുപറയാൻ കഴിയുമോ എന്നു സംശയമാണ്, വാനരമനുഷ്യന്റെ കാര്യം പറയുകയേ വേണ്ട. അതുകൊണ്ടും ഭാവി മനുഷ്യൻ നമ്മെ മനസ്സിലാക്കാനും ഇടയില്ല. സനാതന മനുഷ്യപ്രകൃതിയെക്കുറിച്ച് എഴുതുക തീർച്ചയായും പ്രയാസം തന്നെ.

വിയർപ്പത്തിന്റെ കാര്യമെടുക്കാം. അതിപ്രാചീനകാലത്തും മനുഷ്യൻ വിയർത്തിരിക്കണം, അവൻ ഇന്നും വിയർക്കുന്നു, ഇനിയും കുറച്ചുകാലംകൂടി വിയർക്കും. അപ്പോൾ ഇതു താരതമ്യേന സനാതനമായ ഒരു മനുഷ്യഗുണമാണെന്നു പറയാം. എന്നാൽ 'അതിസന്ദർഭ'ങ്ങളായ ചെറുപ്പക്കാരികളുടെ വിയർപ്പം സുരഭിലമാണ്. 'കാളകളെപ്പോലെ ഉറുമ്പ്'യായ തൊഴിലാളികളുടെ വിയർപ്പവും ദുർഗന്ധമാണ്. അനശ്വരമായ കൃതികളെഴുതി ശ്യാശ്യാത്മാക്കിരുന്ന സമ്പാദിക്കണമെങ്കിൽ സുരഭിലമായ വിയർപ്പിനെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയാണോ നല്ലത്, അതോ നാറുന്ന വിയർപ്പിനെയാ? ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതുവരെ സാഹിത്യത്തിൽ എഴുത്തുകാരന്റെ നില ഭയങ്കരമായി കുഴപ്പം പിടിച്ചതാണ്.

ഉദാഹരണത്തിന് ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ആദ്യകാല നോവലുകളിലധികവും കലസ്ത്രീകൾക്കുവേണ്ടിയാണ് എഴുതപ്പെട്ടിരുന്നതെന്നും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും സുരഭിലമായ വിയർപ്പിനായിരുന്നു മുൻതൂക്കം. എന്നാൽ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തോടെ, റഷ്യൻസാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വാധീനത്തിൽ നാറുന്ന വിയർപ്പിന്റെ ഒരു ദുർഗന്ധപ്രസരം തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതിൽ ഏതു തരമാണ് മറ്റേതിനെ അതിജീവിക്കുക എന്നും പറയാൻ കാലമായിട്ടില്ല.

ചൈനയിൽ താവോമതക്കാർ താവോവിനെപറ്റി (ബ്രഹ്മം) പ്രസംഗിക്കുന്നതും നിരൂപകർ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കുന്നതും കേട്ടാൽ നാം ചുളിപ്പോവും—വിയർക്കാൻ ധൈര്യമില്ലാത്തതുകൊണ്ട്. ഒരുപക്ഷേ ഇതായിരിക്കാം ചൈനക്കാരുടെ സനാതനമനുഷ്യപ്രകൃതി.

ഡിസമ്പർ 23, 1927.

14 പരീക്ഷകൾ

പരീക്ഷകളുടെ സങ്കല്പം തന്നെ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ വാണിജ്യ മത്സരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. മുതലാളിത്ത ലോകത്തിലെ ഉൽപാദകൻ ലോകത്തെ മുഴുവൻ കാണുന്നത് ഒരു മാർക്കറ്റായിട്ടാണ്, മനുഷ്യരെ യെല്ലാം ചരക്കുകളായിട്ടും. ഈ മനുഷ്യചരക്കുകൾക്കുവിലയിടുന്ന ഏർപ്പാടുകളിൽ ഒന്നാണ് 'പരീക്ഷ'. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സർഗ്ഗശക്തിയേയും മൗലികതയേയും അവഗണിക്കുകയും കാണാതെ പഠിക്കാനും ഓർമ്മിച്ചുവെക്കാനുമുള്ള അവരുടെ കഴിവിനെ മാത്രം പരീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഈ പരീക്ഷാസമ്പ്രദായം വിദ്യാർത്ഥികളെ മനുഷ്യർ എന്ന നിലയിലല്ല, കമ്പ്യൂട്ടറുകൾ എന്ന നിലയിലാണ് വിലയിരുത്തുന്നത്. 'വസ്തുനിഷ്ഠ'മെന്ന പേരിൽ കൊണ്ടാടപ്പെടുന്ന പുതിയ പരീക്ഷാസമ്പ്രദായം ഈ കമ്പ്യൂട്ടറുകളുടെ വിശ്വസ്തതാനിർണ്ണയത്തിന് യാത്രികമായ കണിശത നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. മൗലികചിന്തയെ നിരസാഹപ്പെടുത്തുകയും കുത്തിനിറയ്ക്കപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങളും അക്കങ്ങളും തീയതികളും ഓർമ്മിക്കാനും തികട്ടി പുറത്തെടുക്കാനും വിദ്യാർത്ഥികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു വഴി അവരെ ഇന്ന് ഇന്ത്യയെ ഭരിക്കുന്ന മുതലാളിമാരുടെയും വ്യാപാരികളുടെയും വിശ്വസ്തരായ ഗുമസ്തന്മാരാക്കാനാണ് ഈ പരീക്ഷകൾ സഹായിക്കുന്നത്. അവയുടെ ലക്ഷ്യം കഴിയുന്നത്ര വിദ്യാർത്ഥികളെ 'ഉദ്യോഗ'ങ്ങൾക്ക് പ്രാപ്തരാക്കുകയെന്നതല്ല, കഴിയുന്നത്രപേരെ 'തോല്പിക്കുകയും ജോലി നിഷേധിക്കുകയും അങ്ങിനെ കുത്തകമുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഫലമായുണ്ടാകുന്ന തൊഴിലില്ലായ്മയുടെ ഭീകരമായ കുതിച്ചുകയറ്റത്തെ (കറച്ചെങ്കിലും) ജനങ്ങളുടെ കണ്ണിൽനിന്നു മറച്ചുവെക്കുകയുമാണ്. ഹ്രസ്വ വിദ്യാഭ്യാസവിദ്യനായ പെറോൺ പറഞ്ഞതുപോലെ "ഈ പരീക്ഷകൾ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മാനസികജീവിതത്തിൽ സംഘർഷങ്ങൾ നിറയ്ക്കുകയും അവരെ തൈരമ്പുരോഗികളാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു." നമ്മുടെ യുവാക്കളിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന മാനസികരോഗങ്ങൾക്ക് പല കാരണങ്ങളിലൊന്ന് ഈ കാളപ്പട്ടമത്സരമാണ്. പരീക്ഷയിൽ ലഭിക്കുന്ന 'മാർക്കുകൾ' ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ഭാവി മുഴുവൻ നിശ്ചയിക്കുന്നു—ഒരു ജീവിതത്തിന്റെ ഗതിമുഴുവൻ നിർണ്ണയിക്കുന്നു. ഈ പരീക്ഷകൾക്കു പുറമേയാണ് ഓരോ ഉദ്യോഗത്തിനും വേറെവേറെ 'ടെസ്റ്റുകളും' 'ഇന്റേർവ്യൂ'കളും മറ്റും നടത്തുന്നത്. അങ്ങിനെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും സർഗ്ഗാത്മകമായ കാലഘട്ടം—യൗവനം—മുഴുവനും 'ചോദ്യബാങ്കു'കളിലെ നിക്ഷേപമായി തുരുമ്പുപിടിക്കുന്നു. പി.എസ്.സി. ഗൈഡുകൾ കാർന്നുതിന്ന് വിദ്യാർത്ഥികൾ എലികളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തരല്ലാതായിത്തീരുന്നു. ഗൈഡുകൾതിന്നു അവരുടെ വയറുകൾ നിറയുകയും ഒഴിയുകയും ചെയ്യുകഴിയുമ്പോൾ അവർ മുതലാളിത്തത്തിന്റെ മാർജ്ജാരനഭക്ഷണമായി അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെ അനുകൂലം യുവാക്കളെ ഷണ്ഡരാക്കുകയാണ് നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിന്റെയും പരീക്ഷകളുടെയും നിഗൂഢലക്ഷ്യം.

ചൈനയിൽ നിലവിലിരുന്ന ബുർഷ്യാ പരീക്ഷാസമ്പ്രദായത്തെ പരാമർശിച്ച് മാവോ പറഞ്ഞു: "ഇന്നത്തെ പരീക്ഷാസമ്പ്രദായം ജനങ്ങളുടെ രീതിയിലല്ല, ശത്രുവിനോടും ഏറ്റുമുട്ടുന്ന രീതിയിലാണ്. വക്രവും വിചിത്രവുമായ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ച് മിന്നലാക്രമണം നടത്തുന്ന ഒരു രീതിയാണിത്. ഞാനതംഗീകരിക്കുന്നില്ല. അത് യുവാക്കളുടെ സർവ്വതോന്മുഖമായ കഴിവുകളെ നശിപ്പിക്കുന്നു. ഈ രീതി പൂർണ്ണമായും മാറ്റേണ്ടതുണ്ട്. ചോദ്യങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനോടു് ഞാനനുകൂലമാണ്. വിദ്യാർത്ഥികൾ അവ പഠിച്ച് പുസ്തകങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ ഉത്തരമെഴുതട്ടെ. അതായത് 'ചുവന്ന മുറിയിലെ സ്വപ്ന'ത്തിൽ നിന്ന് ഇരുപതുചോദ്യങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയാൽ ഏതെങ്കിലും വിദ്യാർത്ഥികൾ അവയിൽ പകുതി ചോദ്യങ്ങൾക്ക് നന്നായി ഉത്തരമെഴുതുകയാണെങ്കിൽ, ആ ഉത്തരങ്ങളിൽ ചിലത് വളരെ നല്ലതും സൃഷ്ട്യന്മുഖമായ ആശയങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതുമായെങ്കിൽ അവർക്കു നൂറുശതമാനം മാർക്കും നല്കാം. വേറെ ചില വിദ്യാർത്ഥികൾ എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉത്തരമെഴുതുകയാണെങ്കിൽ, പക്ഷേ അവരുടെ ഉത്തരങ്ങൾ ക്ലാസ്സുകിട്ടുമ്പോൾ പാഠപുസ്തകങ്ങളുടേയും ലളിതമായ പകർപ്പുകൾ മാത്രമാണെങ്കിൽ, അവയിൽ സൃഷ്ട്യമുഖമായ ആശയങ്ങൾ ഒന്നുംതന്നെയില്ലെങ്കിൽ അവർക്കും അമ്പതോ അറുപതോ ശതമാനം മാർക്കുനല്കാം. പരീക്ഷകളിൽ 'അന്വേഷണം' ചെയ്തിൽ മന്ത്രിക്കുന്നതും സ്ഥാനം മാറിയിരിക്കുന്നതും അനുവദിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ ശരിയായ ഉത്തരം ഞാൻ പകർത്തിയെഴുതിയാൽ എന്റേതും ശരിയായി കണക്കാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അന്വേഷണം ചെയ്തിൽ മന്ത്രിക്കുന്നതും സ്ഥാനം മാറിയിരുന്നു പരീക്ഷയെഴുതുന്നതും മുൻപ് രഹസ്യമായാണ് ചെയ്തിരുന്നത്, ഇപ്പോഴതും പരസ്യമായി ചെയ്യാൻ അനുവദിക്കുക. നിങ്ങൾ ശരിയായ ഉത്തരമെഴുതുമ്പോൾ ഒന്നും ചെയ്യാനാവാതെ ഇരിക്കുന്ന ഞാൻ അതു പകർത്തുകയാണെങ്കിൽ അതിൽ കുഴപ്പമൊന്നുമില്ല. നമുക്കതൊന്നു പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാം. നമ്മൾ ജീവിക്കുന്ന രീതിയിലാണ് കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടത്, ജീവസ്സുറ്റ രീതിയിലല്ല."

ഇന്നത്തെ സമ്പ്രദായത്തിൽ പരീക്ഷകൾ വിദ്യാർത്ഥികളെ മനുഷ്യവ്യക്തികളെന്ന നിലയിലല്ല, ഒരു പട്ടികയിലെ ഒരക്കം മാത്രമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. സ്ഥിരം ചോദ്യങ്ങൾക്ക് നല്ലപ്പട്ടുന്ന കാർന്നുതിന്ന ഉത്തരങ്ങളുടെ രൂപത്തിൽ. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയ അബോധപ്രതികരണങ്ങൾ: (conditioned reflexes) അളക്കാൻ മാത്രമേ അവയ്ക്കു കഴിയുന്നുള്ളൂ. തികച്ചും കൃത്രിമമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ വലിഞ്ഞു മുറുകുന്ന നാഡികളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ രണ്ടോ മൂന്നോ മണിക്കൂറിൽ എഴുതപ്പെടുന്ന ഈ ഉത്തരങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ധൈര്യശക്തിയെ പരീക്ഷിക്കുകയും മാലിന്യമായി വൈവിധ്യമാർന്ന പ്രതിഭകളും ഒന്നും പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നില്ല. ശാരീരികമായ പ്രതിരോധനത്തിനും സന്ദർഭാനുസൃതമായ അയവിറക്കലിനും വിദ്യാർത്ഥികൾ എത്ര കഴിവുണ്ടെന്നതിനേയും വിദ്യാർത്ഥിയുടെ 'ഭാഗ്യ'ത്തേയും ഉത്തരക്കടലാസുനോക്കുന്ന അദ്ധ്യാപകന്റെ മൃധിനേയും ഔദ്യോഗ്യത്തേയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു അവന്റെ വിജയം. വിദ്യാർത്ഥിയുടെ പ്രതികരണങ്ങൾ (reflexes) അഭിലാഷണീയമാണോ അല്ലയോ എന്നതാണ് പരീക്ഷകൻ പരിശോധിക്കുന്നത്—അഭിലാഷണീയതയാകട്ടെ തികച്ചും ആത്മനിഷ്ഠമാണ് ഒരു ഉത്തരത്തിന്റെ അഭിലാഷണീയത നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ പരീക്ഷകന്റെ വൈയക്തികമായ ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങൾക്കും വർഗ്ഗപരമായ പശ്ചാത്തലത്തിനും പങ്കുണ്ട്.

6: Mao Tse-tung Unrehearsed by Stuart-Schram (Pelican 1974) Pages 204-205.

15 ബിരുദം ചുമക്കുന്ന സാറന്മാർ

— യു.പി. ജയരാജ്

ബിരുദധാരികളായ സാറന്മാരെ ഞങ്ങൾ എന്നും ബഹുമാനിച്ചുവന്നു. സാറന്മാരെ ഞങ്ങൾ അതിയായി ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. സാറന്മാരുടെ വാക്ക്, നോട്ടം, മണം, കപ്പായം, കാലിലെ വള്ളിച്ചെരിപ്പ് ഒക്കെയും. പൊതുവെ സാറന്മാരുടെ സാമീപ്യം ഞങ്ങൾക്കു ഒരു സുരക്ഷിതത്വം സൃഷ്ടിക്കുന്നതായി ഞങ്ങൾ ധരിച്ചു.

അന്നു, തെക്കേപാടത്തെ കന്നുപട്ടൽ കഴിഞ്ഞു, തോട്ടിലിറങ്ങി ചെളിയും ചേറും തേച്ചുകഴുകി, കമ്മാരൻ ചായക്കടയിൽനിന്നും മീനം പൂളയും തിന്ന്, തീ പറക്കുന്ന വെയിലിൽ ആൽമരത്തിന്റെ തണലിൽ തലക്കെട്ടുവിരിച്ചു, ഞങ്ങൾ ലോഡിറക്കി കിഴക്കോട്ടുപോകുന്ന ലോറികൾ വരുന്നതും കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഉച്ചസമയത്തു ഡ്രൈവർമാർ മൂന്നുനേരത്തേക്കുള്ള ശാപ്പാട് ഒന്നിച്ചുതട്ടുന്ന നേരമായതിനാൽ വണ്ടികൾ പലപ്പോഴും വരാൻ വൈകും. അപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഇച്ചിരി രാഷ്ട്രീയവും പത്രവാർത്തയും പറയും. ചിരകണ്ടന്റെ മോൻ സത്യപാലൻ പാടത്തെ പണിക്കിറങ്ങുന്നതിനുമുമ്പു നാലഞ്ചുക്ലാസ്സ് പഠിച്ചതുകൊണ്ടു പത്രത്തിലെ വിവരമെല്ലാം അവനാണ് പറയുക.

“ഇന്നലെ ബെൽച്ചിയിൽ നമ്മളെ ജാതിക്കാർ ഏഴുപേരെ ചുട്ടുകൊന്നിട്ടുണ്ട്.” അന്നു സത്യപാലൻ പറഞ്ഞു. പെട്ടെന്നു തങ്ങളുടെ ചുണ്ടിലെ ചിരിവറ്റി. എന്ത്, ആത്, എന്താ കാരണം, ആരാ മരിച്ചത്. ഞങ്ങളുടെ ജിജ്ഞാസക്ക് എന്നും തളരാത്ത ചോദ്യങ്ങളുടെ നാവുകൾ മാത്രമെ ഉള്ളൂ.

“ബീഹാറിലെ പുലയന്മാരെ ഏഴുപേരെയാണ് കൊന്നത്. ജന്മിയുടെ ആൾക്കാരാണ് കൊന്നത്. പക്ഷേ, പത്രത്തിൽ ശരിക്കൊന്നും കൊടുത്തിട്ടില്ല.” തീ ചിരുന്ന വെയിലിന്റെ മൃഗതൃഷ്ണയിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു സത്യപാലൻ പറഞ്ഞു. വെയിലിന്റെ കനലടിക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കാം അവന്റെ മുഖമിത്രം കഠിനം.

അപ്പോഴാണ് ദൂരനിന്നും ഞങ്ങളുടെ സാറന്മാരിലൊരാൾ ഇങ്ങോട്ടു നടന്നുവരുന്നതു കണ്ടത്, കൂളിങ് ഗ്ലാസ് മുഖത്തുണ്ടെങ്കിലും വെയിലിന്റെ കൊടുമ താങ്ങാനാവാതെ സാറുപേപ്പറുചുട്ടി തല മീതെ പിടിക്കുകയും തുവാലുകൊണ്ടു കഴുത്തും മുഖവും തുടക്കുകയും ഒക്കെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. “സാരെങ്ങോട്ടാ സാരേ”, ഞാൻ ചോദിച്ചു. “ഈ തീ പറക്കുന്ന വെയിലില്”.

“വൈകുന്നേരം കോളേജിലൊരു കവിസമ്മേളനമുണ്ട്” സാറു പറഞ്ഞു. “പലരും വരുന്നുണ്ട്. നേരത്തെ പോയി വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യണം.” ഞാൻ പിന്നെ ഒന്നും ചോദിച്ചില്ല. കവിതയ്ക്കും ഞങ്ങൾക്കും എന്തു ബന്ധം?

“അപ്പഴേ സാരേ, പേപ്പറിൽ ഏതാണ്ടൊക്കെ ഉണ്ടല്ലോ.” കൊമ്പൻ ചോദിച്ചു. “ബീഹാറിലെ ബൊച്ചിയിൽ ഏതോ കൊലയൊ കൊള്ളിവെപ്പോ ഒക്കെ.”

“ഓഹാ, ഇന്ത്യൻ എക്സ്പ്രസ്സിൽ ഞാനും കണ്ടു. അത് ഏതാണ്ടു രണ്ടുസംഘം ഗുണ്ടകളുടെ അടിപിടിയാ. അവിടൊക്കെ ഒരുമാതിരി ക്രിമിനൽ മൈൻഡുള്ള ആൾക്കാരാണെന്നേ. അവറ്റകൾക്കും: സി.ആർ.പി. മാത്രമേ ചേരൂ. മര്യാദക്കിരിക്കില്ല.”

പെട്ടെന്നു സത്യപാലൻ ആഞ്ഞൊന്നുതുപ്പി. ഇത്തിരി തെറ്റിയെങ്കിൽ സാറിന്റേ മേലായേനെ. ഇവനെന്തിനാ ഈ തീ പറക്കുന്ന വെയിലത്തു ഉള്ള ഉമിനിരും തുപ്പിക്കളയുന്നത്. അപ്പോഴ് ബസ്സുവന്നു. സാറ് അതിൽ കയറി. “ഇവനൊക്കെ എന്തിനാ അക്ഷരം പഠിച്ചത്. ഇവനൊക്കെ എന്തുവാ കോളേജിൽ പഠിപ്പിക്കുന്നത്” ഞാനെങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു വിറയലോടെ കൊമ്പൻ ചോദിച്ചു. “ഇവനൊക്കെ ഇനി എന്നാ ഇതൊക്കെ മനസ്സിലാവുന്നതു്.”

“മനസ്സിലാവാഞ്ഞിട്ടില്ല.” സത്യപാലൻ കാർക്കശ്യത്തോടെ പറഞ്ഞു. “പുലയാടി മോനൊക്കെ എല്ലാം അറിയാം. അറിയില്ലെന്നു നടിക്കുകയാണ്. ”

അത്രയുമായപ്പോൾ സാമിക്കണ്ണ് ഇടപ്പെട്ടു. “അല്ല സത്യപാലാ, ഇവറ്റകൾക്കു പലതിനും ഒന്നുമറിയില്ല. ഇവരുടെ കോളേജിൽ പഠിക്കുന്നതും പഠിപ്പിക്കുന്നതും ഒക്കെ തുറന്നു കണ്ണുപോലും അടച്ചുകളയുന്ന കാര്യങ്ങളാണ്.”

പിന്നെ ആരുമൊന്നും ഉരിയാടിയില്ല. സാമിക്കണ്ണിന് അറിയാമായിരിക്കാം. എന്നും അന്തിമയങ്ങിയാൽ കന്നിൻമുകളിൽ പഠിക്കാൻ പോകുന്നവൻ അവനാണല്ലോ.

ഗൗരവപൂർണ്ണമായ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചർച്ചകളും മറ്റും സംഘടിപ്പിക്കാൻ മാഗസിനുകൾക്ക് കഴിയും. വിദ്യാർത്ഥികൾ സ്വയം ഒരു സമൂഹമല്ലെന്നും, സമൂഹത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം മാത്രമാണ് അവരെന്നതും പ്രത്യക്ഷമാണ്. വിദ്യാർത്ഥികളുടെതന്നെ പല പ്രശ്നങ്ങളും സമൂഹം പൊതുവിൽ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളുടെ ഭാഗമായാണ്— പ്രത്യക്ഷപ്പെടാൻ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സമൂഹത്തെ നേരിടുന്ന യഥാർത്ഥപ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാനും വിലയിരുത്താനും മാഗസിനുകളിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് കഴിയും. വിദ്യാർത്ഥികളുടെമേൽ അധികാരിവർഗ്ഗം നടത്തുന്ന ഓരോ അഴിമതിയും മാഗസിനുകളിലൂടെ തുറന്നുകാട്ടപ്പെടേണ്ടതാണ്. ഇതിലൂടെ സമൂഹത്തിൽ സ്വന്തം സ്ഥാനം കണ്ടെത്താനും അതിലൂടെ സമൂഹത്തെ മാറ്റുന്ന വിപ്ലവപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളികളാവാൻ കോളേജ് മാസികകൾ വിദ്യാർത്ഥികളെ സഹായിക്കും. ഈ ചർച്ചതന്നെ. അതിനൊരു തെളിവാണ്ല്ലോ.

വിദ്യാർത്ഥികളും അധ്യാപകരും ശരിയായ വർഗ്ഗവിക്ഷണം സ്വീകരിക്കുകയും തങ്ങളെ സ്വയം 'വർഗ്ഗ'ങ്ങളായി കാണാനും മനുഷ്യരാശിയുടെ മുഴുവൻ വിമോചകരായ കർഷകരിലും തൊഴിലാളികളിലും തങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥബന്ധങ്ങളെ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്യുന്നതുവരെ നമ്മുടെ ജീവിതവും നമ്മുടെ സംസ്കാരവും നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസവും ജീർണ്ണിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കും. ജീവൻ കൊടുത്തേ ജീവിതം രക്ഷിക്കാനാകൂ എന്നു മനസ്സിലാക്കുകയും, തങ്ങൾ ശിശുപ്രകൃതരാണെന്നറിഞ്ഞ് വയലിലും തൊഴിൽശാലകളിലുമുള്ള പരിചയസമ്പന്നരായ മനുഷ്യഭൂരിപക്ഷത്തിൽ അലിഞ്ഞുചേരുകയും അവരിൽനിന്നു പഠിക്കുകയും അവരെ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന യഥാർത്ഥ വിദ്യാർത്ഥികളുടെയും അധ്യാപകരുടേയും ഒരു സമൂഹമുണ്ടാകുമ്പോൾ, സ്വകാര്യമൂലധനവും ചൂഷണവും അവസാനിപ്പിക്കുവാനും മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തെ യഥാർത്ഥ ജനാധിപത്യത്തിലേക്കും സ്ഥിതി സമത്വത്തിലേക്കും വിമോചിപ്പിക്കുവാനുമുള്ള അന്തിമസംഗരം സംഭവിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും. അപ്പോൾ മാറുന്നത് വിദ്യാഭ്യാസ രംഗമായിരിക്കില്ല; അപ്പോൾ അടിത്തറയും മേൽക്കൂരയും മാറ്റം, മണ്ണും മനുഷ്യനും മാറ്റം, ചിന്തയും വികാരവും മാറ്റം. തന്നെപ്പോലെ തന്റെ അയൽക്കാരനേയും സ്നേഹിക്കാൻ മനുഷ്യനെ പ്രാപ്തമാക്കുന്ന വർഗ്ഗരഹിതസമുദായത്തിന്റെ ഉദയസൂചനകൾ കൊണ്ട് കിഴക്കുമുഴുവൻ നിറയും. വസന്തത്തിന്റെ ഇടിമുഴക്കം ഇന്ത്യയുടെ ആകാശത്തെയും പ്രക്ഷുബ്ധമാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ചൂഷകരുടെ വംശനാശത്തിന്റെ ദുർഗ്ഗന്ധം സർവ്വകലാശാലകളുടെ ഇരുണ്ട ഇടനാഴികളിലും പരന്നുകഴിഞ്ഞു. ഇനി ഒരു നിമിഷം പോലും നാം അടിമകളായിരിക്കുകയില്ല. നാം കീഴടങ്ങുകയില്ല.

കുറിപ്പ്: ഈ മാഗസിന്റെ സ്റ്റാഫ് എഡിറ്ററായിരുന്ന യാളുടെ തികച്ചും ഏകപക്ഷീയമായ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലമായി ഈ. നീണ്ട ലേഖനത്തിനും ചിലയിടങ്ങളിൽ അംഗഭംഗം സംഭവിക്കുകയോ, ലേഖനത്തിന്റെ പൊതുവെയുള്ള ക്രമം വികലപ്പെടുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ('വിയർപ്പും സാഹിത്യവും' എന്ന ലൂഷ്യൺന്റെ ലേഖനം ഭാഷാപഠനത്തോടൊപ്പവും, ശാസ്ത്രപഠനം 'കോമേഴ്സി'നെത്തുടർന്നാണ് അച്ചടിക്കണ്ടിയിരുന്നത്. ഭാഷാപഠനം, പരീക്ഷകൾ, അധ്യാപകസമൂഹം, വിദ്യാർത്ഥിസമൂഹം, തെരഞ്ഞെടുപ്പുകളും വിദ്യാർത്ഥി സമൂഹവും, കോളേജ് മാസികകൾ എന്നിങ്ങനെയാണ് തുടർന്നുള്ള ഭാഗങ്ങളുടെ ശരിയായ ക്രമം. — എഡിറ്റർ

20 സംഭാഷണ ശക്തി വീണ്ടെടുക്കാം: സി ആർ. പരമേശ്വരൻ

പ്രിയ സുഹൃത്തേ,

സമൂഹത്തിലെ 'അഴുക്കു' കളിൽനിന്നെല്ലാം വളരെ അകലെ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സാരസ്വതീക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് വീട്ടിലെ ഇല്ലായ്മകളെ ഒരു കള്ളക്കടത്തു സാധനംപോലെ നിങ്ങൾ കടത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നു. സാധാരണക്കാരന്മാരിൽനിന്ന് ഉയർത്തി നിങ്ങളെ സംസ്കാരസ്ഥാനമാക്കാനൊരു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസവിചക്ഷണനോടു നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന കടുത്ത കൃത്യമന്യമാണ്. നിങ്ങളോടൊപ്പം ജനിച്ചവരിൽ ഒരു നല്ലപേര് അക്ഷരാഭ്യാസംപോലും ലഭിക്കാതെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളോടൊപ്പം പ്രൈമറി വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങിയ നൂറുപേരിൽ കഴിച്ച് നിങ്ങളൊരാൾ മാത്രമാണ് കോളേജിലെത്തിച്ചേർത്തിരിക്കുന്നതെന്നും സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ. വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും നിങ്ങളിൽനിന്നും കൂട്ടുപിരിഞ്ഞും എവിടെയൊക്കെയോ മുങ്ങിപ്പോയ ചെറുപ്പക്കാരിലൊരാൾ ഒരിക്കലൊരു സൂക്ഷ്മന്റെ കഥ കളിലൊ മറ്റൊ ഉയിർത്തെഴുന്നേറ്റുവെന്നും വരാം. വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തകരും മാതാപിതാക്കളും പറയുന്നു: അഴുക്കുചാലുകളിലേക്കു പോയവർ പോകട്ടെ. നിങ്ങൾ അവസരത്തിനൊത്തുയരുക. ഒരു എടുപ്പുകുതിരയുടെ സജീവതയോടെ ബസ്സിലും കാൽനടയിലും നിങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്ന നീണ്ട യാത്രകൾ, അറവുകാരന്റെ നിസ്സംഗതയോടെ നിങ്ങൾക്കുമേൽ നടത്തപ്പെടുന്ന വ്യാകരണക്ലാസുകൾ, ഇതൊന്നവസാനിക്കുകയില്ലേ എന്നു ഭയപ്പെട്ടുപോകുന്ന നീണ്ട അപരാഹ്നങ്ങൾ, ഓർമ്മശക്തി വളരെ കുറവായ നിങ്ങളെ പിഡിപ്പിക്കുവാനായി അടുപ്പിച്ചടുപ്പിച്ചെത്തുന്ന പരീക്ഷകൾ, നിങ്ങളെ തെല്ലൊ അനുകൂലിക്കുന്ന! 'കോളേജ് ജീവിതം എത്ര സന്തോഷപ്രദം' എന്നു വിസ്മയിക്കുന്ന മനുഷ്യരിലേയ്ക്കും നിങ്ങൾ അസൂയപ്പെടുന്നു. ഞങ്ങളുടെ കാര്യം പറയാം, പരീക്ഷാഹാളിലും ഇന്റർവ്യൂ മുറികളിലും, ഗുമസ്തമേ ശക്ത പുറകിലും ഞങ്ങളുടെ മുഖങ്ങളിലെ ആത്മവിശ്വാസക്കുറവും, അപകർഷബോധവും നിരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുള്ള വിദ്യാഭ്യാസക്കമ്മീഷനുകൾ, പറയരുതല്ലോ ഗാസിയുടെ കാരുണ്യം അനുസ്മരിപ്പിക്കുവാനും ഞങ്ങളെ First Generation of Educated എന്നു വിളിച്ചുപോകുന്നു. അവിടങ്ങളിലേക്കൊക്കെ ധാരാളമായി പ്രവഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നു പറയപ്പെടുന്ന ദുബായ് പണമോ അല്ലസ്സലും വിദ്യാഭ്യാസ പരിഷ്കാരങ്ങളൊ കാര്യങ്ങളിൽ പറയത്തക്ക മാറ്റമൊന്നും വരുത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അടിയുടെ പുറത്തെ പൊള്ളൽപ്പാടുകൾ പോലെ ഏതു തിരക്കിലും തിരിച്ചറിയാനാവാത്ത ഈ ഗ്രാമീണമായ സംഭ്രമം നിങ്ങളിൽ കുറച്ചുപേരെങ്കിലും ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ടാവുമെന്ന് ഞാൻ കരുതുന്നു. പുറംജീവിതമെന്ന അറവുയരുന്നതിലേക്കുള്ള കണ്വൈയർ ആയി വർത്തിക്കുന്നതുകൊണ്ട് നിങ്ങളുടെ വിദ്യാലയത്തിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മകൾ ക്രമേണ തിക്തമായിത്തീരാൻ തുടങ്ങുന്നു. നാമമാത്രമായ നിങ്ങളുടെ കോളേജ് സ്വപ്നങ്ങൾപോലും ഈ വാഹകസജ്ജീകരണത്തിലെ താല്പാലികമായ സഞ്ചാരസുഖമായിരുന്നില്ലെന്നു നിങ്ങൾ വേദനിക്കാൻ തുടങ്ങുകയായി. വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞിറങ്ങുമ്പോൾ കടുത്ത ആദർശവാദിയായ നിങ്ങൾ നിസ്സംഗരായ ഒരു കൂട്ടം ആളുകളോടും അനാവശ്യമായി ഒച്ചവെക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു; "എന്തൊക്കെയായിരുന്നു നിങ്ങൾ? സെയന്റ് സ്റ്റീഫൻസിൽനിന്നും പഠിച്ചിറങ്ങുന്ന നാളത്തെ ഭരണകർത്താക്കൾക്ക് കുറെക്കൂടി ഭരണിയരെ സൃഷ്ടിക്കാൻ മുതിർന്ന കുട്ടികൾ ഉറങ്ങുന്നതും കാത്തുകിടക്കുകയോ?"

ശരിയാണ്. നിങ്ങൾക്കുമുമ്പേ കോളേജ് കന്നിറങ്ങിപ്പോയവർ ചെയ്യുന്നതും ഫലത്തിലിതൊക്കെത്തന്നെയാണ്. നിങ്ങൾ സ്വയം നല്ലേണ്ട ആദ്യത്തെ താക്കീത്. ജീവിതവും ജീവനസന്ധാരണവും തമ്മിലുള്ള അന്തരം എന്തെന്നുപോലുമറിയാതെ ജീവിക്കേണ്ടവരാണ് ഞങ്ങളിൽ ഏറിയപങ്കും. ജീവിതത്തിനും പ്രത്യേകിച്ചൊരു സ്വതന്ത്രമാനം നൽകുന്ന അപൂർവ്വം ചിലരാകട്ടെ, കാര്യങ്ങൾ തങ്ങൾക്കുപോലും വളരെ ശോചനീയമാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു. ചെയ്തതിരിക്കേണ്ടതായ ജോലി, ദൂരം, നിസ്സംഗമായ ചുറ്റുപാടുകൾ, നീണ്ടുകിടക്കുന്ന ജീവിതം, നിസ്സാരസുഖങ്ങളുടെ വിളി. കടുത്ത യുക്തിയുക്തതയോടും നിതിബോധത്തോടും ശപിക്കപ്പെട്ട ഇവർ ഏതെങ്കിലുമൊക്കെ വിധത്തിൽ സ്വയം മുറിവേല്പിച്ചു കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നു. വെറും വൈകാരികവും വ്യക്തിപരവുമായ കലാപങ്ങൾകൊണ്ട് പെട്ടെന്ന് കാലിടറിപ്പോകുന്നു. ഞങ്ങളുടെ എല്ലാവരുടേയും ജീവിതങ്ങളെ ഏതെങ്കിലും ഘട്ടത്തിലോ ഏതെങ്കിലും അളവിലോ ഒരു ഗുമസ്തന്റെ ആത്മാവും ആവേശിച്ചിരിക്കുന്നു. യുവജനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ ശോചനീയമായ സത്യത്തിൽനിന്നു നമുക്കു തുടങ്ങുക. നാം യുവജന കമ്പനത്തെക്കുറിച്ച് പ്രസംഗിക്കാറുണ്ടെങ്കിൽ അതും ഈ രാജ്യത്തെ യുവാക്കളെക്കുറിച്ച് വില്ലല്ലോ. വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുശേഷം ഇന്ത്യൻ യുവാവിന്റെ ആദ്യത്തെ കുതിപ്പ് നിസ്സംഗതയെന്ന ദേശീയസ്വഭാവത്തിൽ അലിഞ്ഞുപോകുന്നുണ്ട്. അങ്ങിനെ പതിനഞ്ചോ പതിനേഴോ വർഷം നമുക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം നൽകിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ തങ്ങളേറ്റടുത്ത കടമ. ഈ രാജ്യത്തിലെ 70% ജനങ്ങളുടെ മൃഗത്വമായ ജീവിതത്തിൽ നിന്നും അവരുടെ സംസ്കാരത്തിൽ നിന്നും നമ്മെ മാറ്റിപ്പാർപ്പിക്കുക എന്ന കടമ നിർവ്വഹിച്ച ആശ്വാസത്തോടെ ദീർഘശ്വാസം വിടുന്നു. ജനങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്ന വിശപ്പിന്റെയും അജ്ഞതയുടേയും അവമതിക്കുടേയും വെടിമരുന്നുപുരയിൽ നിന്നും സുരക്ഷിത ദൂരത്തിലാണ് നമ്മുടെ ശാസ്ത്രീയചിന്തയുടെ അഗ്നി എപ്പോഴും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നും അവർ ഉറപ്പുവരുത്തിയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ജീവിതരീതികളാകട്ടെ, ജനങ്ങളുമായുള്ള ആശയവിനിമയത്തിനും നമ്മെ അനർഹരാക്കിയുമാറിയിരിക്കുന്നു. എന്തെല്ലാം സാധ്യതകളാണ് നമുക്കു മുന്നിലുള്ളത് സെൻട്രൽ സെക്രട്ടറിയേറ്റിലൊ അഹമ്മദാബാദിലെ പാണ്ടികശാലകളിലൊ ടൈപ്പിസ്റ്റി മുന്നേറ്റുന്നതോടൊപ്പംതന്നെ, പെട്ടെന്നൊരു ദിവസം ഞാനൊരൊരു അന്യനാണല്ലോ എന്ന ആഹ്ലാദകരമായ അപരോക്ഷജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുന്ന അധുനാതന കഥാകൃത്താകാം; കാമിച്ച പെൺകുട്ടിയെ ഭഗവൽ സന്നിധിയിൽ മാലയിടുന്ന നവ വരനാകാം; ഗ്രാമീണ ദാരിദ്ര്യത്തെ ചിത്രീകരിക്കുന്ന 'ഷോട്ട്' കളുടെ ഊർജ്ജസ്വലതയേയും കലാരത്നകതയേയും കുറിച്ചും ചർച്ചചെയ്യുന്ന ന്യൂവേവ് സിനിമയുടെ ഭാവുകനാവാം; എന്തിന്, അപകടകരമല്ലാത്ത അർദ്ധവിപ്ലവങ്ങൾപോലും അവർ അനുഭവിച്ചുതരും, ഇടക്കൊക്കെയൊന്നു പരിഹസിക്കുമെങ്കിൽ കൂടി. (ഗുരുവായൂരപ്പന്റെ ഭക്തന്മാർ യുക്തിവാദികൾക്കായി വാക്ചാർത്തോ 'ഉച്ചപ്പുഴ' യോ കഴിച്ചതായുള്ള വാർത്തയും, എൻ.ജി.ഒ. അദ്ധ്യാപകസമരം പരാജയപ്പെട്ടതല്ലെന്നും ഈ പിൻമാറ്റം മറ്റൊരു സമരം തന്നെ' മാത്രമാണെന്നും ഉള്ള ദേശാഭിമാനി വാരികയുടെ വിശദീകരണവും ഇതാ ഇപ്പോൾ വായിച്ചുതേയേണ്ട!) നിത്യവെള്ളയും തിരഞ്ഞെടുപ്പുഫലങ്ങളും, സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളും ആലോചനകളുമായി, കാലമങ്ങിനെപോകുന്നു. പട്ടണിമരണങ്ങളും, അടിച്ചമർത്തപ്പെടുന്ന അന്തർജ്ജാതമായ കലാപങ്ങളും, നാൾതോറും പെരുങ്കിരുന്ന ആത്മഹത്യകളും, അവയുടെ പിന്നിലെ മാനുഷികാവസ്ഥയുടെ അഴുക്കിലിറങ്ങിച്ചുള്ള ഓർമ്മപോലും ജനിപ്പിക്കാതെ വെറും പത്രവാർത്തകളായി വിസ്മരിക്കപ്പെടുന്നു. ഒടുവിൽ, എല്ലാം പൊയ്ക്കിടയിലേക്ക് ആറ്റിന്റെ ലാലുകുവിയലിലെ വിവേകിയുടേതുപോലെയുള്ള, 'പാത്രത്തിനൊപ്പം ആകൃതി മാറുന്നതും നിറമോ ഗന്ധമോ സ്വാദോ ഇല്ലാത്തതുമായ വിശുദ്ധിയാകുന്ന ഞാൻ' എന്ന തിരിച്ചറിവു മാത്രം ബാക്കി.

Conformism എന്ന മഹാപാപം അങ്ങിനെ മധ്യവർഗ്ഗക്കാരന്റെ സുരക്ഷിതമായ മതമായിരിക്കുന്നു. ഏതു ദൃഷ്ടിസാഹചര്യത്തിലാണോ ഒരു കുട്ടി പട്ടണി കിടക്കാനിടയാകുന്നത് അതേ സാഹചര്യം തന്നെയാണ് നമ്മുടെ വ്യക്തിജീവിതത്തിൽ ഇഷ്ടപ്പെടാത്ത ഒരു ഉദ്യോഗമായോ ഏകാകിയായോ തകർന്ന സദാചാരമായോ, അസംതൃപ്തമായ ലൈംഗികതയായോ, ഞെമ്പുരോഗമായോ, സർവ്വോപരി സ്വന്തം അല്പത്വമായോ പ്രതിഫലിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ നാം വിസമ്മതിക്കുന്നു. വിശക്കുന്നവർ വിശപ്പിൽനിന്നുള്ള മോചനത്തിനായി നടത്തുന്ന സമരത്തിന്റെ ഭാഗമായിത്തീരുന്നോഴെ നമ്മുടെ ആത്മീയവ്യവസ്ഥകളിൽനിന്നുള്ള മോചനവും സാക്ഷാത്ക്കരിക്കപ്പെടുന്നതുളള എന്നും മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞിട്ടും ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള മാധ്യമത്തിനായി നാം തപ്പിത്തടയുന്നു. ഒരു സമൂലപരിവർത്തനത്തിനുവേണ്ട ദൂരതങ്ങളും പിഡിതരും, ജ്ഞാനികളും, ഇവിടെ ധാരാളം. പക്ഷേ, പരസ്പരം സംവദിക്കാനുള്ള ഭാഷമാത്രം ആരോ നമ്മിൽനിന്നും ചോർത്തിയെടുത്തിരിക്കുന്നു. പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ ജനങ്ങളുടെ ഭാഷയിൽ പരാവർത്തനം ചെയ്തുകൊടുക്കാൻ കഴിയാതെ പോയതിനാൽ അവരുടെ വിമോചനത്തിനായി സ്വയം സമർപ്പിച്ച അഭ്യസ്തവിദ്യനായ വിപ്ലവകാരിയെ കരുതിക്കായി പിടിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടി വന്ന ഗതികേടുപോലും ഇവിടത്തെ ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായി! ഇന്നത്തെ വികലധർമ്മങ്ങളുടെ അനുസാരമായി പ്രവർത്തിക്കാനാഗ്രഹിക്കാത്ത ഏതൊരാളും—കലാകാരനോ രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകനോ ആരായാലും—പ്രാഥമികമായും ചെയ്യേണ്ടത് ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം മൂലം അയാൾക്കു നഷ്ടപ്പെട്ട സംഭാഷണശക്തി തിരിച്ചെടുക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിൽ മുഴുകുകയാണ്. സ്വന്തം ദിനതകളെ ജന്മാവകാശമായിക്കരുതി ദിനങ്ങൾ കഴിക്കുന്ന മനുഷ്യനിൽനിന്നും നാം പുലർത്തുന്ന ദൂരം നമ്മുടെ പൗരജ്ഞത്തെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ട് ദിനപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ ആത്മാഭിമാനവും അവകാശബോധവും ക്രമമായി വേദനിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു നിമിഷത്തിലേക്കു മറ്റൊരാൾ ആരവങ്ങളെയും വെല്ലുന്ന വിധത്തിൽ 'നിതിനീതി' എന്നലറാൻ അതിനു കഴിയും. മതസംഘടനകളും, ഭരണകൂടവും, രാഷ്ട്രീയവിശ്വാസഘാതകരും അസ്തുവിരുദ്ധമായിരിക്കുന്നതും അത്തരമൊരു സാമൂഹ്യബോധത്തെയാണ്. അതിഭൗതികചിന്താരീതികളിൽ മുഴുകിക്കഴിയുന്ന ബുദ്ധിജീവിയിലും മനുഷ്യബുദ്ധിയായ പട്ടാളക്കാരനിലും, കൃഷിക്കാരനിലും അസ്തുപ്രജ്ഞമായിരിക്കുന്ന ഈ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ എന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ, സംവേദനക്ഷമമാകാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഈ ലിനമായ സംവേദനക്ഷമതയെ ഉണർത്താനായി നമുക്കും അത്യുച്ചത്തിൽ പാടുകയോ പ്രസംഗിക്കുകയോ നമ്മുടെ ലോകങ്ങളെ വേർതിരിക്കുന്ന കടുത്ത കരിങ്കൽ ചുമരുകളിൽ തലയിട്ടിടിക്കുകയോ, ചോരവിഴുകുകയോ ചെയ്യേണ്ടതായി വരും. അനുപചാരികമായ ഒരു സ്വയം വിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി മാത്രമെ ആശയവിനിമയത്തിനുള്ള നമ്മുടെ കഴിവ് വീണ്ടെടുക്കാനാവൂ. ബുർഷ്യാ വിദ്യാഭ്യാസവിദഗ്ദ്ധൻ വിദ്യാലയത്തിനെ ഒരു മിനിയേച്ചർ സമൂഹമായി കാണുമ്പോൾ, വർദ്ധമാനമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വർഗ്ഗസംഘർഷങ്ങളെ അർത്ഥപൂർണ്ണമായി പഠിക്കാനാകാവിടം സമൂഹത്തിനെ ഒരു വലിയ വിദ്യാലയമായി കണക്കാക്കുകയാണ് നാം വേണ്ടത്. വർത്തമാനകാല ജീവിതത്തിന്റെ ഉപരിതലത്തിനെ പൊതിയുന്ന അസത്യങ്ങളെ ദേടിച്ച് അതിന്റെ അന്തർധാരകളെ മനസ്സിലാക്കി പഠിക്കാനാകുന്ന വിപ്ലവാത്മകമായ ഒരു പുതിയ സെൻസിബിലിറ്റി നമ്മുടെ ഉള്ളിൽ തന്നെ വളർത്താനും അതിനെ കൊടുങ്കാറ്റുപോലെ ജനജീവിതത്തിലേക്കും പടർത്താനും നമുക്കു കഴിയണം.

'തീക്ഷ്ണമായ ജീവിക്കലി'ന് സ്വയം സമർപ്പിച്ച ഒരാൾക്കു മാത്രമെ ഈ ദുഷ്കരവും അനാകർഷകം പോലുമായ കർത്തവ്യത്തിൽ മുഴുകാനാവൂ. He who gives life shall save it എന്ന് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധനാകുന്ന ഒരാൾക്കുമാത്രം. നമ്മുടെ സാംസ്കാരികപ്രവർത്തനങ്ങളെല്ലാം തന്നെ സംഭാഷണം നടത്താനുള്ള ആത്മാർത്ഥമായ ശ്രമങ്ങളിൽ നിന്നുരുത്തിയിരുന്നതാവണം. കവിക്ക് സ്വന്തം സ്വകാര്യ സൃഷ്ടികളോടുള്ളതൊ, മനുഷ്യരൂപം പോയിട്ട് അല്പം മനുഷ്യത്വമെങ്കിലും കോരിയിടാനാവാത്ത താന്ത്രിക്ക് പെയിന്റർക്ക് തന്റെ ക്യാൻവാസിനോടുള്ളതോ ആയ അഭൗമമായ കമ്മിറ്റുമെന്റീനോടും ഈ സമർപ്പണബോധത്തെ ഇലനംചെയ്യുകയാ. നമ്മുടെ സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജനജീവിതത്തിൽ ഒരു നേരിയ ചലനംപോലും ഉളവാക്കുവാൻ അപര്യാപ്തമാകുന്നുവെങ്കിൽ, സാംസ്കാരികമായ പ്രതിസന്ധിഘട്ടങ്ങളിൽ മനുഷ്യനേർപ്പെടുന്ന സംഘർഷാവസ്ഥകളിൽനിന്നുള്ള ഏറിയാൽ 'വിപ്ലവാത്മക'മായ ഒളിച്ചോട്ടം തന്നെയൊന്നും അതും. നാം നേടുന്ന പുതിയ സ്വാതന്ത്ര്യബോധം പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിനും കാലദേശാനുസൃതമായ വികാസം അനുഭവിക്കാതെ അതിനെ മാനസികമായ നിർബ്ബന്ധബുദ്ധിയിൽ തളച്ചിടുകയല്ല, മറിച്ച് കൂടുതൽ കൂടുതൽ മനുഷ്യജീവിതവുമായി അടുത്തുവരുന്ന എന്നതിനാൽ മനസ്സിലെ കൂടുതൽ സംവേദനക്ഷമമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഈ മാനസികമായ തീക്ഷ്ണ മനുഷ്യചേതനകളുടെ താളവട്ടത്തെ നിഷേധിക്കുകയോ അതിനടിമയായി വർത്തിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. (ചോദനകളിൽനിന്നും പൂർണ്ണമായി മോചിക്കപ്പെടുന്നവ അമാനുഷികത്വമായി പരിണമിച്ചേക്കാം. അമാനുഷികത്വം ചിലപ്പോൾ ആവേശകരമായി തീർന്നേക്കാമെങ്കിലും പ്രതിലോമകാരികളുടെ കയ്യിൽ ഏറ്റവും എളുപ്പം അപചയം സംഭവിക്കുന്നത് അതിനായിരിക്കുമെന്നും നാം കണ്ടറിഞ്ഞതാണല്ലോ).

പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നാദിയായി, ചരിത്രം നമ്മെ കൊണ്ടെത്തിച്ചിരിക്കുന്ന അവസ്ഥയിൽനിന്നുകൊണ്ട്, 'ഞാനാരാണ്' എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം കണ്ടുപിടിക്കുകയാണ്. ഇതുംപര്യന്തമുള്ള സ്വന്തം ജീവിതകഥയെ സ്വരൂപിക്കുകയും, ചരിത്ര-പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ അതിനെ വിശകലനം ചെയ്യുകയുമാണ് നമ്മുടെ കർത്തവ്യം. പുതിയതായി സമ്പാദിച്ച ഈ സ്ഥലകാലബോധത്താൽ, നമുക്കു ചുറ്റും ജീവത്തായതെന്നു നാം മുൻപു കരുതിയിരുന്ന പല പ്രസ്ഥാനങ്ങളും വ്യക്തികളും ജനജീവിതത്തെ ആവേശിച്ചിരിക്കുന്ന ചാവുകളാണെന്ന് നമുക്കു തള്ളിക്കളയേണ്ടതായും വരും. Perhaps truth is a woman —എന്ന് നീൽഷേ പറയുന്നതും വാസ്തവീകതയുടെ പ്രച്ഛന്നസ്വഭാവത്തെ കുറിച്ചാണ്. നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യബോധം വളരുന്നതോടൊപ്പം, നമുക്കു ചുറ്റും ഇത്തരം ചാവുകളുടെ ഒരു പടയണിതന്നെ കണ്ടു നാം അമ്പരക്കും; organs of speech-നെക്കുറിച്ച് വിദ്യാർത്ഥികളെ പഠിപ്പിച്ചതിനുശേഷം, സത്യം പറയാനപയോഗിക്കേണ്ട. അവയവത്തെ കാലുകൊണ്ട് ഉപയോഗിക്കുന്ന പണ്ഡിതരും, ഈ കാലം പിഴച്ച കാലത്തും കോപ്പുണ്ണിയമ്മാവന്റെ ക്ഷൗരക്കത്തി വീണ്ടെടുക്കാനാവാത്തതിൽ അവസാരം കൊള്ളുന്ന കഥാകൃത്തും, വിദ്യാർത്ഥിസുഹൃത്ത് രാജന്ദ്രേതടക്കം എത്രയോ അപമൃതിക്കേസുകളിൽ നീതി നടത്തിത്തരാം എന്നും പൊള്ളവാക്കു പറയുന്ന മജിസ്ട്രേട്ടും, സംഘടിതമേഖലകളിൽ എത്രയും എളുപ്പമാവിടം വിലപേശൽ സമരങ്ങൾ നടത്തി തൊഴിലാളികളുടെ മനസ്സിൽ വൈറ്റ്കോളർ മനോഭാവം കുത്തിവെച്ച്, അവനെ നിരായുധനാക്കിയ തറവാടിക്കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനും പുരോഗാമിത്വത്തിന്റെയും, മാനുഷികത്വത്തിന്റേയും. പ്രച്ഛന്നവേഷങ്ങൾ ധരിച്ച് ശരിയായ കമ്മ്യൂണിക്കേഷനെ അസാധ്യമാക്കുന്ന പ്രേതാത്മാക്കളായിരുന്നു എന്നും നാം മനസ്സിലാക്കും.

നമ്മുടെ പഠനങ്ങളിൽ ജനജീവിതവും ജനങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥ ആവശ്യങ്ങളുമായിരിക്കണം ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ പ്രമാണ സൂചനകൾ. സ്വാതന്ത്ര്യസമ്പാദനത്തിന്റെ പ്രക്രിയയിൽ നമ്മെ സഹായിക്കുന്ന, നാം എക്കാലത്തും നന്ദിപൂർവ്വം സ്മരിക്കേണ്ടതായ, വ്യക്തികളും പ്രസ്ഥാനങ്ങളും പുസ്തകങ്ങളുമുണ്ടാകാം. പക്ഷേ, ജനകീയസത്യത്തെ സാക്ഷാത്ക്കരിക്കുവാൻ ഇവ നമുക്കും സഹായകമല്ലാതാകുന്നിടത്തുവെച്ച് വേർപാടിന്റെ യാതൊരു വികൃതഗോളങ്ങളുമന്വേദനാവേദനോടും യാത്ര പറയേണ്ടിവരും. ജനങ്ങളിൽനിന്നു അകന്നു നിൽക്കുമ്പോൾ നമുക്കും കിട്ടുന്നത് ഉത്തരങ്ങളല്ല, മറിച്ച് മിഥ്യാധാരണകളാണ്. വസ്തുതകളെക്കുറിച്ചുള്ള നമ്മുടെ ദർശനങ്ങൾ കാവ്യസുന്ദരമായിരിക്കേത്തന്നെ വസ്തുതകളുടെ യഥാർത്ഥ സന്ദർഭങ്ങൾ വികൃതമായിത്തന്നെ തുടരുന്നു. നിർഭാഗ്യവശാൽ നാം ഈ വികൃതസന്ദർഭങ്ങളിൽ നിന്നാണല്ലോ ജോലി തുടങ്ങേണ്ടത്. നാം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സ്വർഗ്ഗത്തിലല്ല, മറിച്ച് സിനിമാസംസ്കാരവും, പരസ്യഹോർഡിങ്ങുകളും, മതത്തിന്റെ അതിസങ്കീർണ്ണമായ സ്വാധീനവും, ഷബ്ദമായ ബുദ്ധിജീവിതവും, ഭരണകൂടത്തിന്റെ ക്രൂരമായ മസിൾപവറും ചുഴ്ന്നുലോകത്തിലാണ് ജീവിക്കുന്നതെന്നും അതുലഭ്യമായ ജനശക്തിക്കു മാത്രമെ ഇവയെ നേരിട്ടു തോൽപ്പിക്കാനാവൂ എന്നും ഉള്ള യഥാർത്ഥ്യത്തിലേക്കു നാം ഉണരുകതന്നെ വേണം. അതിനാൽ കല്ലെറിയുന്നതിനും കഴുത്തുവെട്ടുന്നതിനും മുമ്പായി നാം വേണ്ടത്, ഒരു സമൂഹപരിക്രമണത്തിനെക്കുറിച്ച് നാം സൂക്ഷിക്കുന്ന വികലധാരണകളെയും, സ്വന്തം കൃത്രിമത്വങ്ങളെയും ഏറ്റവും മുൻപുയേറിയ കല്ലുകളാൽ സ്വയം ആഞ്ഞാഞ്ഞെറിയുകയാണ്. നാളെ ജനിക്കാനിരിക്കുന്നവന്റെ നക്ഷത്രം നിങ്ങളുടെ മനസ്സിന്റെ ആകാശത്തിലും വ്യക്തമായി തെളിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു എന്നും ഉറപ്പുയതിനുശേഷം മാത്രം കണ്ണിനിലും രക്തത്തിലും രൂക്ഷിതമായ ഒരു യാത്ര ആരംഭിക്കുക.

ഒരു കത്തിനു താങ്ങാവുന്നതിലുമധികം നിഷേധങ്ങൾ അതിൽ നിറച്ചു കഴിഞ്ഞ ഈ പൂർവ്വവിദ്യാർത്ഥി എന്താശംസിക്കട്ടെ? ഇത്രമാത്രം: നിങ്ങൾ കോളേജിൽനിന്നും പുറത്തു കടക്കുമ്പോഴേക്കും, തന്നോടു തന്നെയുള്ള ഈ ക്രൂരമായ സമരമെങ്കിലും പൂർത്തിയാക്കട്ടെ. തെറ്റി, ആമരണം നിണ്ടുനില്ക്കുന്ന ഈ സമരത്തിനും ഒരു സ്വഭാവമെങ്കിലും കൈവരുട്ടെ എന്നും ഈയാൾ ഏറ്റവും ഉഷ്ണമായ സ്നേഹത്തോടെ ആശംസിക്കുന്നു.

21 വൈദ്യവിദ്യാഭ്യാസം

— ടി. പി. നാസർ

(കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജ്)

രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ആസൂത്രണപരിപാടികൾക്ക് സേവനം നൽകാൻ പ്രാപ്തമാകത്തക്കവിധം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ കഴിവുകളെ സമാഹരിക്കുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ് ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസനയങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യമെങ്കിൽ അവിടെ ഇന്ത്യ പരാജയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഒരു വൈദ്യവിദ്യാർത്ഥി എന്ന നിലയിൽ ഇന്ത്യയിലെ വൈദ്യശാസ്ത്രപഠനത്തെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ ഇതു കൂടുതൽ വ്യക്തമാകുന്നു. ഗവൺമെന്റുമായിട്ടുള്ളതെന്ന സങ്കല്പം സമാഹരിക്കുന്നതും മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ ഇന്ന് ഇന്ത്യയിലുണ്ട്. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വങ്ങൾ പോലും ബലികഴിക്കപ്പെട്ടാണ് ഇവിടെ പഠനവും പരിശീലനവും നടക്കുന്നത്. ഇത്തരം സമാഹരണങ്ങൾ ബുദ്ധിപരമായി വികാസം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളവരെ സൗകര്യപൂർവ്വം മാറ്റിനിർത്തുകയും സമ്പന്നവർഗ്ഗത്തിന്റെ കത്തകയായി മാറുകയും ചെയ്യുന്നു.

മറ്റെല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ വിഭാഗങ്ങളിലെയും പോലെ വൈദ്യശാസ്ത്രപഠനംഗത്തും, സിലബസ്സിന്റെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമല്ല, വർഷങ്ങളായി നിലവിലുള്ള അധ്യയനരീതികളിലും പാഠപുസ്തകങ്ങളിലും പരിക്ഷാസമ്പ്രദായത്തിലും യാതൊരു പരിവർത്തനവും കാണുന്നില്ല. അതിനൊരു ശ്രമവും നടക്കുന്നുമില്ല. പകരം നഗ്നപാദദീപ്തികൾ നോക്കി സങ്കരകോഴികളും സൃഷ്ടിച്ചു. ഉള്ളതിനെ വളരാനുവദിക്കാതിരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഇന്നത്തെ പഠനം ഒട്ടും സമഗ്രമല്ല. ഇത്ര ദീർഘിച്ച കാലയളവിലും കുറഞ്ഞ പ്രായോഗികപരിശീലനമേ ലഭിക്കുന്നു. പകരം തിയറി പഠനത്തിനാകട്ടെ അനാവശ്യമായി സമയം ചെലവഴിക്കുന്നു. പരിക്ഷകളിലെ മാർക്കും ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ കഴിവിന്റെ അഥവാ വിജ്ഞാനത്തിന്റെ മാനദണ്ഡമായി കണക്കാക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ഈ രംഗത്തും ബാലിശമായി നിലനില്ക്കുന്നു. ഇവിടെ വിദ്യാർത്ഥിയുടെ കഴിവിനേക്കാളേറെ പരിക്ഷകനെയാണ് വിജയം ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. വൈദ്യശാസ്ത്രപഠനത്തിന് കീഴിലുള്ള ഡിപ്ലോമന്റുകൾ ഒന്നും തന്നെ സ്വയംപര്യാപ്തമായിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടും സമകാലികമായ വൈദ്യശാസ്ത്രപുരോഗതി ഉൾക്കൊള്ളുവാനും അതിനെക്കുറിച്ച് സമൂഹത്തെ ബോധവാന്മാരാക്കുവാനുമുള്ള ഒരു പദ്ധതിയുടെ അഭാവവും വൈദ്യശാസ്ത്രപഠനത്തെ വളരെക്കാലം പിന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോയിരിക്കുന്നു.

22 കലാലയ വിദ്യാഭ്യാസത്തെപ്പറ്റി

— പി. കെ. അനിൽ

ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസവ്യവസ്ഥിതി ഏതെങ്കിലും ഒരു വിഭാഗം വിദ്യാർത്ഥികളെയെങ്കിലും സംതൃപ്തമാക്കുന്നുണ്ടോ? ഇല്ലെന്നായിരിക്കാം ഉത്തരം. സിലബസ് കൂട്ടലും കുറയ്ക്കലുമാണ് വിദ്യാഭ്യാസപരിഷ്കാരമെന്ന് ധരിച്ചുവശായ സർവ്വകലാശാലകളും ഗവർണ്മെന്റുകളുമാണ് നമുക്കുള്ളത്. അടുത്തകാലത്തായി സംസ്ഥാന ഗവർണ്മെന്റ് ഏറ്റെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഏറ്റവും വലിയ വിദ്യാഭ്യാസപരിഷ്കാരമാണ് 'ഗ്രൂപ്പ് സിസ്റ്റം'. അത് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് നന്മയോ തിന്മയോ ആണ് ചെയ്യുക എന്നു വിദ്യാഭ്യാസ വിദഗ്ദ്ധർ ചിന്തിച്ചില്ലെങ്കിൽ വിദ്യാർത്ഥികളെങ്കിലും ചിന്തിക്കേണ്ടിവരും. സർവ്വകലാശാലകളുടെ 'പരിഷ്കരണ'ങ്ങളെക്കുറിച്ച് എഴുതുകയാണെങ്കിൽ അതുതന്നെ ഒരു ബൃഹദ്ഗ്രന്ഥമെന്നു വരുകയുണ്ട്. പാഠപുസ്തകത്തിൽ വേഡ്സ്പർത്തിന്റെ കവിതയ്ക്കു പകരം കീറ്റ്സിന്റെ കവിത അടിച്ചുചേർത്തത് ഒരു വർഷത്തെ സുപ്രധാനനേട്ടമായെന്നു സർവ്വകലാശാലകളാണ് ഇന്നു നമുക്കുള്ളത്.

പഴയ ഗുരുക്കൾ സമ്പ്രദായം ഇന്നത്തേതിനേക്കാൾ ഉപയോഗപ്രദമായിരുന്നു. അക്ഷരാഭ്യാസത്തിനാപ്പം ജീവിതത്തിലെ മറ്റു പ്രവർത്തനങ്ങളും നായാട്ടും കൃഷി ചെയ്യലും ഭക്ഷണം പാകം ചെയ്യലും വിദ്യാർത്ഥി പരിശീലിച്ചിരുന്നു. കുറെ ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കുകൾ പെറുക്കിവെക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ ഒരാൾ വിദ്യാസമ്പന്നനായി എന്നു ധാരണ സാധാരണക്കാരിലും സാധാരണക്കാരല്ലാത്തവരിലും ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയുടെ ഫലമായി പടർന്നു പിടിച്ചിരിക്കുകയാണ്. പഠന സമയത്തിന്റെ നാലിൽ മൂന്നു ശതമാനവും ഭാഷാപഠനത്തിനായി ചെലവഴിക്കപ്പെടേണ്ടിവരുന്നതിനാൽ ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളുടെ പഠനത്തിനുവേണ്ട സമയം വിദ്യാർത്ഥിക്കു നഷ്ടപ്പെടുന്നു. (എന്നാൽ വിക്ടോറിയൻ ശൈലിയിലുള്ള ഇന്നത്തെ ഇംഗ്ലീഷ് ക്ലാസ്സുകൾ ആധുനിക ഭാഷയിൽ (Modern English) എഴുതപ്പെട്ട സമകാലിക ശാസ്ത്രലേഖനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ വിദ്യാർത്ഥിയെ ഒട്ടും സഹായിക്കുന്നില്ല) ഗണിതശാസ്ത്രമോ ഉൾജ്ജ്വലമായ രസതന്ത്രമോ ഒരു വിഷയമായി പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥിക്കും, പഠനം കഴിഞ്ഞും സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കിട്ടണമെങ്കിൽ അവന്റെ വിഷയത്തിൽ മുഴുവൻ മാർക്കും കിട്ടിയാലും ഭാഷയിൽ വിജയിച്ചിരിക്കണമെന്ന നിബന്ധനയുടെ പൊള്ളത്തരം ആലോചിക്കുക. ഇത്രയൊക്കെ പറഞ്ഞതിൽനിന്നും നാം പഴയ ഗുരുക്കൾ സമ്പ്രദായത്തിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു നടക്കണമെന്ന സൂചനയൊന്നുമില്ല.

ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം ഇങ്ങിനെ ചിന്തയുണർവ്വിൽ അധ്യാപകർക്കുള്ള പങ്ക് ഒട്ടും കുറവല്ല. "ഇത് പരിക്ഷക്ക് ചോദിക്കാൻ വഴിയില്ല, അതുകൊണ്ട് വിട്ടുകളയാം" എന്നു ശഠിക്കുന്ന അധ്യാപകൻ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വത്തിനും തന്നെ കോടാലിവെക്കുകയല്ലേ? പക്ഷേ, നിയമത്തിനുമുന്നിൽ പാവം അധ്യാപകൻ എന്തുചെയ്യും? നിശ്ചിതമണിക്കൂറുകൾക്കുള്ളിൽ ധാരാളം പഠിപ്പിക്കാൻ—തെറ്റില്ലേ, ഓതിക്കാട്ടാക്കാൻ—അയാൾ നിർബ്ബന്ധിതനാണ്. വിദ്യാർത്ഥികൾ പഠിക്കുന്നോ ഇല്ലയോ എന്നന്വേഷിക്കാൻ അയാൾ ബാധ്യസ്ഥനല്ല.

ഈ വ്യവസ്ഥിതിയുടെ മാറ്റത്തിനു വേണ്ടിയാണ് ഇന്നത്തെ വിദ്യാർത്ഥികൾ ദാഹിക്കുന്നത്—ശാസ്ത്രീയബോധവും പ്രായോഗികബുദ്ധിയുമുള്ള ആസൂത്രണത്തിനു വേണ്ടി. വിദ്യാഭ്യാസ കാലം 11+1+3-ൽനിന്ന്, 10+2+3 ആക്കിയതുകൊണ്ടോ ചോദ്യബാങ്കുകൾ കൊണ്ടോ Cancellation-ൽ നിന്നും Improvement- ആക്കിയതുകൊണ്ടോ വലിയ വിശേഷമൊന്നുമില്ല.

ഇന്നത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം ഒരു കൂട്ടം പുസ്തകപ്പുഴുക്കളെയും സ്വപ്നജീവികളെയും മാത്രമേ സൃഷ്ടിക്കുന്നുള്ളൂ. കുറെ വാചകങ്ങളും സമ വാക്യങ്ങളും തിരഞ്ഞെടുത്തുപോകുന്നതായി കാണാപാഠം പഠിപ്പിക്കുന്നതിനു പകരം ജീവിതത്തിനു പ്രയോജനകരമായ, ജീവിതത്തിൽ പ്രയോഗസാധ്യതയുള്ള വിവരങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കാൻ വിദ്യാലയങ്ങൾക്കു കഴിയണം. ഇന്ന് 'വിദ്യ'യാണെന്ന് ആരും പറയാത്ത കൃഷി, മത്സ്യബന്ധനം, കെട്ടിടനിർമ്മാണം (മരപ്പണി, കൽപ്പണി), സാങ്കേതിക ഉപകരണങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് ഇന്നത്തെ ക്ലാസ്സുകാർക്ക് തന്നെ അറിവിനെ അപേക്ഷിച്ച് എത്രയോ ഇരട്ടി മാനഷികവും മഹത്തും പ്രയോജനകരവുമാണ്. അശാസ്ത്രീയമായ പഠനവും പരിശീലനവും മൂലം പ്രകൃതിസമ്പത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗംപോലും ചൂഷണം ചെയ്യാൻ നമ്മുടെ നാട്ടിലെ അധ്യാപിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കു കഴിയുന്നില്ല. ഇതുകൊണ്ടുദേശിക്കുന്നത് 'കടലാസിൽ' കൃഷി ചെയ്യുകയും കാലി വളർത്തുകയും യന്ത്രസാമഗ്രികൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന (ഇന്നത്തെ എഞ്ചിനീയറന്മാരും കൃഷി സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരും പോലുള്ള) ഒരു തലമുറയെയല്ല, അധ്യാപിക്കാൻ മനസ്സുള്ള, വിവരമുള്ള, സൗകര്യമുള്ള സാമൂഹ്യബോധവും ലക്ഷ്യബോധവുമുള്ള ഒരു തലമുറയെയാണ്.

സ്കൂൾ ഫൈനൽ കഴിയുന്ന വിദ്യാർത്ഥി കോളേജിലെത്തുമ്പോൾ അവനും ലക്ഷ്യമൊന്നുമില്ല. ലക്ഷ്യമില്ലാത്ത കുറെ വർഷങ്ങൾ അവിടെ തള്ളുന്നു. ലക്ഷ്യമില്ലാത്ത പുറത്തിറങ്ങുന്നു. ഈ ലക്ഷ്യമില്ലാത്ത വിദ്യാഭ്യാസം തന്നെയാണ് വിദ്യാർത്ഥിയെ ലക്ഷ്യബോധമില്ലാത്തവനാക്കുന്നതും. പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം കഴിയുമ്പോഴേക്കും ഏതെങ്കിലും ഒരു ലക്ഷ്യം കാണാൻ വിദ്യാർത്ഥി കൾക്കു കഴിയണം. (സാധാരണ പറയപ്പെടുമ്പോലെ ഡോക്ടറോ എൻജിനീയറോ ശാസ്ത്രജ്ഞനോ IAS കാരനോ ആയിത്തീരുക എന്ന 'ഉന്നത' ലക്ഷ്യമല്ല ഇവിടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്).

ദൽഹിയിലെ വൈസ്രോയിക്ക് ഗുമസ്തന്മാരെ സൃഷ്ടിക്കാൻ ആരംഭിച്ച വിദ്യാഭ്യാസം ഇന്നും പുരോഗമിച്ച് പുരോഗമിച്ച് ബോംബയിലെ മാർവാഡിക്ക് ഗുമസ്തന്മാരെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന പരമ്പരയിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ കയ്യിൽ മുപ്പതുകൊല്ലം ആസ്വദിച്ചിട്ടും നാമിന്നും അടിമത്തത്തിന്റെ ഈ പടുകഴിയിൽ തന്നെ; മോചനമില്ലാതെ, മോചനത്തിനും ശ്രമിക്കാൻ കെൽപ്പില്ലാതെ.

ഈ വിദ്യാഭ്യാസവ്യവസ്ഥയെ ആകെ ഒന്നടിച്ചു വാർത്തില്ലെങ്കിൽ, പത്തുകൊല്ലത്തിനകം തൊഴിലില്ലായ്മ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യും എന്നും മറ്റുമുള്ള വാഗ്ദാനങ്ങൾ, ശബ്ദംകൊണ്ടു നിരന്തരം മലിനപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അന്തരീക്ഷത്തെ ഒന്നുകൂടി മലിനപ്പെടുത്താനേ ഉരുകുകയുള്ളൂ.

23 ധൈര്യബലിക സമാഹരണത്തിനോടു

— സി. പവിത്രൻ

പോളോഫ്രെയറിന്റെ ചിന്തകളെക്കുറിച്ച് ചർച്ച വിചിന്തനം നമുക്കു മാറ്റാവുന്ന ഒരവസ്ഥയായി സാമൂഹ്യയാഥാർത്ഥ്യത്തെ കാണാൻ നാം ശീലിക്കണം ഈ നിരീക്ഷണം നമുക്കു മോചനം നൽകുന്ന പ്രവർത്തനത്തിന്റെ പ്രേരകശക്തിയായി നിലും. നമ്മുടെ യാഥാർത്ഥ്യം ഒരു ആകസ്മികതയിൽ നിന്ന് ഉടലെടുത്തതല്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഈ യാഥാർത്ഥ്യം ഒരാകസ്മികതയാൽ തുടച്ചുനീക്കപ്പെടുകയില്ല. ജീവൽപ്രശ്നങ്ങളിലധിഷ്ഠിതമായ മോചനത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് രൂപം നൽകിയെന്ന് നമ്മുടെ ചരിത്രപരമായ കർത്തവ്യമാണ്.

അധ്യാപക-വിദ്യാർത്ഥി ബന്ധം സൂക്ഷ്മമായ അപഗ്രഥനത്തിനു വിധേയമാക്കണം. മനുഷ്യന്റെ വളർച്ചയെക്കുറിച്ചുള്ള യാത്രികമായ സങ്കല്പങ്ങളാണ് ഇന്നും ക്ലാസ് മുറികളെ ഭരിക്കുന്നതും ചലനമറ്റു ഒന്നായാണ് യാഥാർത്ഥ്യത്തെ അധ്യാപകൻ ക്ലാസ്സുകാരികളിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതും. അല്ലെങ്കിൽ വിദ്യാർത്ഥിക്ക് അന്യമായ, അവന്റെ ജീവിതാനുഭവങ്ങൾക്ക് അന്യമായ ഒരു വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് അയാൾ വാചാലമായി സംസാരിക്കുന്നു. തന്റെ വിവരണത്തിന്റെ ഉള്ളടക്കം വിദ്യാർത്ഥിയുടെമേൽ അടിച്ചേല്പിക്കുന്നു. ക്ലാസ്സുകാരികളിൽ വാക്കുകൾക്ക് അവയുടെ മുൻതലമായ സ്വഭാവം നഷ്ടപ്പെടുന്നു. പൊള്ളയായതും ഒറ്റപ്പെട്ടതും ആയ വാചാലതയായി വാക്കുകൾ പരിണമിക്കുന്നു.

ഈ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയുടെ പ്രകടമായ ഒരു സവിശേഷത പദസൗന്ദര്യപരത ആണ്, വാക്കുകളുടെ ചലനാത്മകശക്തിയല്ല. ആജ്ഞാശക്തിയുള്ള ഒരു മനുഷ്യൻ കനിഞ്ഞുനൽകുന്ന ഒന്നാണ് അറിവ് എന്നതാണ് ക്ലാസ്സുകാരികളെ അറിവിനെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പം. അങ്ങിനെ, വിവരിക്കപ്പെട്ടത് പകർത്തുകയും ഓർമ്മിക്കുകയും ആവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരുപകരണം മാത്രമാണ് വിദ്യാർത്ഥി. അന്വേഷണവും ഒരുമിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനവുമാണ് മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ മാനദണ്ഡം. എന്നാൽ, സംവാദം ക്ലാസ് മുറികളിൽ അസാധ്യമായ ഒന്നാണ് എന്ന തോന്നലാണ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുണ്ടാവുന്നത്. സംവാദത്തിനുള്ള വിദ്യാർത്ഥിയുടെ ഇച്ഛയെ കൊല്ലാൻ പോന്നതാണ് ക്ലാസ്സുകാരികളുടെ ഘടന. അറിവ് കൂട്ടായ അന്വേഷണത്തിലൂടെ നേടുന്നു എന്ന ധാരണയെ ക്ലാസ്സുകാരികളുടെ ജ്യോമിത്രി (geometry) തകർക്കുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പൂർണ്ണമായ അജ്ഞതയാണ് അധ്യാപകൻ തന്റെ നിലനില്പിന്റെ നീതികരണമായിക്കൊണ്ടുന്നത്. ക്ലാസ്സുകാരികളെക്കുറിച്ച് എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും തന്റേതാണ്.

ചുറ്റുപാടുകളോടു സമർത്ഥമായി പൊരുത്തപ്പെട്ടു കഴിയുന്ന യുവാവ്—നമ്മെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ആത്യന്തികലക്ഷ്യം ഇതാണ്. വിമർശനബുദ്ധിയല്ല, നിഷ്ഠിതത്വമാണ് ഈ രീതി വളർത്തുന്നത്. വിമർശനബുദ്ധി വിദ്യാർത്ഥിയെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം ഒരാപത്താണ് എന്ന് മേധാവിത്വം കരുതുന്നു. അറിവ് ലോകത്തെ മാറ്റാനുള്ളതല്ല, മറിച്ച് പകർത്താനും ഓർമ്മിക്കാനും വീണ്ടും ആവർത്തിക്കാനുമുള്ളതാണ്. അങ്ങിനെ അറിവിന്റെ ചലനാത്മകസ്വഭാവം മിക്കവാറും അജ്ഞമാവുന്നു. വിദ്യാർത്ഥി തന്റെമേൽ അടിച്ചേല്പിക്കപ്പെട്ട നിർവികാരത്വം ഏറ്റെടുത്ത് ചുറ്റുപാടുകളോടു പൊരുത്തപ്പെട്ടു കഴിയുന്നു.

പ്രപഞ്ചവും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തെറ്റായ ധാരണകളാണ് നമ്മെ ഈ പതനത്തിലെത്തിക്കുന്നത്. നമ്മൾ നിലനില്ക്കുന്ന അത്രതന്നെ. നമ്മുടെ വിദ്യാഭ്യാസരീതി ഈ കാഴ്ചപ്പാടിനുമേലാണ് പണിതിരിക്കുന്നത്. മനുഷ്യൻ ഒരു കാണിമാത്രമാണ്, ധർമ്മവല്ല. കാഴ്ചപ്പാടിൽ മനുഷ്യൻ ബോധമുള്ള ജീവിയല്ല; ബോധം പേറിനടക്കുന്ന ഒരാൾ മാത്രം—വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയവൻ ചുറ്റുപാടുകളുമായി പൊരുത്തപ്പെട്ടു കഴിയുന്ന എന്ന സങ്കല്പം. മനുഷ്യനെക്കുറിച്ചും ചുറ്റുപാടിനെക്കുറിച്ചുമുള്ള വികലമായ ധാരണകളുടെ സൃഷ്ടിയാണ് യുവാക്കളുടെ നിർവികാരത്വം. ഇതും സത്യത്തിൽ മേധാവിത്വത്തിന്റെ സുരക്ഷിതത്വമാണ്. ഇതിനു പാകത്തിലാണ് പാവപദ്ധതിയുടെ അസൂത്രണം.

എന്നാൽ കാലം മാറുകയാണ്. വിമർശനബുദ്ധിയോടെ ചുറ്റുപാടുകളെ വിലയിരുത്താൻ നാം ശീലിക്കുകയാണ്. കർമ്മാധിഷ്ഠിതമായ സംവാദത്തിലൂടെ മാത്രമാണ് മനുഷ്യജീവിതത്തിന് അർത്ഥം സിദ്ധിക്കുന്നത് എന്നും ഇന്നു നമുക്കറിയാം. സത്യത്തിൽ ഒരധ്യാപകനും വിദ്യാർത്ഥിക്കുമുണ്ടെങ്കിൽ ചിന്തിക്കാൻ സാധ്യമല്ല. തന്റെ ചിന്ത അവന്റെ മേൽ അടിച്ചേല്പിക്കാനും സാധ്യമല്ല. യഥാർത്ഥചിന്ത, അതായത് സാമൂഹ്യയാഥാർത്ഥ്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത, ഏകാന്തതയിലല്ല, സംവാദത്തിലാണ് നടക്കുന്നത്.

സംവാദത്തിന്റെ സംസ്കാരമാണ് നാം ലക്ഷ്യം വെക്കുന്നത് സംവാദത്തെ ഒരു മാനഷികപ്രതിഭാസമായി അപഗ്രഥിക്കുമ്പോൾ, സംവാദത്തിന്റെ സാരമെന്തെന്നും മനസ്സിലാക്കുന്നു—വാക്കാണ്. എന്നാൽ വാക്ക് സംവാദത്തെ സാധ്യമാക്കുന്ന വെറുമൊരുപകരണം മാത്രമല്ല. വാക്കിനകത്തും രണ്ടു മാനങ്ങൾ (dimensions) കാണാനാവും. ചിന്തയും പ്രവർത്തനവും, ഇതിലൊന്നിനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ മറ്റെന്നിനും നിലനില്പ് ഇല്ലാതാവുന്നു. അങ്ങിനെ ശരിയായ ഒരു വാക്ക് ഉച്ചരിക്കുകയെന്നുവെച്ചാൽ ലോകത്തെ മാറ്റലാണ്. ഒരു വാക്കിൽനിന്നും കർമ്മത്തിന്റെ മാനം ചോർത്തിക്കളഞ്ഞാൽ സ്വാഭാവികമായി ചിന്തക്കും ക്ഷീണം സംഭവിക്കും. വാക്ക് അലസമായ ശബ്ദമായി മാറുന്നു, ശൂന്യമായ വാക്കായി പരിണമിക്കുന്നു.

നിലവിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസരീതി യുവാക്കളിലുള്ള വിമർശനബുദ്ധിയും സർഗ്ഗാത്മകശക്തിയും നശിപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ നിരന്തരം നേരിട്ടുകൊണ്ടു മുന്നേറുക എന്നതാണ് ജീവൽ പ്രശ്നങ്ങളിലധിഷ്ഠിതമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ രീതി. ആദ്യത്തെ രീതി ബോധത്തെ കൊല്ലുന്നു, രണ്ടാമത്തേതാകട്ടെ ബോധത്തിന്റെ ഉദയമാണ് കുറിക്കുന്നത്.

അങ്ങിനെ തങ്ങളെയും സമൂഹത്തെയും നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ ബോധവാന്മാരവുന്നതോടെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും കൂടുതൽ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടേണ്ടിവരും. ഈ വെല്ലുവിളികളെ ഒരു പ്രത്യേക ചരിത്രപശ്ചാത്തലവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പഠിക്കാൻ അവർക്കു സാധിക്കും. കൂടുതൽ വെല്ലുവിളികൾ പുതിയ അറിവുകൾ തരുന്ന. അങ്ങിനെ സോഭ്യമായ ഒരു കർമ്മപദ്ധതിയിൽ തങ്ങളെല്ലാം പങ്കാളികളാണെന്ന ബോധം അവർക്കുണ്ടാവുന്നു.

നിലവിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസരീതി യുവാക്കളിലുള്ള വിമർശനബുദ്ധിയും സർഗ്ഗാത്മകശക്തിയും നശിപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ നിരന്തരം നേരിട്ടുകൊണ്ടു മുന്നേറുക എന്നതാണ് ജീവൽ പ്രശ്നങ്ങളിലധിഷ്ഠിതമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ രീതി. ആദ്യത്തെ രീതി ബോധത്തെ കൊല്ലുന്നു, രണ്ടാമത്തേതാകട്ടെ ബോധത്തിന്റെ ഉദയമാണ് കുറിക്കുന്നത്.

അങ്ങിനെ തങ്ങളെയും സമൂഹത്തെയും നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ ബോധവാന്മാരവുന്നതോടെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും കൂടുതൽ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടേണ്ടിവരും. ഈ വെല്ലുവിളികളെ ഒരു പ്രത്യേക ചരിത്രപശ്ചാത്തലവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പഠിക്കാൻ അവർക്കു സാധിക്കും. കൂടുതൽ വെല്ലുവിളികൾ പുതിയ അറിവുകൾ തരുന്ന. അങ്ങിനെ സോഭ്യമായ ഒരു കർമ്മപദ്ധതിയിൽ തങ്ങളെല്ലാം പങ്കാളികളാണെന്ന ബോധം അവർക്കുണ്ടാവുന്നു.

24 Communist International

Arise ye prisoners of starvation. Arise
 ye wretched of the earth:
 For justice thunders condemnation. A
 better world's in birth.
 No more traditions chains shall bind
 us.

Arise ye slaves no more in thrall.
 The earth shall rise on new foundations.
 We have been naught, we shall be all.

Chorus:

'Tis the final conflict.
 Let each stand in his place.
 The internationale shall be the human
 race.

We want no condescending saviours
 to rule us from their judgement hall.
 We workers ask not for their favours.
 Let us consult for all.
 To make the thief disgorge his booty,
 to free the spirit from its cell.
 We must ourselves decide our duty, we
 must decide and do it well.

(Repeat Chorus)

The law oppresses us and tricks us.
 The wage slave system drains our
 blood.
 The rich are free from obligations. The
 laws the poor delude.
 Too long we've languished in
 subjection.
 Equality has other laws. "No rights":
 says she, "without their duties,
 no claims on equals without cause"

(Repeat Chorus)

Behold them seated in their glory,
 the kings of mine and rail and soil.
 What have you read in all their story
 but how they plundered toil?
 Fruits of the workers' toil are buried in
 strongholds of the idle few
 In working for their restitution, the
 men will only claim their due.

(Repeat Chorus)

We toilers from all fields united,
 join hand in hand with all who work.
 The earth belongs to us, the workers.
 No room here for the shirk.
 How many on our flesh have fattened.
 But if the bloody birds of prey
 Shall vanish from the sky some
 morning.

The blessed sunlight will stay.

(Repeat Chorus)

25 പിൻകുറിപ്പ്

— അശോക്കുമാർ

ആറുവർഷക്കാലം വേണ്ടിവന്നു ഈ പുസ്തകം രൂപപ്പെടുത്താൻ. ആദ്യത്തെ പകുതി നിഷ്ഠിയത്വമായിരുന്നു. പിന്നീട് ഓരോ പ്രാവശ്യവും പുസ്തകം തീരുമ്പോൾ എന്തെങ്കിലും പുതിയ കണ്ടെത്തൽ സംഭവിച്ചിരിക്കും.

ഇനി എന്തുണ്ടെങ്കിലും അടുത്ത എഡിഷനിൽ ചേർക്കാം എന്ന ഉറച്ചതീരുമാനത്തോടെ ഈ പുസ്തകം വായനക്കാർക്കു സമർപ്പിക്കട്ടെ.

പുസ്തകത്തിലൂടെ കടന്നുപോയ അനന്തമായ സന്ദർഭങ്ങളിൽ എപ്പോഴോ ദാസിനെ മരണത്തിനു വിട്ടുകൊടുത്തതിൽ വിഷമം തോന്നി. ആവർത്തിച്ചുള്ള വായനയിൽ തെളിഞ്ഞുതെളിഞ്ഞുവരുന്ന ആശയങ്ങളുടെ സത്യസന്ധതയും ആഴവും ദാസിലൂടെ മലയാളത്തിനു കിട്ടുമായിരുന്ന എന്തൊക്കെയോ നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നിപ്പിച്ചു.

‘വിദ്യാഭ്യാസം ഉപേക്ഷിച്ചു’ എന്നുള്ള പ്രസ്താവനയുടെ ആഴം വായനക്കാരനു ബോധ്യപ്പെടാനാണ് ‘വിദ്യാഭ്യാസചർച്ച’ അതേപടി അനുബന്ധത്തിൽ ചേർത്തത്. ഈ ചർച്ച സച്ചിദാനന്ദനും ദാസ്യം ചേർന്നാണ് എഡിറ്റർ ചെയ്തത്. ലേ ഔട്ട് ചെയ്ത് പ്രിന്റിങ്ങിന്റെ ചുമതലയേറ്റത് ദാസ് ആയിരുന്നു.

അടിയന്തിരാവസ്ഥയ്ക്കുശേഷം കേരളരാഷ്ട്രീയത്തിൽ സംഭവിച്ച ഉണർവിന്റെയും അത് പൊടുന്നനെ തളർന്നതിന്റെയും കാരണങ്ങൾ ഇന്നും തർക്കവിഷയമാണ്.

ഈ കാലയളവിലെ എല്ലാഘട്ടങ്ങളിലൂടെയും കടന്നുപോകുകയും ക്രിയാത്മകമായി ഇടപെടാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്ത ഒരു യുവാവിന്റെ ജീവിതമാണ് ഈ പുസ്തകത്തിൽ.

കലാലയവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പരിമിതി ബോധ്യപ്പെടുകയും അതിന്റെ പരിഹാരം ഗൗരവപൂർവ്വം അന്വേഷിക്കാൻ അന്നു ലഭ്യമായ എല്ലാ വഴികളിലൂടെയും സഞ്ചരിച്ച് മാർക്സിസ്റ്റ് തത്ത്വശാസ്ത്രത്തിലെത്തിച്ചേരുകയും ചെയ്ത ദാസ് ആ കാലഘട്ടത്തിന്റെ മുഴുവൻ പ്രതിനിധിയാണ്.

സമൂഹത്തിന്റെ ഭാവിയാധി താൻ കണ്ടെത്തിയ മാർക്സിസത്തിന്റെ പ്രായോഗം സി.പി.ഐ.എം.എൽ. പാർട്ടിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിലൂടെ സാക്ഷാത്കരിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന ഉറച്ചവിശ്വാസത്തോടെയാണ് ദാസ് വയനാട് എത്തിച്ചേർന്നത്. പാർട്ടിനേതൃത്വത്തിന്റെ അന്തഃസ്താരശൂന്യത ബോധ്യപ്പെട്ടതിനെ തുടർന്ന് വയനാടു ജില്ലാസെക്രട്ടറി സ്ഥാനവും പാർട്ടി അംഗത്വവുമുപേക്ഷിച്ച് സ്വയം കണ്ടെത്താനും അതിലൂടെ തന്റെ സമൂഹത്തെ മാറ്റിത്തീർക്കാനുമായി കൂടുതൽ തിക്ഷണമായ വായനയിലേക്കും പഠനങ്ങളിലേക്കും തിരിഞ്ഞു.

അക്കാലത്തെഴുതിയ ലേഖനങ്ങളുടെയും കത്തുകളുടെയും ഇടപെട്ട സംവാദങ്ങളുടെയും ലഭ്യമായ രേഖകളാണ് ഈ പുസ്തകത്തിൽ. കനപ്പെട്ട താത്ത്വിക-രാഷ്ട്രീയ ഗ്രന്ഥങ്ങളോടൊപ്പം തന്നെ ആദ്ധ്യാത്മിക രചനകളും സാഹിത്യകൃതികളും സിനിമയും ചിത്രകലയും ദാസിന്റെ പഠനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. യാത്രകളും പ്രണയവും വിനോദവും ദാസിന് അന്യമായിരുന്നില്ല. ജീവിതത്തിന്റെ ആഘോഷങ്ങളോട് കടുത്ത ആഭിമുഖ്യം പുലർത്തിയിരുന്നു ദാസ്.

‘ദിക്കറ്റുപോയ’ അന്നത്തെ രാഷ്ട്രീയ അവസ്ഥയോട് തന്റെ മരണത്തിലൂടെ പ്രതികരിക്കുകയായിരുന്നു ദാസ്.

മുപ്പതുവർഷങ്ങൾക്കുശേഷം ഈ രചനകളോടുള്ള പ്രതികരണങ്ങൾ ഒരു ക്രിയാത്മകതയുടെ തുടക്കമായി കാണാം.